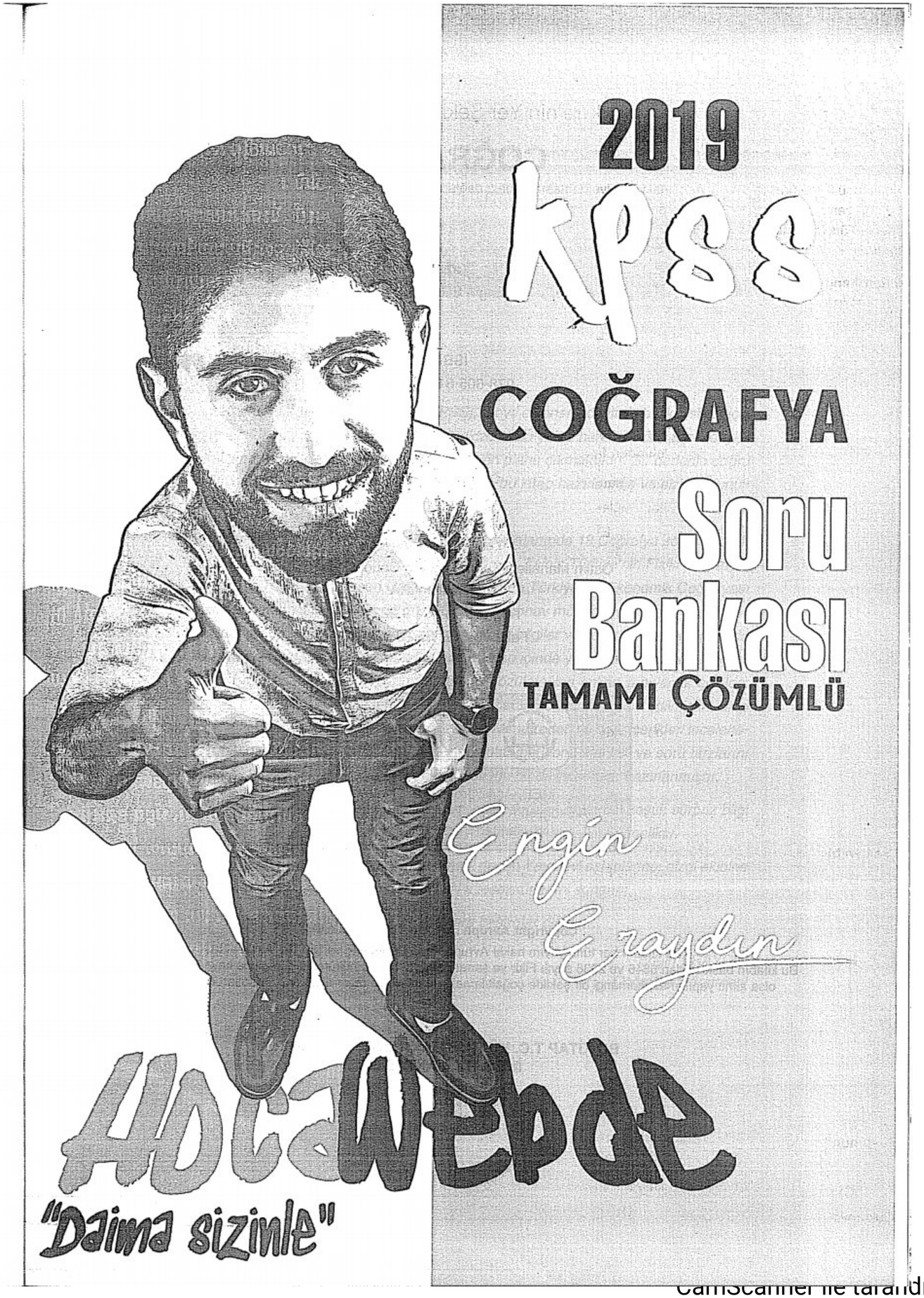


CamScanner ile tarandı

COĞRAFYA
Soru Bankası

Yazar
Engin ERAYDIN

ISBN
978-605-81184-2-3

BASKI
Özyurt Matbaacılık

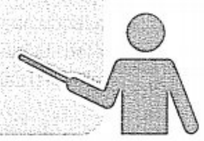
Yazışma Adresi
Ostim Mahallesi Turan Çiğdem Caddesi No: 36/2
Ostim / ANKARA
Tel: (0.312) 354 9 222
Faks: (0.312) 354 9 221

MEB, Açıköğretim Fakültesi ve
Açıköğretim Lisesi Ders Kitapları Kaynak
Kullanılarak Hazırlanmıştır.

Copyright Avrupa Dağıtım Yayım Hakkı ©
Bu kitabın her türlü yayım hakkı Avrupa Kitap Dağıtım İç ve Dış Tic. Aş'ye aittir.
Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve sanat Eserleri Yasası hükümleri gereğince kaynak gösterilerek bile olsa alıntı yapılamaz, herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, genel ağ ve diğer elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

BU KİTAP T.C. KÜLTÜR BAKANLIĞI BANDROLÜ İLE SATILMAKTADIR.

SUNU



Sevgili adaylar;

Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS),her yıl eklenen adaylarla birlikte sizler için aşılması daha zor bir engel olarak durmaktadır. Bu yolda hareket eden tüm adaylar için uygun yayın desteğinin önemi daha da ön plana çıkmaktadır. Bu nedenle doğru yayınlarla hazırlığın öneminin farkında olarak bu kitap hazırlanmış ve sizlere sunulmuştur.

Kamu Personel Seçme Sınavı Genel Kültür alanında 18 Coğrafya sorusu sorulmaktadır. Soruların konu dağılımına bakıldığında 7'sinin Türkiye'nin Fiziki Coğrafyası, 3'ünün Türkiye'nin Beşeri Coğrafyası, 8'inin de Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası alanlarından geldiği görülür. Bu kitap ÖSYM'nin sınav müfredatına uygun olarak hazırlanmış olup, adayların sınav sırasında sürpriz bilgiler ve yorumlar içeren sorularla karşılaşmaması için titizlikle hazırlanmıştır. Kitap içinde yer alan bilgiler genel geçer ÖSYM müfredatına birebir uygun soruların çözülmesine imkan tanıyacak şekilde, detaylı araştırmalar ve akademik kaynak taramaları sonucunda elde edilmiştir. Kitap içeriğinin hazırlanmasından genel geçer ÖSYM müfredatı ve soru içerikleri incelenerek, bundan sonraki yıllarda soru gelmesi muhtemel konu alanları ve soru tarzlarını tanımaya imkân sağlayacak akademik ve özgün bir dil ile sorular hazırlanmıştır.

Kitabın hazırlanmasında göz önünde bulundurulan en temel koşul; sürpriz bilgi ve yorum içeren sorularla karşılaşmanın ortadan kaldırılmasına yöneliktir.

Bu kitabın sizlere sunulmasında emeği geçen Yayınevi sahiplerine, dizgi ekibine ve değerli eşim Nihan TUTAR ERAYDIN'a teşekkürlerimi sunarım.

Sınav hazırlık sürecinde, tüm adaylara başarılar dilerim...

Engin ERAYDIN
Coğrafya Öğretmeni

CamScanner ile tarandı

COĞRAFYA
Soru Bankası

Yazar
Engin ERAYDIN

ISBN
978-605-81184-2-3

BASKI
Özyurt Matbaacılık

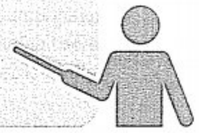
Yazışma Adresi
Ostim Mahallesi Turan Çiğdem Caddesi No: 36/2
Ostim / ANKARA
Tel: (0.312) 354 9 222
Faks: (0.312) 354 9 221

MEB, Açıköğretim Fakültesi ve
Açıköğretim Lisesi Ders Kitapları Kaynak
Kullanılarak Hazırlanmıştır.

Copyright Avrupa Dağıtım Yayım Hakkı ©
Bu kitabın her türlü yayım hakkı Avrupa Kitap Dağıtım İç ve Dış Tic. Aş'ye aittir.
Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve sanat Eserleri Yasası hükümleri gereğince kaynak gösterilerek bile olsa alıntı yapılamaz, herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, genel ağ ve diğer elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

BU KİTAP T.C. KÜLTÜR BAKANLIĞI BANDROLÜ İLE SATILMAKTADIR.

SUNU



Sevgili adaylar;

Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS),her yıl eklenen adaylarla birlikte sizler için aşılması daha zor bir engel olarak durmaktadır. Bu yolda hareket eden tüm adaylar için uygun yayın desteğinin önemi daha da ön plana çıkmaktadır. Bu nedenle doğru yayınlarla hazırlığın öneminin farkında olarak bu kitap hazırlanmış ve sizlere sunulmuştur.

Kamu Personel Seçme Sınavı Genel Kültür alanında 18 Coğrafya sorusu sorulmaktadır. Soruların konu dağılımına bakıldığında 7'sinin Türkiye'nin Fiziki Coğrafyası, 3'ünün Türkiye'nin Beşeri Coğrafyası, 8'inin de Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası alanlarından geldiği görülür. Bu kitap ÖSYM'nin sınav müfredatına uygun olarak hazırlanmış olup, adayların sınav sırasında sürpriz bilgiler ve yorumlar içeren sorularla karşılaşmaması için titizlikle hazırlanmıştır. Kitap içinde yer alan bilgiler genel geçer ÖSYM müfredatına birebir uygun soruların çözülmesine imkan tanıyacak şekilde, detaylı araştırmalar ve akademik kaynak taramaları sonucunda elde edilmiştir. Kitap içeriğinin hazırlanmasından genel geçer ÖSYM müfredatı ve soru içerikleri incelenerek, bundan sonraki yıllarda soru gelmesi muhtemel konu alanları ve soru tarzlarını tanımaya imkân sağlayacak akademik ve özgün bir dil ile sorular hazırlanmıştır.

Kitabın hazırlanmasında göz önünde bulundurulan en temel koşul; sürpriz bilgi ve yorum içeren sorularla karşılaşmanın ortadan kaldırılmasına yöneliktir.

Bu kitabın sizlere sunulmasında emeği geçen Yayınevi sahiplerine, dizgi ekibine ve değerli eşim Nihan TUTAR ERAYDIN'a teşekkürlerimi sunarım.

Sınav hazırlık sürecinde, tüm adaylara başarılar dilerim...

Engin ERAYDIN
Coğrafya Öğretmeni

CamScanner ile tarandı

İÇİNDEKİLER



TÜRKİYE'NİN COĞRAFİ KONUMU **7**
Başlıyorum 9
Biliyorum 15
Yorumluyorum 21
Pekiştiriyorum 27

TÜRKİYE'NİN YER ŞEKİLLERİ **30**
Başlıyorum 32
Biliyorum 38
Yorumluyorum 54
Pekiştiriyorum 66

TÜRKİYE'NİN İKLİMİ **71**
Başlıyorum 73
Biliyorum 79
Yorumluyorum 85
Pekiştiriyorum 91

TÜRKİYE'NİN SU, TOPRAK, BİTKİ VARLIĞI **97**
Başlıyorum 99
Biliyorum 105
Yorumluyorum 117
Pekiştiriyorum 122

TÜRKİYE'DE ÇEVRE VE DOĞAL AFETLER **124**
Başlıyorum 125
Biliyorum 130
Yorumluyorum 136
Pekiştiriyorum 142

TÜRKİYE'NİN BEŞERÎ COĞRAFYASI **145**
Başlıyorum 147
Biliyorum 153
Yorumluyorum 165
Pekiştiriyorum 170

CamScanner ile tarandı

TÜRKİYE'NİN EKONOMİK COĞRAFYASI - TARIM VE HAYVANCILIK..... 176

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Tarım

Başlıyorum..... 178
Biliyorum..... 184
Yorumluyorum..... 190
Pekiştiriyorum..... 196

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Maden ve Enerji Kaynakları

Başlıyorum..... 199
Biliyorum..... 203
Yorumluyorum..... 209
Pekiştiriyorum..... 213

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Sanayi

Başlıyorum..... 216
Biliyorum..... 222
Yorumluyorum..... 228
Pekiştiriyorum..... 234

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Ticaret

Başlıyorum..... 237
Biliyorum..... 241
Yorumluyorum..... 247
Pekiştiriyorum..... 253

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Ulaşım

Başlıyorum..... 256
Biliyorum..... 260
Yorumluyorum..... 265
Pekiştiriyorum..... 271

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Turizm

Başlıyorum..... 274
Biliyorum..... 278
Yorumluyorum..... 283
Pekiştiriyorum..... 288

TÜRKİYE'NİN BÖLGESEL COĞRAFYASI..... 291

Başlıyorum..... 294
Biliyorum..... 298
Yorumluyorum..... 313
Pekiştiriyorum..... 318

TÜRKİYE'NİN COĞRAFİ KONUMU
– Sorulara Başlamadan Önce Kısa Bilgiler –

- Matematik Konum "Mutlak Konum", Özel Konum " Göreceli Konum" olarak değişmiştir.
- Aynı enlem üzerinde olan tüm merkezlerde güneş ışınlarının geliş açısı aynıdır.
- Tarih ne verilirse verilsin Türkiye'de güneyden kuzeye güneş ışınlarının geliş açısı daralır, gölge boyu uzar.
- Güney kuzey yönlü içinde "SÜRE" ifadesi geçen tüm sorular Türkiye'nin enleminden kaynaklanmaktadır.
- Türkiye'nin en kuzeyi Sinop "İnceburun"dur.
- Türkiye'nin en güneyi Hatay Beysun Köyü'dür (Toprak Tutan olarak değişmiştir).
- Türkiye'de dağların güneşe dönük güney yamaçları Bakı yönü olarak ifade edilir.
- Türkiye'de enlem etkisine bağlı olarak güneyden kuzeye doğru gidildikçe yer çekimi artar.
- Tarih ne olursa olsun Türkiye'de güneyden kuzeye doğru gidildikçe çizgisel hız azalır.
- 21 Mart ve 23 tarihlerinde dünyanın her yerinde gece – gündüz eşittir. Bu tarihlere "Ekinoks" adı verilir.
- 21 Haziran ve 21 Aralık gün dönüm tarihlerine "Solstis" adı verilir.
- Türkiye'de 21 Mart tarihinden 23 Eylül tarihine kadar gündüzler, 23 Eylül tarihinden 21 Mart tarihine kadar geceler daha uzundur.
- Yaz döneminde kuzeyde olan bir merkezin, kış döneminde güneyde olan bir merkezin gündüz süresi daha uzundur.
- Eylül eşitliliğinin 23'ünde yaşanmasının nedeni Dünya'nın Güneş etrafında izlediği yolun Elips olması ile ilgilidir.
- Türkiye'de kısa mesafede değişen özellikler yer şekillerinden kaynaklanmaktadır.
- Yaz aylarında iç kesimler kıyılardan, kış aylarında kıyılar iç kesimlerden daha sıcak verilmişse bu durumlar denizellik karasallık ile ilgilidir.
- Denizellik durumunun diğer ifadesi nemliliktir.
- Türkiye'de batıdan doğuya doğru karın yerde kalma ve tarım ürünlerinin olgunlaşma süresinin uzaması, hidroelektrik potansiyelin artması ve tarım ürünü çeşidinin azalması enleme bağlı olmayıp Yükselti ile ilgilidir.
- Osmanlı Dönemi'nde Başlangıç Meridyeni Ayasofya'nın kubbesi kabul edilmiştir.
- İstanbul'un enlem ve boylamını Ali Kuşçu hesaplamıştır.
- Türkiye'de yerel saatin Başlangıç Boylamı'ndan ileri olması Dünya'nın batıdan doğuya doğru dönmesi ile ilgilidir.
- Doğu Batı yönlü "SAAT" ifadesi geçen soruların cevabı boylamdır.
- Bir soru içindeki an, zaman, saat ifadelerinin cevabı boylamdır.
- Aynı boylam üzerindeki tüm noktalarda yerel saat, öğle anı, gölgenin en kısa olduğu an aynıdır.
- Aynı boylam üzerindeki merkezlerin Başlangıç Boylamı'na uzaklığı aynı değildir. Ancak Başlangıç Boylamı ile arasındaki zaman farkı aynıdır.
- Aynı boylam üzerindeki merkezlerin Başlangıç Boylamı'na en yakın olanı en kuzeyde olandır.
- Aynı boylam üzerindeki merkezlerde güneş yalnızca ekinokslarda aynı anda doğar aynı anda batar. Diğer tarihlerde yaz ise kuzeyde, kış ise güneyde gündüz süresi uzun olduğundan daha erken doğar daha geç batar.
- Türkiye Uluslar arası saat dilimlerinden II. ve III. saat dilimlerini kullanır.
- Türkiye'nin en doğusu Iğdır "Dilucu"dur.
- Türkiye'nin en batısı Çanakkale Gökçeada "Avlaka Burnu"dur.
- Türkiye'de yaz saati uygulaması yapıldığı dönemde 45 derece doğu boylamı Iğdır'ın yerel saati ulusal saat olarak kullanılır.
- Türkiye'de kış saati uygulaması yapıldığı dönemde 30 derece doğu boylamı İzmit'in yerel saati ulusal saat olarak kullanılır.
- Türkiye'de yaz saati uygulaması yapıldığı dönemde 45 derece doğu boylamı Iğdır'dan, kış saati uygulaması yapıldığı dönemde 30 derece doğu boylamı İzmit'ten en uzak olan merkezlerde yerel saat ulusal saat farkı en fazladır.
- Yıl boyunca yerel saati ulusal saatten geri olan merkezler 26 derece doğu boylamı ile 30 derece doğu boylamı arasındaki merkezlerdir.
- Dünyanın kendi ekseni etrafında 24 saatte tamamladığı dönüşü esnasında taradığı 360° "Açısal

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

Hız" olarak isimlendirilir. Açısal hız dünyanın her yerinde aynıdır dikkat ediniz.

- Türkiye'nin jeopolitik konumuna bağlı yaşadığı sorunlardan doğrudan olanları sınır komşusu ile olandır. Sınır komşusu olamayan ülkeler ile doğrudan sorunu yoktur.
- Türkiye'nin jeopolitiğinin zayıf yönü etrafının denizlerle çevrili bir yarımada ülkesi olmasıdır.
- Suriye ile yaşanan su sorununa neden olan akarsu "Fırat", sorunun başlangıcına neden olan olay "GAP"tır.
- Ege Denizi içindeki Uçuş bölgesine "FIR Hattı" adı verilir.
- Ege Denizi içindeki arama kurtarma faaliyetleri bölgesine "SAR Bölgesi" adı verilir.
- Türkiye'nin en eski doğrudan sorunu "Ermeni Tehciri – 1915 Olayları"dır.
- Gürcistan'a demir yolu geçişi sağlayacak sınır kapısı Canbaz'dır.
- Meriç Nehri Türkiye ile Yunanistan arasındaki sınırın büyük bölümünü çizmektedir.
- Türkiye'nin en uzun sınırı SURİYE iledir (911 km).
- Türkiye'nin en kısa sınırı NAHCİVAN iledir (18 km).
- Türkiye'nin en eski sınırı İRAN iledir (1639 Kasr-i Şirin antlaşması ile çizilmiştir).
- Türkiye'nin en yeni sınırı SURİYE iledir (1939'da Hatay'ın anavatana katılması ile çizilmiştir).
- İran'ın nüfusu ve yüz ölçümü Türkiye'den daha büyüktür.
- Demir yolu Bağlantısı Olan Gümrük Kapıları: Bulgaristan – Kapıkule, Yunanistan – Uzunköprü, Ermenistan – Akyaka (Kapalı), İran – Kapıköy, Suriye – Nusaybin, Suriye – Islahiye, Suriye – Çoban Bey'dir.
- Akyaka Sınır Kapısı'nın kapatılmasına neden olan olay Ermenistan'ın Azerbaycan'a bağlı Dağlık Karabağ Bölgesi'ni işgal etmesidir.
- Türkiye'nin en işlek sınır kapısı Bulgaristan'a açılan "Kapıkule" sınır kapısıdır.
- Türkiye BM, NATO, İİT, AGİT ve KEİ (Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'na) üyedir.

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Türkiye 36° – 42° kuzey paralelleri ve 26° – 45° doğu meridyenleri arasında yer alır.

Yalnızca bu bilgiden yararlanılarak;

I. Orta Kuşak'ta yer alır.
II. Aynı anda dört mevsim özellikleri görülebilir.
III. Doğusu ile batısı arasında 76 dakika yerel saat farkı vardır.

bilgilerinden hangilerine kesin olarak ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) I ve III E) II ve III

8. **Türkiye jeopolitiğinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi kısa zaman içinde değişikliğe uğramaz?**

A) Politik değerler B) Askeri özellikler
C) Nüfus potansiyeli D) Ekonomik değerler
E) Coğrafi bütünlük

9. Türkiye bulunduğu coğrafi konum itibariyle farklı coğrafyalardan ülkelere komşudur.

Buna göre;

I. Gürcistan
II. Bulgaristan
III. Yunanistan
IV. Ermenistan

ülkelerinden hangileri Türkiye'nin Balkan Coğrafyası'ndan komşusudur?

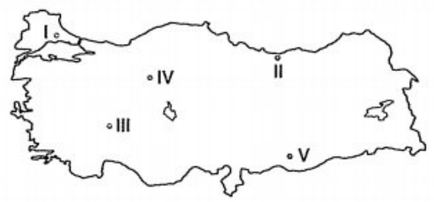
A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

10. Aşağıda Türkiye'nin bazı sınır kapıları verilmiştir.

Sınır kapılarından hangisinin bulunduğu il ve ülke eşleştirmesi doğru değildir?

A) Habur – Şırnak – Irak
B) Cilvegözü – Hatay – Suriye
C) Sarp – Artvin – Gürcistan
D) Kapıkule – Edirne – Bulgaristan
E) Gürbulak – Ardahan – Ermenistan

11.



Yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli olarak verilen noktalardan hangisinde yıl boyu yerel saat ulusal saatten geri ve çizgisel hız işaretli olarak verilen diğer noktalardan daha azdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. **Çizgisel hızları yaklaşık olarak aynı olan iki merkezin aşağıda verilen özelliklerden hangisinin ortak olması beklenmez?**

A) Gece-gündüz süresi
B) Yer çekimi
C) Orman alt sınırı
D) Yerleşme üst sınırı
E) Tan ve gurup süresi

13. Ülkelerin sahip oldukları doğal ve beşeri unsurların ekonomik, sosyal ve askeri politikalarını etkilemesine jeopolitik denir.

Türkiye'nin jeopolitik konumu dikkate alındığında aşağıda verilen bölgelerden hangisi Türkiye'nin izlediği politikalar üzerinde etkisi en azdır?

A) Ortadoğu B) Kıbrıs
C) Azerbaycan D) Güney Amerika
E) Balkanlar

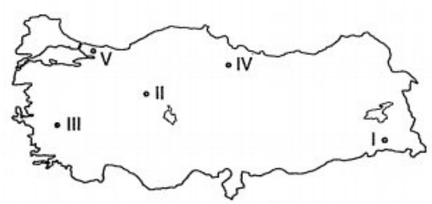
14. Aşağıdaki haritada gösterilen Zonguldak, Trabzon ve Samsun kentleri öğle vaktinde güneş ışınlarını yaklaşık aynı açıyla alır.



Bu durum, aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?

A) Kuzey Yarım Küre'de yer almalarına
B) Aynı enlem üzerinde olmalarına
C) Aynı bölgede yer almalarına
D) Karadeniz kıyısında olmalarına
E) Dağların doğu batı yönlü uzanmasına

15.



Yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli olarak verilen kentlerin hangisinde yıl içerisinde gece-gündüz süre farkı daha fazladır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Aşağıdaki Türkiye haritasında beş kentin konumu verilmiştir.



Yukarıdaki Türkiye haritasında konumları verilen kentler ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Ocak ayında Ankara'nın yerel saati ile ulusal saati arasındaki fark Yalova'dan fazladır.
B) Kasım ayında Afyon'da yaşanan gündüz süresi Gaziantep'ten uzundur.
C) Ankara ile Erzurum arasındaki yerel saat farkı Gaziantep ile Afyon arasındaki yerel saat farkından fazladır.
D) Yalova'da doğu-batı yönünde birim uzunlukta geçilen meridyen sayısı Ankara'dan fazladır.
E) Verilen merkezler arsında yerel saati en geri çizgisel hızı en az olan kent Yalova'dır.

17. **Aşağıdakilerden hangisi üzerinde Türkiye'nin matematik konumun etkisinden söz edilebilir?**

A) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
B) Buzul şekillerine kıyıda rastlanılmaması
C) Ege Bölgesi'nde dağların kırık olması
D) İstanbul ve Çanakkale boğazlarının Ria tipi kıyı olması
E) IV. jeolojik dönemde toptan yükselmiş olması

18. **Türkiye'nin matematik konumu düşünüldüğünde aşağıda verilenlerden hangisi enleme bağlı olarak değişen özelliklerden biri değildir?**

A) Denizlerin tuzluluğu B) Yerçekimi
C) Yağış miktarı D) Çizgisel hız
E) Gündüz süresi

CamScanner ile tarandı

ÇÖZÜM

1 Türkiye'nin Coğrafi Konumu

1. Türkiye Dünya üzerinde 36° Kuzey ve 42° Kuzey enlemleri arasında yer alır. Bu nedenle Orta Kuşak (Ilıman Kuşak) olarak ifade edilen bölgede, 23° 27' Yengeç Dönencesinin kuzeyinde, Ekvator çizgisinin (0° paralelinin) kuzeyinde bulunmaktadır. Türkiye'nin iki kıtanın birleştiği yerde yer almasının bulunduğu mutlak konum özellikleri ile ilgisi yoktur.

CEVAP: E

2. Türkiye Yengeç Dönencesinin kuzeyindedir. Bu nedenle Türkiye'de;

- Güneş ışınları öğle vakti yatay bir düzleme asla 90°lik açı ile gelmez ve bu nedenle yatay düzlemdeki cisimlerin gölge boyu asla sıfır olmaz.
- Güneş ışınları yıl boyunca öğle vakti güneyden gelir ve gölgeler öğle vakti daima kuzeye düşer.
- Dağların Güneş'in büyük açı ile geldiği güney yamaçları bakı yönüdür.

CEVAP: A

3. Dünya'nın kendi ekseni etrafındaki dönüş hızına çizgisel hız diğer adıyla birim zamanda alınan yol denir. Dünya ekvator çevresinde daha hızlı dönerken kutuplar çevresinde hız daha azdır. Verilen kentlerden birim zamanda alının yolun yani hızın fazla olduğu kent en güneydeki Hatay olmalıdır.

CEVAP: C

4. Türkiye'de kuzeyden esen rüzgârların sıcaklığı düşürmesi kutup kuşağının güneyinde olduğumuzu, Kuzeyine doğru paralel boylarının küçülmesi ve kuzeyine doğru güneş ışınlarının geliş açısının daralması Ekvator'un kuzeyinde olduğumuzu kanıtlar. Dört mevsimin belirgin yaşanması ise Orta Kuşak ülkesi olmamızın bir sonucudur. Ancak kıyılarda sıcaklık farkının az olması kıyıların nemlilik etkisi ile aşırı ısınıp soğumaması ile ilgilidir.

CEVAP: E

5. Türkiye'de 21 Aralık tarihinde kış yaşanır. Bu tarihten sonra güneş ışınlarının geliş açısı büyümeye bu nedenle de gölge boyu kısalmaya başlar. Bu tarihten sonra 21 Mart eşitliğine gidildiği için gündüzler eşitlenmek üzere uzamaya başlayacaktır.

CEVAP: E

6. Türkiye 2016 yılına kadar kış saati uygulamasında +2. saat dilimini (30° doğu) kullanırken, ileri saat (yaz saati) uygulamasında +3. saat dilimini (45° doğu) kullanmıştır. 2016 yılından itibaren yıl boyunca ileri saat uygulaması (+3) yani 45° doğu boylamının saati kullanılmaya başlamıştır.

CEVAP: E

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Türkiye'nin Orta Kuşakta yer aldığı bulunduğu enlemlerden, doğusu ile batısı arasında 76 dakika yerel saat farkı olduğu bulunduğu boylamlardan anlaşılır. Aynı anda dört mevsim özelliklerinin görülebilmesi özel konumun sonuçlarındandır.

CEVAP: D

8. Türkiye jeopolitği üzerinde etkili olan faktörlerden beşeri ve ekonomik yapı üzerine kurulu olanlar kısa sürede değişiklik gösterirken, ülkenin fiziki yapısı kısa sürede değişikliğe uğramaz. Bu nedenle politik değerler, ekonomik değerler, askeri özellikler ve nüfus göstergeleri kısa sürede değişirken, su kaynakları ve coğrafi bütünlük, kısa sürede değişikliğe uğramaz.

CEVAP: E

9. Türkiye Balkan Coğrafyası'ndan Yunanistan ve Bulgaristan ile, Kafkas Coğrafyası'ndan Gürcistan, Azerbaycan (Nahcivan'ndan dolayı) ve Ermenistan ile İran, Irak ve Suriye'den dolayı da Ortadoğu Coğrafyası ülkeleri ile komşudur.

CEVAP: C

10. Gürbulak sınır kapısının Türkiye'yi Ardahan üzerinden Ermenistan'a bağladığı doğru değildir. Gürbulak sınır kapısı Trabzon Limanı'nı Ağrı – Doğubayazıt üzerinden İran'a bağlayan transit ticaret yolunun sınır kapısıdır. Diğer seçeneklerdeki sınır kapılarının yerleri doğru verilmiştir.

CEVAP: E

11. Ülkemizde çizgisel hız güneyden kuzeye doğru gidildikçe azalır. Bundan dolayı en kuzeyde yer alan merkezlerde çizgisel hız azdır. Türkiye kışın 30° meridyenlerinde yer alan İzmit'in yerel saati Yazın ise 45° meridyenindeki Iğdır'ın yerel saati ulusal saat olarak kullanılmaktadır. Bu bilgiye bağlı kalarak Iğdır ve İzmit'e göre en batı yer alan ve en kuzeyde yer alan merkez I numaralı yerdir.

CEVAP: A

12. Çizgisel hızları aynı olan merkezlerin paralelleri (enlemleri) aynıdır. Buna göre: Gece-gündüz süresi, yer çekimi, tan ve grup süresi, gölge boyu ve yönü, güneş ışınlarını alma açıları, yerleşme üst sınırı aynıdır. Ancak orman alt sınırını nemlilik, yağış belirlemektedir.

CEVAP: C

CamScanner ile tarandı

13. Türkiye jeopolitik konumu bakımından dünya üzerinde önemli bir coğrafi konuma sahiptir. Türkiye Asya, Avrupa, Afrika kıtalarının birbirine yaklaştığı yerde bulunur. Orta Doğu da meydana gelen gelişmeler ve değişmelerden etkilenen bir konumda yer almaktadır. Balkanlar, Kafkas ve Orta Asya'daki Türk devletleri ile geçmişte ve günümüzde sosyal, kültürel ve ekonomik etkileşimler halindedir. Bu bilgilerden dolayı çevresinde yer alan bu ülkelerde meydana gelebilecek her türkü olaydan etkilenmektedir. Ancak Latin (Güney) Amerika konum itibariyle ülkemizden çok uzakta yer alan bir konumdadır ve etkisi çok azdır.

CEVAP: D

14. Verilen 3 merkez aynı paralel(enlem) üzerinde yer yer aldıkları için güneş ışınlarının geliş açısı aynıdır. Aynı enlem üzerinde yer alan merkezlerin ekvatora olan uzaklıkları aynı olduğu için yer çekimleri, çizgisel hızları, denizlerin tuzluluk miktarları aynıdır.

CEVAP: B

15. Türkiye'de güneyden kuzeye doğru gidildikçe gece-gündüz arasındaki fark giderek artmaktadır. Bu bilgiye göre harita üzerinde işaretli olan merkezlerden en kuzeyde yer alan V numaralı merkezde bu fark fazlayken en güneyde yer alan I numaralı merkezde bu fark azdır.

CEVAP: E

16. Ocak ayında kış saati olarak İzmit ulusal saat olarak kullanılmaktadır. Ankara Yalova'ya göre daha doğuda olduğu için yerel saati ulusal saat arasındaki fark fazladır. Doğu ve batı arasındaki uzaklık ne kadar fazla ise yerel saat farkı fazladır bundan dolayı Ankara ile Erzurum arasındaki yerel saat farkı fazladır. Kuzeye gidildikçe meridyenler arasındaki mesafe daraldığı için Yalova'da birim uzunluktaki meridyen sayısı Ankara'dan fazladır. Yalova en batıda olduğundan yerel saati geridir ve çizgisel hız kuzeye gidildikçe azalır bundan dolayı Yalova'nın çizgisel hızı en azdır. Ancak kasım ayında Afyon'da gündüz süresi Gaziantep'ten kısadır. Çünkü kış aylarında güneyde gündüz daha uzundur.

CEVAP: B

17. Verilen öncüller değerlendirildiğinde Türkiye de buzul şekillerinin kıyıda görülmemesinin en önemli sebebi sıcaklık koşullarıdır. Türkiye enlem olarak orta kuşakta yer aldığı için buzul şekillerine kıyılarda ve alçak kesimlerde görülmemektedir. Eğer ki Türkiye kutuplara yakın bir yerde olsa idi alçak kesimlerde kıyıdan itibaren buzul şekilleri görülebilirdi.

Diğer öncüller Türkiye'nin özel konumu ile ilgili özelliklerdir.

CEVAP: B

18. Enlemin etkileri genel olarak güneyden kuzeye doğru değişen olaydır bunlar:

Güneş ışınların geliş açısı ve sıcaklık kuzeye gidildikçe azalır, gölge boyu kuzeye gidildikçe artar, çizgisel hız kuzeye gidildikçe azalır, yer çekimi ve gece gündüz arasındaki fark kuzeye gidildikçe artar. Ancak yağış miktarı oluşmasında enlemin hiçbir etkisi yoktur. Yağış miktarı denize göre konuma, yer şekillerine ve yükseltiye yani göreceli konuma bağlı değişir.

CEVAP: C

HOCAWEBDE

Türkiye'nin Coğrafi Konumu

1. I. Sar Bölgesi
II. FIR Hattı
III. Adalar

Yukarıda verilen doğrudan sorunlardan hangisi Yunanistan ile yaşanmaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Türkiye'de kuzeye doğru gidildikçe gece-gündüz süre farkı artmaktadır.

Bu bilgiye göre aşağıda verilen kent çiftlerinden hangi ikisi arasındaki gece gündüz süre farkı diğer seçeneklerde verilen illere göre daha fazladır?

A) Ankara-Konya
B) Antalya-Karabük
C) Denizli-Muğla
D) Adıyaman-Gaziantep
E) Trabzon –Kastamonu

3. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı kentlerin yerleri gösterilmiştir.



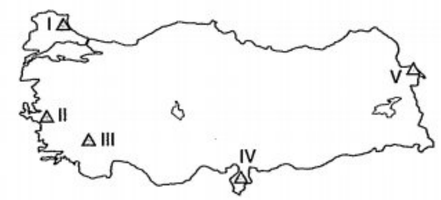
Yukarıdaki haritada verilen kentlerin hangi ikisi arasında yerel saat farkı daha azdır?

A) Mersin – Şanlıurfa B) Mersin – Sinop
C) Sinop – Erzurum D) Bursa – Sinop
E) Şanlıurfa – Bursa

4. **Ocak ayında Konya'dan yola çıkan bir kişi ulaştığı yerde gündüz süresinin Konya'ya göre daha uzun olduğunu gözlemlemiş ise bu kişi yolculuğu aşağıdaki kentlerden hangisine yapmıştır?**

A) Antalya B) Yozgat C) Bursa
D) İstanbul E) Samsun

5. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı merkezler numaralar ile gösterilmiştir.



Yukarıdaki haritada verilen yerlerin hangisinde güneş ışınlarının geliş açısı yıl boyunca diğerlerindekinden daha dardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki Türkiye haritası üzerinde bazı kentlerin yerleri gösterilmiştir.



Haritadaki kentlerden hangisinin üzerinden geçen meridyenin komşu meridyene olan mesafesi daha kısadır?

A) Yozgat B) İzmir C) Van
D) Sinop E) Adana

CamScanner ile tarandı

7. **Türkiye'nin bulunduğu coğrafyada yaşanan aşağıdaki sorunlardan hangisi ile doğrudan ilgilendiği söylenemez?**

A) Kıbrıs Meselesi
B) Irak'ın işgal edilmesi
C) Kıta Sahanlığı
D) Ermeni Tehciri
E) Mısır'daki iç karışıklıklar

8. Türkiye'nin en uzun sınır komşusu Suriye'dir. Bu durum sonucunda komşular içinde en fazla sınır kapısı Suriye'ye açılmaktadır.

Aşağıdaki sınır kapılarından hangisinin Suriye'ye açıldığı söylenemez?

A) Yayladağı
B) Cilvegözü
C) Ceylanpınar
D) Sarp
E) Nusaybin

9. **Yaklaşık olarak aynı boylam üzerinde olduğu bilinen aşağıdaki beş kentten hangisinde 21 Haziran tarihinde Güneş en geç batmaktadır?**

A) İzmit B) Burdur
C) Finike D) Afyon
E) Bilecik

10. **Aşağıda verilen özelliklerinden hangisi Türkiye'nin jeopolitiği üzerinde daha az etkilidir?**

A) Asya ve Avrupa kıtaları arasında yer alması
B) Çevresine göre zengin su kaynaklarına sahip olması
C) Dört mevsim özelliklerinin belirgin olması
D) Hazar Havzası doğal kaynaklarına yakın konumda olması
E) Uluslararası öneme sahip su yollarının bulunması

11. **Ali Kuşçu tarafından Osmanlı Dönemi'nin Başlangıç Boylamı aşağıdaki yapılardan hangisi olarak belirlenmiştir?**

A) Ayasofya
B) Sultanahmet
C) Galata
D) Topkapı
E) Dolmabahçe

12. **Aşağıdaki seçeneklerde yapılan ülke ve bu ülkelere açılan sınır kapısı eşleştirmelerinden hangisinin doğru olduğu söylenemez?**

A) Gürcistan – Kapıköy
B) İran – Gürbulak
C) Suriye – Öncüpınar
D) Ermenistan – Akyaka
E) Bulgaristan – Kapıkule

13. **Türkiye'nin aşağıda verilen akarsularından hangisi "Sınır Aşan Sular" olarak ifade edilen sorunun çıkmasına neden olmuştur?**

A) Göksu B) Fırat C) Sakarya
D) Gediz E) Kızılırmak

14. **Türkiye'de 21 Mart günü aşağıdakilerden hangisinin yaşandığı söylenemez?**

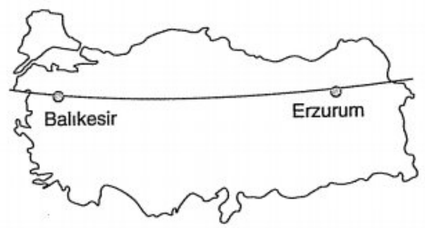
A) Antalya'da güneşin doğumundan batımına kadar 12 saat geçer.
B) Aynı boylam üzerindeki kentlerde güneş aynı anda doğar ve batar.
C) Aynı enlem üzerinde doğuya doğru gidildikçe gündüz süresi uzar.
D) 40° Kuzey enleminde bulunan Çanakkale güneş ışınlarını 50° açı ile alır.
E) Gün doğumu ile üç ay sürecek ilkbahar mevsimi başlar.

15. I. Irak
II. İran
III. Suriye
IV. Gürcistan

Türkiye'nin yukarıda verilen komşu ülkelerinden hangilerine doğrudan demir yolu ulaşımı olduğu söylenemez?

A) Yalnız I B) II ve III
C) I ve IV D) II ve IV
E) III ve IV

16. Aşağıdaki Türkiye haritasında aynı enlem üzerinde bulunan kentlerin konumları verilmiştir.



Yukarıdaki haritada konumları verilen kentlerle ilgili aşağıdakilerden hangisinin yıl boyunca benzer olduğu söylenebilir?

A) Tarımda sulamaya duyulan ihtiyaç
B) Akarsuların en fazla su taşıdıkları mevsim
C) 23 Eylül günü güneşin doğuş anı
D) Güneş ışınlarının tutulma oranı
E) Yer altı kaynaklarının dağılışı

17. **Aşağıda verilen kentlerden hangilerinin gölge boyunun en kısa olduğu anın aynı olduğu söylenebilir?**

A) Hakkâri – Muğla
B) Ardahan – Kastamonu
C) Kayseri – Edirne
D) İzmir – Bitlis
E) Kütahya - İzmit

18. I. Kıbrıs meselesi
II. Mısır
III. Yunanistan
IV. Afganistan

Türkiye'nin yukarıda verilen ülkelerden hangisinde yaşanan sorunlarla dolaylı yoldan ilgilendiği söylenebilir?

A) I ve II B) II ve III
C) I ve IV D) II ve IV
E) III ve IV

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

ÇÖZÜM

1

Türkiye'nin Coğrafi Konumu

1. Türkiye bulunduğu coğrafyada doğrudan veya dolaylı onlarca sorunla mücadele etmektedir. Özellikle Ege Denizi hâkimiyeti konusunda Yunanistan ile Kıta Sahanlığı, uçuş bölgesi olan FIR Hattı, arama kurtarma faaliyet bölgesi olan SAR Bölgesi ve Adalar sorunu yaşamaktadır.

CEVAP: E

2. Türkiye'de güneyden kuzeye doğru gidildikçe gece gündüz arasındaki fark atmaktadır. Bu duruma göre verilen iller değerlendirildiğinde güneyde ve kuzeyde birbirinden enlem olarak en uzakta yer alan iller arasında gece gündüz arasındaki fark en fazla, enlem olarak birbirine en yakın olan merkezlerde ise fark az olur. Antalya ve Karabük enlem olarak diğer illere göre birbirlerinden daha uzakta yer alırlar.

CEVAP: B

3. Yerel saat farkı boylam farkına bağlıdır. Haritada verilen kentler içinde boylam farkı en az olan kentler Mersin ve Sinop kentleridir. Bu yüzden verilenler içinde yerel saat farkı en az olan iki kent Mersin ve Sinop kentleridir.

CEVAP: B

4. Türkiye'de ocak ayında yola çıkan bir gözlemci ulaştığı yerde gündüz süresinin daha uzun olduğunu gözlemlemiş ise Konya'ya göre daha güneyde bir merkeze gitmiş demektir. Çünkü Türkiye'de kış mevsiminde güneye doğru gidildikçe gündüz süresi daha uzun olur. Antalya Konya'nın güneyinde iken Yozgat, Bursa, İstanbul ve Samsun Konya'nın kuzeyindedir.

CEVAP: A

5. Türkiye Kuzey Yarım Küre'de yer aldığı için güneyden kuzeye gidildikçe güneş ışınlarının geliş açısı daralır. Haritada verilen yerler içinde en kuzeyde bulunan yerde (I) güneş ışınları diğerlerine göre daha dar açı ile gelir.

CEVAP: A

6. Türkiye Kuzey Yarım Küre'de yer aldığından kuzeyine doğru gidildikçe iki meridyen arasındaki mesafe daralır. Çünkü tüm meridyenler kutup noktasında birleşir. Bu nedenle verilen kentlerin üzerinden geçen meridyenin komşu meridyene olan mesafesinin kısa olanı kutup noktasına daha yakın olan olmalıdır. En kuzeyde bulunan kent Sinop'tur.

CEVAP: D

7. **Türkiye'nin doğrudan ilgilendiği sorunlar:**

- Irak'ın işgali
- Kıbrıs Meselesi
- Yunanistan ile kıta sahanlığı sorunu
- Batı Trakya'daki Türklerin sorunları
- Su sorunu (Fırat ve Dicle)
- 1915 Olayları (Ermeni sorunu) tehcir olayı
- Suriye'deki iç karışıklıklar

Türkiye'nin dolaylı yoldan ilgilendiği sorunlar:

- Ortadoğu'da İsrail – Filistin çatışması, Mısır, Libya, Tunus gibi Kuzey Afrika ülkelerindeki iç karışıklıklar.
- Kafkasya'daki karışıklıklar. (Ermenistan'ın Karabağ'ı işgali, Gürcistan'ın Güney Osetya'yı işgali)
- Afganistan, Makedonya, Kosova ve Bosna – Hersek sorunu

CEVAP: E

8. Suriye sınırının uzun olması nedeniyle güneydoğudan ve güneyden pek çok sınır kapısı Suriye'ye açılmaktadır. Bunlar: Yayladağı, Cilvegözü, Akçakale, Karkamış, Ceylanpınar, Öncüpınar, Mürşitpınar ve Nusaybin'dir. Sarp sınır kapısı Karadeniz'den Gürcistan'a açılmaktadır.

CEVAP: D

9. Türkiye Kuzey Yarım Küre'de yer aldığından 21 Mart ile 23 Eylül arasındaki dönemde kuzeye doğru gidildikçe gündüz uzarken gece kısalır. 23 Eylül ile 21 Mart arasındaki dönemde ise güneye doğru gidildikçe gündüz uzarken gece süresi kısalır. 21 Haziran'da kuzeyde güneş en geç batar.

CEVAP: A

10. Türkiye'nin jeopolitiği üzerinde etkili olan özellikler şunladır: İki kıtanın (Avrupa ve Asya) birbirine en yakın olduğu yerdedir. Buna bağlı olarak; Doğu ile batı medeniyetleri, kültürleri, dini ve politik sistemleri arasındadır. Doğu ile batı arasında enerji akışlarının koridoru konumundadır. Üç tarafı denizlerle çevrili ve iki önemli boğaza (İstanbul ve Çanakkale) sahiptir. Bu nedenle; Karadeniz'e komşu ülkelerin okyanuslara açılan kapısı konumundadır. Birleşmiş Milletlere, NATO'ya ve Avrupa Güvenlik Konseyi'ne üyedir. Bulunduğu bölgede güçlü bir orduya sahiptir. Bulunduğu bölgede zengin su kaynaklarına sahiptir. Ancak Türkiye'nin dört mevsimi belirgin olması, iklim çeşitliliği ve jeolojik yapısının jeopolitiği üzerinde etkisi yoktur.

CEVAP: C

11. Dünya üzerindeki tüm boylamların boyları birbirine eşit olduğundan başlangıç boylamı olarak tarih boyunca farklı merkezler seçilmiştir. Günümüzde İngiltere'nin Londra yakınlarından geçen Başlangıç Meridyeni Greenwich olarak kabul edilmiştir. Avrupa Greenwich öncesinde Paris'i başlangıç olarak kabul etmekteydi. Osmanlıda ise başlangıç boylamı Ali Kuşçu tarafından 29° Doğu Boylamı'nda olan İstanbul'daki Ayasofya kabul edilmiştir.

CEVAP: A

12. Seçeneklerde verilen ülke ve sınır kapısı eşleştirmelerinden Bulgaristan – Kapıkule, Suriye – Öncüpınar, Ermenistan – Akyaka ve İran – Gürbulak eşleştirmesi doğrudur. Ancak Gürcistan - Kapıköy sınır kapısı yanlıştır. Kapıköy Gürcistan'a değil İran'a açılır. Gürcistan'ın en önemli sınır kapısı Sarp'tır.

CEVAP: A

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. Türkiye'nin komşuları ile yaşadığı sorunlardan biri de sınır aşan sular meselesi olarak ifade edilir. Türkiye'den kaynağını alarak güneye giden akarsularda bu sorun yaşanmaktadır. Kaynağını Doğu Anadolu'dan alarak güneyde Suriye'ye doğru akan Fırat'ın üzerinde GAP (Güneydoğu Anadolu Projesi)ın inşa edilmeye başlanması Fırat'ın sınır aşan sular sorunu olarak nitelendirilmesine neden olmuştur.

CEVAP: B

14. 21 Mart günü gece gündüz eşitliği yaşanır ve bu duruma ekinoks adı verilir. Tüm dünyada gece süresi gündüz süresine eşittir. Aynı boylam üzerinde bulunan merkezlerde güneş aynı anda doğar ve batar. Bir merkezde güneş doğduktan 12 saat sonra batar. İlkbahar başlangıcı olan bu tarihten itibaren 21 Haziran tarihine kadar ilkbahar yaşanır. Ancak aynı enlem üzerinde bulunan merkezlerde gündüz süresi yıl boyunca eşittir.

CEVAP: C

15. Türkiye'nin komşu ülkelerinden Yunanistan, Bulgaristan, Ermenistan, İran, Suriye ve Gürcistan'a doğrudan demir yolu ile ulaşılabilir. Ancak Irak'a doğrudan demir yolu ağı yoktur.

CEVAP: A

16. Aynı enlem üzerinde bulunan merkezlerde güneş ışınlarının geliş açısı ve güneş ışınlarının atmosferdeki tutulma oranı aynıdır. Ancak iki merkezin iklimleri farklı olduğundan tarımda sulama gereksinimi, akarsu rejimleri farklıdır. Aynı boylam üzerinde yer almadıkları için güneşin doğuş anı da farklıdır. Aynı zamanda yer altı kaynaklarının enlem veya boylam ile ilgisi yoktur.

CEVAP: D

17. Aynı boylam üzerinde yer alan merkezlerde öğle vakti aynı anda yaşanır. Bu duruma güneşin en tepeye geldiği an adı da verilir. Güneş gün içinde en tepeye geldiğinde gölge boyu en kısa olur. Bu nedenle aynı boylam üzerinde bulunan Kütahya ve İzmit kentlerinin güneşin en tepeye geldiği anları ve gölge boyunun en kısa olduğu anları aynıdır.

CEVAP: E

18. Türkiye'nin doğrudan ilgilendiği sorunlar: Irak'ın işgali, Kıbrıs Meselesi, Yunanistan ile kıta sahanlığı sorunu, Batı Trakya'daki Türklerin sorunları, su sorunu (Fırat ve Dicle), 1915 Olayları (Ermeni sorunu) tehcir olayı, Suriye'deki iç karışıklıklar.

Türkiye'nin dolaylı yoldan ilgilendiği sorunlar:

- Ortadoğu'da İsrail – Filistin çatışması, Mısır, Libya, Tunus gibi Kuzey Afrika ülkelerindeki iç karışıklıklar.
- Kafkasya'daki karışıklıklar.

  (Ermenistan'ın Karabağ'ı işgali, Gürcistan'ın Güney Osetya'yı işgali)
- Afganistan, Makedonya, Kosova ve Bosna – Hersek sorunu

CEVAP: D

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Aşağıdaki haritada bazı illerin yerleri gösterilmiştir.



Haritadaki merkezler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) 21 Haziran'da Trabzon'dan Bingöl'e gidildikçe gündüz süresi kısalır.

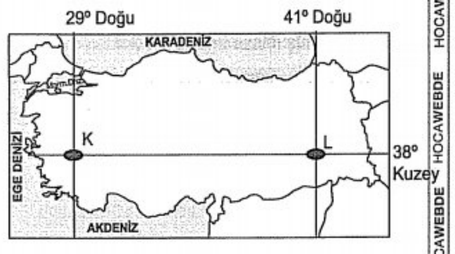
B) Verilen illerin hepsinde 23 Eylül'deki gündüz süresi 12 saattir.

C) Gece-gündüz süre farkının en az olduğu il Mersin'dir.

D) Denizli'nin yerel saati Mersin'inkinden ileridir.

E) 21 Aralık'ta gündüz süresinin en kısa olduğu il Trabzon'dur.

8.



Yukarıdaki Türkiye haritasında gösterilen K ve L merkezleri için, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) K ve L merkezlerinin gündüz süreleri yıl boyunca aynıdır.

B) K ve L merkezleri arasında 48 dakikalık zaman farkı vardır.

C) K ve L merkezlerinin iklim özellikleri aynıdır.

D) K ve L merkezlerindeki cisimlerin gölge boyları aynıdır.

E) K ve L merkezlerinin çizgisel hızları aynıdır.

9. Türkiye'de yaz döneminde 45° Doğu boylamındaki Iğdır'ın yerel saati ortak saat olarak kullanılır.

Buna göre, ulusal saat ile yerel saat farkının en fazla olduğu il aşağıdakilerden hangisidir?

A) Manisa B) Samsun C) Mardin
D) Rize E) Kars

10. **21 Aralık'ta Konya'dan aşağıdaki şehirlerin hangisine doğru gidildiğinde gündüz süresi uzar?**

A) Balıkesir B) Kastamonu
C) Artvin D) Adana
E) Kütahya

11. **Gaziantep ve Erzurum illerinin, aşağıdaki özelliklerinden hangisinin farklı olması matematik konum etkisiyle açıklanamaz?**

A) Yerel saatlerinin
B) Çizgisel hızlarının
C) Gece-gündüz sürelerinin
D) Ekili-dikili arazi oranlarının
E) Aynı boydaki cisimlerin gölge boylarının

12. **Aralık ayında İstanbul'dan Antalya'ya doğru seyahat eden bir grup öğrenci, aşağıdakilerin hangisinde artış olduğunu söyleyemez?**

A) Güneş ışınlarının düşme açısında
B) Deniz suyu sıcaklıklarında
C) Gündüz süresi uzunluğunda
D) Tan ve gurup sürelerinde
E) Dünya'nın çizgisel hızında

13. Çanakkale, Ankara ve Erzurum illerinin öğle vakti güneş ışınlarını alma açıları birbirine yakındır.

Buna göre, bu illerin aşağıdakilerden hangisi bakımından benzer oldukları kesindir?

A) Boylam derecesi
B) Denize uzaklık
C) Ortalama yükselti
D) Enlem derecesi
E) Yer şekilleri

14. Ekvator'dan kutuplara gidildikçe ardışık iki meridyen arası uzaklık giderek azalır.

Buna göre, aşağıdaki illerin hangisinde ardışık iki meridyen arası uzaklık diğerlerinden azdır?

A) Kırklareli B) Kütahya
C) Van D) Burdur
E) Mardin

15. **Türkiye'nin kıyı kesimleri ile iç kesimleri aşağıdakilerden hangisi bakımından farklılık göstermez?**

A) Gündüz ve gece sıcaklık ortalamaları
B) Kar yağışlı gün sayısı
C) Çözülme türü
D) Ormanların kendini yenileme süresi
E) Yatay düzlemdeki cisimlerin öğle vakti gölge yönü

16. **Türkiye'de aşağıdaki tarihlerden hangisinde gece süresi gündüz süresinden daha uzundur ve gece süresi bir önceki güne göre daha kısa olur?**

A) 21 Temmuz
B) 21 Mart
C) 14 Şubat
D) 29 Ekim
E) 9 Eylül

17. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin jeopolitik açıdan dünyada önemli bir konuma sahip olduğunu göstermez?**

A) Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birbirlerine çok yaklaştığı bir yerde bulunması ve bu kıtalar arasında ulaşım koridoru olması
B) İklim çeşitliliğinin fazla olması ve tarım ürünü çeşitliliğini sağlaması
C) Petrol üretim ve tüketim bölgeleri arasında yer alması ve enerji koridoru olması
D) Üç tarafı denizlerle çevrili iki yarımada üzerinde yer alması ve deniz ticaretine olanak sağlayan önemli limanlara sahip olması
E) Bulunduğu coğrafyada su kaynaklarına, genç nüfusa ve güçlü bir orduya sahip olması

CamScanner ile tarandı

ÇÖZÜM

1 Türkiye'nin Coğrafi Konumu

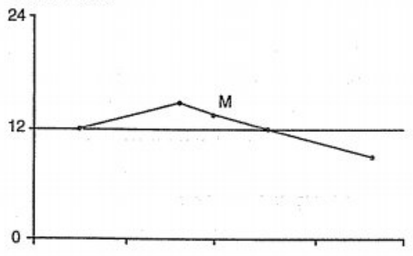
1. 21 Haziran – 21 Aralık arasında Türkiye'de (Kuzey Yarım Küre'de) gündüzler kısalır, geceler uzar. 23 Eylül – 21 Aralık arasında gündüzler kısalmaktadır ve geceler gündüzlerden uzundur. 19 Ekim – 29 Ekim arasında durum böyledir.

CEVAP: A

2. Türkiye'de aynı enlemde bulunan yerlerde gece-gündüz süre farklarının, çizgisel hızlarının, güneş ışınlarının geliş açısının, öğle vaktinde güneşin ufuktaki yüksekliğinin, öğle vaktindeki gölge boylarının aynı olduğu kesindir. Gece-gündüz sıcaklık farkları denize göre konuma ve nemliliğe bağlı bir özelliktir. Aynı enlemde bulunan yerlerde aynı olması kesin değildir.

CEVAP: B

3.



Grafiğe göre verilen zamanda gündüzler kısalmaktadır ve gündüz süresi gece süresinden uzundur. Verilen zaman 21 Haziran ile 23 Eylül arasındadır. Seçeneklerde verilen aylardan Temmuz – Ağustos ayları bu zaman diliminde yer almaktadır.

CEVAP: C

4. Önemli petrol ve doğal gaz boru hatlarının geçmesi ve ticaret potansiyelinin yüksek olması Türkiye'nin özel konumundan kaynaklanan avantajlardandır. Ülkenin güneyinde deniz turizmi mevsiminin daha uzun sürmesi matematik konuma bağlı bir özelliktir. Sıcak çatışmaların sürdüğü Orta Doğu ülkelerine çok yakın olması avantaj sayılamaz.

CEVAP: B

5. Aynı boylamda bulunan yerlerde yerel saat, öğle vakti aynıdır. Diğer seçeneklerde verilen özellikler aynı değildir.

CEVAP: E

6. Antalya'da denize girme süresinin Yalova'ya göre daha uzun olması enleme bağlı (sıcaklığın güneyde fazla olması) bir özelliktir. Diğer seçeneklerde verilenler özel konuma bağlı özelliklerdir.

CEVAP: A

7. 21 Haziran'da kuzeye gidildikçe gündüz süresi uzar. Bu nedenle Trabzon'dan Bingöl'e doğru gündüz süresi kısalır. 21 Mart ve 23 Eylül'de Dünya'nın her yerinde gece-gündüz süresi eşittir. Ekvator'a yaklaşıldıkça gece-gündüz süresi farkı azalır. Verilen şehirler arasında Ekvator'a en yakın olanı Mersin olduğundan gece-gündüz süresi farkı en azdır.

21 Aralık'ta kuzeye gidildikçe gündüz süresi kısalır. En kuzeydeki şehir Trabzon olduğundan 21 Aralık'ta gündüz süresi en kısadır. Denizli, Mersin'in batısında olduğundan yerel saati Mersin'den geridir.

CEVAP: D

8. Haritada gösterilen K ve L merkezlerinin enlemleri aynıdır. Aynı enlem üzerinde ise gece ve gündüz süreleri ile çizgisel hızlar aynıdır. K ve L merkezleri arasında 12° lik boylam farkı vardır. Bu da 48 dakika yapar. Bu nedenle yaz saati L merkezine, kış saati ise K merkezine yakındır.

Aynı enlem üzerindeki merkezler öğle vakti güneş ışınlarını aynı açıyla almalarına karşın, iklim özellikleri aynı değildir.

CEVAP: C

9. Türkiye yaz döneminde 45° Doğu meridyeninin saatini ortak saat olarak kullanır. Verilen şehirler arasında Iğdır'a en uzak olup Iğdır'la saat farkı en fazla olan şehir ise Manisa'dır.

CEVAP: A

10. 21 Aralık'ta Türkiye'de kış mevsimi yaşanır. Dolayısıyla güneye gidildikçe gündüz süresi uzar. Verilen şehirlerden Konya'nın güneyinde yer alanı ve gündüz süresi Konya'dan uzun olanı Adana'dır.

CEVAP: D

11. Yerel saat, çizgisel hız, gece-gündüz süresi ve gölge boyu matematik konumla ilgili olaylardır. Ancak ekili-dikili alanlar yer şekillerinin engebe durumu yani özel konumla ilgili olaylardır.

CEVAP: D

12. Aralık ayında İstanbul'dan Antalya'ya inen bir öğrenci grubu güneş ışınlarının geliş açısının arttığını, deniz suyu sıcaklığının yükseldiğini, gündüz süresinin uzadığını ve çizgisel hızın arttığını görecektir. Ancak çizgisel hızın yükselmesi tan ve gurup sürelerinin kısalmasına neden olacaktır.

CEVAP: D

13. Çanakkale ve Erzurum aynı enlem üzerinde yer aldıkları için öğle vakti güneş ışınlarını alma açıları da birbirine yakındır.

CEVAP: D

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

14. Türkiye'de güneyden kuzeye doğru gidildikçe meridyenler birbirine yaklaşır. Verilenler içerisinde en kuzeyde bulunan il ise Kırklareli'dir.

CEVAP: A

15. Türkiye'nin kıyı yörelerindeki nemlilik nedeniyle günlük sıcaklık farkları daha azdır. Nemliliğin yüksek olması ormanların kendini yenileme süresinin kıyılarda daha az olmasını sağlamıştır. Kıyı yörelerde kimyasal, iç yörelerde fiziksel çözülme yaygındır. Kıyılarda sıcaklık daha yüksek olduğundan kışın yağan karların yerde kalma süresi iç kesimlerden azdır. Ancak Türkiye Kuzey Yarım Küre'de Yengeç Dönencesi'nin kuzeyinde yer aldığından gölgelerin yönü daima öğle vakti kuzeydir.

CEVAP: E

16. 21 Mart ve 23 Eylül (Ekinoks) tarihlerinde gece ve gündüz süresi birbirine eşit olmaktadır. 23 Eylül'de sonbahar başlangıcından 21 Mart'ta kış sonuna kadar Türkiye'de gece süreleri gündüz sürelerinden daha uzundur. 21 Aralık'ta en uzun gece yaşandıktan sonra gece süreleri kısalmaya başlar ve hâlen geceler gündüzlerden daha uzundur. Aradığımız cevap 21 Aralık'tan 21 Mart'a kadar olan tarihlerden herhangi biridir. Seçeneklerde yer alan 14 Şubat bu aralıkta yer alır.

CEVAP: C

17. Türkiye'nin dünya üzerinde bulunduğu yerden, tarihî, kültürel ve ekonomik özelliklerinden dolayı elde ettiği konum özellikleridir.

Türkiye'nin jeopolitiği üzerinde etkili olan özellikleri şunlardır:

- Türkiye üç kıtanın birbirine en çok yaklaştığı yerdedir. Bu durum Türkiye'nin kıtalar arasında ulaşım koridoru olmasına neden olmuştur.
- Türkiye zengin petrol ve doğal gaz zengini Orta Doğu ve Hazar Denizi ülkeleri ile petrol ve doğal gaz bakımından fakir, sanayileşmiş ve enerji ihtiyacı yüksek Avrupa ülkeleri arasındadır. Bu durum Türkiye'nin enerji koridoru olmasına neden olmuştur.
- İstanbul ve Çanakkale Boğazlarına sahiptir. Bu durum dünya deniz ticaretinde önemli bir noktada olmasına neden olmuştur.
- Doğu ve batı dilleri, dinleri, ekonomik, kültürel ve politik sistemleri arasında yer alır.
- Bulunduğu coğrafyada önemli su kaynaklarına sahiptir.
- Bulunduğu coğrafyada güçlü bir orduya, genç bir nüfusa sahiptir.
- NATO, BM, KEİ VE OECD'ye üyedir.

Türkiye'nin iklim, bitki örtüsü ve tarım ürünü çeşitliliğinin fazla olması matematik ve özel konumunun ortak sonucudur.

CEVAP: B

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

Türkiye'nin Coğrafi Konumu

1. **Türkiye'nin kara sınırlarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Kuzeybatıda Bulgaristan'la sınırı vardır.
B) Yunanistan'la olan sınırının çoğunu Meriç Nehri oluşturur.
C) Suriye'yle olan sınırının tamamında demir yolu vardır.
D) İran dışındaki diğer sınırlar Millî Mücadele sırasında ya da sonrasında imzalanan antlaşmalarla belirlenmiştir.
E) En fazla ülkeyle doğu sınırında komşudur.

2. **Türkiye'nin aşağıdaki sınır kapılarından hangisi aracılığıyla İran ve ardı ülkelerle demir yolu ulaşımı yapılmaktadır?**

A) Gürbulak B) Kapıköy C) Akyaka
D) Habur E) Aziziye (Dereköy)

3. **Aşağıdakilerin hangisinde, Türkiye'nin aynı denize kıyısı olan iki komşusu birlikte verilmiştir?**

A) Gürcistan ve Bulgaristan
B) Bulgaristan ve Suriye
C) Irak ve Gürcistan
D) Irak ve Suriye
E) Bulgaristan ve İran

4. **Türkiye'nin özel konumunun aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu söylenemez?**

A) Yerel saat B) Deniz ulaşımı
C) Turizm etkinlikleri D) İklim koşulları
E) Transit taşımacılık

5. **Türkiye'nin jeopolitik önemi üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha azdır?**

A) Eski dünya karaları arasında merkezi bir konuma sahip olması
B) Ekonomik ve siyasal bir güç merkezi olan Avrupa Birliği ülkelerine komşu olması
C) Dört mevsimin belirgin olarak yaşanmasının ve aynı anda farklı iklim özelliklerinin görülmesinin
D) Önemli petrol ve doğal gaz yataklarına sahip ülkelere komşu olmasının
E) Uluslararası deniz ulaşımı açısından önemli bir bölgede bulunmasının

6. **Aşağıdakilerden hangisi, Azerbaycan petrolleri ve Türkmenistan doğal gazının Türkiye üzerinde Akdeniz'e ulaştırılmasının Türkiye'ye sağlaması beklenen yararlardan biri değildir?**

A) Jeopolitik öneminin artması
B) Enerji açığının kapanmasına katkıda bulunması
C) Doğu Akdeniz limanlarının öneminin artması
D) Turizm gelirlerinin artması
E) Petrole dayalı sanayi kuruluşlarının artması

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

7. **Türkiye'nin,**

I. Çanakkale ve İstanbul boğazlarına sahip olması,

II. yüz ölçümünün büyük olması,

III. endüstrileşmiş Avrupa ülkeleriyle petrolce zengin Ortadoğu ülkeleri arasında yer alması

özelliklerinden hangileri, transit ticarette önemli bir rol oyamasında etkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. **Türkiye'nin orta kuşakta bulunması, aşağıdaki ekonomi özelliklerinden hangisini etkilemiştir?**

A) Tarihi eserlerin ve doğal güzelliklerin olması
B) Kişi başına düşen gelirin büyük kentlerden daha yüksek olması
C) İşletilen ve işletmeye açılacak çeşitli madenlerin olması
D) Çeşitli tarım ürünlerinin yetiştirilmesi
E) Kara yolu ve deniz yolu transit taşımacılığının gelişmiş olması

9. İzmir'in merkez ilçesine bağlı bir köye kara yoluyla ulaşabilmek için ortalama on kilometre yol almak gerekirken Kütahya'da kuş uçumu mesafesi aynı olan köye on beş kilometre yol almak gerekmektedir.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

A) Yerleşme birimlerinin sıklığıyla
B) Doğal bitki örtüsünün farklılığıyla
C) İklim koşullarının farklılığıyla
D) Tarım alanlarının genişliğiyle
E) Yer şekillerinin engebeliğiyle

10. Afyon, Eskişehir ve Isparta il merkezlerinin yerel saatleri birbirine çok yakındır.

Bu durum, Afyon, Eskişehir ve Isparta il merkezlerinin hangi yönde de birbirine yakın olduğunun bir kanıtıdır?

A) Boylam dereceleri
B) Yıllık sıcaklık ortalamaları
C) Enlem dereceleri
D) Yükseltileri
E) Denize uzaklıkları

11. **Aşağıdakilerden hangisinde verilen iki kent arasındaki yerel saat farkı diğerlerinden daha fazladır?**

A) Samsun – Adana B) İzmir – Ankara
C) Balıkesir – Erzincan D) Muğla – Çanakkale
E) İzmit – Kastamonu

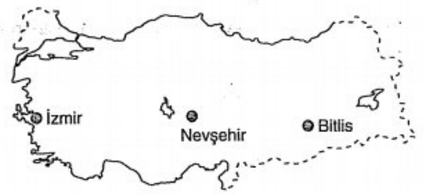
12.



Haritada gösterilen iki kentle ilgili aşağıdaki karşılaştırmalardan hangisi yanlıştır?

A) Gece – gündüz süreleri birbirine yakındır.
B) Ekonomik etkinlikleri farklıdır.
C) Yerel saatleri aynıdır.
D) Bulundukları coğrafi bölüm aynıdır.
E) Yükseltileri Türkiye ortalamasının altındadır.

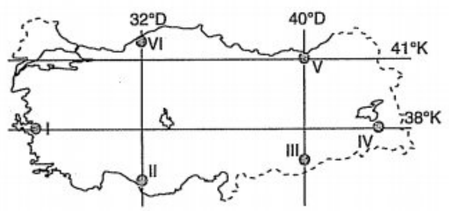
13. Aşağıdaki haritada verilen yerleşim merkezlerinin, yıl içinde herhangi bir tarihte, gündüz süreleri birbirine yakındır.



Bu durum, söz konusu üç yerleşim merkezinin aşağıdakilerden hangisi bakımından birbirlerine benzer ya da yakın oluşuyla açıklanabilir?

A) Boylam derecesi
B) Enlem derecesi
C) Yer şekilleri
D) İklim
E) Yükselti

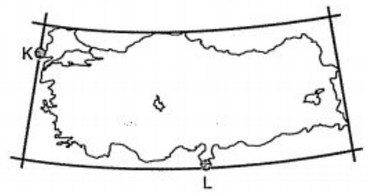
14. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki altı yöre numaralarla gösterilmiş ve bu yörelerin coğrafi koordinatlarıyla ilgili bazı bilgiler verilmiştir.



Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi bu yörelerin coğrafi koordinatlarından kaynaklanan bir durum değildir?

A) III. yörenin yerel saatinin, VI. yöreninkinden ileri olması
B) II. yörede Güneş ışınlarının düşme açısının, V. yöredekinden dik olması
C) V. yörenin çizgisel hızının, I. yöreninkinden az olması
D) IV. yörenin yıllık sıcaklık ortalamasının, I. yöreninkinden düşük olması
E) 21 Haziran'da gündüz süresinin, II. yörede, V. yöredekinden kısa olması

15.



Yukarıdaki Türkiye haritasında gösterilen K noktasının boylamı ve L noktasının enlemi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	K noktasının boylamı	L noktasının enlemi
A)	26° Doğu	36° Kuzey
B)	33° Kuzey	45° Kuzey
C)	40° Doğu	29° Kuzey
D)	35° Doğu	42° Kuzey
E)	29° Kuzey	35° Kuzey

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
C	B	A	A	C	D	D	D	E	A	C	C	B	D	A

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

TÜRKİYE'NİN YER ŞEKİLLERİ
– Sorulara Başlamadan Önce Kısa Bilgiler –

- Türkiye'nin günümüzdeki görünümünü elde etmesinde en etkili iç kuvvet "Orojenez"dir.
- Türkiye'nin günümüzdeki görünümünü elde etmesinde en etkili dış kuvvet "Akarsular"dır.
- Türkiye'nin günümüzdeki görünümünü elde etmesinde en az etkili kuvvet "Buzullar"dır.
- Türkiye'nin günümüzdeki görünümünü elde etmesinde en etkili jeolojik dönemler III ve IV. jeolojik dönemlerdir.
- Türkiye'nin bazı alanlarında bulunan yaşlı olduğunu gösteren "Taş Kömürü" yatakları Paleozoik dönemde oluşmuştur.
- Türkiye'de sıklıkla depremlerin yaşanması Türkiye'nin genç jeolojik oluşumlu bir ülke olduğunu gösterir.
- Türkiye'de en şiddetli depremlerin meydana geldiği fay Kuzey Anadolu Fayı'dır.
- Bir yörenin kayaç yapısına Litolojik Yapı adı verilir.
- Türkiye'nin yüksek bir ülke olduğunun kanıtları akarsuların derine aşındırma güçlerinin fazla olması ve denge profilinden uzak olmalarıdır.
- Türkiye'nin en fazla alan kaplayan yer şekli dağlardır.
- Türkiye'nin en engebeli bölgesi Karadeniz en engebeli bölümü Doğu Karadeniz'dir.
- Türkiye'nin en alçak bölgesi Marmara en alçak bölümü Ergene'dir.
- Türkiye'nin en düz bölgesi Güneydoğu Anadolu en düz bölümü Ergene'dir.
- Engebeli yerlerde gerçek alan ile iz düşüm alan farkı fazladır.
- Yüksek yerlerde gerçek sıcaklık ile indirgenmiş sıcaklık farkı fazladır.
- Türkiye Alp – Himalaya kıvrımına bağlı oluşan kıvrım dağların fazla olduğu bir ülkedir.
- Türkiye'deki volkanik dağların hiçbiri aktif değildir.
- Türkiye'nin en yüksek yeri olan Ağrı Dağı zirvesine verilen isim " Atatürk Zirvesi"dir.
- Türkiye'nin en genç volkanik alanı Kula Volkanları'dır (Manisa) üzerinde insan ayak izleri bulunmuştur.
- Türkiye'nin "Kalkan Volkanı" Güneydoğu Karacadağ'dır.
- Uludağ iç püskürük bir kütle olan " Batolit" örneğidir. Uludağ bir Granit kayadır.
- Volkanik araziler verimli oldukları için çevrelerinde bağıcılık yapılır.
- Dağların uzanışı ile dağların kıyıya uzanışı ifadeleri birbirinden farklıdır dikkat ediniz, Dağların uzanışı genel olarak doğu – batı yönlüdür. Ancak kıyıya uzanışları Akdeniz ve Karadeniz'de paralel, Ege'de diktir.
- Kıyı oluşumlarının kıyı bölgelerde farklı olması dağların kıyıya uzanışı farkından kaynaklanır.
- Karadeniz kıyılarında körfezlere rastlanmaz.
- Türkiye'nin en yüksek platoları Erzurum – Kars ve Ardahan (Yazılıkaya) platolarıdır.
- Karstik platolardan olan Teke ve Taşeli'de yüzey suları az ve tarım alanları kısıtlı olduğundan tarım yerine kıl keçisi yetiştiriciliği yapılır.
- Platoların en fazla alan kapladığı bölge İç Anadolu'dur.
- Marmara'daki en alçak plato olan Çatalca – Kocaeli aşınım (peneplen) özelliği gösterir.
- İç Anadolu'daki Kapadokya platosu turizme katkı sağlayan bir volkanik platodur.
- Türkiye'nin en büyük iç ovası Konya, en büyük kıyı ovası Çukurova'dır.
- Türkiye'de sayıca en fazla olan ova türü tektonik ovalardır.
- Türkiye'de en yaygın olan akarsu şekli vadilerdir.
- Menderes çizen bir akarsuyun arazi özellikleri dışındaki akım miktarı, rejim gibi özelliklerine ulaşılamaz.
- Aydın kenti Büyük Menderes grabeni içindeki bir birikinti konisi üzerinde kurulmuştur.
- Bursa kenti bir dağ eteği ovası üzerinde kurulmuştur.
- Ankara kenti çevresindeki yaygın kayaç andezit'tir. Andezit Ankara taşı olarak da isimlendirilir.
- Erzurum – Kars çevresinde bulunan volkanik dış püskürük kayaçlara Bazalt adı verilir.
- Türkiye'de rüzgârın şekillendirici etkisinin en fazla olduğu yerlerin özellikleri düz, kurak ve bitkisiz olmalarıdır.

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

- Türkiye'de en yaygın rüzgâr biriktirme şekli kumullardır.
- Türkiye'de deniz seviyesinde hiçbir zaman buzullaşma yaşanmamıştır.
- Dağların 2200 metresinden daha yüksek kesimlerinde buzul şekillerine rastlanır.
- Buzul aşındırma şekillerinden olan sirkler buzul göllerinin çanaklarına verilen isimdir.
- Ege ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde buzul şekillerine rastlanmaz.
- Uludağ IV. zamanda yaşanan buzullaşmadan etkilenmiştir. Ancak günümüzde üzerinde kalıcı buzul yoktur.
- Buzulların en fazla bulunduğu bölge Doğu Anadolu'dur.
- Karstik erime şekillerinden olan lapya ve dolinlere en fazla Batı Toros dağlarında rastlanır.
- Hatay'da 2015 yılında bulunan Hassa Lav Tüpü mağarası dışında tüm mağaralar karstik oluşumdur.
- En güzel obruk örneği Mersin'de bulunan Cennet ve Cehennem obruklarıdır.
- Konya Ovası obrukları yer altı sularının artezyen açılarak çekilmesi sonucunda oluşur.
- Antalya Kenti bir Traverten Platosu üzerinde kurulmuştur.
- Kıyılarda dalga aşındırması ile oluşan tek şekil Falez (Yalıyar) 'dir.
- Falezlerin bulunduğu bölümlerin çoktan aza sıralaması Doğu Karadeniz, Batı Karadeniz, Antalya ve Yıldız Dağları'dır.
- Kıyı oku, kıyı kordonu ve Lagün gibi şekillerin oluştuğu kıyıların ortak özelliği kıta sahanlığının geniş olmasıdır.
- İstanbul'daki Küçük Çekmece, Büyük Çekmece ve Terkos (Durusu) gölleri lagün örneğidir.
- Sinop ve Kapıdağ Yarımadası adanın karaya bağlanması ile oluşan "Tombolo" örneğidir.
- Dalmaçya kıyı tipine sadece Teke Yarımadası'nın güneyinde (Finike – Kaş arasında) rastlanır.
- Kalanklı kıyılar karstik vadileri deniz suyu işgali ile oluşur. En güzel örnekleri Mersin – Silifke kıyılarıdır.
- Eski akarsu vadilerinin deniz suları baskınlarına uğraması sonucu oluşan Ria kıyı tipine İstanbul, Çanakkale ve Menteşe kıyıları örnektir.
- Türkiye'de buzulların deniz seviyesine inmesiyle oluşan Fiyord ve Skyer tipi kıyılar ile gelgit etkisi ile oluşan Haliç ve Watt tipi kıyılara rastlanmaz.
- Fiyord ve Skyer kıyıların görülmemesi mutlak, Haliç ve Watt tipi kıyıların görülmemesi göreceli konumun sonucudur.
- İstanbul'da bulunan Haliç Ria kıyı tipidir.
- Türkiye'de haliçli kıyılarının olmadığının kanıtı akarsu ağızlarında delta ovalarının oluşmasıdır.

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

BAŞLIYORUM!

1

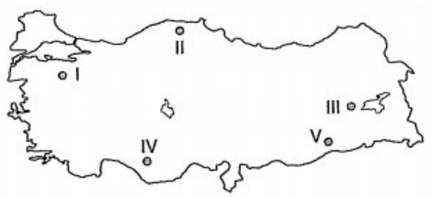
Türkiye'nin Yer Şekilleri

1. Türkiye oluşumunun büyük bir bölümünü III. zamanın sonları ve IV. zamanın başlarında gerçekleştirmiş olan genç bir ülkedir. Bu nedenle Türkiye genç oluşumlu bir ülke olarak adlandırılır.

Aşağıda verilen yer şekillerinden hangisi Türkiye'nin genç oluşumlu bir ülke olduğuna bir kanıt olarak gösterilemez?

A) Cennet ve Cehennem obrukları
B) Kırşehir Masifi
C) Haymana platosu
D) Çukurova
E) Kapıdağ Yarımadası

2.



Yukarıdaki Türkiye haritasında işaretlenerek gösterilen dağlardan hangisi kalkan biçimli bir volkan konisidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdaki ovaların hangisi oluşumunda karstlaşma rol oynamıştır?**

A) Elmalı B) Iğdır C) Muş
D) Adapazarı E) Çukurova

4. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı dağların yerleri işaretlenerek gösterilmiştir.



Yukarıdaki haritada konumları verilen dağların hangisinin oluşumunda etkili olan süreç diğerlerindekinden farklıdır?

A) Yıldız Dağları B) Aydın Dağları
C) Sultan Dağları D) Köroğlu Dağları
E) Aladağlar

5. **Aşağıda Türkiye'deki platoların oluşumları ile ilgili olarak verilen eşleştirmelerden hangisi doğru değildir?**

A) Taşeli Platosu – karstik
B) Erzurum Kars Platosu – volkanik
C) Çatalca Kocaeli Platosu – aşınım düzlüğü
D) Haymana Platosu – tabaka düzlüğü
E) Gaziantep Platosu – volkanik

6. **Aşağıdaki illerden hangisi Kuzey Anadolu Fayı üzerinde yer almaz?**

A) Sakarya B) Çankırı C) Erzincan
D) Tokat E) Malatya

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. Aşağıdaki haritada Türkiye'de karstik arazilerin dağılışı gösterilmiştir.



Karstik arazilerin dağılışında aşağıda verilen faktörlerin hangisi belirleyici olmaktadır?

A) Yükselti B) Litolojik yapı
C) Bitki örtüsü D) Yağış rejimi
E) Toprak özellikleri

14. **Kapıdağ yarımadasının oluşumunda aşağıdaki faktörlerden hangisi etkili olmuştur?**

A) Dalga biriktirmesi B) Dalga aşındırması
C) Rüzgar aşındırması D) Buzul biriktirmesi
E) Akarsu biriktirmesi

15. **Türkiye'nin yer şekillerinin büyük oranda yüksek ve engebeli olması aşağıdakilerden hangisi üzerinde olumlu etkisi en azdır?**

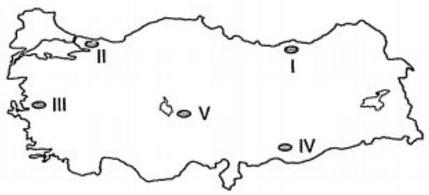
A) Akarsuların hidroelektrik enerji potansiyeli
B) İklim ve bitki örtüsü çeşitliliği
C) Ulaşım sistemleri çeşitliliği
D) Hayvancılık potansiyeli
E) Kış turizmi potansiyeli

16. Yükselti arttıkça, gerçek sıcaklık ile indirgenmiş sıcaklık arasındaki fark artmaktadır.

Buna göre; aşağıdaki kentlerin hangisinde gerçek sıcaklık ile indirgenmiş sıcaklık arasındaki fark daha fazladır?

A) Yozgat B) Diyarbakır C) Bingöl
D) Artvin E) Erzurum

17.



Yukarıda verilen Türkiye haritasında işaretli alanların hangisinde çentik vadiler yaygın olarak görülür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

18. **Aşağıda verilenlerden hangisi Türkiye'nin yeryüzü şekilleri ile ilgili doğru bir bilgi değildir?**

A) Dağların yükseltisi doğuya doğru artar.
B) Engebe ortalaması fazladır.
C) Alp-Himalaya orojenez içinde yer alır.
D) I. jeolojik dönemde oluşmuş arazilerin oranı en fazladır.
E) İç kesimlerde platolar geniş alan kaplar.

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

ÇÖZÜM

1 Türkiye'nin Yer Şekilleri

1. Türkiye yer şekilleri ve jeolojik bakımından genç oluşumlu bir yapıya sahiptir. Bundan dolayı yükseltisinin fazla olması nedeniyle akarsu aşındırma şekilleri oldukça fazladır. Ülkemizdeki platolar 4. jeolojik zamanda yükselmiştir. Ancak ülkemizdeki masif araziler 1.jeolojik zamanda oluşmuş yaşlı arazilerdir. Kırşehir, Bitlis, Mardin, Zonguldak, Yıldız dağları ülkemizdeki masif yani yaşlı arazilerdir.

CEVAP: B

2. Volkanlardan çıkan lavlar bazik karakterli olması durumunda geniş alanlara yayılırlar ve yükseltisi az olan kalkan biçimli koniler oluştururlar. Güneydoğuda yer alan Karacadağ bir kalkan volkan örneğidir.

CEVAP: E

3. Türkiye'de karstlaşma ile oluşan ovalar Batı Toroslar ve Göller Yöresi'nde yaygın olarak bulunur. Seçeneklerde verilen ovalardan Elmalı Antalya'daki karstik bir ova iken Çukurova delta, Muş, Adapazarı ve Iğdır ovaları tektonik ovalardır.

CEVAP: A

4. Haritada verilen dağların tamamı orojenik hareketlere bağlı olarak oluşmuş dağlardır. Ancak Aydın Dağları'nın oluşumunda kırılmalar etkili olmuştur. Bu yüzden bu dağlar horst olarak adlandırılmıştır. Diğer seçeneklerde verilen dağlar kıvrım dağlarıdır.

CEVAP: B

5. Gaziantep Platosu volkanik plato değil, tabaka düzlüğü platosudur. Diğer seçeneklerde verilen eşleştirmeler doğrudur.

CEVAP: E

6. Kuzey Anadolu Fay Hattı: Saros Körfezi'nden başlayarak batıya doğru Marmara Denizi, İzmit Körfezinden geçer. Kuzey Anadolu Dağlarını takip ederek Sakarya, Bolu, Çankırı, Amasya, Tokat, Erzincan,ve Bingöl'den geçerek İran'a uzanır. Sağa hareket eden doğrultu atımlı bir faydır. Yıkıcı depremlere neden olmuştur.

CEVAP: E

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

7. Kula Yöresi (Manisa) genç volkanik arazilerin yaygın olduğu bir yöredir. IV. jeolojik zamanda 30.000 yıl önce oluşmaya başlamış bir arazidir. Üzerinde neolitik insanına ait ayak izleri bulunur. UNESCO tarafından JEOPARK alanı olarak ilan edilmiştir.

CEVAP: C

8. Türkiye'nin iç kesimlerinde yer alan kurak ve yarı kurak alanlar rüzgar etkisine açıktır. Ancak spesifik rüzgar şekillerine yaygın olarak rastlanmaz. Özellikle Konya Karapınar çevresinde ve kıyı bölgelerinde rüzgarlar tarafından oluşturulan kumullar görülmektedir.

CEVAP: A

9. Aydın Dağlarının yükseltisi 2000 metrenin altındadır. Bu yüksekliklerde Buzul Çağlarında buzullaşma olmadığı için buzullara ait şekiller oluşmamıştır.

CEVAP: A

10. İç Anadolu Bölgesi (II) ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi (IV) rüzgar aşındırma şekillerinin en fazla görüldüğü bölgelerdir. Rüzgar aşındırma ve biriktirme şekilleri bitki örtüsünün seyrek olduğu kurak – yarı kurak iklim özelliğinin görüldüğü yerlerde etkilidir.

CEVAP: D

11. Türkiye karstik şekil çeşitliliği açısından oldukça zengin bir topografyaya sahiptir. Türkiye'deki karstik şekiller genel olarak Akdeniz Bölgesi'nde yoğunlaşmaktadır. Haritada II numara ile gösterilen alanda Tefenni, Acıpayam, Korkuteli, Kestel, Elmalı ve Muğla polyeleri bulunmaktadır.

CEVAP: B

12. Batı ve Orta Toroslar Türkiye'de karstik olayların en fazla etkili olduğu yerler arasındadır. II. jeolojik zamanda tetis okyanusu tabanında tortulanan malzemeler III. jeolojik zamanda yükselerek günümüzdeki arazileri oluşturmuştur. Batı Toroslarda kalın kalker tabakaları mevcuttur.

CEVAP: A

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

BİLİYORUM!

1 Türkiye'nin Yer Şekilleri

1. Rüzgâr birikim şekillerinden olan lösler uzun mesafeler taşınan çöl tozlarıdır.

Aşağıdaki bölgelerden hangisinde lös adı verilen rüzgâr şekillerine rastlanılacağı söylenebilir?

A) Doğu Anadolu
B) Ege
C) Güneydoğu Anadolu
D) Karadeniz
E) Marmara

2. **Aşağıdaki dağlardan hangisi Toros Dağları kuşağı içindeki dağlardan biri değildir?**

A) Bey Dağları
B) Samanlı Dağları
C) Aladağlar
D) Bolkarlar
E) Tahtalı Dağları

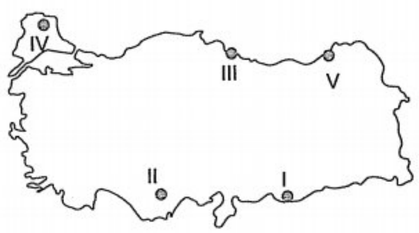
3. **Aşağıda verilen mağara oluşumlarından hangisi Antalya ilinde bulunmamaktadır?**

A) Beldibi
B) Öküzini
C) Karain
D) İnsuyu
E) Damlataş

4. **Aşağıda verilen şelale oluşumları ve bulundukları il eşleştirmelerinden hangisi doğru değildir?**

A) Düden – Antalya
B) Muradiye – Van
C) Girlevik – Erzincan
D) Tatlıca – Sinop
E) Manavgat - Mersin

5. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı alanlar numaralarla gösterilmiştir.



Haritadaki numaralı alanlarda bulunan akarsulardan hangisinin kanyon vadi oluşturduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **Konya Ovası'nda yoğun artezyen açılmasına bağlı olarak oluşan şekillere verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Düden
B) Polye
C) Dolin
D) Obruk
E) Lapya

7. Rialı kıyılar eskiden akarsu vadisi olan yerlerin deniz baskınlarına uğraması sonucunda oluşan kıyılardır.

Aşağıda verilen alanların hangisi rialı kıyılara örnek olarak gösterilebilir?

A) İstanbul – Şile kıyıları
B) Kastamonu – İnebolu kıyıları
C) Kırklareli – İğneada kıyıları
D) Mersin – Silifke kıyıları
E) Muğla – Menteşe kıyıları

8. Fiziki haritalarda gösterilen renkler yükseltileri ifade etmektedir. Yeşil rengin fazla olduğu yerlerde yükselti 0 – 500 metre aralığındadır.

Buna göre, aşağıdaki ovalardan hangisinin yeşil renk ile gösterildiği söylenemez?

A) Ergene
B) Balat
C) Karacabey
D) Göksu
E) Malatya

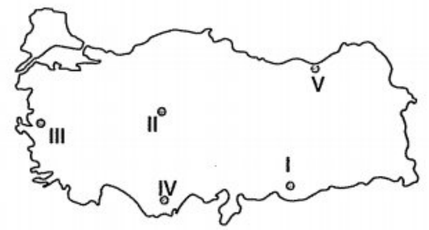
9. **Aşağıdaki platolardan hangisinin ortalama yükseltisi diğerlerinden daha azdır?**

A) Taşeli
B) Obruk
C) Çatalca-Kocaeli
D) Haymana
E) Uzunyayla

10. **Türkiye'deki tabaka düzlüğü platoları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?**

A) Obruk
B) Yazılıkaya (Ardahan)
C) Bozok
D) Uzunyayla
E) Cihanbeyli

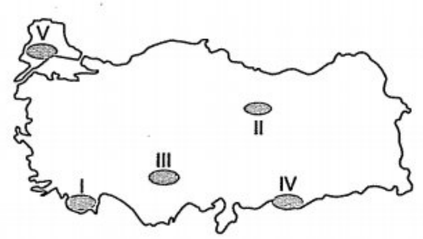
11. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı alanlar numaralarla gösterilmiştir.



Haritadaki numaralanmış yerlerden hangisinde rüzgârların meydana getirdiği yer şekillerine daha az rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı alanlar numaralarla gösterilmiştir.



Karstik şekillerin meydana geldiği jips adı verilen kayaçlar haritadaki alanlardan hangisinde yaygın olarak bulunur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

HOCAWEBDE
CamScanner ile tarandı

13. I. jeolojik dönemde oluşan eski kütlelere masif arazi adı verilir.

Türkiye'nin masif arazileri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Anamur
B) Devrekâni
C) Mardin
D) Bitlis
E) Çukurova

14.
- Anadolu epirojenez ile yükselmiştir.
- Karadeniz deniz hâline gelmiştir.
- Günümüz bitki ve hayvan türleri oluşmuştur.

Yukarıda verilen durumlar hangi jeolojik dönemde meydana gelmiştir?

A) Prekambriyen
B) Paleozoik
C) Kuvaterner
D) Tersiyer
E) Mezozoik

15. **Aşağıdaki oluşumlar oluştukları dönemlere göre eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?**

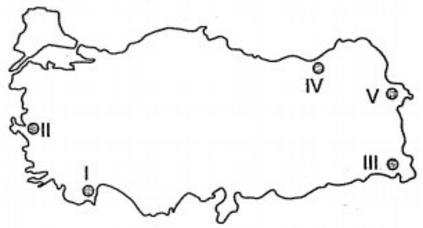
A) Tuz yatakları
B) Ana fay kuşakları
C) Horst- graben sistemi
D) Linyit kömürü
E) Karadeniz'in denize dönüşmesi

16. Ege Bölgesi'ndeki kırıklı dağlar genel olarak kıyıya dik uzanış gösterir.

Ege'de bulunan aşağıdaki dağlardan hangisinin kıyıya göre uzanışı diğerlerinden farklıdır?

A) Kaz
B) Menteşe
C) Yunt
D) Madra
E) Bozdağlar

17. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı dağların bulunduğu sahalar numaralarla gösterilmiştir.



Haritadaki kaç numaralı alandaki dağlarda buzul şekillerine rastlanılacağı söylenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

18. **Aşağıdaki ovalardan hangisi kırık sistemi içinde yer alan graben ovalarına örnek verilemez?**

A) Küçük Menderes
B) Gediz
C) Silifke
D) Amik
E) Büyük Menderes

HOCAWEBDE

ÇÖZÜM 1

Türkiye'nin Yer Şekilleri

1. Türkiye'de rüzgâr şekillendirmesine en uygun olan İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'da yeryüzünün şekillenmesinde rüzgâr belirgin şekildedir. İç Anadolu'da Konya ve Kayseri çevresinde, Güneydoğu Anadolu'da güneydeki ovalar bölgesinde şekillendirici etki daha yaygındır. Güneydoğu Anadolu'da löslere rastlanır. Ayrıca rüzgâr etkisiyle delta kenarlarında kumullar oluşmuştur.

CEVAP: C

2. Toros Dağları Kuşağı'nda bulunan dağlar: Bey, Sultan, Geyik, Aladağlar, Bolkarlar, Tahtalı ve Soğanlı dağlarıdır. Samanlı Dağları Kuzey Anadolu dağları içinde yer alan Yalova'da bulunur.

CEVAP: B

3. Karstik erime süreçlerine bağlı olarak ortaya çıkan şekillerden biri de mağaralardır. Türkiye'nin birçok yerinde karstik mağaralar bulunur. Bunların en yaygın olduğu yerler Batı Toroslar'dır. Antalya'da bulunan Karain, Damlataş, Beldibi ve Öküzini mağaraları en bilinen örnekleridir. İnsuyu ise Burdur ilinde bulunmaktadır.

CEVAP: D

4. Eğimin fazla olduğu yerlerde akan akarsuların yüksekten dökülmeleri ile şelale oluşur. Şelale altında suyun aşındırmasıyla oluşan oyuklara dev kazanı denir. Türkiye'deki şelalelerin en bilinenleri Antalya Kurşunlu, Manavgat ve Düden, Van'da Muradiye, Erzincan'da Girlevik, Kayseri'de Kapuzbaşı, Erzurum'da Tortum, Sinop'ta Tatlıca şelaleleridir.

CEVAP: E

5. Karstik arazilerde akan akarsuların vadisi kanyondur. Farklı dirençlerdeki kayaçların yatay olarak tortulandığı alanlara yerleşen akarsular derine doğru aşındırma yaparken dirençlilik ve dirençsizlik durumuna göre basamaklı bir yapı ortaya çıkarırlar. Bu şekilde kanyon adı verilen yapı oluşur. Aksu, Göksu ve Köprüçay gibi akarsularda görülür.

CEVAP: B

6. Obruklar yer altı boşluklarının çökmesiyle oluşan kuyulardır. En bilinenleri Mersin Cennet ve Cehennem obruklarıdır. Obruk olarak bilinen bir diğer oluşum ise yer altı sularının çekilmesi sonucu ortaya çıkan çökme boşluklarıdır. Konya Ovası'nda aşırı yer altı suyu kullanımına bağlı yaşanan (artezyen adı verilen kuyuların açılması sonucu) obruk oluşumları mevcuttur. Bu alanda uygulanan KOP (Konya Ovası Sulama Projesi) ile birlikte yer altı suyu yerine yöredeki ırmaklar sulamada kullanılacağından obruk oluşumu azalacaktır.

CEVAP: D

CamScanner ile tarandı

7. Ria Kıyılar: Eskiden akarsu vadisi olan yerlerin deniz baskınlarına uğraması sonucunda oluşan kıyılardır. IV. Jeolojik Dönem'de deniz sularının yükselmesi ve Egeid Karası'nın çökmesi sonucu Akdeniz'in suları Ege Denizi'nin oluşmasını sağlamıştır. Bu dönemde günümüzdeki Menteşe yöresinin olduğu alandaki akarsuların vadileri deniz suları tarafından yutulmuştur. Aynı şekilde Marmara'nın çökmesiyle Karadeniz ve Ege'nin sularının Marmara'yı oluşturması esnasında eski birer akarsu vadisi olan İstanbul ve Çanakkale boğazları ile İstanbul'daki Haliç deniz suları tarafından yutularak Ria tipi kıyılar oluşmuştur.

CEVAP: E

8. Fiziki haritalarda 0 – 500 metre arasında bulunan kıyı ve kıyıya yakın olan ovalar yeşil renk ile gösterilir. Marmara'daki Ergene ve Karacabey (Bursa), Ege'deki Balat ve Akdeniz'deki Göksu ovaları yeşil ile gösterilir. Doğu Anadolu'daki Malatya Ovası ise sarı renk ile gösterilir.

CEVAP: E

9. Seçeneklerde verilen platolardan Haymana ve Obruk 1000, Uzunyayla ve Taşeli 1500 metre yüksekliğindedir. Ancak Marmara'da bulunan Çatalca – Kocaeli'nde yükselti 500 metreyi geçmez.

CEVAP: C

10. Tabaka düzlüğü diğer adıyla yatay duruşlu olarak bilinen platolardır. Bu platolar yatay tabakaların toptan yükselmeye uğraması ile oluşmuştur. İç Anadolu'da ve Güneydoğu Anadolu'da yaygın olarak bulunurlar. Bunlar: Bozok, Haymana, Obruk, Cihanbeyli, Uzunyayla, Şanlıurfa ve Gaziantep platolarıdır. Yazılıkaya Platosu ise diğer adıyla Ardahan Platosu olarak bilinir ve bir lav platosudur.

CEVAP: B

11. Haritada numaralanmış yerlerden II numaralı İç Anadolu'da Kapadokya Yöresi'nde ve I numaralı Güneydoğu Anadolu'da rüzgârlara ait şekillere yaygın olarak rastlanır. Ayrıca III ve IV numaralı kıyılarda rüzgâr birikimi olan kıyı kumullarına rastlanılmaktadır. V numaralı Doğu Karadeniz'de bol yağış, engebe ve gür bitki nedeniyle rüzgâr şekilleri en azdır.

CEVAP: E

12. Haritada işaretli alanlar göz önünde bulundurulduğunda jips üzerinde gelişen karstik şekiller II numaralı alanda Sivas çevresinde rastlanır. Diğer jips arazileri yine İç Anadolu'da Ankara ve Kayseri çevresindedir.

CEVAP: B

13. Eski jeolojik dönemlerde oluşan yaşlı araziler masif arazilerdir. Anamur, Kastamonu - Devrekâni, Zonguldak, Yıldız Dağları, Menteşe yöresi, Mardin eşiği ve Bitlis Türkiye'de bulunan masif arazilerdendir. Ancak Çukurova masif bir arazi değildir.

CEVAP: E

14. Anadolu'nun epirojenez ile yükseldiği, Karadeniz'in göl hâlinden denize dönüştüğü ve günümüzdeki bitki örtüsünün oluştuğu zaman IV. Jeolojik Zaman'a yani Kuvaterner'e denk gelmektedir.

CEVAP: C

15. Tuz yataklarının oluşması, Anadolu'da karasallaşmaya bağlı göllerin oluşması III. Jeolojik Zaman'a denk gelmektedir. Türkiye'de ana fay kuşaklarının oluşması, Ege'de horst ve grabenlerin oluşması III. Jeolojik Zaman'a denk gelmektedir. Karadeniz IV. zamanda deniz hâline gelmiştir.

CEVAP: E

16. Seçeneklerde bulunan Kaz Dağı, Yunt Dağı, Madra Dağı ve Boz Dağ kıyıya dik şekilde uzanmaktadır. Ancak Menteşe Dağı diğerlerinden farklı olarak kıyıya paralel olarak uzanmaktadır.

CEVAP: B

17. Haritada I numaralı alan Bey Dağları, III numaralı alan Cilo (buzul) Dağı, IV numaralı bölge Kaçkarlar, V numaralı bölge Ağrı Dağı'nın olduğu alana denk gelmektedir. Bu alanlarda buzul şekilleri görülmektedir. II numaralı bölgede buzullar bulunmamaktadır.

CEVAP: B

18. Küçük Menderes ve Büyük Menderes ve Gediz ve Amik tektonik ovadır. Silifke Ovası ise delta ovasıdır. Oluşumu diğerlerinden farklı olan Silifke Ovası'dır.

CEVAP: C

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

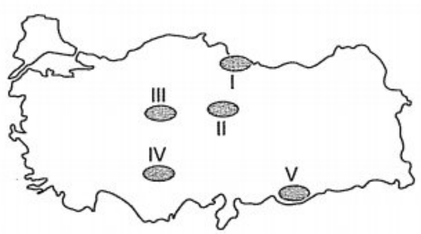
1. **Aşağıdaki verilen yöre ve kıyı tipi eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) Silifke – kalanklı
B) Menteşe – ria
C) Teke – dalmaçya
D) Sinop – fiyord
E) İzmir – enine

2. **Türkiye'de yer şekillerinin sade olduğu kurak bir bölgede daha etkili dış kuvvet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Buzullar
B) Yer altı suları
C) Rüzgârlar
D) Akarsular
E) Dalgalar

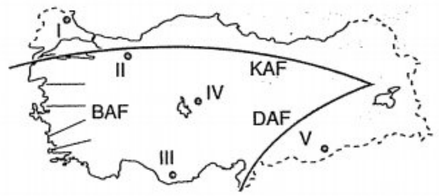
3. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı platoların yerleri numaralarla gösterilmiştir.



Haritadaki numaralanmış platolardan hangisi oluşum bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4.



Tektonik depremler büyük fay hatlarının geçtiği yerlerde daha çok görülmektedir.

Buna göre, yukarıdaki haritada verilen yörelerden hangisinde tektonik depremlerin daha fazla etkili olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Dış kuvvetlerin etkileri özel konum özelliklerine göre değişir.

Aşağıdaki jeomorfolojik birimlerinden hangisinin oluşumunda etkili olan özellik yanlış verilmiştir?

A) Muğla Ovası – karstik aşındırma
B) Terkos Gölü – dalga biriktirmesi
C) Nur (Amanos) Dağları – volkanik faaliyet
D) Amik Ovası – kırıklı yapı (orojenez)
E) Antalya Falezleri – dalga aşındırması

6. Jeotermal kaynakların dağılımı genç volkanik arazilerin ve fay hatlarının dağılışına bağlıdır.

Buna göre, aşağıdaki illerden hangisinin jeotermal kaynaklar bakımından zengin olduğu söylenemez?

A) Bursa
B) Manisa
C) Aydın
D) Afyon
E) Kırklareli

7. Orojenez sırasında yerkabuğunun kırılması ile yükselen yerlere horst, alçalan yerlere graben adı verilir.

Aşağıdaki ovalardan hangisi graben ovalarından biridir?

A) Büyük Menderes Ovası
B) Silifke Ovası
C) Balat Ovası
D) Çukurova
E) Bafra Ovası

8. Türkiye'de yer şekillerinin oluşumunda çeşitli faktörler etkili olmuştur.

Aşağıdaki şekillerden hangisi volkanik araziler üzerinde meydana gelmiştir?

A) Pamukkale Travertenleri
B) Büklümler (menderesler)
C) Cennet – Cehennem Obrukları
D) Köprülü Kanyon
E) Peribacaları

9. **Bir Türkiye fiziki haritasında yeşil renk tonunun çok yaygın olduğu yerlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Gerçek alan ile iz düşüm alan farkının az olduğu
B) Akarsuların menderesler yaparak aktığı
C) Yol yapım maliyetinin düşük olduğu
D) Ekili-dikili alanlar oranının fazla olduğu
E) Ormanların geniş yer kapladığı

10. Doğu Anadolu Fay Hattı (DAF) üzerinde çok sayıda tektonik ova oluşmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Doğu Anadolu Fay Hattı (DAF) üzerinde yer alan ovalardan biri değildir?

A) Çubuk Ovası
B) Elbistan Ovası
C) Malatya Ovası
D) Elâzığ Ovası
E) Muş Ovası

11. I. Karadeniz Dağları ve Torosların oluşması
II. Taş kömürü yataklarının oluşması
III. Linyit kömürü yataklarının oluşması

Yukarıda verilen Türkiye'de jeolojik zamanlarda gerçekleşen olaylardan hangileri Üçüncü Jeolojik Zaman'da (Tersiyer'de) gerçekleşmiştir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

12. **Türkiye'deki volkanik arazilerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi doğru değildir?**

A) III. Jeolojik Devir'de şiddetli olmuştur.
B) Her bölgede bulunur.
C) Bağcılık için uygundur.
D) Dağlar ve platolar oluşmuştur.
E) Kıyı ovalarının oluşumunu sağlamıştır.

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. I. Kıyı oku
II. Kıyı kordonu
III. Lagün

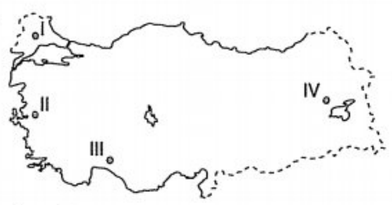
Ege Bölgesi'ndeki kıyılarda yukarıdaki şekillerden hangilerine rastlanır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

14. Türkiye'de yer şekillerinin bugünkü görünümünü almasında dış kuvvetlerden en az etkili olanı buzullardır.

Aşağıda verilen yörelerden hangisinde güncel buzullar yer almaktadır?

A) Aydın Dağları
B) Yıldız Dağları
C) Ağrı Dağı
D) Karacadağ
E) Biga Dağları

15. 

Akarsuların yatak eğimlerinin çok arttığı yerlerde şelaleler meydana gelir.

Buna göre, yukarıdaki haritada verilen yerlerden hangilerinde şelalelerin yaygın olduğu söylenebilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

16. **Türkiye'nin kıyıları ile ilgili olarak;**

I. Kıyıların uzunluğu kara sınırlarının uzunluğundan fazladır.
II. Bazı kıyılarda falez (yalıyar) oluşumu yaygındır.
III. Bazı kıyılarda haliçler oluşmuştur.
IV. Bazı akarsuların ağzında delta ovaları oluşmuştur.
V. Dağlar kıyılarda genellikle kuzey – güney yönünde uzanır.

özelliklerinden hangileri doğru değildir?

A) I ve II
B) II ve III
C) III ve IV
D) III ve V
E) IV ve V

17. Dördüncü Jeolojik Zaman'da yaşanan buzul çağlarında deniz seviyesi alçalmış, bugün İstanbul Boğazı'nın bulunduğu yerdeki akarsu, vadisini derinleştirmiştir. Buzul çağları sonrasında deniz seviyesinin yükselmesi ile buradaki eski vadinin yerinde İstanbul Boğazı oluşmuştur.

Buna göre, İstanbul Boğazı hangi tip vadi grubunda yer alır?

A) Dalmaçya tipi kıyı
B) Haliçli kıyı
C) Limanlı kıyı
D) Fiyort tipi kıyı
E) Ria tipi kıyı

18. Türkiye'de bazı akarsuların ağızlarında delta ovaları oluşmuştur.

Aşağıdaki delta ovalarından hangisini oluşturan akarsu yanlış eşleştirilmiştir?

A) Çukurova – Manavgat Nehri
B) Bafra Ovası – Kızılırmak Nehri
C) Çarşamba Ovası – Yeşilırmak Nehri
D) Silifke Ovası – Göksu Nehri
E) Selçuk Ovası – Küçük Menderes Nehri

HOCAWEBDE

ÇÖZÜM

Türkiye'nin Yer Şekilleri

2

1. Türkiye'de Mersin Silifke kıyılarında kalanklı, Menteşe'de ria, İzmir'de enine ve Teke Yarımadası'nın güneyinde dalmaçya kıyılara rastlanır. Ancak Türkiye deniz seviyesinde buzullaşmadığından fiyord tipi kıyılara rastlanmaz.

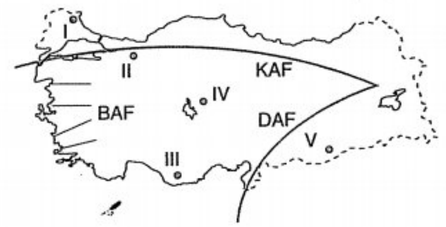
CEVAP: D

2. Yer şekillerinin sade olduğu kurak ve yarı kurak sahalarda rüzgârlar daha etkili dış kuvvettir. Bu alanlarda fiziksel çözülme ile kayaçların ince taneli olması, bitki örtüsünün seyrek olması rüzgârların şekillendirici etkisini artırmaktadır.

CEVAP: C

3. II numaralı alan Bozok Platosu, III numaralı alan Haymana Platosu, IV numaralı alan Cihanbeyli Platosu, V numaralı Gaziantep Platosu'dur. II, III, IV ve V numaralı alanlardaki platolar oluşum türü tabaka düzlüğü platosudur. I numaralı Perşembe Platosu aşınım düzlüğü özelliği gösterir.

CEVAP: A

4. 

Haritada II numara ile gösterilen alan (Düzce – Bolu) Kuzey Anadolu Fay Hattı üzerinde yer aldığı için buralar deprem riski fazla olan yerler arasındadır.

CEVAP: B

5. Nur (Amanos) Dağları orojenik hareketlerle oluşmuş kırıklı yapıda dağlardandır. Volkanik faaliyetlerle oluşmamıştır. Diğer seçeneklerde verilen eşleştirmeler doğrudur.

CEVAP: C

6. Kırklareli, Yıldız Dağları çevresinde yer alır. Yıldız Dağları Birinci Jeolojik Zaman'da oluşmuştur. Burada aktif fay hatları bulunmaz. Bu yüzden jeotermal kaynaklar bakımından zengin değildir.

CEVAP: E

CamScanner ile tarandı

7. Büyük Menderes Ovası kırıklı yapıya bağlı olarak oluşan graben ovalarından biridir. Seçeneklerde verilen diğer ovalar delta ovasıdır.

CEVAP: A

8. Peribacaları farklı aşınım özelliği gösteren volkanik tüf ve lavların sel suları ve rüzgâr tarafından aşındırılması ile oluşmuştur.

CEVAP: E

9. Fiziki haritalarda yeşil renk tonu 0-500 metre arasındaki yükseltileri gösterir. Yeşil renk tonunun yaygın olması yörede yer şekillerinin düz olduğunu gösterir. Düz yörelerde ise gerçek alan ile iz düşüm alan farkı az, ekili-dikili alan oranı fazla, yol yapım maliyeti düşük, akarsular menderesler yaparak akar.

Ormanlar ise yer şekillerinden ziyade iklime bağlıdır.

CEVAP: E

10. Elbistan, Malatya, Elâzığ ve Muş ovaları Doğu Anadolu Fay Hattı üzerinde yer alan ovalardandır. Çubuk Ovası Ankara ilinde yer alan bir ovadır. Doğu Anadolu Fay Hattı üzerinde değildir.

CEVAP: A

11. Karadeniz Dağları ve Torosların oluşması, linyit kömürü yataklarının oluşması Üçüncü Jeolojik Zaman'da; taş kömürü yataklarının oluşması Birinci Jeolojik Zaman'da gerçekleşmiştir.

CEVAP: D

12. Türkiye'deki volkanik araziler III ve IV. jeolojik dönemdeki şiddetli volkanizmanın sonucudur. Türkiye'nin her yerinde volkanik arazilere rastlanır. Bu araziler bağcılık için uygundur. Ancak kıyı ovaların bazıları akarsu birikimi bazıları tektonizma ile oluşmuştur.

CEVAP: E

13. Ege'de dağlar kıyıya dik uzandığı için kıyının girinti-çıkıntısı fazladır.

Bu alanlarda;

- Koy
- Körfez
- Liman
- Ada
- Kıyı oku
- Kıyı kordonu
- Lagün

yaygın bulunur.

CEVAP: E

14. Türkiye'de güncel buzullar 3500 metreyi geçen yükseltilerde etkili olmaktadır. Soruda verilen dağlardan Ağrı Dağı dışındakiler yükseltisi fazla olmayan dağlardır. Ağrı Dağı ve Erciyes Dağı Türkiye'de güncel buzulların yer aldığı dağlardandır.

CEVAP: C

15. III numara ile gösterilen (Toroslar) ve IV numara ile gösterilen (Doğu Anadolu Bölgesi) yerlerde yükselti ve engebe fazla olduğu için akarsularda şelale oluşumu fazladır. (I numara ile gösterilen Ergene Havzası ve II numara ile gösterilen Kıyı Ege Bölümü'nde yükselti ve engebe azdır. Bu yüzden buralarda şelale oluşumu görülmez.)

CEVAP: E

16. Haliçli kıyılar gelgit genliğinin fazla olduğu okyanus kıyılarında oluşur. Türkiye iç denizlere kıyısı olan bir ülke olduğu için gelgit genliği düşüktür. Bu yüzden Türkiye'de haliç kıyıları oluşmamıştır (III). Türkiye'de dağlar genellikle kuzey güney yönünde değil doğu batı yönünde uzanır (V). Diğer seçeneklerde verilen özellikler doğrudur.

CEVAP: D

17. Eski akarsu vadilerinin bulunduğu yerde oluşan kıyılara Ria tipi kıyı adı verilir. Çanakkale ve İstanbul boğazları ria tipi kıyılardır. Ayrıca Menteşe yöresindeki Gökova Körfezi kıyıları Ria tipi kıyılara örnektir.

CEVAP: E

18. Çukurova Deltası Manavgat Nehri tarafından değil Seyhan ve Ceyhan nehirleri ile Tarsus Çayı tarafından oluşturulmuştur. Diğer delta ovaları eşleştirilen akarsular tarafından oluşturulmuştur.

CEVAP: A

HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

BİLİYORUM!

3

Türkiye'nin Yer Şekilleri

1. I. Bozdağlar
II. Mardin Dağları
III. Kop Dağları
IV. Yıldız Dağları

Yukarıda verilen dağlardan hangileri Birinci Jeolojik Zaman'da oluşmuş arazi yapısına sahip olduğu için çevresinde deprem riskinin az olduğu alanlardır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. - Göksu Kanyonu
- Cennet - Cehennem Obruğu
- Pamukkale Travertenleri

Yukarıdaki oluşumların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Volkanik olmaları
B) Akdeniz Bölgesi'nde yer almaları
C) Tektonik oluşum olmaları
D) Killi arazide oluşmaları
E) Karstik oluşum olmaları

3. Karstik arazinin yaygın olduğu yörelerde, çözünme sürecine bağlı olarak karstik ovalar bulunur.

Aşağıdakilerden hangisi karstik ovalardan biri değildir?

A) Iğdır B) Muğla C) Elmalı
D) Kestel E) Tefenni

4. Kuzey Anadolu Fayı batıda Saros Körfezi'nden başlayarak doğuda Aras Vadisi'ne kadar uzanır.

Buna göre, aşağıdaki ovalardan hangisi Kuzey Anadolu Fayı üzerinde yer almaz?

A) Elbistan B) Erzincan C) Niksar
D) Adapazarı E) Düzce

5. **800 metrenin üzerindeki yükseltilerde yetişebilen bir tarım ürünü aşağıdaki ovaların hangisinde yetiştirilebilir?**

A) Bursa B) Dikili
C) Adapazarı D) Kayseri
E) Çukurova

6. **Aşağıdaki platolardan hangisi İç Anadolu Bölgesi'nde yer almaz?**

A) Obruk B) Haymana
C) Bozok D) Cihanbeyli
E) Taşeli

7. **Aşağıdaki ovalardan hangisinin yükseltisi diğerlerinden azdır?**

A) Gediz B) Iğdır
C) Konya D) Pasinler
E) Yüksekova

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

3 Türkiye'nin Yer Şekilleri

1. Mardin Dağları ve Yıldız Dağları Birinci Jeolojik Zaman'da oluşmuş eski arazilerdir. Buralarda deprem riski azdır.

CEVAP: D

2. Kanyon, obruk ve traverten gibi oluşumlar karstik şekillerdir. Dolayısıyla bunların ortak özelliği, karstik arazilerde oluşan yer şekilleri olmalarıdır.

CEVAP: E

3. Elmalı, Muğla, Kestel ve Tefenni birer polye ovası iken Iğdır Ovası, Kuzey Anadolu Fayı üzerinde yer alan tektonik kökenli bir ovadır.

CEVAP: A

4. Kahramanmaraş'ta yer alan Elbistan Ovası, Doğu Anadolu Fayı üzerinde yer alan tektonik kökenli bir ovadır.

CEVAP: A

5. Verilen ovalardan Bursa, Dikili, Adapazarı ve Çukurova 0 - 200 m'ler arasında yer alırken, Kayseri Ovası 1000 m'den daha yüksekte yer alır.

CEVAP: D

6. Tuz Gölü'nün güneyinde Obruk, batısında Cihanbeyli, kuzeybatısında Haymana platoları yer alırken, Kızılırmak yayı içerisinde Bozok Platosu yer alır. Ancak Taşeli Platosu Akdeniz Bölgesi'nde yer alır.

CEVAP: E

7. Türkiye'de batıdan doğuya doğru gidildikçe ovaların yükseltisi artar. Delta ve kıyı ovaları en az yükseltiye sahiptir. Gediz Ovası 0-500 m arasında yer alırken diğer ovalar 500 metrenin üzerindedir.

CEVAP: A

8. Çukurova, Bafra, Çarşamba ve Silifke ovaları, akarsuların getirdiği alüvyonların denizi doldurmasıyla oluşan delta ovalarıdır. Ancak Antalya Ovası bir kıyı ovasıyken, delta değildir. Yani akarsuların getirdiği alüvyonlar ana kara üzerinde birikmiştir.

CEVAP: C

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

YORUMLUYORUM!

1

Türkiye'nin Yer Şekilleri

1. **Türkiye'nin kuzeyinde ve güneyinde yüksek sıradağların bulunması aşağıdakilerden hangisi üzerinde en çok etkili olmuştur?**

A) Kıyı ile iç kesimler arasındaki ulaşım güçlüklerinde
B) Kıyıda nüfusun daha fazla olmasında
C) Kıyıda kışların ılık geçmesinde
D) Orman oranının kıyıda fazla olmasında
E) İç kesimlerde düzlüklerin geniş olmasında

2. Ege Bölgesi'nde akış gösteren akarsuların yaygın olarak oluşturduğu şekillere menderes adı verilir.

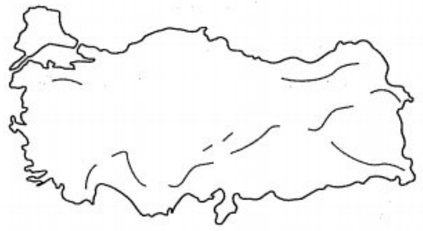
Bu oluşumlara sahip akarsuların özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

A) Yatak eğimi azalmıştır.
B) Taşıdıkları su miktarı azalmıştır.
C) Hidroelektrik potansiyel azalmıştır.
D) Yukarı çığıra göre boyu uzamıştır.
E) Aşındırma ve biriktirme aynı yerdedir.

3. **İç Anadolu'da akarsu ile birlikte rüzgâr şekillerinin de bulunması üzerinde aşağıdakilerden hangisi daha etkilidir?**

A) Yüz ölçümün büyük olması
B) Kış sıcaklık ortalamasının düşük olması
C) Bitki örtüsünün cılız olması
D) Volkanik arazilerin bulunması
E) Karstik süreçlerin yaşanması

4. Aşağıdaki Türkiye haritasında dördüncü zamanda buzullaşmaya uğrayan bazı alanlar verilmiştir.



Haritadaki buzullaşmaya uğrayan alanların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Düzlüklerin geniş yer kaplaması
B) Yükseltilerinin fazla olması
C) Aynı sisteme bağlı oluşan dağlar olmaları
D) Kalıcı kar sınırının alçak olması
E) Volkanik alanlarının daha fazla olması

5. **Aşağıda verilenlerden hangileri Akdeniz ve Ege'de dağların kıyıya uzanışının ortaya çıkardığı farklılıklar arasında gösterilemez?**

A) Yağış miktarı
B) Kıta sahanlığı
C) Kıyı tipi
D) İç kesimlere erişim
E) Doğal bitki örtüsü

6. **İç Anadolu'da bulunan aşağıdaki platolardan hangisi Türkiye ekonomisine turizm alanında katkı sağlamaktadır?**

A) Bozok
B) Kapadokya
C) Cihanbeyli
D) Obruk
E) Uzunyayla

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. **Aşağıdakilerden hangisi kıyı şeridine paralel uzanan dağların bulunduğu bölgelerin özellikleri arasında yer almaz?**

A) Limanların hinterlandı dardır.
B) Kıyının gerçek uzunluğu ile kuş uçumu uzunluğu arasındaki fark azdır.
C) Kıta sahanlığı dardır.
D) İç kesimlere ulaşım geçitlerden sağlanır.
E) Yamaç yağış oranı daha azdır.

8. **Aşağıda verilen bilgilerden hangisi Türkiye'nin yükseltisi fazla ve engebeli bir ülke olması ile ilgili değildir?**

A) Yaylacılık faaliyetlerinin yaygın olarak yapılması
B) Dağınık yerleşmelerin görülmesi
C) Ulaşım maliyetlerinin yüksek olması
D) Aynı anda dört mevsimin yaşanması
E) Akdeniz ikliminin görülmesi

9. Karadeniz Bölgesi'nde genel olarak yağış miktarı fazladır ve iç kesimlere ulaşım oldukça zordur. Ancak Orta Karadeniz'de iç kesimlere olan ulaşım doğu ve batıya göre daha kolaydır.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dağların kıyıya uzanış yönü
B) Dağların yükseltisi ve kıyı ile mesafesi
C) Kıta sahanlığının geniş olması
D) Limanların ard bölgesinin dar olması
E) Kıvrım sistemine bağlı dağların bulunması

10. Fiziki haritalarda gösterilen renkler yükseltileri ifade etmektedir. Kahverengi ile gösterilen alanlar 1500 metre üzerindeki yüksek yerleri ifade eder.

Buna göre, ortalama yükseltinin ve engebenin fazla olduğu yerler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Karın yerde kalma süresi uzundur.
B) Gerçek sıcaklık ile indirgenmiş sıcaklık farkı fazladır.
C) Yıllık sıcaklık farkı fazladır.
D) Tarımsal nüfus yoğunluğu azdır.
E) Karasallık şiddeti fazladır.

11. Türkiye'nin kuzeyinde ve güneyinde bulunan sıradağlar kıyı şeridine göre paralel uzanış gösterir.

Aşağıdakilerden hangisi bu alanların ortak özellikleri arasında gösterilemez?

A) Kıta sahanlığının dar olması
B) Koy ve körfez oluşumun sınırlı olması
C) Hinterlandın dar olması
D) Orografik yağışların az olması
E) Kıyının iç bölgelere ulaşım bağının zayıf olması

12. Türkiye'deki karstik oluşumlu platolar Akdeniz Bölgesi'nde görülür. Bunlar Teke ve Taşeli platolarıdır.

Akdeniz'in karstik platolarının genel özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Yüzey suları azdır.
B) Tarım alanları sınırlıdır.
C) Yükseltileri en fazla olan platolardır.
D) Ekonomik etkinlikler sınırlıdır.
E) Nüfuslanma oldukça azdır.

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

Camscanner ile tarandı

13. **Türkiye'nin oldukça yüksek ve engebeli bir ülke olması aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili değildir?**

A) Tarım alanlarının genişliği
B) Akarsuların akış hızı
C) Tarımsal alet ve makine kullanımı
D) Ulaşım maliyetleri
E) Kayaç çeşitliliği

14. **Türkiye'deki dağların kıyıya uzanışı ile;**

I. kıyı tipleri,
II. falez oluşumları,
III. kıta sahanlığı genişliği

özelliklerinden hangileri arasında bir bağlantı kurulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15. I. Koy, körfez ve yarımadaların fazla olması
II. Jeotermal kaynakların yaygın olması
III. Deniz etkisinin içerilere girmesi
IV. Bodrum'da sıcaklıkların İzmir'e göre yüksek olması

Yukarıda verilen özelliklerden hangileri Kıyı Ege Bölümü'nde dağların kıyıya dik uzanmasının doğrudan etkilediği özelliklerden değildir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

16. **Türkiye'de dağların genellikle doğu – batı yönlü uzanmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Orojenezi oluşturan levhaların kuzey – güney yönlü hareket etmesi
B) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
C) Ortalama yükseltinin fazla olması
D) Akarsuların genellikle doğu – batı yönlü uzanması
E) Volkanik olayların belirli doğrultuda oluşması

17. **Türkiye'de bazı akarsuların ağzında delta ovaları oluştuğu hâlde bazılarında delta ovasının oluşmamasında;**

I. akarsuyun taşıdığı alüvyon miktarı,
II. kıta sahanlığının genişliği,
III. gelgit genliği

özelliklerinden hangilerinin farklı olmasının etkili olduğu savunulamaz?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

18. **Türkiye'de çeşitli madenlerin bulunması ve jeotermal kaynakların yaygın olması hangi özelliğin sonucudur?**

A) Toprak çeşitliliğinin
B) Dağların uzanışının
C) Jeolojik yapı özelliğinin
D) İklim özelliklerinin
E) Yükselti ve engebe özelliğinin

HOCAWEBDE

ÇÖZÜM 1

Türkiye'nin Yer Şekilleri

1. Türkiye'nin kuzeyindeki Kuzey Anadolu, güneyindeki Toroslar kıyı şeridine parelel uzanan yüksek sıradağlardır. Bu dağlar kıyı ile iç kesimler arasındaki ulaşımın güç olmasına neden olmuştur. Kıyıda nüfusun fazla olması, kışların ılık geçmesi, orman oranının fazla olması nemlilik ile ilgili iken iç kesimlerde düzlüklerin geniş olması toptan yükselmeye bağlı platoların fazla olması ile ilgilidir.

CEVAP: A

2. Ege'de grabenler içinde akan ırmaklar ile diğer bazı akarsuların delta ovasında menderesler bulunur. Menderesler yapan akarsuların;

- Eğimi azalmıştır.
- Akış hızı azalmıştır.
- Aşındırma gücü azalmıştır.
- Hidroelektrik potansiyeli azalmıştır.
- Yük miktarı azalmıştır.
- Kaynak kısmına göre boyu uzamıştır.

Ancak akarsuların taşıdıkları su miktarı yağışa bağlıdır.

CEVAP: B

3. Türkiye'nin iç kesimlerinde yaygın olan karasallık nedeniyle yaşanan fiziksel çözülme iç kesimlerde rüzgârın yeryüzünü şekillendirici etkisini artırmıştır. Rüzgâr şekillendirmesinin fazla olduğu yörelerin ortak özellikleri şunlardır:

- Bitki örtüsü oldukça cılız veya tamamen yok olmuştur.
- Kayaçlar fiziksel yolla çözülmüş ve ince taneli hâle gelmiştir.
- Yer şekilleri rüzgâr hızını artıracak şekilde sadedir.
- Kuraklık şiddeti fazladır.

CEVAP: C

4. Türkiye bulunduğu matematik konum (enlem) nedeniyle buzulların doğrudan etkili olduğu bir sahada değildir. Ancak dağların yüksek kesimlerinde buzul şekillerine rastlanır. IV. Jeolojik Dönem'de yaşanan buzullaşma nedeniyle bazı aşındırma ve biriktirme şekilleri görülür. Haritadaki alanların ortak özelliği yükseltilerinin buzul sınırının üstünde olmalarıdır.

CEVAP: B

5. Ege Bölgesi'nde dağlar kıyı şeridine dik, Akdeniz'de paralel uzanmaktadır. Bu nedenle Ege ile Akdeniz arasında yağış miktarı, kıta sahanlığı, iç kesimlere ulaşım, kıyı tipi ve kıyıda koy, körfez ve ada sayısı bakımından farklılık oluşmuştur. Ancak iki bölgede de Akdeniz iklimi görüldüğünden doğal bitki örtüsü aynıdır.

CEVAP: E

6. İç Anadolu'da bulunan platolar tabaka düzlüğü ve volkanik olarak ikiye ayrılır. Tabaka düzlüğü platoları olan Bozok, Haymana, Obruk, Cihanbeyli ve Uzunyayla ekonomiye tarım ve küçükbaş hayvancılık yönüyle katkı sağlarken volkanik platolardan olan Kapadokya turizm, Kırşehir tarım alanında katkı sağlamaktadır.

CEVAP: B

CamScanner ile tarandı

7. Dağların kıyıya paralel uzandığı alanlarda limanların hinterlandı dardır. Kıyıların gerçek uzunluğu ile kuş uçuşu uzunluğu arasındaki fark azdır. Kıyı ile iç kesimler arasında ulaşım kolay sağlanmadığı için ulaşım maliyeti de fazladır. Dağların kıyıya paralel uzandığı alanlarda kıta sahanlığı dardır. Dağların kıyıya paralel uzandığı alanlarda yamaç yağışı az değil fazla görülür.

CEVAP: E

8. Türkiye'de yükseltinin fazla olması yaylacılık faaliyetinin yaygın olarak yapılmasına neden olmuştur. Yükseltinin fazla olması ulaşım maliyetlerinin artmasına neden olmuştur. Aynı anda dört mevsimin yaşanması yükseltinin fazla olması ile doğrudan ilgilidir. Akdeniz ikliminin görülmesi yükselti değil Orta Kuşak ülkesi olmamız ile ilgilidir.

CEVAP: E

9. Orta Karadeniz Bölümü'nde dağların yükseltisinin az olması ve kıyıya göre daha geride olması Orta Karadeniz'de delta oluşumunu kolaylaştırmış ve ulaşımını iç kesimler ile daha kolay sağlanmasına neden olmuştur.

CEVAP: B

10. Türkiye'de ortalama yükseltinin fazla olduğu yerlerde karasal iklim hâkimdir ve yıllık sıcaklık farkı fazladır. Yükselti farkı fazla olduğu için gerçek sıcaklık ile indirgenmiş sıcaklık arasındaki fark fazladır. Karın yerde kalma süresi uzundur. Ortalama yükseltinin fazla olduğu alanlarda tarımsal nüfus yoğunluğu fazladır. Çünkü kullanılabilen tarım alanı küçüktür, bundan dolayı da tarımsal nüfus yoğunluğu fazladır.

CEVAP: D

11. Türkiye'de kuzeyde ve güneyde dağlar kıyıya paralel şekilde uzanmaktadır. Dağların kıyıyı paralel uzandığı alanlarda kıta sahanlığı ve hinterlandı dardır. Koy ve körfezler daha az görülmektedir. Dağların uzanış doğrultusundan dolayı kıyı kesimler ile iç kesimler arasında ulaşım zordur. Ancak yamaç yağışları daha az değil çok görülür.

CEVAP: D

12. Karstik platolarda yüzey suları azdır çünkü karstik araziler iyi bir iletkendir. Suyu yer altına sızdırır, karstik alanlarda yer altı suları bakımdan zengindir. Karstik araziler tarım için çok elverişli olmadığı için tarım alanları azdır ve ekonomik etkinlikler çok gelişmemiştir. Bundan dolayı nüfus miktarı azdır. Ancak ortalama yükseltileri fazladır denilemez. Doğu Anadolu Bölgesi'nde ortalama yükseltisi daha fazla olan platolar bulunmaktadır.

CEVAP: C

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. Türkiye engebeli ortalama yükseltinin fazla olduğu bir ülkedir. Türkiye'nin bu özelliğinden dolayı tarım alanları dar, akarsuların akış hızı yüksektir. Bu özelliği tarımda makine kullanımını da etkilemektedir. Ulaşım maliyeti bu alanlarda artmaktadır. Türkiye'nin fiziki yapısı bu unsurlar üzerinde etkilidir. Ancak kayaç yapısı üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

CEVAP: E

14. Dağların kıyı şeridine göre paralel uzandığı yerlerde kıyı derinliği oldukça fazladır. Bu nedenle bu alanlarda kıta sahanlığı dardır. Ayrıca dağların paralel uzandığı yerlerde boyuna kıyı tipi görülürken falez adı verilen kıyı diklikleri yaygın olarak bulunur.

CEVAP: E

15. Koy, körfez ve yarımadaların fazla olması,deniz etkisinin içerilere girmesi dağların uzanışının etkileri arasındadır. Jeotermal kaynakların yaygın olması fay hatlarının varlığına, Bodrum'da sıcaklıkların İzmir'e göre yüksek olması enlem etkisine bağlı özelliklerdir. Dağların uzanışı etkilediği özellikler arasında değildir.

CEVAP: D

16. Türkiye'deki dağlar Alp Orojenezi ile oluşmuşlardır. Türkiye'nin bulunduğu arazi Arap ve Afrika levhalarının kuzeye doğru hareketleri ile Avrasya levhası arasında sıkıştırılmış ve hareket kuzeye doğru olduğu için dağlar da genellikle doğu batı yönünde oluşmuşlardır.

CEVAP: A

17. Akarsuyun taşıdığı alüvyon miktarının fazla olması, kıta sahanlığının genişliği ve gelgit genliğinin düşük olması delta oluşumunu kolaylaştıran özelliklerdir. Ancak Türkiye kıyılarının her yerinde gelgit genliği düşük olduğu için delta ovalarının bazı kıyılarda oluşması ve bazı kıyılarda oluşmaması üzerinde etkili özellikler arasında sayılamaz.

CEVAP: C

18. Maden çeşidi ve rezervleri arazide jeolojik devirlerde gerçekleşen olaylara bağlı özelliklerdir.

CEVAP: C

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

YORUMLUYORUM

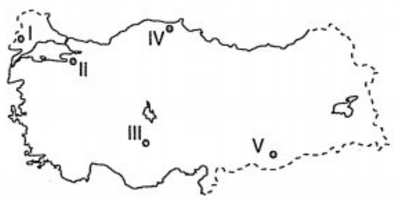
2

Türkiye'nin Yer Şekilleri

1. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de kırıklı yapıların yaygın olmasının neden olduğu özelliklerden biri değildir?**

A) Depremlerin dağılışı
B) Sıcak su (jeotermal) kaynaklarının dağılışı
C) Karstik kaynakların dağılışı
D) Volkanik olayların dağılışı
E) Graben ovalarının dağılışı

2. Gerçek alan ile iz düşüm alan arasındaki fark yer şekillerinin sade olduğu yerlerde az, engebeli yerlerde fazladır.



Buna göre, haritada verilen yerlerden hangisinde gerçek alan ile iz düşüm alan arasındaki farkın diğerlerinden daha fazla olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Tarım alanlarının genişliğinde
II. Yol yapım giderlerinde
III. Tarımda makine kullanımında
IV. Yıllık yağış miktarında

Orta Karadeniz bölümünün jeomorfolojik özellikleri bölgenin diğer bölümlerine göre yukarıdaki özelliklerden hangilerinde azalmaya neden olmuştur?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

4. **Türkiye'de yüksek düzlüklerin geniş alan kaplamasında aşağıdaki olaylardan hangisi daha fazla etkili olmuştur?**

A) Yüksek alanlarda aşınmanın fazla olması
B) Volkanik olayların geniş alanlarda etkili olması
C) Yüksek alanlarda buzulların etkili olması
D) Yüksek alanlarda mekanik çözülmenin fazla olması
E) Eski peneplen arazilerin epirojenik hareketlerle yükselmiş olması

5. Türkiye arazisi Üçüncü Zaman sonları ile Dördüncü Zaman başlarında yükselmeye uğramıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye arazisinin yakın bir dönemde yükselmiş olmasının sonuçlarından biridir?

A) Dağların doğu – batı doğrultusunda uzanması
B) Akarsuların denge profiline ulaşmamış olması
C) Dört mevsimin belirgin olarak görülmesi
D) Karstik oluşumların yaygın olması
E) Buzul aşındırma ve biriktirme şekillerinin yaygın olmaması

6. I. Maden çeşidinin az olması
II. Ekili dikili alanların fazla olması
III. Karasal iklim özelliklerinin etkili olması
IV. Yol yapım giderinin düşük olması

İç Anadolu Bölgesi'nde yer şekillerinin engebesiz olması yukarıdaki özelliklerden hangilerini etkilemiştir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

7. Şelalelerin olduğu yerlerde dev kazanı adı verilen çukurlar meydana gelir. Şelaleler engebeli arazilerde daha fazla görülmektedir.

Buna göre, aşağıda verilen bölümlerden hangisinde dev kazanı oluşumlarının görülmesi beklenmez?

A) Ergene Bölümü
B) Antalya Bölümü
C) Doğu Karadeniz Bölümü
D) Yukarı Fırat Bölümü
E) Yukarı Murat – Van Bölümü

8. Kapadokya Yöresi peribacalarının oluşumu ve arkeolojik özellikleri ile önemli bir turistik çekiciliğe sahiptir. UNESCO tarafından bu alan Dünya Mirası Listesi'ne alınmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi peribacalarının oluşumunda etkili olan faktörlerden biri değildir?

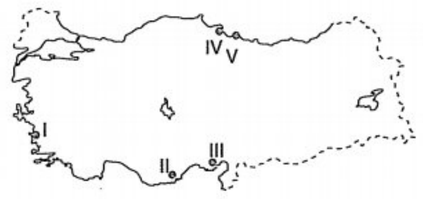
A) Akarsu aşındırması
B) Rüzgâr aşındırması
C) Yer altı sularının aşındırması
D) Farklı aşınım özelliği gösteren kayaçlar ve volkanik tüflerin yer alması
E) Bitki örtüsü cılız eğimli yamaçların yer alması

9. Türkiye'de dağların ve fay hatlarının ana doğrultusu birçok özelliğin dağılışını etkilemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi dağların ve fay hatlarının uzanışı ile paralellik gösteren özelliklerden biri değildir?

A) Maden yataklarının dağılışı
B) Tektonik ovaların dağılışı
C) Akarsu havzalarının uzanışı
D) İç bölgelerdeki kentlerin uzanışı
E) Kara ve demir yolu ağının uzanışı

10.



Yukarıdaki haritada konumları verilen ovalarla ilgili olarak aşağıda verilen özelliklerden hangisi doğru değildir?

A) Verilen ovaların hepsi delta ovasıdır.
B) III numara ile gösterilen ova Türkiye'nin en geniş delta ovasıdır.
C) I numara ile gösterilen ova graben üzerinde oluşmuştur.
D) IV numara ile gösterilen ovayı oluşturan akarsu havzasında pirinç tarımı yaygındır.
E) V numara ile gösterilen ovaları oluşturan akarsular kaynağını İç Anadolu Bölgesi'nden alır.

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

11. İç Anadolu Bölgesi'nin fiziki haritasında sarı renklerin geniş alan kaplaması aşağıdakilerden hangisine kanıt gösterilebilir?

A) Tahıl tarımının yaygın olduğuna
B) Nadas alanlarının fazla olduğuna
C) Yükseltinin genelde 500-1000 metre arasında olduğuna
D) Bozkırların geniş alan kapladığına
E) Yıllık yağış miktarının az olduğuna

12. Türkiye kıyılarında delta ovalarının oluşması aşağıdakilerden hangisine kanıt gösterilemez?

A) Kıyı önünde akıntıların zayıf olduğuna
B) Toprak erozyonunun yaşandığına
C) Akarsuların havzalarında aşındırma yaptığına
D) Heyelan olaylarının sık yaşandığına
E) Bazı yörelerde kıyıların sığ olduğuna

13. Günümüzde Türkiye'de buzulların bulunduğu dağların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yüksek olmaları
B) Volkanik olmaları
C) Kıyıda olmaları
D) Platolar üzerinde yükselmeleri
E) Kuzeyde yer almaları

14. Ege kıyılarında delta ovası sayısının Karadeniz kıyılarına nazaran fazla olmasında;

I. dağların kıyıya dik uzanması,
II. kıta sahanlığının geniş olması,
III. akarsu rejimlerinin düzensiz olması,
IV. doğal bitki örtüsünün maki olması

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

15. Kızılcahamam, Yalova, Oylat, Afyonkarahisar, Pamukkale, Çeşme, Gönen, Manyas, Bolu gibi yerlerde sıcak su kaynaklarının yaygın olması, aşağıdakilerin hangisiyle açıklanabilir?

A) Kırıklı yapının yaygın olmasıyla
B) Ekvator'a yakın konumda olmalarıyla
C) Yağış rejiminin düzensiz olmasıyla
D) Su kaynaklarının zengin olmasıyla
E) Akdeniz iklim özelliklerinin görülmesiyle

16. Türkiye akarsularının havzaları genelde dardır.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yer şekilleri
B) Fay hatları
C) Matematik konum
D) Bitki örtüsü
E) Jeolojik yapı

HOCAWEBDE

ÇÖZÜM 2

Türkiye'nin Yer Şekilleri

1. Karstik kaynakların varlığı kırıklı yapıya bağlı değil litolojik özelliklere (kayaç yapısına) bağlı özelliklerdir. Diğer seçeneklerde verilenler kırıklı yapılara bağlı özelliklerdir.

CEVAP: C

2. Haritada IV numara ile gösterilen yer (Batı Karadeniz Bölümü) engebeli arazinin yaygın olduğu yerler arasındadır. Bu yüzden gerçek alan ile iz düşüm alan arasındaki fark haritada verilen diğer yerlere göre daha fazladır.

CEVAP: D

3. Orta Karadeniz bölümünde yükselti ve engebe Doğu Karadeniz ve Batı Karadeniz bölümlerine göre daha azdır. Bu yüzden Orta Karadeniz bölümünde diğer iki bölüme göre yol yapım giderleri düşük ve yağışlar daha azdır. Yükselti ve engebenin az olması tarım alanlarının genişliğinin ve tarımda makine kullanımının azalmasına değil artmasına neden olur.

CEVAP: D

4. Türkiye'de peneplen hâline gelmiş araziler Üçüncü Jeolojik Zaman'da epirojenik hareketler sonucunda yükselmiştir. Bu yüzden Türkiye'de yüksek düzlükler geniş alan kaplamaktadır.

CEVAP: E

5. Türkiye arazisinin yükselmesi akarsuların denge profiline ulaşmasını engellemiştir. Diğer seçeneklerde verilenler arazinin yükselmesi ile ortaya çıkan özelliklerden değildir.

CEVAP: B

6. Yer şekillerinin engebesiz olması; ekili - dikili alanların fazla olmasını ve yol yapım giderinin düşük olmasını sağlamıştır. Maden çeşidinin fazla olması ve karasal iklimin etkili olmasında arazinin engebesiz olması etkili olmamıştır.

CEVAP: D

CamScanner ile tarandı

7. Ergene Bölümü'nde engebe diğer seçeneklerde verilen bölümlere göre az olduğu için akarsuların bu bölümde şelaleler oluşturması beklenmez.

CEVAP: A

8. Peribacalarının oluşumunda yer altı suları etkili olmamıştır. Diğer seçeneklerde verilenler peribacalarının oluşumunda etkili olmuştur.

CEVAP: C

9. Türkiye'de dağların ve fay hatlarının ana doğrultusu (doğu – batı yönündedir.) ovaların dağılışını, akarsuların havzalarının uzanışını, kentlerin uzanışını, kara ve demir yolu ağının uzanışını etkilemiştir, maden yataklarının dağılışını etkilememiştir.

CEVAP: A

10. V numara ile gösterilen ova Çarşamba Ovası'dır. Çarşamba Ovası Yeşilırmak Nehri ve onun büyük kolu olan Kelkit Çayı tarafından oluşturulmuştur. Kelkit Çayı kaynağını Doğu Karadeniz Dağları'ndan alır. Yeşilırmak Nehri kaynağını Orta Karadeniz bölümünden almaktadır.

CEVAP: E

11. Fiziki haritalarda renk yükseltiyi gösterir. 0-500 metre arası yükseltiler yeşil, 500-1000 metre arası yükseltiler sarı, 1000 metreden yüksek yerler ise kahverengi renk tonu ile gösterilir. Fiziki haritalarda sarı renk 500-1000 metre arası yükseltiyi gösterdiğine göre, İç Anadolu Bölgesi fiziki haritasında da sarı renk tonu yaygın olduğuna göre, bölgenin yükseltisi 500 ile 1000 metre arasındadır.

CEVAP: C

12. Delta ovaları; akarsuyun, taşıdığı malzemeyi (alüvyonları) ulaştığı kıyıda üçgen şeklinde biriktirmesiyle oluşan ovalardır. Bir kıyıda delta ovası oluşabilmesi için kıyının sığ olması, dalga ve akıntıların çok etkili olmaması, kıyıda gelgit genliğinin az olması ve akarsuyun bol alüvyon taşıması gerekir. Bu nedenle Türkiye kıyılarında delta ovalarının oluşması A, B, C ve E seçeneklerindeki bilgileri doğrular. Ancak D seçeneğindeki bilgiye kanıt olamaz.

CEVAP: D

13. Türkiye'de buzullar az olup çok yüksek dağların üzerinde yer alır. Bu dağların başında da Kaçkar ve Cilo Dağları gelir. Bu yerlerin ortak özelliği ise yüksek olmalarıdır.

CEVAP: A

14. Ege kıyılarında delta ovası sayısının Karadeniz kıyılarına nazaran fazla olmasında dağların kıyıya dik uzanması ile kıta sahanlığının geniş olması etkili olmuştur.

CEVAP: C

15. Verilen alanların hepsi fay hatlarının yoğun olduğu alanlardır. Fay hattı boyunca derinlere sızan sular ısınıp mineral maddeler bakımından zenginleşip sıcak su kaynağı olarak yeryüzüne ulaşırlar.

CEVAP: A

16. Türkiye'de yer şekillerinin engebeli olması akarsuların havzalarının küçük olmasının temel nedenidir.

CEVAP: A

HOCAWEBDE
CamScanner ile tarandı

1. **Ülkemizde yükseltinin en az ve buna bağlı olarak ekilidikili arazinin en fazla olduğu bölgemiz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Karadeniz Bölgesi B) Marmara Bölgesi
C) İç Anadolu Bölgesi D) Akdeniz Bölgesi
E) Doğu Anadolu Bölgesi

2. **Türkiye'nin yüksek ve engebeli bir ülke olmasının aşağıdaki ekonomik etkinliklerden hangisi üzerinde etkisi yoktur?**

A) Kış turizmi
B) Büyükbaş hayvancılık
C) Yaylacılık
D) Madencilik
E) Orman işletmeciliği

3. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de yer şekillerinin çeşitli olmasının sonuçlarından biri değildir?**

A) Doğal bitki örtüsünün çeşitli olması
B) Güneş ışınlarını yıl boyunca eğik alması
C) Nüfus yoğunluğunun farklılık göstermesi
D) Farklı yerleşme tiplerinin görülmesi
E) Erozyon şiddetinin farklı olması

4. **Akdeniz Bölgesi'nin dağlık ve platoluk kesimlerinin jeomorfolojik özellikleri,**

I. yaylacılık,
II. ticaret,
III. turizm,
IV. ulaşım

etkinliklerinden hangilerini olumlu yönde etkilemiştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. **Bir Türkiye fiziki haritasında kahverengi tonlarının fazla olduğu yerlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Karın yerde kalma süresinin uzun olduğu
B) Yıllık sıcaklık farkının az olduğu
C) Gerçek alanla iz düşümsel alan arasındaki farkın fazla olduğu
D) Akarsuların çağlayanlar oluşturduğu
E) Ulaşımda güçlüklerle karşılaşıldığı

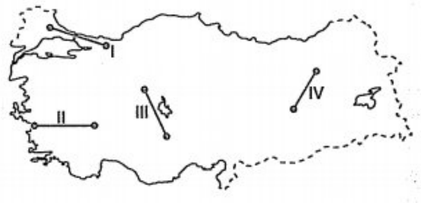
6. **Yatak eğimi ve yağış rejimi, Doğu Karadeniz Bölümü akarsularının aşağıdaki özelliklerinden hangisi üzerinde etkili değildir?**

A) Enerji potansiyelinin yüksek olması
B) Buzullardan beslenmeleri
C) Akış hızlarının fazla olması
D) Yıl boyunca su taşımaları
E) Derin vadilerde akmaları

7. **Karadeniz ve Akdeniz bölgelerini iç kesimlere bağlayan karayollarının yapım maliyetinin yüksek olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?**

A) Yerleşim merkezlerinin çokluğu
B) Bitki örtüsünün çeşitliliği
C) Kar yağışlarının çokluğu
D) Tarım etkinliklerinin fazlalığı
E) Engebenin fazlalığı

8.



Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen ve kuş uçumu uzaklıkları aynı olan yerlerin doğal koşulları göz önüne alındığında hangilerinde demir yolu yapım maliyetinin daha yüksek olması beklenir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. **Türkiye'nin yer aldığı bölgenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi, Türkiye'de yeryüzü şekillerinin çeşitlilik göstermesinin nedenlerinden biri değildir?**

A) IV. jeolojik devirde görülen iklim değişmelerinin etkisinde kalması
B) Arazi yapısını oluşturan kayaçların çeşitlilik göstermesi
C) Bitki örtüsünün çeşitlilik göstermesi
D) III. Jeolojik devirde volkanizmanın etkili olması
E) Alp orojenezinden etkilenmiş olması

10. **Aşağıda verilen ekonomik etkinliklerden hangisinin, topoğrafik koşullara bağlı olarak geliştiği söylenemez?**

A) Karadeniz yaylalarında hayvancılık etkinliklerinin yapılması
B) Kıyı ovalarında tarımsal etkinliklerin yoğun olması
C) Palandöken Dağlarında kış turizminin yoğun olması
D) Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da hidroelektrik santrallerinin fazla olması
E) Çatalca ve Kocaeli platolarında endüstriyel etkinliklerin gelişmiş olması

11. Yerkabuğunun hareketli dönemlerinde kırılma sonucu oluşan şekle "fay"; faylar boyunca yükselen kısımlara "horst", alçalan kısımlara da "graben" denir.

Buna göre, Türkiye'nin tektonik yapısı göz önüne alındığında, horst ve graben için doğru birer örnek aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

	Horst	Graben
A)	Canik Dağları	Bafra Ovası
B)	Erciyes Dağı	Kayseri Ovası
C)	Bolkar Dağı	Çukurova
D)	Nemrut Dağı	Muş Ovası
E)	Yunt Dağı	Gediz Ovası

12. **Karadeniz'in doğusundan başlayarak Akdeniz'in doğusuna kadar Türkiye'nin kıyı şeridi boyunca inceleme ve araştırma yapan bir kişi, bu kıyılarda aşağıdakilerden hangisinin ortak olduğunu gözlemler?**

A) Dağların kıyıya paralel uzandığını
B) Tüm akarsuların delta oluşturduğunu
C) Güneşlenme süresinin aynı olduğunu
D) Günlük sıcaklık farkının az olduğunu
E) Kumsalların geniş yer kapladığını

13. İzmir'in merkez ilçesine bağlı bir köye kara yoluyla ulaşabilmek için ortalama on kilometre yol almak gerekirken Kütahya'da kuş uçumu mesafesi aynı olan bir köye on beş kilometre yol almak gerekmektedir.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

A) Yerleşme birimlerinin şıklığıyla
B) Doğal bitki örtüsünün farklılığıyla
C) İklim koşullarının farklılığıyla
D) Tarım alanlarının genişliğiyle
E) Yer şekilerinin engebeliğiyle

14. **Türkiye'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi, yükseltinin fazla olmasının sonucu değildir?**

A) Bitki türleri bakımından zengin olması
B) Kara yolu ve demir yolu yapım maliyetinin yüksek olması
C) Sıra dağların genelde doğu batı yönünde uzanması
D) Nüfus dağılışının düzensiz olması
E) Yaylacılığın önemli bir etkinlik olması

15. Ege Bölgesi'nin kıyı kesimi ile iç kesiminde ürünler benzerlik gösterirken Doğu Karadeniz Bölümü'nde kıyı kesiminde yetişen birçok ürüne 75 – 100 km içeride rastlanmaz.

Ege ve Doğu Karadeniz bölgeleri arasında görülen bu farkın temel nedeni nedir?

A) Dağların uzanış yönü
B) Tarımsal nüfus yoğunluğu
C) Deniz akıntıları
D) Hakim rüzgâr yönü
E) Toprak türü

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
B	D	B	B	B	B	E	B	C	E	E	D	E	C	A

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

1. **Ege Bölgesi'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi, diğer dördünün nedeni olarak gösterilebilir?**

A) Ulaşımın batı – doğu yönünde gelişmesi
B) Dağların kıyıya dik uzanması
C) Deniz etkisinin iç kısımlara kadar sokulması
D) Çok sayıda koy ve körfezin olması
E) Limanların art bölgesinin geniş olması

2. I. Yamaç eğiminin fazlalığı
II. Orman üst sınırı
III. Yıllık yağış tutarı
IV. Körfez ve yarımada sayısı

Dağların kıyıya göre uzanışlarının farklı olması, Ege Bölümü kıyılarıyla Doğu Karadeniz Bölümü kıyılarının yukarıdakilerden hangileri bakımından farklı olmasında etkilidir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Türkiye'nin coğrafi bölgeleri belirlenirken fiziki, beşerî ve ekonomik özellikler göz önünde bulundurulmuştur. Fiziki özellikler içerisinde de yer şekilleri belirleyici olmuştur.

Buna göre, Ege Bölgesi'nin sınırlarının, diğer kıyı bölgelerinin aksine iç kesimlere daha fazla sokulması, bölgedeki dağların hangi özelliğiyle açıklanabilir?

A) Kıyı çizgisine uzanış doğrultularıyla
B) Yükselti değerleriyle
C) Kayaç özellikeriyle
D) Oluştukları dönemle
E) Üzerlerindeki doğal bitki örtüsüyle

4. **Doğu Anadolu, Akdeniz ve Karadeniz bölgelerindeki sıra dağlarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Etkin volkanlara rastlanır.
B) Alp orojenezi döneminde oluşmuşlardır.
C) Genelde yükseltileri 1500 m'yi geçer.
D) Bazıları 4. zaman buzullaşmasından etkilenmişlerdir.
E) Genelde doğu – batı yönünde uzanırlar.

5. I. Dağ
II. Ova
III. Plato
IV. Tektonik göl

Karadeniz Bölgesi'nde yukarıdaki yer şekillerinden hangileri diğerlerinden daha az yer kaplar?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

6. **Türkiye'nin dağlarıyla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?**

A) Karadeniz ve Akdeniz kıyıları boyunca uzanan sıradağlar, kırılmayla oluşmuştur.
B) Güncel buzullar çoğunlukla ülkenin doğusundaki dağlar üzerindedir.
C) Ülkenin batısında çok sayıda volkanik dağ vardır.
D) Dağların yükseltisi doğudan batıya doğru gidildikçe artmaktadır.
E) En yüksek zirve kıvrımlı dağlar üzerindedir.

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

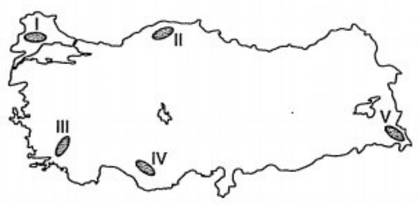
7.



Yukarıdaki haritada gösterilen Karabük şehrinden Konya şehrine doğru çizilecek hat boyunca hareket eden bir kişinin , sırasıyla aşağıdaki jeomorfolojik birimlerden hangilerini görmesi beklenir?

A) Küre Dağları, Cihanbeyli Platosu, Sultan Dağları
B) Köroğlu Dağları, Haymana Platosu, Cihanbeyli Platosu
C) Köroğlu Dağları, Haymana Platosu, Sultan Dağları
D) Küre Dağları, Haymana Platosu, Cihanbeyli Platosu
E) Köroğlu Dağları, Cihanbeyli Platosu, Sultan Dağları

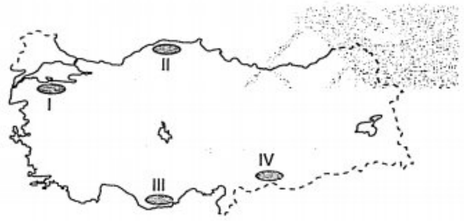
8.



Yukarıdaki haritada numaralanmış yerlerden hangisi, yer şekillerinin sade olması nedeniyle tarıma diğerlerinden daha uygundur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9.



Türkiye'nin yüzey şekilleri göz önüne alındığında, haritada gösterilen tarım alanlarının hangi ikisinde, traktör ve biçerdöver gibi tarım aletlerinin kullanımının diğerlerinden daha az olması beklenir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. I. Karadeniz
II. Marmara
III. Güneydoğu Anadolu
IV. İç Anadolu

Yukarıdaki bölgelerin hangileri ortalama yükselti bakımından birbirine en yakındır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

11. Aşağıdaki sönmüş volkanlardan hangisi Doğu Anadolu Bölgesi'nde değildir?

A) Ağrı B) Tendürek C) Melendiz
D) Süphan E) Nemrut

12. Türkiye'nin en fazla sayıda sönmüş volkan bulunan iki bölgesi, aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

A) Ege – Akdeniz
B) Güneydoğu Anadolu – Marmara
C) Karadeniz – Doğu Anadolu
D) Akdeniz – İç Anadolu
E) İç Anadolu – Doğu Anadolu

13. Bir Türkiye fiziki haritasında, aşağıdakilerin hangisinde verilen ovalar aynı renk tonuyla gösterilir?

A) Bafra – Muş
B) Gediz – Konya
C) Iğdır – Büyük Menderes
D) Çarşamba – Bakırçay
E) Erzurum – Çukurova

14. Çukurova ve Isparta Ovası'nın ikisi de Akdeniz Bölgesi'nde olmasına karşın, bunlar fiziki haritada farklı renklerle gösterilmektedir.

Bunun nedeni bu iki ovanın hangi bakımdan farklı olmasıdır?

A) Yıllık yağış tutarı
B) Bulundukları bölüm
C) Enlem dereceleri
D) Deniz seviyesinden yükseklikleri
E) Bitki örtülerinin farklılığı

15. Bir Türkiye fiziki haritasında, yaklaşık aynı boylam üzerinde olan iki ovanın farklı renklerle gösterilmesi aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?

A) Eğim değerlerinin farklı olması
B) Yüz ölçümlerinin farklı olması
C) Yükseltilerinin farklı olması
D) Enlem derecelerinin farklı olması
E) Bitki örtülerinin farklı olması

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
B	E	A	A	E	B	B	A	C	E	C	E	D	D	C

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

TÜRKİYE'NİN İKLİMİ

Sorulara Başlamadan Önce Kısa Bilgiler

- Türkiye'de sıcaklığın bölgeler arasındaki dağılışında en etkili faktör yükseltidir.
- Türkiye'de güneyden kuzeye sıcaklığın azalma nedeni mutlak konumdur.
- Türkiye'nin kış aylarında en sıcak bölgesi Akdeniz'dir. Nedeni enlem ve nemlilik
- Türkiye'nin hem kış hem de yaz aylarında en soğuk yöresi kuzeydoğu Anadolu'dur (Erzurum – Kars).
- Yaz aylarında en sıcak bölgenin Güneydoğu olmasında enlem ve karasallık etkisi belirgindir.
- Türkiye'de kıyılardan iç kesimlere karasallığın etkisi ile doğuya doğru yükseltinin etkisi ile sıcaklık farkları artar.
- Kıyı kesimlerde yıllık sıcaklık farklarının az olmasının nedeni nemliliktir.
- Sabah ve akşam vakitlerinde güneş ışınları aynı açıyla gelmesine rağmen akşam vaktinin daha sıcak olması "Isı Birikimi" kavramı ile açıklanır.
- İndirgenmiş izoterm haritalarında sıcaklık üzerinde etkisi olmayan faktör yükseltidir.
- Gerçek sıcaklık ile indirgenmiş sıcaklık farkı fazla ise merkezin yükseltisi fazladır.
- Gerçek sıcaklığı indirgenmiş sıcaklığına eşit olan merkezler deniz kıyısındadır.
- Türkiye'de sıcaklığın dağılışı üzerinde enlemin, bakının, yer şekilleri ve yükseltinin karasallık ve denizelliğin, hava kütlerinin ve rüzgârların etkisi vardır.
- Türkiye'nin mutlak konumuna bağlı görülen tek iklim Akdeniz İklimi'dir. Diğer iklimler özel konumdur.
- Türkiye'ye kuzeybatı yönünden gelen ve yağış bırakan basınç İzlanda Dinamik Alçak Basınç'tır.
- Türkiye'ye kuzeydoğu yönünden gelen ve ayaz yaşanmasına neden olan basınç Sibirya Termik Yüksek Basınç'tır.
- Türkiye'ye güneybatı yönünden gelen ve tüm yurtta sıcak yazların geçmesini sağlayan basınç Asor Dinamik Yüksek Basınç'tır.
- Türkiye'ye güneydoğu yönünden gelen Basra Termik Alçak Basınç kaynağını Muson İklimi'nden alır.
- İzlanda ve Asor Dinamik basınçlarının oluşumu Dünya'nın günlük hareketine bağlı olup yıl boyunca etkili olan basınçlardır.
- Türkiye'de kuzeyden gelen rüzgârların sıcaklığı düşürüp güneyden esen rüzgârların sıcaklığı artırması Türkiye'nin mutlak konumuna bağlıdır.
- Rüzgârlar basınç farkına bağlı olarak ortaya çıkar, hareket yüksek basınçtan alçak basınca doğrudur. Basınç farkı ortadan kalktığında rüzgâr durur.
- Karayel kuzeybatı yönünden etkili olup etkili olduğu dönemde yağışlara neden olur.
- Yıldız kuzeyden etkili olup etkili olduğu dönemde Karadeniz'de denizin kabarmasına neden olarak deniz ulaşımını ve balıkçılığı olumsuz etkiler.
- Poyraz kuzeydoğu yönünden etkili olup oldukça soğuk etki eden ve tipilere neden olan rüzgârdır.
- Samyeli rüzgârı güneydoğu yönünden gelen bir rüzgârdır. Keşişleme adıyla bilinmesi Bursa Uludağ'dan güneydoğu yönünde Marmara'ya doğru esmesidir. Uludağ'ın eski adı Keşiş Dağı'dır.
- Lodos güneybatı yönünden gelir. İstanbul çevresinde fırtına şeklinde etkili olarak deniz ulaşımını olumsuz etkiler. Güney Marmara'da bacaları tıkayarak soba zehirlenmelerine neden olur.
- Kıble güney yönünden gelerek Akdeniz'de sıcak etki yaratır.
- Meltem rüzgârlarının kaynağı dünyanın günlük hareketidir.
- Meltem rüzgârları yağış bırakmaz.
- Ege Bölgesi'nde deniz meltemlerine " İmbat" adı verilir.
- Fön rüzgârlarına Anadolu'da "Kar Yiyen" veya "Bakır Sattıran" adı verilir.
- Avusturya Alplerinde fön rüzgârına "Türk Rüzgârı" adı verilir.
- Fön rüzgârı nemi azalttığından yağış getirmez.
- Rize çevresinde etkili olan fön rüzgârı turunçgil yetişmesini sağlar.
- İstanbul ve Çanakkale boğazlarında hâkim rüzgârlar Poyraz ve Lodos'tur.
- Yıl boyunca mutlak nemin en yüksek olduğu bölge Akdeniz'dir.

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

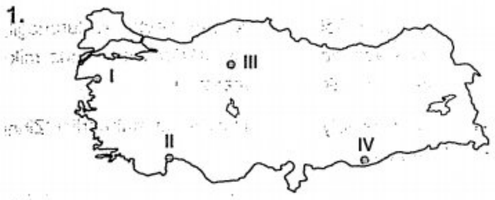
- Kıyılarda mutlak nem yüksek iç kesimlerde düşüktür.
- Yaz aylarında sıcaklık arttığından maksimum nem artar ve yağışlar azalır.
- Maksimum nemin en yüksek olduğu bölge Güneydoğu Anadolu'dur.
- Bağıl nem havanın neme doymasıdır. En yüksek bağıl nemlilik Karadeniz'dedir.
- Yazdan kışa geçildiğinde, gündüzden geceye geçildiğinde, kıyıdan iç kesimlere geçildiğinde mutlak nem azalır.
- Kıştan yaza geçildiğinde, geceden gündüze geçildiğinde maksimum nem artar.
- Bir yörede yağış olması için hava kütlesinin mutlaka yükselmesi gerekir.
- Türkiye'de en fazla yağış oluşum şekli cephedir.
- Cephe yağışları Türkiye'nin Orta Kuşak olmasından kaynaklanır.
- İç Anadolu'da ilkbahar'da görülen konveksiyonel yağışlara "Kırkikindi" adı verilir.
- Erzurum Kars'ta yaz aylarında konveksiyonel yağışlar görülür.
- Akdeniz ve Karadeniz'de yağış miktarının fazla olma nedeni cephe sistemlerine bağlı gelen hava kütlelerinin Orografik (yamaç) yükselmesidir.
- Çiy, sis, Yağmur ve Kar gibi yağış şekilleri bitkiler açısından besleyici iken kırağı, kırç ve dolu bitkilere zarar verir.
- Türkiye'nin en fazla yağış alan yeri Rize (Doğu Karadeniz) 'dir.
- Türkiye'nin en az yağış alan yeri Tuz Gölü çevresidir.
- Dağların kıyıya paralel uzandığı kıyılar, çevresine göre yüksek yerler, hâkim hava kütlelerine açık yamaçlar daha fazla yağış alır.
- Akdeniz iklim bölgesinde en fazla yağış kış aylarında düşmektedir.
- Bir yağış grafiğinde yağış her ay 50 mm üzerinde ise o merkezde yağış rejimi düzenlidir.
- Türkiye'de yağış rejiminin tek düzenli olduğu iklim Karadeniz iklimidir.
- Karadeniz iklimi görülen yerlerdeki fındık, Akdeniz iklimi görülen yerlerdeki zeytin kanıttır.

- Ilıman karasal iklim olarak bilinen iklim "İç Anadolu Tipi Karasal" sert karasal olarak bilinen iklim "Doğu Anadolu Tipi Karasal" olarak değişmiştir dikkat ediniz.
- Karadeniz Bölgesi'ndeki çay, zeytin ve turunçgil, Iğdır Ovası'ndaki pamuk, Akdeniz'deki muz mikroklima olarak yetiştirilmektedir.
- Çayı Türkiye'ye getiren kişi ziraat mühendisi "Zihni Derin"dir.
- Türkiye'de en fazla iklim görülen bölge Marmara'dır (kuzeyde Karadeniz, güneyde Akdeniz batıda ise İç Anadolu Tipi karasal iklim görülür.

HOCAWEBDE

Türkiye'nin İklimi

1.



Yukarıdaki Türkiye haritasında işaretlenerek gösterilen merkezlerden hangi ikisi arasındaki sıcaklık farklarının temel nedeni enlem etkisidir?

A) I ve II B) II ve III C) I ve IV
D) I ve III E) II ve IV

2. Yerden yükseldikçe basınç azalır.

Basınç üzerinde etkili olan diğer koşullar dikkate alınmadığında yükselti özelliklerine göre aşağıdaki illerden hangisinde atmosfer basıncının daha düşük olması beklenir?

A) Antalya B) Konya C) Sivas
D) Erzurum E) Rize

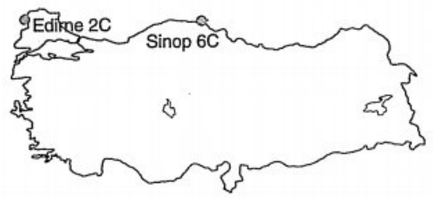
3. Aşağıda verilen basınç merkezlerinden hangisi yıl boyunca Türkiye iklimi üzerinde daha çok sıcak etkili olur?

A) Sibirya yüksek basıncı
B) İzlanda alçak basıncı
C) Asor yüksek basıncı
D) Aleut alçak basıncı
E) Basra alçak basıncı

4. Ocak ayında hava durumu ile ilgili haberleri dinlediğimizde "Balkanlar üzerinden gelecek soğuk hava Türkiye'nin batısından başlayarak iç bölgelerinde etkili olacak" **cümlesi ülkemizde aşağıdaki basınç alanlarından hangisinin hava durumu üzerinde etkili olacağını gösterir?**

A) Sibirya yüksek basıncının
B) Doğu Akdeniz alçak basıncının
C) İzlanda alçak basıncının
D) Asor yüksek basıncının
E) Basra alçak basıncının

5. Aşağıdaki haritada Edirne ve Sinop'un ocak ayı sıcaklık ortalaması verilmiştir.



Edirne'de sıcaklıkların Sinop'a göre düşük olmasında;

I. Güneş ışınlarının geliş açısı
II. Denize göre konum
III. Balkanlardan gelen soğuk hava kütleleri

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) II ve III E) Yalnız III

6. Türkiye'de kış mevsiminde havanın açık olduğu gecelerde sıcaklığın çok düşmesi ayaz olarak adlandırılır. Havanın bulutlu olduğu gecelerde sıcaklık fazla düşmez.

Havanın bulutlu olduğu gecelerde sıcaklığın fazla düşmemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ay ışığının yere ulaşmasının engellenmesi
B) Buharlaşmanın azalması
C) Güneşten alınan enerjinin artması
D) Rüzgarın ılık hava getirmesi
E) Nemli havanın yerin ısı kaybını azaltması

HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

7. **Türkiye'de dağların güney yamaçlarında kuzey yamaçlara göre bakı etkisine bağlı olarak;**

I. Güneş ışınlarının daha dike yakın açılarla gelmesi

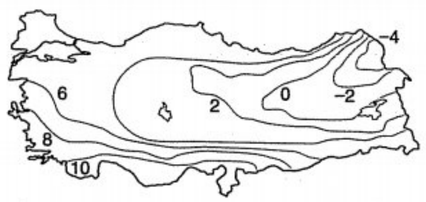
II. Yerleşmelerin daha fazla olması

III. Yağış miktarlarının daha fazla olması

özelliklerinden hangileri Karadeniz ve Akdeniz bölgeleri için ortaktır?

A) Yalnız I B) I ve III C) Yalnız II
D) II ve III E) Yalnız III

8.



Yukarıda Türkiye'nin Ocak ayı indirgenmiş ortalama sıcaklıklarını gösteren harita (izoterm haritası) verilmiştir.

Haritadan yararlanılarak aşağıda verilenlerden hangisine ulaşılamaz?

A) En düşük sıcaklıklar Doğu Anadolu Bölgesi'nin kuzeydoğu kesimlerindedir.

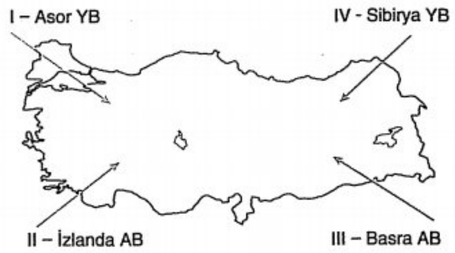
B) En yüksek sıcaklıklar Akdeniz kıyılarındadır.

C) Sıcaklık dağılışında karasallık – denizellik ve enlem etkilidir.

D) Karadeniz kıyıları ve Marmara Denizi kıyılarında sıcaklık ortalamaları 4 – 6 derece arasındadır.

E) Doğu Anadolu Bölgesi'nde sıcaklığın düşük olmasının nedeni yükseltinin fazla olmasıdır.

9. Aşağıdaki Türkiye haritasında Türkiye'de etkili olan basınç merkezlerinin konumları verilmiştir.



Yukarıdaki haritada Türkiye'de en çok etkili olan basınç merkezlerinden hangilerinin konumları yanlış verilmiştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. **Türkiye'de rüzgarların özellikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Batı rüzgarlarının etkili olması Türkiye'nin matematik konumuyla ilgilidir.

B) Meltem rüzgarlarının oluşmasında Türkiye'nin yarımada özelliği etkili olmuştur.

C) Türkiye'de bakır sattıran ya da kar yiyen olarak bilinen rüzgarlar fön rüzgarlarıdır.

D) Türkiye'de güney sektörlü rüzgarlar sıcaklığı artırmaktadır.

E) Türkiye'de kuzeybatıdan eserek zaman zaman fırtınaya yol açan rüzgar lodostur.

11. Rüzgarın yönü üzerinde basınç merkezlerinin konumu, Dünya'nın eksen hareketi ve yeryüzü şekilleri etkili olmaktadır.

Batı Anadolu'da kıyı bölgesinin yer şekilleri dikkate alındığında rüzgar yönünün aşağıdaki doğrultulardan hangisi olduğu söylenebilir?

A) Doğu-Batı

B) Kuzeydoğu-Güneybatı

C) Kuzey-Güney

D) Kuzeybatı-Güneydoğu

E) Kuzeybatı-Güneybatı

12. **Aşağıdaki yerel rüzgârlardan hangisi Türkiye'de etkili değildir?**

A) Karayel B) Kesişleme C) Mistral
D) Poyraz E) Kıble

13. Rüzgarlar geldikleri yöreye kaynağını aldıkları yerin etkilerini getirir.

Aşağıdaki rüzgarlardan hangisi bu açıklamayı destekleyen örneklerden biri değildir?

A) Muğla'da lodos rüzgarlarının sıcaklığı artırması

B) Karayel rüzgarının Bolu'da sıcaklığı düşürmesi ve kar yağışlarına neden olması

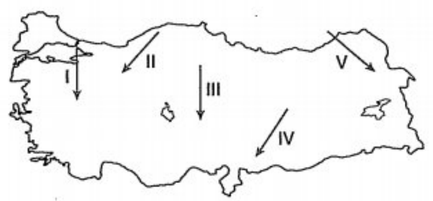
C) Mardin'de samyelinin kuraklığı arttırması

D) Kaçkar Dağları'ndan kıyıya doğru esen fön rüzgarının sıcaklığı arttırması

E) Yaz mevsiminde İzmir'de imbat rüzgarının serin etki yapması

14. Meteoroloji bülteninde Türkiye'de yıldız ve poyraz rüzgârlarının saatte 40 – 50 km hızla eseceği belirtilmiştir.

Buna göre,



Haritada verilen yerlerin hangisindeki rüzgâr esiş yönü doğru değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Atmosferde bulunan su buharı yoğuşarak yağışları oluşturmaktadır. Su buharının yoğuşması için hava kütlesinin soğuması gerekmektedir.

Buna göre Orta Anadolu'da görülen konveksiyonel yağışların oluşumunda aşağıdakilerden hangisi etkili olmaktadır?

A) Isınan havanın yükselmesi

B) Yatay yönlü hava hareketinin bir yamaç boyunca yükselmesi

C) Soğuk hava kütlesi ile karşılaşan sıcak havanın yükselmesi

D) Termik yüksek basınç koşullarının oluşması

E) Hava kütlesinin bir yamaç boyunca alçalarak fön etkisi oluşturması

16. **Türkiye'de özellikle ilkbahar mevsiminde sıcak ve nemli hava içindeki su buharının soğuk zeminler üzerinden geçerken yoğuşması sonucu oluşan su damlacıkları aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılmaktadır?**

A) Kırç B) Kırağı C) Çiy
D) Sis E) Yağmur

17. **Türkiye'de orografik yağışlar en fazla aşağıdaki hangi bölgeye düşer?**

A) Karadeniz Bölgesi

B) İç Anadolu Bölgesi

C) Marmara Bölgesi

D) Güneydoğu Anadolu Bölgesi

E) Ege Bölgesi

18. **Aşağıda verilen illerden hangisinde yıllık yağış miktarı diğerlerinden daha fazladır?**

A) Antalya B) Konya C) Şanlıurfa
D) İzmir E) Kayseri

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

ÇÖZÜM

1 Türkiye'nin İklimi

1. Enlem etkisi, yükselti, karasallık-denizellik, nem oranı, rüzgarlar ve basınç merkezleri Türkiyeıde sıcaklık üzerinde etkili olmaktadır. I ve II numaralı merkezlerin ikisi de deniz seviyesinde yer aldığı için yükselti ve denizellik durumları eşit kabul edilir. II numara Ekvatoria daha yakın olduğu için daha sıcaktır.

CEVAP: A

2. Deniz seviyesine göre yükseklere çıkıldıkça atmosferin kalınlığı ve yoğunluğu azaldığı için basınç düşmektedir. Deniz seviyesine göre yükseltisi en fazla olan il Erzurumıdur.

CEVAP: D

3. Türkiye iklimi üzerinde dört farklı basınç merkezi etkili olmaktadır. Bunlar Sibirya Termik Yüksek Basınç, Basra Termik Alçak Basınç, Azor Dinamik Yüksek Basınç ve İzlanda Dinamik Alçak Basınç'tır. Dinamik kökenli basınçlar yıl boyunca etkili olur. Bunlardan İzlandaYağış bırakırken Azor basıncı sıcak getirir.

CEVAP: C

4. Türkiye iklimi üzerinde dört farklı basınç merkezi etkili olmaktadır. Bunlar Sibirya Termik Yüksek Basınç, Basra Termik Alçak Basınç, Azor Dinamik Yüksek Basınç ve İzlanda Dinamik Alçak Basınç'tır. İzlanda Dinamik Alçak Basıncı 60 enlemleri çevresinden kaynağını alarak Balkanlar üzerinden Türkiye'nin batısından başlayarak iç bölgelerinde etkili yağışlara neden olur.

CEVAP: C

5. Edirne ile Sinop yaklaşık aynı enlemde yer aldıkları için güneş ışınları geliş açısı aynıdır. Bu yüzden sıcaklıkların farklı olmasında bu özelliğin etkisinden bahsedilemez. Sinop deniz kıyısında yer aldığı için ocak ayında sıcaklık daha yüksektir. Edirne kıyıda yer almadığı için (II) ve Balkanlardan gelen hava kütlelerinin etkisinde kaldığı için (III) ocak ayında sıcaklık ortalaması Sinop'a göre daha düşüktür.

CEVAP: D

6. Havanın bulutlu olması nemin fazla olması demektir. Nemli hava yerin ısı kaybını azalttığı için gece sıcaklıklar fazla düşmez.

CEVAP: E

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. Kaçkar Dağlarının zirvelerinde sıcaklık düşük olduğu halde aşağı doğru hareket eden havanın sürtünme ve sıkışma etkisi ile ısınması nedeniyle sıcak bir rüzgar olarak etki yapar. Diğer seçeneklerde verilen rüzgarlar geldikleri yerin etkilerini getirirler.

CEVAP: D

14. Kuzeyden esen I ve III numara ile gösterilen rüzgârlar yıldız, kuzeydoğudan esen II ve IV numara ile gösterilen rüzgârlar poyraz rüzgârlarıdır. Kuzeybatıdan esen V numara ile gösterilen rüzgâr ise karayel rüzgârıdır. Meteoroloji bülteninde bu rüzgârdan bahsedilmemiştir.

CEVAP: E

15. İlkbahar mevsiminde ısınan havanın yükselerek soğuması sonucu hava içindeki su buharı yoğuşarak konveksiyonel yağışlara neden olmaktadır.

CEVAP: A

16. Sıcak ve nemli hava içindeki su buharının soğuk zeminler üzerinden geçerken yoğuşması sonucu oluşan su damlacıklarına çiy adı verilmektedir.

CEVAP: C

17. Türkiye'de görülen yağışlar Konveksiyonel, Orografik ve Cephe olmak üzere üçe ayrılır. Cephe yağışları daha çok kış aylarına akdeniz iklim bölgesinde etkili olurken konveksiyonel yağışlar İç Anadolu'da ilkbahar aylarında görülür. Dağların kıyıya paralel olduğu ve dağların kıyının hemen gerisinden başladığı Karadeniz'de orografik yağış oranı daha yüksektir.

CEVAP: A

18. Dağların kıyı şeridine paralel uzandığı yerler ile yükseltinin fazla olduğu alanlarda yağış miktarı daha fazladır. Bu alanlar arasında Batı ve Orta Toroslar, Kuzey Anadolu Dağları'nın kuzey yamaçları ve Güneydoğu Toroslarda Hakkari çevresi yer alır. Batı Toroslarda yer alan Antalya'nın yağış miktarı diğer kentlerden fazladır.

CEVAP: A

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Karadeniz kıyıları hariç diğer kıyı bölgelerinde yaz mevsiminde sıcaklığa bağlı olarak mutlak nem fazla olsa da yaz mevsimi kurak geçmektedir.

Bu durumun ortaya çıkmasında etkili olan basınç merkezi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sibirya termik yüksek basıncı
B) Asor dinamik yüksek basıncı
C) Basra termik alçak basıncı
D) İzlanda dinamik alçak basıncı
E) Hawaii dinamik yüksek basıncı

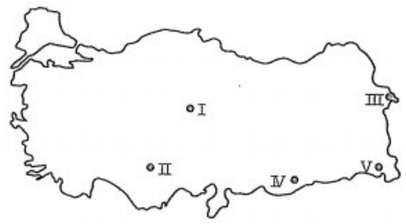
8. **Türkiye'nin matematik konumunun iklim üzerindeki etkisi dikkate alındığında aşağıdaki bilgilerden hangisinin bu etkiyle ortaya çıktığı söylenemez?**

A) Kıyı bölgelerinde güneyden kuzeye doğru gidildikçe sıcaklığın azalması
B) Yaz mevsiminde güneyden gelen sıcak hava kütlelerinin, kış mevsiminde kuzeyden gelen soğuk hava kütlelerinin etkisi altında kalması
C) Kış mevsiminde cephe yağışlarının görülmesi
D) Dağların güney yamaçlarında sıcaklık ortalamalarının kuzey yamaçlarına göre daha yüksek olması
E) İç bölgelerde batıdan doğuya doğru gidildikçe sıcaklığın azalması

9. **Aşağıdaki illerden hangisinde donlu gün sayısı diğerlerine göre daha azdır?**

A) Manisa B) Ankara C) Erzurum
D) Ağrı E) Sivas

10.



Yukarıdaki haritada işaretlenen merkezlerden hangisinde yağış miktarı diğerlerine göre daha yüksektir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. **Aşağıdaki kentlerden hangisinin gerçek sıcaklığı ile indirgenmiş sıcaklığı arasındaki fark diğerlerine göre daha azdır?**

A) Adana B) Konya C) Sivas
D) Diyarbakır E) Ankara

12. **Ege ve Akdeniz bölgelerinin kıyı kesimlerinde etkili olan iklim özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?**

A) Yaz mevsiminde sıcaklık ve kuraklık değerleri yüksektir.
B) Yağış rejimleri düzensizdir.
C) Kış yağışları yağmur şeklinde düşer.
D) Yağışlar genellikle konveksiyonel kökenlidir.
E) İklimi yansıtan bitkiler genellikle kızılçam ve maki türlerinden oluşur.

13. Türkiye ocak ayı izoterm haritası incelendiğinde kıyılarda ve güneyde sıcaklık değerlerinin iç bölgelere göre yüksek olduğu görülmektedir.

Bu durum üzerinde etkili olan faktörler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

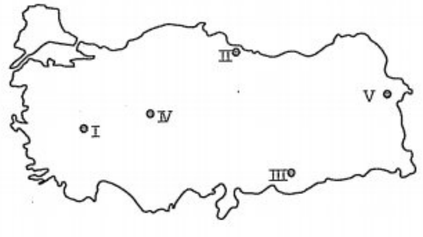
A) Karasallık-Yükselti
B) Nemlilik-Karasallık
C) Güneş ışınlarının geliş açısı-Bakı
D) Denizellik-Enlem
E) Dağların uzanışı-Rüzgârların esiş yönü

14. Atmosferde yükselen hava soğuyarak havanın içerisindeki su buharını yoğunlaştırarak bulutları oluşturur ve yağışa neden olur.

Buna göre sözü edilen durum yaz aylarında aşağıdaki illerin hangisinde daha fazla görülür?

A) Rize B) Ankara C) Şanlıurfa
D) Erzurum E) Muğla

15. Yoğunlaşma sırasında sıcaklık 0°C altına düşerse hava içerisindeki su tanecikleri donar.



Buna göre yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli olan noktaların hangisinde yıl boyunca yağışların yağmur şeklinde düşmesi beklenir?

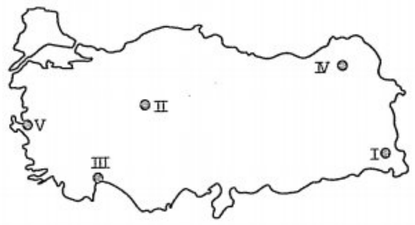
A) I B) II C) III D) IV E) V

16. I. Keşişleme
II. Poyraz
III. Föhn
IV. Yıldız

Yukarıdaki rüzgârlardan hangileri estikleri yerlerde sıcaklığı arttırır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) I, III ve IV

17. Türkiye coğrafi koşulları nedeniyle her bölgede en az yağışlı geçen mevsimler birbirinden farklıdır.



Yukarıdaki haritada gösterilen taralı bölgelerin hangisinde en az yağışlı mevsim diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

18. I. İzlanda Dinamik Alçak Basınç
II. Asor Dinamik Yüksek Basınç
III. Sibirya Termik Yüksek Basınç
IV. Basra Termik Alçak Basınç

Yukarıda ülkemizin iklimini etkileyen basınç merkezlerinin hangileri etkili oldukları yerlerde sıcaklıkları arttırır?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) I, III ve IV

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

ÇÖZÜM

1

Türkiye'nin İklimi

1. Karadeniz dağlarının kuzey yamaçları denize dönük olduğu için bu alanlarda atmosferdeki nem oranı güney yamaçlarına göre daha fazladır. Nem oranının fazla olması, yağış miktarının fazla olmasına, yağış miktarının fazla olması da bitki örtüsünün daha gür olmasına neden olmuştur. Bu durum bakı faktörü ile açıklanmaz. Bakı ise cisimlerin güneşe dönük yönü anlamına gelmektedir.

CEVAP: D

2. Güneş ışınlarının yeryüzüne düşme açısı üzerinde Dünya'nın şekli etkili olmaktadır. Ekvator ile arasındaki açısal uzaklıkları aynı olan yani aynı enlemde yer alan kentlerde öğle vakti güneş aynı açıyla düşmektedir. Bu nedenle aynı enlemlerde yer alan İzmir ve Nevşehir arasındaki sıcaklık farklarının nedeni güneş ışınlarının düşme açısı olamaz.

CEVAP: C

3. Deniz kıyısında olan kentlerin yaklaşık olarak yükseltileri aynı seviyededir. Ayrıca deniz kıyısında yer alan kentler nemlilik açısından benzer koşullara sahiptir. Bu nedenle İzmir ve Mersin arasındaki sıcaklık farkı üzerinde yükselti ve nemlilik etkisinden söz etmek mümkün değildir. Mersin kenti Ekvator'a daha yakın olduğu için güneş ışınlarını İzmir'e göre daha büyük açılarla almaktadır. Bu nedenle bu iki kent arasındaki sıcaklık farkı enlem etkisi ile açıklanmaktadır.

CEVAP: B

4. Türkiye'de dağlar genellikle doğu-batı doğrultusunda uzanmaktadır. Akdeniz ve Karadeniz bölgelerinde dağlar kıyı çizgisine paralel uzanırken, Ege Bölgesi'nde dağlar kıyı çizgisine dik uzanmaktadır. Dağların uzanış doğrultusu Rize ve Bayburt arasında iklim farklılıklarına neden olurken Aydın ve Denizli arasında bu farklılığa neden olmamıştır.

CEVAP: B

5. Kıble Türkiye'de etkili olan güney sektörlü rüzgârın ismidir. Kuzey sektörlü yerel rüzgâr yıldız olarak adlandırılmaktadır.

CEVAP: E

6. I numara ile gösterilen konveksiyonel yağış en fazla İç Anadolu Bölgesi'nde ilkbahar mevsiminde, II numara ile gösterilen orografik yağış en fazla Karadeniz Bölgesi'nde görülmektedir.

CEVAP: A

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. Türkiye ocak ayı izoterm haritası incelendiğinde ocak ayı değerlerinin kış mevsimi yaşanması nedeniyle düşük sıcaklık değerleri görülmektedir. Kıyılarımızda denizellikten, güneyde yer alan alanlarda ise enlem etkisiyle sıcaklık değerleri iç kesimlerden daha yüksektir.

CEVAP: D

14. Ülkemizde yaz mevsiminde Doğu Anadolu Bölgesi'nde sıcaklıkların artmasına bağlı olarak ısınan hava yükselir ve yaz döneminde yağışların görülmesinde etkili olur bundan dolayı Erzurum'da yaz döneminde yağışlar diğer mevsimlerden fazladır.

CEVAP: D

15. Haritada işaretli merkezlere baktığımızda Türkiye'de iç kesimlerde sıcaklıklar 0°C altına düşmektedir. Bundan dolayı bu alanlarda kar yağışları görülür ancak Karadeniz'in kıyı kesimlerinde sıcaklık eksi değerlerin altına düşmez ve yıl boyunca yağışlar yağmur şeklindedir.

CEVAP: B

16. Türkiye'nin matematik konumuna göre güneyden esen rüzgârlar sıcaklığı artırır, kuzeyden esen rüzgârlar ise sıcaklığı azaltırlar. Buna göre keşişleme güneyden estiği için sıcaktır, föhn rüzgârı ise bir dağ yamacından aşağı doğru eserler, sürtünmenin etkisi ile estikleri yerin sıcaklığını arttırırlar.

CEVAP: B

17. I ve II numaralı merkezlerde en yağışlı mevsim ilkbahar, en az yağışlı mevsim yazdır. III ve V numaralı merkezlerde en yağışlı mevsim kış, en az yağışlı mevsim yazdır. IV numaralı merkezde en yağışlı mevsim ise yaz iken en az yağışlı mevsim kıştır.

CEVAP: D

18. Asor DYB 30° enlemleri üzerinden ülkemizi yaz mevsiminde etkileyerek sıcaklığı artırır, Basra TAB ise yaz döneminde Basra körfezi çevresi üzerinden ülkemizi etkiler ve sıcaklığı artırır.

CEVAP: C

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Türkiye'de yaz mevsiminde bulutluluk oranı kış mevsimine göre düşüktür.

Bunda yaz mevsiminde;

I. denizden esen rüzgârların kesilmesi,
II. sıcaklığın yüksek olması,
III. buharlaşmanın azalması

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. "Şiddetli ve yıkıcı bir atmosfer olayı olan tayfun Türkiye'de görülmez." **diyen bir araştırmacı bu tezini;**

I. kuzey ve güney kıyılarda sıradağların kıyıya paralel uzanması,
II. Orta Kuşak'ta ve okyanuslardan uzak olması,
III. orman örtüsünün geniş yer kaplaması,
IV. yıllık yağış miktarının az olması

gibi yargıların hangileriyle destekleyebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) III ve IV

9. Güneydoğu Anadolu Bölgesi yaz mevsiminde Akdeniz kıyılarından daha sıcak, kışın ise daha soğuktur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

A) Enlem B) Yükselti
C) Karasallık D) Bakı
E) Bitki örtüsü

10. Türkiye'nin büyük bir kısmında karasal iklim özellikleri görülmektedir.

Bu durumun görülmesinde;

I. denizden uzaklık,
II. enlem,
III. ortalama yükseltinin fazla olması,
IV. sıradağların kıyıya paralel uzanması

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) I, III ve IV

11. "Yarın İstanbul'da hava sıcaklığı 16°C olacak fakat gün içinde etkili olan rüzgâr sıcaklığın daha düşük hissedilmesine neden olacak."

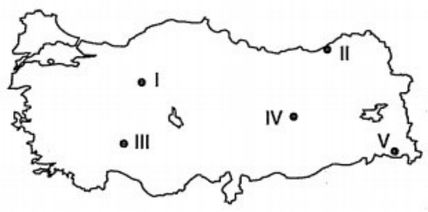
Yukarıdaki meteoroloji bültenine göre esmesi söz konusu rüzgârın;

I. kuzeydoğu,
II. güney,
III. kuzey,
IV. güneybatı,
V. kuzeybatı

yönlerinden hangisinden esmesi beklenemez?

A) I ve IV B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

12. Nemli yerlerde sıcaklık farkları daha azdır.



Buna göre, yukarıdaki haritada numaralı yörelerin hangisinde yaz mevsimi ile kış mevsimi arasındaki sıcaklık farkının daha az olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Türkiye'de karın yerde kalma süresi batıdan doğuya ve güneyden kuzeye doğru gidildikçe artar.

Bu duruma yol açan etmenler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Batıdan-doğuya	Güneyden-kuzeye
A)	Yer şekilleri	Bakı
B)	Yükselti	Nemlilik
C)	Enlem	Bakı
D)	Deniz etkisi	Yükselti
E)	Yükselti	Enlem

14. Türkiye'de, denizden uzaklaşma ve yükseltinin değişmesine bağlı olarak bir bölümün sınırları içinde iklim özellikleri farklılık gösterebilir.

Buna göre, aşağıdaki bölümlerin hangisinde iklim özelliklerinin daha az farklılık gösterdiği söylenebilir?

A) Erzurum-Kars B) Adana
C) Konya D) Yukarı Fırat
E) Doğu Karadeniz

15. **Türkiye'de kış mevsiminde orta şiddetli lodos rüzgârının etkili olduğu bir hafta boyunca meteorolojinin aşağıdaki açıklamalardan hangisini yapması beklenmez?**

A) Su baskınlarının yaşanabileceği
B) Don olayının yaşanabileceği
C) Soba zehirlenmesinin yaşanabileceği
D) Sıcaklıkların artacağı
E) Deniz ulaşımının aksayabileceği

16. I. En düşük sıcaklıkların hangi bölgede olduğu
II. Sıcaklığın batıdan doğuya doğru değişip değişmediği
III. Tüm kıyı bölgelerinde sıcaklığın 6°C'ın üzerinde olduğu

Türkiye'nin ocak ayı indirgenmiş sıcaklık haritası incelendiğinde yukarıdakilerden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

17. I. Güney Marmara
II. Kıyı Ege
III. Yukarı Murat-Van
IV. Erzurum-Kars Platosu

Yukarıdaki alanların hangilerinde en soğuk ay ile en sıcak ay arasındaki fark en fazladır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

18. **Kış mevsimi sıcaklık ortalamasının 8°C'ın altında olan yerlerde yetişemeyen bir bitkinin aşağıdaki illerden hangisinde doğal olarak yetişebileceği söylenebilir?**

A) Ağrı
B) Diyarbakır
C) Afyon
D) Konya
E) Mersin

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

1 Türkiye'nin İklimi

1. Temmuz ayında Türkiye'de sıcaklığın en yüksek olduğu yerler Güneydoğu Anadolu Bölgesi'dir (haritada IV numara ile gösterilen yer). Bu yüzden maksimum nem burada en yüksektir ve nem açığı en fazladır.

CEVAP: D

2. İklim özelliklerinin benzerliği ya da farklılığının en önemli göstergesi bitki örtüsünün benzerliği ya da farklılığıdır.

CEVAP: B

3. Antalya çevresinde sıradağlar kıyıya paralel uzanırken İzmir çevresinde dağlar kıyıya dik uzanır. Bu nedenle bu iki yörenin yağış miktarları farklıdır.

CEVAP: E

4. Turizm gelirlerine katkı sağlayan turizm etkinliği yalnızca deniz turizmi değildir. Türkiye'nin turizm gelirlerine en fazla katkıyı Marmara Bölgesi sağlamaktadır. (II ve IV numarada verilen bilgiler yanlıştır.) Denize girme süresi güneşlenme ve deniz suyu sıcaklığı ile paralellik gösterir (III) ve kuzeye gidildikçe azalır (I).

CEVAP: B

5. Haritada I numara ile gösterilen Menteşe Yöresi ve IV numara ile gösterilen Batı Karadeniz Dağları Türkiye'nin en fazla yağış alan yerleri arasındadır. Buralarda yağışların fazla olmasının nedeni dağların kıyıya paralel uzanmasıdır. Ege kıyıları (Dağlar kıyıya dik uzanır ve dağların yükseltisi azdır.) ve Ergene Havzası (engebe azdır) verilen yerler içinde yağışların daha az olduğu alanlardır.

CEVAP: C

6. Ergene Havzası, Edirne ve Tekirdağ çevresini ifade eder. Bu yöre denize yakın olmasına rağmen çevresine göre alçakta kaldığı için nemli hava kütleleri yükselip soğumaz ve yağış bırakmaz. Bu nedenle yöre az yağış alır.

CEVAP: C

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Bir yörede bulutluluk oranının fazla olması yağışlı gün sayısına bağlıdır. Yağışlı gün sayısı fazla olan yörelerde bulutluluk fazla, yağışlı gün sayısı az olan yörelerde ise bulutlu gün sayısı azdır. Türkiye'de yaz mevsiminde sıcaklığın yüksek olması havanın doyma noktasına ulaşmasını zorlaştırır, yağış olasılığını azaltır.

CEVAP: B

8. Tropikal fırtına denilen tayfun, hortum, kasırga gibi yıkıcı rüzgârlar daha çok dönenceler çevresindeki sıcak denizlerde etkilidir. Türkiye orta enlemlerde ve sıcak denizlere uzak olduğundan Türkiye'de tayfun türü yıkıcı fırtınalara pek rastlanmaz.

CEVAP: B

9. Güneydoğu Anadolu Bölgesi ile Akdeniz Bölgesi yaklaşık olarak aynı enlemlerde olmalarına rağmen, Güneydoğu Anadolu Akdeniz'e göre yaz mevsiminde daha sıcak, kış mevsiminde ise daha soğuktur. Nedeni ise karasallıktır.

CEVAP: C

10. Bir bölgede iklimin karasal olmasında denizden uzaklık, ortalama yükseltinin fazla olması ve etrafının dağlarla çevrilmesi etkili olur. Bu verilenlerin hepsi nem miktarının azalmasına neden olacağı için karasallık şiddetlenir.

CEVAP: E

11. Kuzey sektörlü rüzgârlar (yıldız, poyraz ve karayel) Türkiye'de sıcaklığı düşürürken, güney sektörlü rüzgârlar (lodos, kıble ve keşişleme) sıcaklığı yükseltirler. Dolayısıyla güneyden esen kıble ve güneybatıdan gelen lodosun sıcaklığı düşürmesi beklenemez.

CEVAP: C

12. II numarayla gösterilen Doğu Karadeniz kıyılarında nem miktarlarının fazla olmasına bağlı olarak sıcaklık farkı da düşük olacaktır.

CEVAP: B

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

13. Karın yerde kalma süresini etkileyen faktör sıcaklıktır. Batıdan doğuya doğru yükseltinin artması, güneyden kuzeye doğru ise enleme bağlı olarak güneş ışınlarının geliş açısının azalması sıcaklığın düşmesine neden olacağı için karın yerde kalma süresi uzar.

CEVAP: E

14. Verilen alanlardan Konya Ovası'nda ve çevresinde yer şekilleri daha sade olduğu için iklim farkı da daha az olacaktır.

CEVAP: C

15. Lodos güneybatıdan esen sert ve sıcak bir rüzgârdır. Bu rüzgâr sıcaklığı arttırıp kar erimelerine neden olacağı için su baskınları artabilir. Sert estiği için soba zehirlenmeleri ve deniz ulaşımı aksamalarına neden olabilir. Ancak don olayını arttırması beklenemez.

CEVAP: B

16. Türkiye'nin Ocak ayı indirgenmiş sıcaklık haritası incelendiğinde en düşük sıcaklık Kuzeydoğu Anadolu bölgesinde Erzurum- Kars Platolarının bulunduğu alandır. Türkiye'de yükselti batıdan doğuya doğru artmaktadır. Buna paralel olarak sıcaklık da batıdan doğuya doğru azalmaktadır. Tüm kıyı bölgelerinde sıcaklığın 6°C olduğuna dair genelleme yapmak yanlış olur zira Karadeniz Bölgesi'nde sıcaklığın bu değerin altına indiği gözlenmektedir.

CEVAP: C

17. Kıyı bölgelerinde nem miktarı fazladır. Bundan dolayı kıyı bölgesinde yer alan bir alanda sıcaklık farkı daha azdır. Güney Marmara ve Kıyı Ege Bölgesi'nde yıllık sıcaklık farkı azdır. Ancak deniz etkisinden uzak nemin az olduğu ve yükseltisi fazla olan alanlarda yıllık sıcaklık farklı fazladır. Bundan dolayı Yukarı Murat - Van Bölümü ile Erzurum-Kars Platosu'nda yıllık sıcaklık farkı fazladır.

CEVAP: E

18. Kış aylarındaki ortalama sıcaklığın 8°C - 10°C arasında olduğu iklim Akdeniz iklimidir. Soruda bahsedilen bitkinin Akdeniz iklimine ait bir ilde yetişmesi gerekir. Bu nedenle seçeneklerde verilen illerden Mersin bu bitkinin yetişme alanını ifade eder.

CEVAP: E

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen kentlerin, aylık ortalama sıcaklık bakımından birbirine en yakın olması beklenir?**

A) İzmir – Afyon B) Antalya – Karaman
C) Malatya – Elazığ D) Sivas – Samsun
E) Kırklareli – İzmit

8. I. Yükselti
II. Enlem
III. Deniz akıntıları

Türkiye'de sıcaklığın dağılışı üzerinde yukarıdakilerden hangileri etkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

9. **Aşağıdakilerden hangisinin kıyı kesiminde karın yerde kalma süresi diğerlerinden daha uzundur?**

A) Muğla B) Balıkesir
C) Çanakkale D) Sinop
E) İzmir

10. **Türkiye'nin coğrafi bölgelerinde kar yağışının ve karın yerde kalma süresinin farklı olmasında,**

I. deniz etkisi,
II. yükselti,
III. boylam,
IV. bitki örtüsü

etmenlerinden hangilerinin etkisi vardır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Türkiye'de zeytinliklerin çıkabildiği yükselti sınırı kuzeye bakan yamaçlarda genelde 200 – 250 metreyken güneye bakan yamaçlarda 500 – 600 metredir.

Bu duruma neden olan etmen aşağıdakilerden hangisdir?

A) Bakı durumu B) Bağıl nem oranı
C) Gündüz süresi D) Toprak türü
E) Su kaynakları

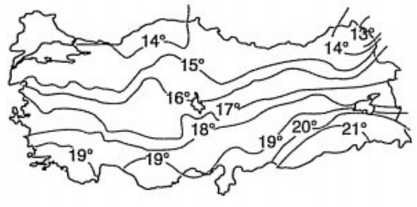
12. **Aşağıdakilerden hangisi, sıcaklık dağılışında bakının etkisine örnek olarak gösterilebilir?**

A) Mersin'de yıllık sıcaklık ortalamasının Sinop'tan yüksek olması
B) Antalya kıyılarında deniz suyu sıcaklığının Samsun kıyılarındakinden yüksek olması
C) Edirne'de karın yerde kalma süresinin İstanbul'dan fazla olması
D) Kışın İzmir'den Afyonkarahisar'a gidildikçe yağmurun yerini kar yağışının alması
E) Giresun'da dağların güney yamaçlarında kar erimelerinin kuzeydekinden erken başlaması

13. **Aşağıdaki merkezlerin hangisinde gerçek sıcaklık indirgenmiş sıcaklık arasındaki fark diğerlerinden daha fazladır?**

A) Edirne B) Samsun C) Sivas
D) Kars E) Adana

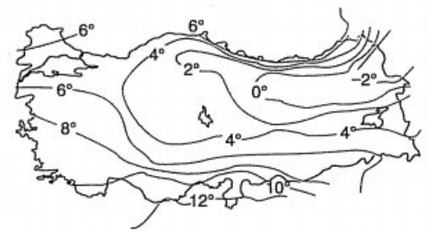
14. Aşağıda, Türkiye'nin yıllık sıcaklık ortalamalarına göre indirgenmiş izoterm haritası verilmiştir.



Bu haritayla ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A) En düşük sıcaklıkla en yüksek sıcaklık arasındaki fark 8°C'den fazladır.
B) En düşük sıcaklıklar Kuzeydoğu Anadolu'dadır.
C) Sıcaklık genelde güneyden kuzeye gittikçe azalmaktadır.
D) Aynı enlem üzerinde yerlerde sıcaklıklar birbirine eşittir.
E) En yüksek sıcaklık Güneydoğu Anadolu'dadır.

15. Aşağıdaki haritada Türkiye'de ocak ayı ortalama indirgenmiş sıcaklık dağılışı gösterilmiştir.



Bu haritadan yararlanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) En düşük sıcaklıklar Kuzeydoğu Anadolu'dadır.
B) Tüm kıyı kesimlerinde sıcaklıklar 6°C'nin üzerindedir.
C) Sıcaklıklar genelde batıdan doğuya gidildikçe düşmektedir.
D) En yüksek sıcaklıklar Akdeniz Bölgesi'ndedir.
E) Kıyılardan iç kesimlere gidildikçe sıcaklık düşmektedir.

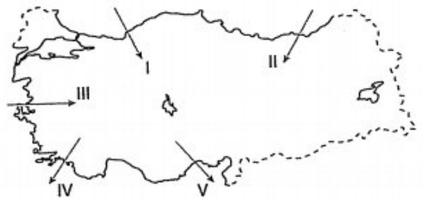
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
E	A	A	D	D	A	C	D	D	A	A	E	D	D	B

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

1. **Türkiye'de etkin olan yerel rüzgârlardan hangisinin esiş yönü yanlış verilmiştir?**

	Rüzâr adı	Esiş yönü
A)	Poyraz	Kuzeydoğu
B)	Keşişleme	Güneydoğu
C)	Yıldız	Kuzey
D)	Karayel	Kuzeybatı
E)	Lodos	Batı

2. Televizyonda hava durumu aktaran sunucu, Türkiye kıyılarında rüzgârın karayel ve poyrazdan saatte 50 – 60 kilometre hızla estiğini söylemiştir.



Buna göre, haritada numaralanmış rüzgârlardan hangilerinin esiş yönü yanlış verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Gece ve gündüz süresine
II. Yarımada özelliğine
III. Yer şekillerinin çeşitliliğine
IV. Orta kuşakta bulunmasına

Türkiye'nin farklı yörelerinde değişik yönlerden esen meltem rüzgârlarının görülmesi yukarıdakilerden hangilerine bağlanabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Bir yerde, havadaki nem oranı arttıkça günlük ve yılık sıcaklık farkı azalır.

Buna göre, aşağıda verilen kentlerin hangisinde yıllık sıcıklık farkının diğerlerinden az olması beklenir?

A) Bolu B) Siirt C) İzmit
D) Mardin E) Isparta

5.



Yukarıdaki haritada verilen il merkezlerinin hangisinde yıllık sıcaklık farkı en azdır?

A) Erzurum B) Rize C) Ankara
D) Afyon E) Hakkari

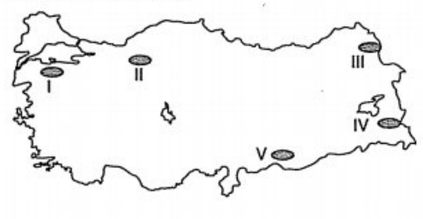
6. **Coğrafi konumları göz önüne alındığında, aşağıdaki bölümlerin hangisinde en sıcak ay ile en soğuk ay arasındaki farkın en fazla olması beklenir?**

A) Orta Karadeniz B) Kıyı Ege
C) Güney Marmara D) Antalya
E) Yukarı Murat – Van

7. **Aşağıdaki bölgelerin hangisinde, ısıtmada yıl boyu güneş enerjisinden yararlanma olanağı en fazladır?**

A) Marmara B) Karadeniz C) Akdeniz
D) İç Anadolu E) Doğu Anadolu

8. Bağıl nem sıcaklıkla ters orantılı, yükseltiyle doğru orantılı olarak artar.



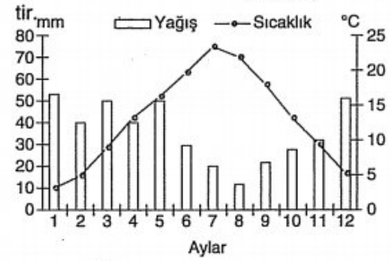
Buna göre, haritada numaralarla gösterilen yerlerin hangisinde yaz mevsiminde bağıl nemin en az olduğu söylenebilir?

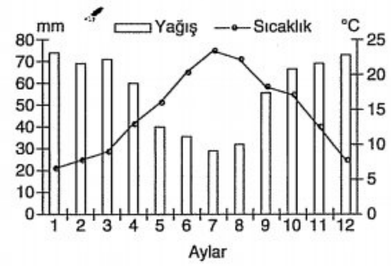
A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin kıyı bölgelerinin tümünde görülen bir özelliktir?**

A) Hidroelektrik potansiyelinin yüksek olması
B) Deniz etkisinin iç kesimlere kadar sokulabilmesi
C) Dağların kıyıya paralel uzanması
D) Yaz ve kış sıcaklıkları arasındaki farkın iç bölgelere göre az olması
E) Mevsimlerin yağış tutarları arasındaki farkın iç bölgelere göre az olması

10. Aşağıda, aynı bölümde yer alan iki merkeze ait aylık ortalama sıcaklık ve yağış grafikleri verilmiştir.





Aşağıdakilerden hangisi, bu grafiklerden çıkarılabilecek bir sonuçtur?

A) İki merkezde de yağışın mevsimlere dağılışı aynıdır.
B) İki merkezde de temmuz ve ağustos ayları en sıcak aylardır.
C) İki merkezin yıllık sıcaklık ortalamaları aynıdır.
D) İki merkezde de kışın kar yağışı olmaktadır.
E) Ağustos, iki merkezde de buharlaşmanın en fazla olduğu aydır.

11. **Aylık ortalama sıcaklıklarında fazla fark olmamasına karşın, Samsun'un Rize'den daha az yağış alması, Samsun'un hangi özelliğine bağlanabilir?**

A) Kuzey rüzgârlarına açık olmasına
B) Buharlaşmanın fazla olmasına
C) Daha batıda yer almasına
D) Gerisindeki dağların yükseltisinin az olmasına
E) Doğusunda ve batısında deltaların bulunmasına

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

12. Aşağıdakilerden hangisi İç Anadolu Bölgesi'nin iklim özelliklerinden biridir?

A) Nem oranının yıl boyunca yüksek olması

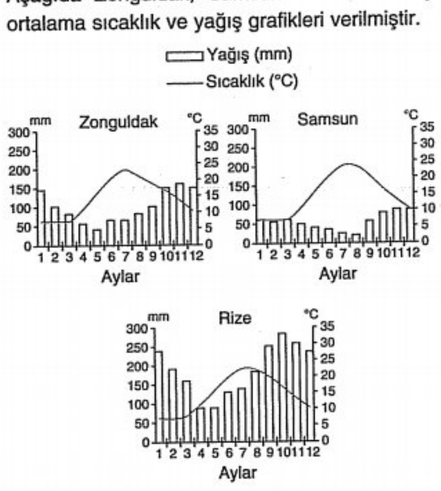
B) Gece ve gündüz sıcaklıklarının birbirine yakın olması

C) Yaz ve kış mevsimi arasında sıcaklık farkının fazla olması

D) En çok yağışın sonbaharda olması

E) Yılda altı ay süreyle sıcaklığın 0°C'nin altında olması

13. Aşağıda Zonguldak, Samsun ve Rize'nin aylık ortalama sıcaklık ve yağış grafikleri verilmiştir.



Yalnız bu grafiklere dayanarak, Karadeniz Bölgesi'nin kıyı kesimi ile ilgili aşağıdaki genellemelerden hangisine varılamaz?

A) Yıl içinde en sıcak ay ortalaması 25°C'yi geçmez.

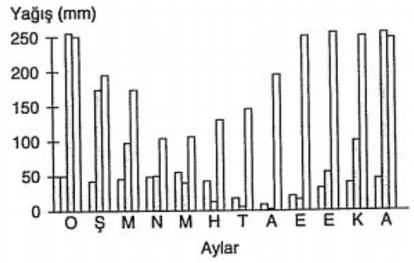
B) Aylık yağış miktarları yıl boyunca birbirine yakındır.

C) Yıllık yağış miktarı en az Orta Karadeniz Bölümü'ndedir.

D) Yıllık sıcaklık ortalamaları 10°C'nin üstündedir.

E) Yaz kuraklığı görülmez.

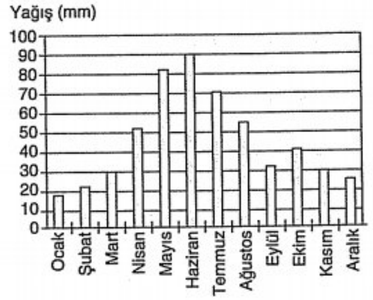
14. Aşağıdaki grafikte Akdeniz, İç Anadolu ve Karadeniz bölgelerindeki aylık ortalama yağış miktarları gösterilmiştir.



Bu grafikte, ▭, ▭ ve ▭ sırasıyla hangi bölgelerdeki yağış miktarını göstermektedir?

	▭	▭	▭
A)	İç Anadolu	Akdeniz	Karadeniz
B)	Akdeniz	İç Anadolu	Karadeniz
C)	İç Anadolu	Akdeniz	İç Anadolu
D)	İç Anadolu	Karadeniz	Akdeniz
E)	Karadeniz	İç Anadolu	Akdeniz

15. Türkiye'deki bir meteoroloji istasyonundan alınan yağış rejim grafiği aşağıda verilmiştir.



Buna göre, bu grafik hangi yağış rejim tipine aittir?

A) Akdeniz yağış rejimi

B) Karadeniz yağış rejimi

C) İç Anadolu yarı karasal yağış rejimi

D) Doğu Anadolu karasal yağış rejimi

E) Akdeniz – Karadeniz geçiş yağış rejimi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
E	C	C	C	B	E	C	E	D	B	D	C	B	E	D

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

TÜRKİYE'NİN SU, TOPRAK VE BİTKİ VARLIĞI
– Sorulara Başlamadan Önce Kısa Bilgiler –

- Akdeniz Bölgesi'nde yaygın olarak bulunan karstik kaynakların diğer adı "Voklüz"dür.
- Fay kaynaklarının yıl boyunca rejimi düzenlidir.
- İnsan eliyle açılan kuyulara "Artezyen" adı verilir. Kurak sahalarda ihtiyaç fazladır.
- Fay suları kentsel ısıtma, jeotermal elektrik üretimi, sera ısıtması ve tarımsal sulamada kullanılır. Sıcak sudan sulama olmaz! Şeklinde yanlış sorular ve bilgiler vardır Türkiye'de onlarca yerde örnekleri vardır bu tür bilgilere itibar etmeyiniz.
- Türkiye genel olarak yüksek dağlık bir ülke olduğundan akarsular kaynaklarını dağlık yüksek sahalardan alırlar.
- Türkiye akarsularının akış hızları, aşındırma güçleri ve hidroelektrik potansiyelleri yüksektir.
- Türkiye akarsuları genel olarak kurak iklim bölgesinde yer aldıklarından debileri yani taşıdıkları su miktarı azdır.
- Türkiye'nin genç tektonik bir ülke olmasından dolayı akarsular denge profilinden uzaktırlar.
- Akarsular genel olarak denize döküldükleri için havzaları açıktır.
- Sınırlarımız içindeki en uzun akarsu Kızılırmak'tır.
- Debisi yani taşıdığı su miktarı en fazla olan akarsu Fırat'tır.
- Fırat ve Dicle ırmaklarının birleşmesiyle oluşan akarsuya "Şattül Arap" adı verilir.
- Fırat ve Dicle ırmaklarının arasındaki bölgeye "Mezopotamya" adı verilir.
- En kirli Akarsu Ergene'dir.
- En temiz akarsu Zap Suyu'dur.
- Kaynaklarını ülke dışından alarak Türkiye'ye gelen akarsular Meriç ve Asi'dir.
- Türkiye'nin 2012 yılında açılan en yüksek setli barajı Deriner Çoruh üzerinde bulunur (Artvin).
- Sığ olması ve aşırı buharlaşma nedeniyle alanı en fazla değişen göl Tuz Gölü'dür.
- Yolu kısaltması ve derin olması nedeniyle üzerinde feribot aracılığıyla demir yolu ulaşımı yapılabilen göl Van Gölü'dür.
- Van Gölü ve Beyşehir gölleri oluşum bakımından karma yapıdadırlar. Van'ın oluşumunda tektonizma ve volkanizma, Beyşehir'in oluşumunda tektonizma ve karstlaşma etkili olmuştur.
- Gideğen adı verilen akarsularla sularını dışarı boşaltan akarsuların suları tatlıdır. Eğirdir, Beyşehir, Tortum, Hazar, Ulubat, Manyas, İznik ve sapanca göllerinin gideğeni vardır.
- Tortum, Hazar ve Eğirdir göllerinin gideğenleri vasıtasıyla enerji üretimi yapılmaktadır.
- Manyas Gölü aynı zamanda bir milli parktır.
- Manyas Gölü " Kuş Cenneti" adıyla bilinir.
- Dünya'nın Nazar Boncuğu adı verilen gölümüz Meke Gölü'dür (Konya).
- Nemrut Dağı (Bitlis) zirvesinde Krater Gölü bulunur.
- Uludağ üzerinde buzul gölleri bulunur.
- Yedigöller, Abant ve Uzungöl'den turizm amaçlı yararlanılmaktadır.
- Türkiye'nin tuzluluğu en az denizi Karadeniz'dir.
- Karadeniz'de 200 metre altta bulunan zehirli gazlar nedeniyle 200 metre derinlikten sonra balık yaşamaz.
- En uzun kuş uçumu kıyılar Karadeniz kıyılarıdır.
- En az kıyı uzunluğu olan deniz Marmara'dır.
- Boğazlardaki kuvvetli akıntıların nedenleri seviye ve yoğunluk farkıdır.
- Ege kıyıları en uzun gerçek kıyılardır.
- Ege kıyılarında kültür balıkçılığı yapılır.
- Akdeniz'de son 200 yılda balık çeşidindeki artışın nedeni Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla Kızıldeniz balıklarının Akdeniz'de girmesidir.
- Dünya'nın en tuzlu denizi Kızıldeniz'dir.
- Türkiye'nin tek deniz suyu arıtılıp içilen beldesi Balıkesir Avşa Adası'dır.
- Asrın Projesi olarak nitelendirilen proje Kıbrıs "Can Suyu – Barış Suyu Projesi"dir.
- Kıbrıs "Can Suyu – Barış Suyu Projesi" kapsamında Anamur – Dragon Çayı suları Alaköprü Barajı'nda toplanmaktadır.
- İstanbul'un su ihtiyacını karşılamak üzere yapılan proje Melen Çayı Projesidir.
- Kahverengi orman toprakları ve Podzol topraklar Karadeniz'de yaygındır.

CamScanner ile tarandı

- Çernozyem toprakların humusça zengin olması üzerlerindeki çayırların kal altında kalmasıyla ilgilidir.
- Terra Rossa Topraklar demir oksitçe zengin fakat verimsizdir. Gübreleme ile verimli olurlar.
- Bozkır topraklar sulama ile verimli olurlar.
- Alüvyal topraklar işlenmesi en kolay, verimli topraklardır. Bulundukları yörelerin iklim ve kayaç yapısı hakkında bilgi vermezler.
- İntrozonal toprak türü olan vertisol topraklar Trakya'da yaygındır. Anadolu'da bu topraklara "Dönen Toprak", "Taş Doğuran Toprak" veya "Kepir Toprak" adı verilir.
- Türkiye endemik bitki türleri bakımından Avrupa'da birinci sıradadır.
- Dünya'da en fazla Kızılçam Türkiye'de bulunur.
- En saf Fıstık Çamı ormanları İzmir Kozak Yaylası'ndadır.
- Sarıçamlar Karasal İklimin Klimaks türüdür. Soğuğa dayanıklı bu ağaçlara Kars Sarıkamış'ta yaygın rastlanır.
- Tüm iklimlere uyumlu olduğu için en yaygın orman ağacı meşedir.
- Endemik türlerden olan yağı çıkarıldığı için tahrip edilen Sığla (Günlük) Ağaçlarına Muğla Köyceğiz Gölü çevresinde rastlanır.
- Karadeniz'in yüksek kapalı ve sisli ortamlarındaki ağaçlar Ladin'dir.
- Orman dağılışını nemlilik belirler.
- En fazla orman Karadeniz Bölgesi'nin "Batı Karadeniz Bölümü"nde bulunur.
- Kıyılarda ormanların kendini yenileme süresi daha kısadır.
- Orman alt sınırını NEM, orman üst sınırını ENLEM belirler. Güneyden kuzeye tüm sınırlar deniz seviyesine rastlanır.
- Kızılçamların tahribiyle oluşan makilerin tüylü bir yapıda olmaları sıcaktan korunmak, gelişmiş bir kök sistemine sahip olmaları suya erişmek (karstik arazi) içindir.
- Makilerin tahrip edildiği yerlerde garig topluluklarına rastlanır.
- Akdeniz dışı orman tahribatı sonucunda psödomakiler oluşur. Karadeniz'deki fındık Psödomaki örneğidir.
- Karasal yerlerdeki orman tahribi sonucunda Antropojen bozkırlar oluşur. Yozgat, Ankara ve Edirne bozkırları antropojendir.
- Yüksek dağ çayırlarına "Alpin Çayırlar" denir.
- Ormanların kapladığı alanın en fazla olduğu il Antalya'dır.

HOCAWEBDE

Türkiye'nin Su, Toprak ve Bitki Varlığı

1. Türkiye akarsularının genel özellikleri konulu ders sırasında söz hakkı alan öğrenciler sırası ile aşağıdaki açıklamaları yapmışlardır.

Ahmet: Türkiye akarsuları denge profiline ulaşmamıştır.

Mehmet: Türkiye akarsularının yatak eğimleri ve akış hızları fazladır.

Ayşe: Türkiye akarsularının boyları genel olarak uzundur.

Fatma: Türkiye akarsuları taşımacılık için elverişli değildir.

Hayriye: Türkiye akarsularının hidroelektrik enerji potansiyeli fazladır.

Buna göre yukarıdaki öğrenci açıklamalarından hangisinin doğru olduğu söylenemez?

A) Ahmet B) Mehmet C) Ayşe D) Fatma E) Hayriye

2. **Aşağıdaki akarsu çiftlerinden hangileri kapalı havzada akış göstermektedir?**

A) Çoruh-Asi B) Asi- Meriç
C) Aras- Kura D) Fırat-Dicle
E) Kızılırmak-Yeşilırmak

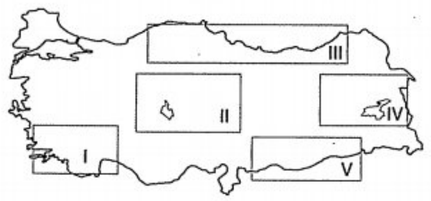
3. **Türkiye'de kapalı havzaların meydana gelmesi aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?**

A) Yer şekilleri – İklim
B) Eğitim – Jeolojik yapı
C) Akarsuyun uzunluğu – Bitki örtüsü
D) Yükselti – Yüz ölçüm
E) Engebelilik – Bitki örtüsü

4. **Oluşumlarına göre göl sınıflandırmasında yer alan aşağıdaki göl tiplerinden hangisine Türkiye'de yaygın olarak rastlanması beklenmez?**

A) Karstik göl B) Kıyı set gölü
C) Tektonik göl D) Moren-set gölü
E) Heyelan-set gölü

5.



Karstik göllere yukarıdaki Türkiye haritasında gösterilen alanlardan hangisinde rastlanma olasılığı diğerlerine göre daha fazladır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen göllerin tamamı Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alır?**

A) Hazar, Erçek, Van
B) Çıldır, Burdur, Van
C) Beyşehir, Eğirdir, Ulubat
D) Manyas, Ulubat, İznik
E) Köyceğiz, Sapanca, Eğirdir

CamScanner ile tarandı

7. Türkiye'de göllerden balıkçılık, içme ve kullanma suyu elde etme, tuz ve soda üretimi, tarımda sulama suyu elde etme ve turizm alanlarında yararlanılır.

Aşağıdaki göllerin hangisinde düzenli feribot seferleri ile demir yolu ulaşımı sağlanmaktadır?

A) Van Gölü B) Beyşehir Gölü
C) Eğirdir Gölü D) Sapanca Gölü
E) Burdur Gölü

8. İstanbul ve Çanakkale boğazları vasıtası ile Karadeniz'den Ege'ye doğru bir üst akıntı, Ege'den Karadeniz'e doğru da bir alt akıntı tespit edilmiştir.

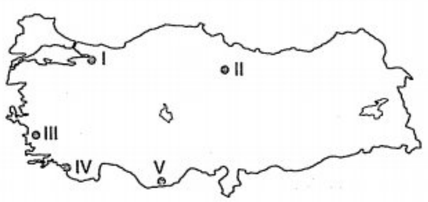
Bu durumun ortaya çıkmasında

I. Türkiye'nin mutlak konumu(Enlem)
II. Denizlerin seviye farkı
III. Denizlerin derinlik farkı
IV. Denizlerin yoğunluk farkı

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

A) I ve II B) II ve III C) I, II ve IV
D) II, III ve IV E) III ve IV

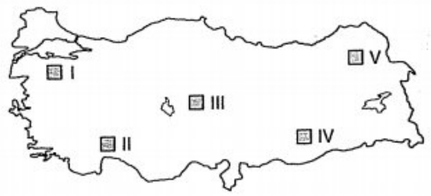
9. Türkiye'deki fay hatlarının dağılışı ile sıcak su kaynaklarının dağılışı arasında bir paralellik görülmektedir.



Yukarıdaki Türkiye haritasında işaretlenerek gösterilen yerlerden hangisinde sıcak su kaynaklarının görülmesi beklenmez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Türkiye fay hatları bakımından zengin olduğu için çok sayıda kaplıcaya rastlanır.



Buna göre, harita üzerinde işaretli alanların hangisinde kaplıcalara daha fazla rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. "Türkiye'de kireç taşlarının yaygın olduğu alanlarda yaygın olan kaynak tipidir. Bazıları akarsuları tek başına besleyecek kadar bol sulu gür kaynaklardır. Suları eriyik halde bol miktarda kireç içerir."

Yukarıda özellikleri kısaca verilen kaynak türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yamaç B) Artezyen C) Fay
D) Voklüz E) Vadi

12. **Türkiye'nin çevresindeki denizlerin kuş uçumu uzunluklarının çoktan aza doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?**

A) Karadeniz – Akdeniz – Ege - Marmara
B) Marmara – Ege – Akdeniz - Karadeniz
C) Akdeniz – Ege – Marmara - Karadeniz
D) Ege – Akdeniz – Karadeniz – Marmara
E) Karadeniz – Ege – Marmara – Akdeniz

HOCAWEBDE

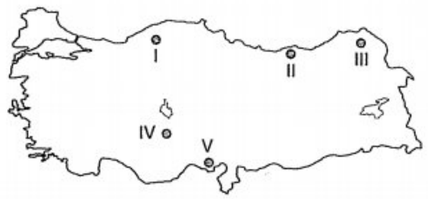
13. **Türkiye'de çeşitli toprak tiplerinin görülmesi üzerinde**

I. İklim
II. Yer şekilleri
III. Ana kaya

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

14.



Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen alanların toprak özellikleriyle ilgili aşağıdaki bilgiler verilmiştir.

I. Aşırı yıkanmış, kül rengi verimsiz topraklar yaygındır.
II. Organik madde yönünden zengin ve verimli kahverengi topraklar yaygındır.
III. Koyu renkli, organik madde yününden zengin topraklar çayırlar altında oluşmuştur.
IV. Az yıkanmış, tuz ve kireç birikimi fazla olan topraklar yaygındır.
V. Kırmızı renkli, demir oksitçe zengin topraklar yaygındır.

Yukarıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Türkiye'de yer şekilleri ve çeşitli iklimlerin görülmesi toprakların çeşitlenmesine neden olmuştur.

Buna göre toprak tipi ve bulunduğu bölge eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) Terra-Rossa - Akdeniz Bölgesi
B) Vertisol – Marmara Bölgesi
C) Podzol - Karadeniz Bölgesi
D) Çernozyum - Güneydoğu Anadolu Bölgesi
E) Kahverenkli step - İç Anadolu Bölgesi

16. Karadeniz ve Akdeniz'de kıyı çizgisinden yüksekelere doğru bitkilerin kuşaklar oluşturdukları görülmektedir.

Bir dağın yamacında ve aynı iklim ortamında bitkilerin bu şekilde kuşaklar oluşturması, aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

A) Toprak özelliklerinin değişmesi
B) İnsan faaliyetleri
C) Eğim şartlarının değişmesi
D) Sıcaklık değerlerinin düşmesi
E) Yağış miktarının artması

17. **Türkiye'de farklı iklim tiplerinin görülmesine aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak gösterilebilir?**

A) Yer şekillerinin çeşitliliği
B) Göl bakımından çeşitlilik göstermesi
C) Bitki örtüsünün çeşitliliği
D) Yer şekillerinin doğu-batı yönlü uzanması
E) Güneyinden kuzeyine doğru sıcaklıkların azalması

18. I. Lavanta
II. Geven
III. Zeytin
IV. Gelincik

Türkiye'de Akdeniz iklimi görülen yerlerde kızılçamların tahrip edildiği yerlerde maki bitkileri yaygınlaşmıştır.

Yukarıda verilen bitkilerden hangileri maki bitki örtüsü içinde yer alan bitkilerden değildir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

ÇÖZÜM

1 Türkiye'nin Su, Toprak ve Bitki Varlığı

1. Türkiye bir yarımada ülkesi olduğu için akarsular uzun mesafeler boyunca akış gösteremeden denize kavuşmaktadır. Kuzey ve güneyde dağlar genel olarak kıyıya paralel uzandığı için akarsular dağlardan düzlüğe iner inmez denize kavuşur.

CEVAP: C

2. Sularını okyanuslara veya denizlere ulaştıramayan, göllere kavuşan ya da herhangi bir su birikintisine karışamadan kuruyan akarsular kapalı havzalıdır. Aras ve Kura nehirleri Türkiye'den kaynaklarını alırlar ve birleşerek Bakü'den Hazar Gölü'ne kavuşurlar.

CEVAP: C

3. Sularını denize ulaştıramayan akarsulara kapalı havzalı akarsu adı verilir. Kapalı havzaların oluşumunda yer şekilleri ve iklim etkili olmaktadır. İklim etkisiyle Konya Ovası ve Afyon – Akarçay havzaları oluşmuş iken yer şekilleri etkisiyle Göller Yöresi, Van Gölü, Tuz Gölü ve Hazar Denizi kapalı havzaları oluşmuştur.

CEVAP: A

4. Moren-set gölleri buzulların aşındırıp taşıdıkları malzemeleri bir akarsu vadisinde biriktirmesi ile oluşan çanakta suların birikmesi ile oluşmaktadır. Türkiye'de buzulların etki alanı oldukça dardır. Dağların yüksek kesimlerinde buzul(sirk) gölleri oluşsa da moren set göllerine yaygın olarak rastlanamaz.

CEVAP: D

5. Dolin, obruk, uvala, polye gibi karstik erime çukurluklarında oluşan göller karstik göl olarak adlandırılmaktadır. Kalker, jips gibi kolay eriyebilen kayaçların yaygın olduğu Akdeniz ve Güney Ege arazilerinde görülmektedir. Salda, Suğla, Kestel ve Avlan gölleri karstik göllere örnektir.

CEVAP: A

6. Türkiye'de volkanik set göllerinin tamamı Doğu Anadolu'da bulunur. Bu göller Van Gölü başta olmak üzere Nazik Gölü, Haçlı Gölü, Balık Gölü, Erçek Gölü ve Çıldır Gölüdür. Kuş Gölü (Manyas), Ulubat, İznik ve Sapanca gölleri Güney Marmara'da, Burdur, Eğirdir ve Beyşehir Göller Yöresi'nde Köyceğiz ise Muğla'da yer alır.

CEVAP: A

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Van Gölü'nde Tatvan – Van arasında yapılan feribot seferleri ile çeşitli taşıt araçları taşınmakta ve demir yolu bağlantısı sağlanmaktadır.

CEVAP: A

8. Türkiye'nin kuzey yarımkürede yer alması nedeniyle Türkiye'de kuzeye doğru gidildikçe deniz suyu sıcaklığı, tuzluluğu ve yoğunluğu azalmaktadır. Güneyden kuzeye gidildikçe görülen bu farklılık akıntılara yol açmaktadır. Derinlik farkı akıntıya neden olmamaktadır.

CEVAP: C

9. Yalova, Tokat, Amasya, Aydın ve Muğlaıda fay hatları bulunmaktadır. V numara ile gösterilen Mersin ana fay kuşaklarına oldukça uzaktır. Ayrıca V numaralı yerde en çok karstik kaynaklar görülmektedir.

CEVAP: E

10. Türkiye Dünya üzerinde aktif tektonik kuşakta yer alır. Bu nedenle fay hatları vasıtasıyla çok sayıda fay kaynağı oluşmuş bunlarda zaman içinde kaplıca ve ılıcalara dönüşerek termal turizme katkı sağlamıştır. Harita üzerinde verilen yörelerden I Numaralı Güney Marmara'da Balıkesir Gönen kaplıcaları başta olmak üzere gelişmiş kaplıca turizmi vardır. Diğer yöreler fay hatlarına denk gelmediğinden sıcak su kaynaklarına rastlanmaz.

CEVAP: A

11. Akdeniz Bölgesi'nde özellikle Batı Toroslar mevkiinde bulunan kalın kalker tabakalarının eridiği yer altında oluşan ve sifonlu kaynak olarakta isimlendirilen kaynak voklüz kaynağıdır. Suları eriyik halde bol miktarda kireç içerir ve çevredeki akarsuları besleyerek yaz aylarında kurumalarını engellerler.

CEVAP: D

12. Gerçek kıyı uzunluğu dikkate alınmaksızın hesaplanan kuş uçumu uzunluk sıralamasında Karadeniz birinci, Akdeniz ikinci, Ege üçüncü ve Marmara dördüncü sırada yer alır. Gerçek kıyı uzunluğu hesaplandığında ise Ege kıyıları girinti çıkıntı nedeniyle en uzun kıyılardır.

CEVAP: A

Camscanner ile tarandı

13. Toprak oluşumu üzerinde iklim, yer şekilleri, ana kaya, canlılar ve zaman gibi faktörler etkili olmaktadır.

CEVAP: E

14. V numaralı yer Çukurovayı göstermektedir. Çukurova Seyhan ve Ceyhan nehirlerinin milyonlarca yıldır biriktirdiği alüvyonlardan oluşmuştur. Mineral yönünden zengin ve verimli topraklar bulunmaktadır.

CEVAP: E

15. Kireçtaşı üzerinde oluşan Terra-Rossa toprakları Akdeniz Bölgesi'de, Vertisol toprakları Marmara Bölgesi'nde, nemli soğuk bölgelerde oluşan kül rengi Podzol toprakları Karadeniz Bölgesi'de, yağış azlığından tuz ve kireç birikiminin fazla olduğu Kahverenkli bozkır toprakları İç Anadolu Bölgesi'nde yaygın bulunur. Ancak Çernozyum toprakları Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde değil yaz yağışı alan yörelerde çayır altında oluştuğundan Doğu Anadolu Bölgesi'nde görülür.

CEVAP: D

16. Akdeniz ve Karadeniz dağlarında yamaçlar boyunca yükseldikçe bitki örtüsü kuşaklar oluşturur. Bu duruma dağlar boyunca yükseldikçe sıcaklığın azalması neden olmaktadır.

CEVAP: D

17. Türkiye yaklaşık 12.000 çeşit bitki ile Avrupa Kıtası'nın toplam bitki varlığından daha fazla çeşide sahiptir. Aynı zamanda sadece bir yerde bulunan endemik bitki çeşidi Avrupa Kıtası'nda 2750 iken bu çeşitlilik Türkiye'de 3000 civarındadır. Bu durumun temel nedeni iklim çeşididir.

CEVAP: C

18. Maki bitkileri içinde en yaygın olan bitki türleri zeytin (III), lavanta (I), zakkum, defne, keçiboynuzu gibi bitkilerdir. Geven bozkır bitkilerindendir, gelincik çayır bitkilerindendir.

CEVAP: D

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

Türkiye'nin Su, Toprak ve Bitki Varlığı

1. Anıl Öğretmen sınıfta öğrencilerine; Türkiye'de makiler Marmara kıyılarında 300-400 m, Ege kıyılarında 500-600 m, Akdeniz kıyılarında 700-800 m yüksekliğe kadar çıkabilmektedir.

Bu durumun oluşmasında aşağıdaki faktörlerden hangisi etkili olmuştur?

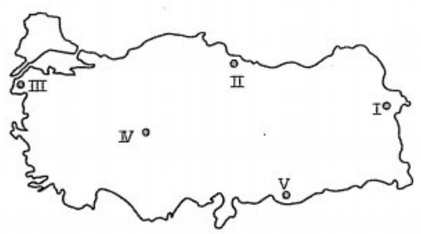
A) Dağların uzanış doğrultusu
B) Eğim ve bakı
C) Denizellik-karasallık
D) Yükselti
E) Ekvatora uzaklık

2. Karadeniz Bölgesi'nde deniz kıyısından itibaren geniş yapraklı ağaçlar görülürken Akdeniz Bölgesi'nde ise deniz kıyısından itibaren maki bitki topluluğu görülmektedir.

Bunun temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kıyılardaki jeolojik yapının farklı olması
B) Kıyılardaki sıcaklık koşullarının farklı olması
C) Kıyılardaki toprak türünün farklı olması
D) Kıyılardaki yağışın mevsimlere dağılışı
E) Kıyılardaki rüzgârların etkisinin farklı olması

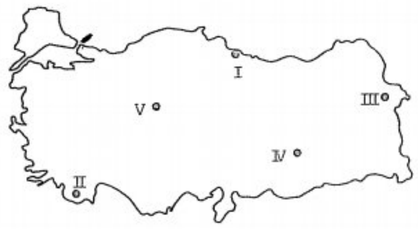
3.



Yukarıdaki haritada işaretli olan noktalı merkezlerin hangisinde endemik türden olan Kazdağı Köknarı bulunmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

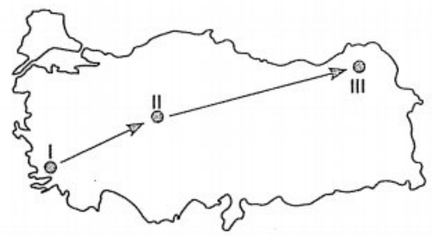
4. Ülkemizdeki bitkilerin yaklaşık olarak üçte biri dünyanın hiçbir yerinde görülmeyen ender rastlanan bitkilerdir. Bu tür bitkilere **endemik** bitkiler denilmektedir. Bunlardan bazıları; İspir meşesi, kasnak meşesi, ıstranca meşesidir.



Buna göre harita üzerinde işaretlenmiş olan noktaların hangisinde endemik bitkileri yaygın olarak görmek mümkündür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Bir gözlemci I numaralı merkezden III numaralı merkeze doğru ok yönünde gitmektedir.



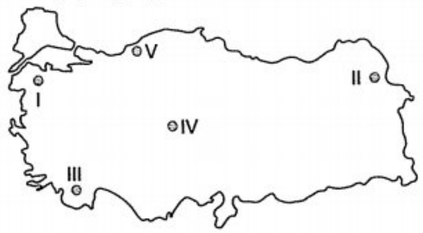
Yukarıdaki haritada I numaralı merkezden ok yönünde hareket eden bu gözlemcinin varmış olduğu noktalarda aşağıdaki ağaç türlerinden hangilerini görmesi mümkündür?

A) Ladin - Kızılağaç - Köknar
B) Zeytin - Step - Kestane
C) Köknar - Meşe - Çayır
D) Kayın - Step - Çayır
E) Kızılçam - Meşe - Sarıçam

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

6. Türkiye'de karasal iklimde çayır bitkisi altında gelişen ve genellikle büyükbaş hayvancılığın yaygın olarak yapıldığı toprak türüdür



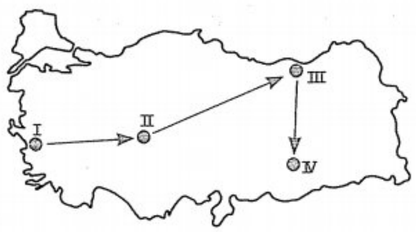
Buna göre yukarıda özellikleri verilen toprak türü harita üzerinde işaretli olan noktaların hangisinde görülür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Aşağıdakilerden hangisi halk arasında çam fıstığı olarak bilinen fıstık çam ormanlarının yayılış alanları arasında gösterilebilir?**

A) Kozak Yaylası - İzmir
B) Çukurova - Adana
C) Uzungöl Yaylası - Trabzon
D) Uzunyayla - Sivas
E) Perşembe Yarımadası - Sinop

8. Bir gözlemci Türkiye'deki toprak çeşitliliğini incelemek için I numaralı merkezden IV numaralı merkeze doğru kendine bir güzergâh belirlemiştir.



Buna göre verilen haritada bu gözlemci I numaralı merkezden IV numaralı merkeze ulaştığında yolculuğu boyunca aşağıdaki hangi toprak türleri ile karşılaşmıştır?

A) Terra rossa- Çernozyom – Kahverengi orman toprağı – Alüvyal toprak
B) Vertisoller – Kahverengi bozkır toprağı – Kara topraklar – Tuzlu topraklar
C) Terra rossa – Vertisoller – Çernozyom –Kestane renkli bozkır toprağı
D) Alüvyal – Tuzlu topraklar – Kahverengi orman toprağı – Kahverengi bozkır toprağı
E) Rendzinalar – Tuzlu topraklar – Kara kepir toprağı – Alüvyal

9. Ülkemizde çeşitli alanlarda ve özellikte topraklar bulunmaktadır:

I. Orman örtüsü altında geliştiğinden bu topraklar organik madde bakımından zengindir.
II. Ülkemizde kara kepir olarak bilinir bu topraklar üzerinde buğday ve ayçiçeği tarımı yapılır.
III. Kumlu topraklar olduğu için yağış suları kısa zamanda toprağa sızar, Ağrı ve Van'da bu topraklara rastlanılır.
IV. Akarsuların taşıyıp biriktirdiği malzemelerden oluşan, vadi tabanlarında delta ovalarında yaygın olarak görülen bir topraktır.

Yukarıda özellikleri verilen toprak türleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Terra rossa
B) Alüvyal
C) Vertisoller
D) Kahverengi orman toprağı
E) Regosoller

10. Türkiye sulak alanlar bakımından Avrupa ve Orta Doğu'nun en zengin ülkesidir. Yapılan değerlendirmelerde 250 tane doğal sulak alanın uluslararası öneme sahip olduğu tespit edilmiştir. Ramsar Sözleşmesi'ne göre birçok ülke tarafından sulak alanların korunması yönünde bir sözleşme imzalamıştır.

Buna göre, aşağıdaki sulak alanlardan hangisi Ramsar Sözleşmesi gereğince koruma altına alınan bir göldür?

A) İznik Gölü B) Ulubat Gölü
C) Bafa Gölü D) Van Gölü
E) Erçek Gölü

11. Aşağıda Türkiye'de görülen göller ve oluşum türleri verilmiştir.

I. Manyas Gölü - Tektonik göl
II. Kilimli göl - Karstik göl
III. Mogan gölü - Alüvyal set gölü
IV. Acıgöl (Nevşehir) - Volkanik set gölü

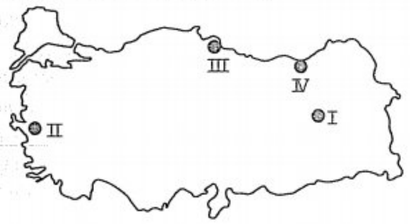
Buna göre yukarıda verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

A) I ve II B) II ve III C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

12. **Aşağıda ülkemizin denizleri ve boğazları hakkında verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Akdeniz ülkemizin en güneyinde yer alan bir denizdir. Bu denizde güneşlenme süresi uzun olduğu için kıyı turizmi gelişmiş olup denize girme süresi en uzun olan denizdir.
B) Dağların kıyıya dik uzandığı Ege de koy, körfez, yarımada sayısı fazladır. Bundan dolayı ülkemizde kıyı uzunluğu en fazla olan denizdir.
C) Buharlaşmanın az olduğu Karadeniz'de tuzluluk oranı düşüktür bundan dolayı beslenme kaynakları azdır ve balık sayısı en az olan denizdir.
D) İstanbul - Çanakkale Boğazları Asya ile Avrupa'yı birleştiren geçit konumundadır. Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerin Akdeniz'e ve dünyaya açılan kapısıdır.
E) Karadeniz'de 200 metrenin altındaki derinliklerde kükürtlü hidrojen gazından dolayı canlı yaşamaz.

13. Ülkemizde akarsuların oluşturduğu vadiler oluşumları bakımından çeşitlilik göstermektedir.



Bune göre yukarıda verilmiş olan haritada numaralı alanların hangilerinde akarsular tabanlı bir vadi üzerinde akmaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III
D) III ve IV E) II, III ve IV

14. Türkiye'de geçmiş jeolojik devirlerde volkanik faaliyetler görülmüştür bunun sonucunda çevreye lav ve çeşitli malzemeler yayılmıştır. Bu durum ülkemizde çeşitli yer şekilleri oluşmuştur.

Buna göre aşağıdaki göllerden hangisi Türkiye'nin jeolojik geçmişinde volkanizmanın etkili olduğunu göstermektedir?

A) Akgöl B) Seyfe Gölü
C) Hazar Gölü D) Çıldır Gölü
E) Timraş Gölü

15. Türkiye'de toprak, ekonomide ham madde olarak ve tarım açısından değerlendirilmektedir.



Buna göre fazla yıkanmış ve kireçsiz toprakları seven bir tarım ürünü yukarıdaki haritada işaretlenen bölgelerden hangisinde yetişir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Dünyadaki en geniş yayılış alanı Türkiye'dedir. Akdeniz ve Ege bölgelerinde geniş alanlar kaplamakla birlikte, Batı ve Orta Karadeniz bölümlerinde de lokal yayılış gösterir. Işığı ve sıcaklığı seven bir bitkidir. Türkiye'de deniz seviyesinden 1000-1200 metre yüksekliğe kadar ulaşmaktadır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen bitki aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karaçam B) Sarıçam C) Kızılçam
D) Sedir E) Köknar

17. I. Maki
II. Antropojen bozkır
III. Garig

Doğal bitki örtüsünün insanlar tarafından tahrip edilmesi sonucu yukarıdaki bitki örtüsü türlerinden hangileri oluşmaktadır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I, II ve III E) Yalnız II

18. **Marmara'daki Büyükçekmece, Küçükçekmece ve Terkos göllerinin oluşumu ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?**

A) Bir akarsuyun giderinin heyelan sonucu yamaçtan düşen yamaç döküntüleri ile kapatılması sonucu oluşmuştur.
B) Bir koy veya körfezin önünün dalga ve akıntıların biriktirme faaliyeti sonucunda oluşan kıyı seti ile kapatılması sonucu oluşmuştur.
C) Bir akarsuyun giderinin başka bir akarsu tarafından biriktirilen alüvyonlar ile kapatılması sonucu oluşmuştur.
D) Tektonik bir göçme sonucu oluşan çukurun sularla dolması sonucu oluşmuştur.
E) Karstik bir erime çukurunun sularla dolması sonucu oluşmuştur.

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

ÇÖZÜM

1 Türkiye'nin Su, Toprak ve Bitki Varlığı

1. Ülkemizde makiler güneyden kuzeye doğru gidildikçe sıcaklığın azalmasına bağlı olarak yetiştiği üst sınır alçalmaktadır. Buna göre verilen cevap seçeneklerinde sıcaklığı enlem olarak etkileyen faktör Ekvator'a uzaklıktır.

CEVAP: E

2. Maki bitki örtüsünün gelişebilmesi için yaz kuraklığına ihtiyaç vardır. Karadeniz Bölgesi her mevsim yağışlı olduğu için kıyıdan itibaren yağış koşullarına bağlı olarak orman örtüsü görülür.

CEVAP: D

3. Türkiye'de yaklaşık 3.000 endemik tür bulunmaktadır. Balıkesir Kazdağları'nda (III), endemik tür olan Kazdağı köknarı bulunmaktadır.

CEVAP: C

4. Ülkemizdeki endemik bitkilerin büyük çoğunluğu Akdeniz Bölgesi'nde Toroslar'da yer almaktadır. Bundan dolayı doğru cevap II'dir burada Datça hurması görülmektedir

CEVAP: B

5. Soru kökünde ağaç türü denilmektedir bundan dolayı step ve çayırın olduğu seçenekler elenir çünkü bunlar ağaç türü değildir. Kızılçam ülkemizde daha çok Akdeniz ikliminde yaygındır bundan dolayı I numaralı merkezde kızılçam veya zeytin II numaralı merkez iç kesimlerde olduğu için daha çok meşe II numaralı merkezde ise sarıçam ağaçları görülür.

CEVAP: E

6. Bu özellikleri sayılan toprak türü çayır bitkisi altında gelişen çernozyom topraklarıdır. Çernozyom topraklara II numaralı Erzurum Kars'ta yaygın olarak rastlanır.

CEVAP: B

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Tipik bir Akdeniz ağacı olan fıstık çamı özellikle Batı ve Güney Anadolu'da yaygın olarak görülmektedir. Gençlik döneminde yuvarlak, yaşlılık döneminde şemsiye gibi tepesiyle diğer çam türlerinden ayrılmaktadır. İzmir Kozak Yaylası'nda saf orman oluşturmaktadır.

CEVAP: A

8. I. merkezde akarsuların taşıyıp biriktirdiği alüvyal topraklara, II. merkezde Konya ve çevresindeki tuzlu topraklara, III. merkezde orman örtüsü altında gelişen kahverengi orman toprağına, IV. merkezde ise kurak ve yarı kurak iklim bölgesi altında gelişen kahverengi bozkır toprağına rastlanır.

CEVAP: D

9. I. Kahverengi orman toprağı
II. Vertisoller
III. Regosoller
IV. Alüvyal

Buna göre Terra rossa toprağının genel özellikleri verilmemiştir.

CEVAP: A

10. Ramsar Sözleşmesi'ne göre koruma altına alınan bazı göllerimiz şunlardır: Ulubat Gölü, Suğla Gölü, Tuz Gölü, Beyşehir Gölü, Hotamış Sazlığı, Tersekan Gölü vb.

CEVAP: B

11. Kilimli göl: buzul gölü, Acıgöl ise volkanik göldür. Mogan Gölü Ankara'da bulunan bir alüvyal set gölü iken Manyas (Kuş Gölü) Balıkesir'deki tektonik göldür.

CEVAP: D

12. Karadeniz beslenme kaynakları bakımından zengin bir denizimizdir. Suları soğuk olduğu için sularında çözülmüş oksijen miktarı fazladır. Bu nedenle balık sayısı bakımından zengin bir denizdir.

CEVAP: C

CamScanner ile tarandı

13. II ve III numaralı merkezlerin yükseltileri diğer merkezlere göre azdır. Buralarda akarsu tabanlı vadiler oluşturmuştur. I ve IV numaralı merkezde yükselti fazla olduğundan akarsular derine aşındırma yaparak çentik vadiler oluştururlar.

CEVAP: C

14. Volkanizmanın en fazla etkili olduğu bölgemiz Doğu Anadolu Bölgesi'dir. Doğu Anadolu'da yer alan Çıldır Gölü oluşum bakımından volkanik (lav) set gölüdür. Akgöl ve Timraş karstik, Hazar Gölü ve Seyfe Gölü ise tektonik göldür.

CEVAP: D

15. Türkiye'de yağış miktarının en fazla olduğu yer Rize çevresidir. Bu alanda yağış miktarı fazla olduğu için toprak yıkanmış ve kireçten arındırılmıştır. Bu nedenle bu alanda yıkanmış ve kireçsiz toprakları seven çay gibi tarım ürünleri yetişmektedir.

CEVAP: B

16. Soru öncülünde bilgileri verilen bitki türü kızılçamdır. Akdeniz ikliminin karakteristik bitkisidir. Dünyadaki en geniş yayılma alanı Türkiye'de bulunmaktadır.

CEVAP: C

17. Akdeniz Bölgesi'nde Kızılçam ormanlarının tahrip edilmesi sonucu maki, makilerin tahrip dilmesi sonucu garig türleri oluşmuştur. İç Anadolu Bölgesi ve Trakya'da ormanların tahrip edilmesi sonucu ise antropojen bozkırlar oluşmuştur.

CEVAP: D

18. Marmara Bölgesi'nde yer alan Küçükçekmece, Büyükçekmece ve Terkos (Durusu) gölleri oluşum açısından kıyı set gölüdür. Lagün ya da deniz kulağı olarak da adlandırılan kıyı set gölleri bir koy veya körfezin önünün dalga ve akıntıların biriktirme faaliyeti sonucunda oluşan kıyı seti ile kapatılması sonucu oluşmuştur.

CEVAP: B

HOCAWEBDE

Türkiye'nin Su, Toprak ve Bitki Varlığı

1. Gideğeni olan göllerin suları tatlı iken gideğeni olmayan göllerin suları genellikle acı olmaktadır.

Buna göre;

I. Beyşehir,
II. Burdur,
III. Eğirdir
IV. Van

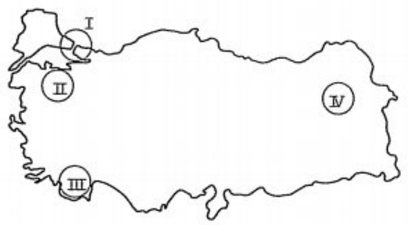
göllerinden hangilerinin sularının diğerlerine göre daha tatlı olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve III E) II ve IV

2. **Aşağıda verilen Türkiye'nin su varlığı ile ilgili bilgilerden hangisinin yanlış olduğu söylenebilir?**

A) Asi Nehri kaynağını yurt içinden alıp yurt dışından denize kavuşmaktadır.
B) Çoruh Nehri kaynağını yurdumuzdan alarak yurt dışında denize kavuşmaktadır.
C) Aras ve Kura nehirleri bir kapalı havzada yer almaktadır.
D) Tamamı Türkiye sınırları içerisinde yer alan en uzun akarsu Kızılırmak'tır.
E) Kıyı Ege bölümünde grabenler içinde akış gösteren akarsuların rejimleri düzensizdir.

3. Aşağıdaki haritada bazı bölgeler numaralandırılarak gösterilmiştir.



I. Kıyı set gölü
II. Karstik göl
III. Heyelan set gölü
IV. Lav set gölü

Bu bölgelerde yaygın olarak görülen göl oluşum tiplerinden hangileri yanlış verilmiştir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve III E) II ve IV

4. **Toprak oluşumunu etkileyen faktörler dikkate alındığında Erzurum-Kars bölümünde oluşan toprakların özellikleriyle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Organik madde yönünden zengindir.
B) Koyu renklidir, kara toprak olarak adlandırılır.
C) Çernozyom olarak adlandırılır.
D) Oluşumunda karasal iklim ve çayır bitki örtüsü etkili olmuştur.
E) Toprak kurak dönemde çatlayıp yağışlı dönemde şişerek alt üst olduğu için halk arasında dönen toprak olarak bilinir.

5. **Aşağıdaki zonal topraklardan hangisine günümüz iklim şartlarında Türkiye'de rastlanmaz?**

A) Podzol
B) Laterit
C) Kahverengi orman
D) Kestane renkli step
E) Çernozyom

6. Bir akarsuyun tüm kolları ile sularını topladığı alana havza denir. Sularını denize ulaştırabilen akarsular açık havzalıyken, denize ulaştıramayan akarsular kapalı havzalıdır.

Aşağıdaki akarsulardan hangisi diğerlerine göre farklı bir açık havzada yer almaktadır?

A) Ergene B) Bakırçay C) Gediz
D) Susurluk E) K. Menderes

CamScanner ile tarandı

7. **Türkiye akarsularının genel özellikleri ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Genel olarak yatak eğimleri ve aşındırma güçleri fazladır.

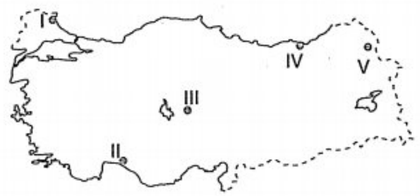
B) Rejimleri genel olarak düzensizdir.

C) Ege Bölgesi'nde denge profiline ulaşmış akarsular vardır.

D) İç bölgelerde akarsuların debisi genellikle ilkbahar mevsiminde artar.

E) Akarsuların hidroelektrik potansiyeli yüksektir.

8. Kurak – yarı kurak yörelerde tahrip edilen ormanların yerinde meydana gelen aralarında ağaç topluluklarının bulunduğu bozkır bitkilerine ağaçlı bozkır (antropojen step) denir.



Yukarıdaki haritada verilen yerlerden hangisinde ağaçlı bozkır bitkilerinin yaygın olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdakilerden hangisi Tuz Gölü'nün alanının yaz ve kış mevsimlerinde çok değişmesinin nedenleri arasında sayılmaz?**

A) Yer üstü gideğenlerinden su kaybının fazla olması

B) Havzasında yağış miktarının az, yağış rejiminin düzensiz olması

C) Havzasında büyük akarsuların bulunmaması

D) Yer altı suları ve kaynakların yetersiz olması

E) Göl çanağının derinliğinin fazla olmaması

10. Türkiye'de iklim çeşitliliğine bağlı olarak bitki örtüsü çeşitlilik göstermektedir.

I. Maki

II. Step

III. Savan

IV. Tundra

Yukarıdaki bitkilerden hangileri Türkiye'de yaygın olarak bulunan bitkilerden değildir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

11. Karadeniz kıyılarında kıyıdan itibaren 1000 metre yüksekliğe kadar geniş yapraklı ormanlar, 1000-1500 metreler arasında karışık (geniş yapraklı ve iğne yapraklı) ormanlar, 1500 – 2000 metreler arasında iğne yapraklı ormanlar, 2000 metrelerden sonra ise çayırlar yer almaktadır.

Bitkilerin yamaçlarda yükseldikçe değişimini etkileyen en önemli faktör aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yağış miktarı

B) Toprak türü

C) Yer altı suları

D) Rüzgârlar

E) Sıcaklık

12. Türkiye'de iklim özelliklerinin çeşitliliğine bağlı olarak bitki örtüsü çeşitlilik göstermektedir.

Aşağıdakilerden hangisi Menteşe yöresinde yaygın olan ağaç türlerinden biri değildir?

A) Meşe

B) Kızılçam

C) Ladin

D) Köknar

E) Sedir

13. Sarıçam nemli soğuk iklimlerde yetişirken, kızılçam ise daha yüksek sıcaklık isteyen kuraklığa dayanıklı ağaç türüdür.

Buna göre, sarıçam ve kızılçam ağaçlarının yaygın olduğu yerler aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Kızılçam	Sarıçam
A)	Yıldız Dağları	Bozdağlar
B)	Batı Toroslar	Erzurum-Kars Platosu
C)	Uzunyayla	Haymana Platosu
D)	Göller Yöresi	Ergene Havzası
E)	Küre Dağları	Menteşe yöresi

14. Türkiye'de ormanların dağılışı yörelere göre farklılıklar gösterir. Ormanlar bazı yörelerde yoğun olduğu hâlde bazı yörelerde çok seyrektir.

Türkiye'de ormanların dağılışını etkileyen en önemli faktör aşağıdakilerden hangisidir?

A) Enlem

B) Yağış biçimi

C) Toprak özellikleri

D) Nemlilik

E) Gece - gündüz süreleri

15. I. Bozkır (step)

II. Ağaçlı bozkır

III. Garig

IV. Kızılçam ormanı

Türkiye'de yaygın olan yukarıdaki bitkilerden hangileri insan etkisiyle ortaya çıkan antropojen bitkilerdendir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

16. **Türkiye'de bitki örtüsü ile ilgili aşağıda verilen özelliklerden hangisi doğru değildir?**

A) Akdeniz Bölgesi'nde orman alt sınırı Karadeniz Bölgesi'ndekine göre daha aşağıdadır.

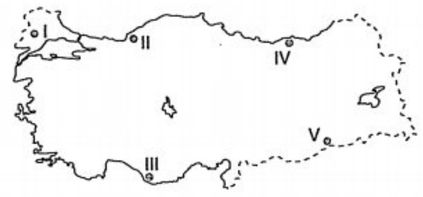
B) Akdeniz Bölgesi'nde orman üst sınırı Karadeniz Bölgesi'ndekine göre daha yüksekte yer alır.

C) İç bölgelerdeki bozkır bitkilerinin bir bölümü antropojen bitkilerdir.

D) Türkiye'de en geniş alan kaplayan ağaç türü kızılçamdır.

E) Bir yörede zeytin bitkisinin yetiştirilebilmesi orada Akdeniz ikliminin etkili olduğunun en önemli kanıtıdır.

17.



Türkiye'de toprak özellikleri çok çeşitlilik göstermektedir.

Yukarıdaki haritada verilen yerlerden hangisinde kırmızı renkli topraklar (terra rossa) yaygındır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

18.



Yukarıdaki haritada işaretlenen yerlerden hangisinin doğal bitki örtüsü yanlış verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

ÇÖZÜM

2

Türkiye'nin Su, Toprak ve Bitki Varlığı

1. Beyşehir Gölü'nün gideğeni Çarşamba Nehri, Eğirdir Gölü'nün gideğeni Kovada Nehri'dir. Bu iki gölün suları tatlıdır. İçme suyu olarak kullanılan bu sularda kerevit (tatlı su istakozu) avlanmaktadır.

CEVAP: D

2. Asi Nehri Lübnan Bekaa Vadisi'nin doğu kısmından doğar ve Hatay ilinden Akdeniz'e dökülür. Asi Nehri'nin toplam uzunluğu 386 km olup nehrin büyük bölümü Suriye toprakları içinde bulunmaktadır. Türkiye topraklarındaki uzunluğu 88 km'dir. Antakya ile Akdeniz'e doğal su yolu bağlanmış olan Asi Nehri'nin ortalama su debisi 30 m²/sn'dir. Kış mevsimi ile ilkbaharda taşkın yapmaktadır.

CEVAP: A

3. I numara ile gösterilen alanda yer alan Küçükçekmece, Büyükçekmece ve Terkos (Durusu) gölleri oluşum açısından kıyı set gölüdür. IV numara ile gösterilen alanda yer alan Balık, Haçlı ve Nazik gölleri ise oluşum aşısından lav set gölüdür. II ve III numaralı alanlarda gösterilen göllerin bilgileri yanlış verilmiştir. II numaralı alanda yer alan Sapanca, İznik, Ulubat ve Manyas gölleri tektonik oluşumlu iken III numaralı yerde bulunan Kestel, Elmalı gibi göller karstik oluşumludur.

CEVAP: B

4. Erzurum – Kars bölümünde oluşan zonal (yerli) toprak tipi çernozyomdur. Karasal iklim ve çayır bitki örtüsü altında oluşan bu topraklar organik madde yönünden zengin, koyu renkli ve verimlidir. E seçeneğinde verilen bilgiler vertisol toprak tipine aittir.

CEVAP: E

5. Türkiye'de görülmeyen toprak, zonal toprak tipi laterittir. Laterit topraklar Ekvatoral iklimin toprak tipidir. Türkiye'de laterit olmasa da Doğu Karadeniz'de aşırı yıkanma sonucu lateritik topraklar bulunmaktadır. Güncel laterit topraklar bulunmamaktadır.

CEVAP: B

6. Türkiye'nin açık havzaları: Ege açık havzası, Karadeniz açık havzası, Akdeniz açık havzası, Marmara açık havzası ve Basra Körfezi açık havzasıdır. Susurluk Nehri Marmara açık havzasında yer alırken diğer akarsular Ege açık havzasında yer alır.

CEVAP: D

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. Kızılçam ağaçları Toroslar'da, sarıçam ağaçları Karadeniz Dağlarında ve Kars Sarıkamış çevrelerinde yaygın bitkilerdir.

CEVAP: B

14. Türkiye'de ormanların dağılışını etkileyen en önemli faktör nemlilik ve yağıştır. Nemli yörelerde ormanlar fazla, kurak yörelerde ormanlar azdır.

CEVAP: D

15. Ağaçlı bozkır ve garig bitki örtüsü antropojen bitkilerdir. Yarı kurak karasal iklim özelliklerinin görüldüğü yerlerde ormanların tahrip edilmesiyle ormanların yerini ağaçlı bozkırlar, makilerin tahrip edilmesiyle bunların yerini garig bitkileri almıştır.

CEVAP: C

16. Karadeniz Bölgesi'nde ormanlar kıyıda başlar. Akdeniz Bölgesi'nde kıyılarda makiler yer alır, ormanlar belirli bir yükseklikten sonra (700 – 800 metre) başlar, orman alt sınırı daha aşağıda değildir.

CEVAP: A

17. Kırmızı renkli topraklar Akdeniz (III) ve Ege kıyılarında yaygın olan topraklardır.

CEVAP: C

18. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde (IV) garig bitkileri değil bozkırlar yaygındır. Garig bitki örtüsü Akdeniz iklimi görülen yerlerde makilerin tahrip edilmesiyle ortaya çıkan bitkilerdir.

CEVAP: D

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

6. **Türkiye'de toprak tipleri ve toprak kullanımıyla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Kahverengi orman toprakları genellikle Karadeniz kıyılarında yaygındır.

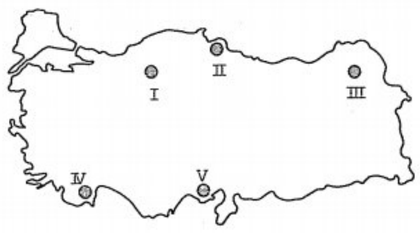
B) Terra rossa toprakları Akdeniz ve Ege kıyılarında yaygındır.

C) Podzol toprakları Hakkâri çevresinde yaygın olarak bulunur.

D) Çernozyom topraklarına Erzurum-Kars çevresinde ve Doğu Karadeniz Dağları'nda rastlanır.

E) Tuz gölü çevresi ve Konya Ovası'nda tuzlu topraklara rastlanır.

7.



Yukarıdaki Türkiye haritasında işaretlenen alanlardan hangi ikisindeki toprak tipleri benzerlik göstermektedir?

A) I ve II B) II ve IV C) III ve V
D) IV ve V E) II ve V

8. **Aşağıdaki alanlardan hangisinde yaygın olarak görülen toprak tipinin bölge iklimini karakteristik olarak yansıttığı söylenemez?**

A) Taşeli Platosu

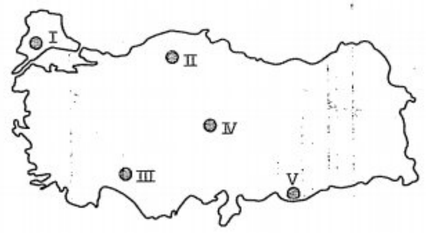
B) Çukurova yöresi

C) Karadeniz dağlarının kuzey yamaçları

D) Batı Karadeniz bölümünün iğne yapraklı ağaçlardan oluşan orman alanları

E) Orta Anadolu'nun bozkır alanları

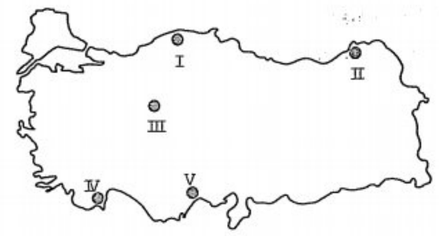
9. Sadece bir yöreye özgü olan, o bölge dışında dünyanın hiç bir yerinde görülemeyen bitkiler endemik türleri oluşturmaktadır.



Yukarıdaki Türkiye haritasında işaretlenen alanlardan hangilerinde endemik bitki sayısının diğerlerine göre daha az olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve IV E) I ve V

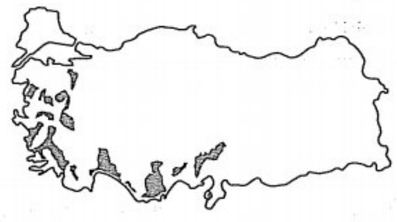
10. Botanik üzerine araştırma yapan bir grup gittiği yörede geven, sığırkuyruğu, yavşan otu ve kekik gibi bitkilere yaygın olarak rastlamıştır.



Buna göre bu araştırmacı grup yukarıdaki haritada işaretlenen alanlardan hangisinde çalışma yapmış olabilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11.



Yukarıdaki Türkiye haritasında kızılçam ormanlarının yayılış alanları gösterilmiştir.

Kızılçam ormanlarının dağılışı üzerinde;

I. sıcaklık,

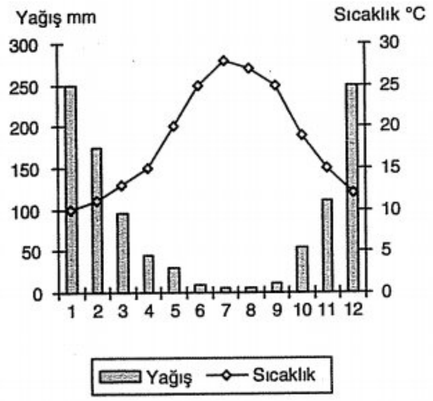
II. bakı,

III. jeolojik yapı

faktörlerinden hangileri etkili olmaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

12.



Yukarıdaki grafikte iklim özellikleri verilen yörede hangi doğal bitki örtüsünün yaygın olması beklenir?

A) Bozkır

B) Maki

C) Çayır

D) Orman

E) Ağaçlı bozkır

13. **Akdeniz ikliminin görüldüğü yerlerde yazlar kurak geçtiği hâlde kaynağını Batı Toroslar ve Orta Toroslardan alan akarsuların akımlarının yaz mevsiminde yüksek olmasının en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kaynak suları ile beslenmeleri

B) Akış hızlarının yüksek olması

C) Hidroelektrik potansiyellerinin yüksek olması

D) Buharlaşma şiddetinin fazla olması

E) Kışların ılık geçmesi

14. Erzurum – Kars bölümünde çernozyom toprakları yaygındır.

Çernozyom toprakları dünyanın en verimli toprakları olduğu hâlde bu bölümde tarım etkinliklerinin fazla olmamasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hayvancılığın daha önemli bir etkinlik olması

B) Tarım ürünlerini işleyen tesislerin yetersiz olması

C) Kar yağışlarının fazla olması

D) Yıllık yağış miktarının az olması

E) Sıcaklık değerlerinin düşük olması

15. Akdeniz ve Ege kıyılarında kırmızı renkli topraklar yaygındır.

I. İklim

II. Ana kaya

III. Engebe

Kırmızı toprakların (terra rossa) oluşumunda yukarıda verilen özelliklerden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) II ve III E) Yalnız III

16. Türkiye'de yükseklere çıkıldıkça ormanlardaki ağaç türleri değişir. Belirli bir yükseltiden sonra ormanların yerini çayır bitkileri alır.

Coğrafi özellikleri göz önüne alındığında aşağıdaki illerden hangisinde çayır bitkilerinin yaygın olması beklenmez?

A) Rize B) Kars C) Erzurum
D) Adana E) Balıkesir

17. Türkiye'de çok çeşitli toprak tipleri bulunmaktadır.

Türkiye'de iç kesimlerde en yaygın olan toprak tipi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kahverengi orman toprakları

B) Kestane renkli ve kahverengi step toprakları

C) Kara topraklar (çernozyom)

D) Kırmızı topraklar (terra rossa)

E) Tüflü topraklar

18. **Türkiye'deki orman alanlarının oranının Avrupa ülkelerine göre düşük olmasında;**

I. kır nüfusu oranının zamanla azalması,

II. ülkenin büyük bir bölümünde yağış miktarlarının az olması,

III. endemik bitkilerin fazla olması,

IV. ülke topraklarının binlerce yıldır yerleşim alanı olarak kullanılması

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

HOCAWEBDE

Camscanner ile tarandı

ÇÖZÜM

1

Türkiye'nin Su, Toprak ve Bitki Varlığı

1. Ülkemizin matematik ve özel konumuna bağlı olarak iklim çeşitliliği fazladır buna bağlı olarak bitki tür ve çeşitliliği de fazladır.

CEVAP: E

2. II ve IV numaralı alanlarda azonal topraklardan olan alüvyal topraklar görülmektedir. Bu topraklar akarsuların çeşitli iklim bölgelerinden taşımış oldukları malzemeden oluştuğu için bulundu yerin iklimi hakkında bilgi vermez.

CEVAP: E

3. Toprak oluşumunda ve çeşitliliğinde en önemli faktörler iklim, yer şekilleri, jeolojik yapı ve dış kuvvetlerdir.

CEVAP: E

4. Karadeniz Bölgesi'nde toprak oluşumu yıl boyunca devam eder. Yağışların yıl boyunca devam etmesi nedeniyle kimyasal çözünmenin yıl boyunca devam etmesi nedeniyle toprak kalınlığı diğer bölgelerimize göre daha fazladır.

CEVAP: D

5. Şekildeki kaynak türü karstik kaynaktır. Karstik kaynaklar ülkemizde en fazla Akdeniz Bölgesi'nde yer almaktadır.

CEVAP: A

6. Soğuk ve nemli iklimin etkisiyle iğne yapraklı ormanların altında oluşan kül renkli topraklar podzol olarak adlandırılmaktadır. Türkiye'de podzol topraklarına Batı Karadeniz bölümünde rastlanmaktadır.

CEVAP: C

7. I numaralı alanda podzol, III numaralı alanda çernozyom, IV numaralı alanda terra rossa yaygın toprak tipidir. Haritada II ile gösterilen Bafra Ovası ve V numara ile gösterilen Çukurova'da akarsuların taşıyıp biriktirdiği malzemeden oluşan alüvyal topraklar bulunmaktadır.

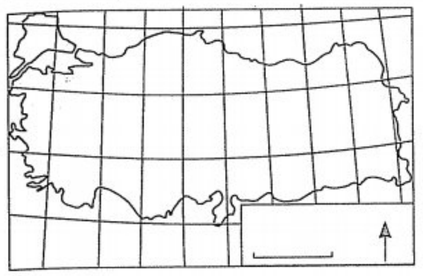
CEVAP: E

8. Zonal (yerli) topraklar bulundukları bölgenin iklimi hakkında bilgi verirken, azonal (taşınmış) topraklar bilgi vermezler. Taşeli Platosu'nda bulunan terra rossalar, Karadeniz Dağları'nın kuzey yamaçlarında bulunan kahverengi orman toprakları, Batı Karadeniz bölümünün iğne yapraklı ağaçlardan oluşan orman alanlarında bulunan podzoller, Orta Anadolu'nun bozkır alanlarında bulunan kahverengi step toprakları zonal topraklardır. Çukurova yöresinin alüvyal toprakları azonal (taşınmış) toprak tipine girmektedir.

CEVAP: B

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

9. Türkiye'de endemik bitki sayısının dağılışı aşağıdaki haritada gösterilmiştir.



Buna göre soruda I ve V ile gösterilen alanlardaki endemik bitki sayısının diğerlerine göre daha az olduğu söylenebilir.

CEVAP: E

10. Geven, sığırkuyruğu, yavşan otu ve kekik gibi bitkiler bozkır bitki örtüsünün türleridir. Haritada işaretlenen I ve II numaralı merkezlerde orman, IV ve V numaralı merkezlerde maki bitki örtüsü görülür. Harita'da III numara ile gösterilen alanda bozkır bitki örtüsü görülmektedir.

CEVAP: C

11. Kızılçamlar sıcaklık isteği bakımından megaterm yani yüksek sıcaklık isteyen, güneşlenme ihtiyacı bakımından heliofit yani doğrudan güneş ışığı isteyen bir bitkidir. Bu nedenle sıcaklık ve bakı kızılçamların dağılışı üzerinde etkili olmuştur. Jeolojik yapının bir etkisi bulunmamaktadır.

CEVAP: C

12. Grafik incelendiğinde grafiğin Akdeniz iklimi özelliklerinin görüldüğü bir yere ait olduğu anlaşılır. (Yazlar sıcak ve kurak kışlar ılık ve yağışlı.) Buna göre, yörede maki bitkilerinin yaygın olması beklenir.

CEVAP: B

13. Kaynak suları ile beslenen akarsuların akımları yağışlara fazla bağlı değildir. Kaynağın sürekliliğine bağlı olarak akarsuyun akımı sürekli yüksek olabilir.

CEVAP: A

14. Erzurum – Kars bölümünde topraklar verimli olduğu hâlde sıcaklık değerleri düşük olduğu için tarım etkinlikleri fazla değildir.

CEVAP: E

15. Kırmızı renkli topraklar Akdeniz ikliminin görüldüğü yerlerde, kireç taşı ana kaya üzerinde meydana gelmiştir. Bu toprakların oluşumunda iklim ve ana kaya özelliği etkili olmuştur.

CEVAP: B

16. Çayır bitkileri yüksekliği 2000 metreden fazla olan yerlerde nemli – soğuk iklimlerde yaygın olan bitki örtüsüdür. Balıkesir'de yüksek alanlar fazla olmadığı için çayır bitkilerinin yaygın olması beklenemez.

CEVAP: E

17. Türkiye'de iç kesimlerde en yaygın topraklar kestane renkli ve kahverengi step topraklarıdır.

CEVAP: B

18. Türkiye'nin büyük bir bölümünde yağışların az olması ve binlerce yıldır yerleşim alanı olması nedeniyle ormanların tahrip edilmiş olması orman oranının az olmasının en önemli nedenleridir.

CEVAP: D

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

PEKİŞTİRİYORUM!

1

Türkiye'nin Su, Toprak ve Bitki Varlığı

1. Türkiye'nin ormanlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Orman ağacı türlerinin en zengin olduğu bölge Karadeniz Bölgesi'dir.

B) Akdeniz Bölgesi'ndeki ormanlarda geniş yapraklı ağaçlar diğerlerinden daha fazladır.

C) Türkiye'de ormanların çoğu insanlar tarafından yok edilmiştir.

D) Yaz kuraklığının fazla olduğu dönemlerde orman yangınları çok görülür.

E) Kıyı bölgelerde ormanlar iç bölgelerden daha fazladır.

2. Yurdumuzda on iki binden fazla bitki çeşidine rastlanmaktadır: yosun, ot, ağaççık ... vb.

Bu bitki çeşitliliğini sağlayan neden aşağıdakilerden hangisi olamaz?

A) Kıtalar arası doğal geçiş alanı olması

B) Toprak türlerinin çeşitli olması

C) Yer şekillerinin çok çeşitli olması

D) İklimin bölgeler arasında farklılık göstermesi

E) Akarsu rejimlerinin farklılık göstermesi

3. Aşağıdakilerden hangisi Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde orman örtüsünün, Türkiye'nin diğer bölgelerinden az olmasının nedenlerinden biridir?

A) Yaz kuraklığının fazla olması

B) Güneydoğu Torosların eteklerinde yer alması

C) Ortalama yükseltisinin az olması

D) Büyük akarsularla parçalanmış olması

E) Tarımın yaygın olması

4. Türkiye'de çeşitli nedenlerle tahrip edilen orman örtüsünün kendini yenilemesi en kolay olan bölge aşağıdakilerden hangisidir?

A) Akdeniz B) Güneydoğu Anadolu

C) İç Anadolu D) Karadeniz

E) Ege

5. Çeşitli nedenlerle tahrip edilen bir orman alanının eski hâline dönebilmesi için geçen süreye ormanın kendini yenileme süresi denir.

Buna göre, aşağıda verilen yerlerin iklim özellikleri göz önüne alındığında hangisinde ormanın kendini yenileme süresinin diğerlerinden daha kısa olması beklenir?

A) Göller Yöresi B) Ergene Havzası

C) Gaziantep Platosu D) Menteşe Yöresi

E) Konya Ovası

6. Türkiye'de bozkırların yaygın olarak görülmesinde aşağıdakilerden hangisi etkilidir?

A) Ortalama yükseltinin fazla olması

B) Karstik alanların geniş yer kaplaması

C) Platoların geniş yer kaplaması

D) Geniş alanda karasal iklimin görülmesi

E) Akarsu rejimlerinin farklılık göstermesi

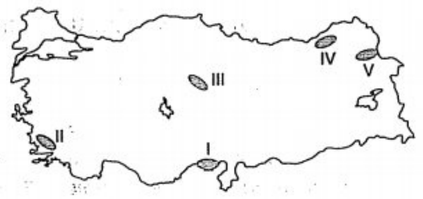
7. Aşağıdaki bölümlerden hangisinde maki ve orman bitki örtüleri birlikte görülür?

A) İç Batı Anadolu B) Yukarı Sakarya

C) Antalya D) Dicle

E) Orta Kızılırmak

8.



Yaz kuraklığı isteyen bir bitkinin, haritada numaralarla gösterilmiş yerlerin hangilerinde yetişmesi zordur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV

D) III ve IV E) IV ve V

9. Aşağıdaki bölümlerin hangisinde, sisli ve bulutlu ortamlarda yetişen ladin, şimşir, fındık gibi bitkiler en yaygındır?

A) Doğu Karadeniz B) İç Batı Anadolu

C) Güney Marmara D) Orta Fırat

E) Yukarı Sakarya

10. İklimleri göz önüne alındığında, aşağıdaki bölümlerin hangisinde nemli bölge toprakları görülmesi beklenir?

A) Orta Fırat B) Orta Kızılırmak

C) Ege D) Doğu Karadeniz

E) Erzurum – Kars

11. Taşeli Platosu'nda kırmızı renkli topraklar, Nevşehir Ürgüp çevrelerinde tüflü topraklar bulunmaktadır.

Bunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ana kaya yapısın

B) Ortalama yükselti

C) Doğal bitki örtüsü

D) Eğim farklılığı

E) Yer altı su seviyesi

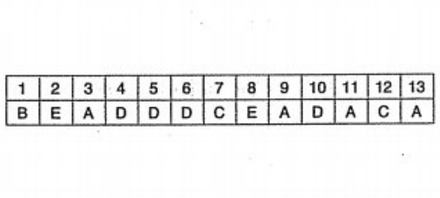
12. Türkiye'nin kıyı ovalarında aşağıdaki toprak türlerinden hangisi yaygın olarak görülür?

A) Tüflü topraklar B) Kırmızı topraklar

C) Alüvyal topraklar D) Kahverengi topraklar

E) Lösler

13.



Dış kuvvetlerin etkisiyle başka yerlerden getirilen topraklara taşınmış topraklar denir.

Buna göre yukarıda numaralarla gösterilen yerlerden hangilerinde taşınmış toprakların daha fazla olması beklenir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV

D) III ve IV E) IV ve V

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
B	E	A	D	D	D	C	E	A	D	A	C	A

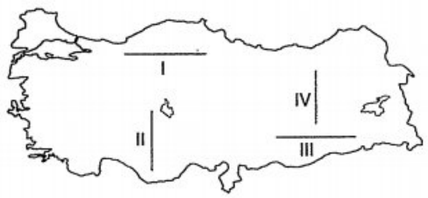
HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

TÜRKİYE'DE ÇEVRE VE DOĞAL AFETLER
– Sorulara Başlamadan Önce Kısa Bilgiler –

- Türkiye'nin en temiz akarsuyu Zap Suyu'dur.
- Türkiye'nin en temiz körfezi Saros Körfezi'dir. Dünya'da kendi kendini yenileyebilen sayılı körfezden biri olması nedeniyle oldukça temizdir.
- Türkiye'nin en kirli akarsuyu Ergene'dir.
- Aşırı kömür kullanımdan kaynaklanan hava kirliliği tipine ilk kez Londra'da görüldüğünden Londra tipi, aşırı sanayi üretiminin olduğu yerlerde sanayileşme ve trafikten kaynaklanan tipine ise ilk kez Los Angeles'te görüldüğünde Los Angeles tipi adı verilir.
- Los Angeles tipi kirlilik zaman zaman İzmit – İstanbul arasında görülmektedir.
- Toprağın verimli üst kısmının rüzgâr ve akarsu ile aşınmasına erozyon denir. Temel neden bitkisizliktir.
- Türkiye'nin ilk tabiat anıtı Düzce'deki Samandere Şelalesi'dir (19.12.1988).
- Türkiye'nin ilk tabiatı koruma alanı Hacıosman Ormanı'dır. (07.04.1987 Samsun Çarşamba).
- Türkiye'nin ilk tabiat parkı Muğla Ölüdeniz Tabiat parkıdır (01.12.1983).
- Türkiye'nin ilk Milli Parkı Yozgat Çamlık Milli Parkı'dır (05.02.1958).
- Sulak alan koruma projesi olan ilk Ramsar alanı Gediz Deltası son Ramsar alan olarak Nemrut Kalderası (Bitlis) 'nda çalışma yapılmıştır.
- Türkiye'de en fazla can ve mal kaybına neden olan afet depremlerdir.
- Türkiye'de deprem riskinin genel olarak düşük olduğu yerler; Tuz Gölü ile Mersin arasındaki alan, Sinop çevresi ve Doğu Karadeniz sahil şeridi, Güneydoğu Anadolu'nun güneyindeki ovalar bölgesi, Ergene Bölümü'dür (Trakya'nın batısı – Yıldız Dağları).
- Türkiye'de göçme - çökme depremlerinin oluşumunda insan etkisi olduğu unutulmamalıdır. Özellikle maden ocaklarında ve yol yapımlarında kullanılan dinamit patlatmaları bu tür depremlere neden olmaktadır.
- Türkiye'de aktif volkan olmadığından volkanik depremler görülmez.
- Heyelanın afet bölgesi Karadeniz'dir.
- Heyelan oluşumunda temel faktörler eğim, bol yağış ve killi toprak yapısıdır.
- Türkiye'deki heyelanların mevsimlere göre dağılımında %65 ile ilkbahar birinci sıradadır. Nedeni ise kar erimeleri ile birlikte toprağın suya doyması ve kayganlığın artmasıdır.
- Akarsuların üzerinin kapatılması ve yataklarının daraltılması taşkın riskini artırır.
- Türkiye'de en çok taşkına neden olan akarsular Asi, Meriç, Ergene ve Gediz'dir. Ortak özellikleri yatak eğimlerinin oldukça az olmasıdır.
- Çığ riski batıdan doğuya doğru artar. Çığda önemli olan eğim ve kar yağış oranının fazla olmasıdır.
- Marmara Denizi çevresinde Tsunami riskinin yüksek olma nedeni deniz altı depremleridir.
- Orman yangınları en fazla Akdeniz ve Ege'dedir. Bu alanlarda riskin yüksek olmasının nedeni Akdeniz iklimidir.
- Orman yangını ihbar hattı ALO 177'dir.
- Kuraklığın en fazla hissedildiği bölge Güneydoğu Anadolu, en az hissedildiği bölge Karadeniz'dir.
- Don olaylarının en fazla olduğu bölge Doğu Anadolu, en fazla tarımda olumsuzluklar yarattığı bölge Akdeniz'dir.

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

6.



Tektonik depremler fay hatlarının geçtiği yerlerde sık görülebilen doğal afetlerdendir.

Yukarıda konumları verilen yerlerin hangileri büyük fay hatlarının geçtiği yerler arasında değildir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. İnsanlar hayatı kolaylaştırmak ve daha iyi yaşamak için doğal çevreyi kontrol altına almaya çalışmaktadırlar.

Türkiye'de aşağıdakilerden hangisi insanların doğal çevreyi kontrol altına alması ile ilgili uygun örneklerden biri değildir?

A) Doğal limanların bulunmadığı alanlarda dalgakıranlar yapılarak limanların korunaklı hale getirilmesi
B) Denizin doldurularak kazanılan alanlarda kara yolu ve hava limanı yapılması
C) Tarımda sulamanın yaygınlaştırılması
D) Köprü, tünel, viyadük ve benzeri yapılarla ulaşımın daha kolay, hızlı ve ekonomik hale getirilmesi
E) Kuru dere yataklarının doldurularak yerleşim alanı olarak kullanılması

8. Bulunduğu çevrede sanayi ve kentleşme oldukça azdır. Dünya üzerinde kendi kendini temizleyebilme özelliğine sahip sayılı körfezlerden biridir. Bu özelliği nedeniyle Türkiye'nin en temiz körfezi olarak bilinir.

Yukarıda bazı özellikleri verilen körfez aşağıdakilerden hangisidir?

A) Saros B) İskenderun C) Hisarönü
D) Gökova E) Çandarlı

9. **Türkiye'de herhangi bir bölgede yaşanacak olan çığ olaylarının aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkisi büyüktür?**

A) Sanayi üretimi
B) Kaplıca turizmi
C) Ülke içi ulaşım
D) Ahır ve besi hayvancılığı
E) Tahıl tarımı

10. **Türkiye'de orman yangınlarının büyük bir bölümünün Ege ve Akdeniz'de olmasının en önemli nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?**

A) Ormanların kuraklığa dayanıklı olmaması
B) Yaz aylarında kuraklığın belirgin olması
C) Orman altı bitki örtüsünün seyrek olması
D) Yağış miktarının yetersiz olması
E) Kayaç yapısının karstik olması

HOCAWEBDE

11. Elektrik enerjisi üreten santraller ülke ekonomilerine büyük katkı sağlamalarının yanında dışarı salmış oldukları atıklarla hava, gürültü ve su kirliliğine neden olarak doğaya zarar vermektedir.

Buna göre aşağıda verilen elektrik santrallerinden hangisi çevresinde diğer seçeneklerdeki santrallerden farklı bir kirlilik oluşturur?

A) Çatalağzı B) Alaçatı C) Çayırhan
D) Yatağan E) Afşin

12. **İçme suyu, sulama suyu ve enerji elde etmek amacıyla kurulan barajlar aşağıda verilenlerden hangisini olumsuz yönde etkiler?**

A) Sel ve taşkın kontrolü
B) Tarımsal üretim
C) Enerjide dışa bağımlılık
D) Delta ovalarının gelişimi
E) Su ürünleri üretimi

13. Türkiye'de meydana gelen orman yangınlarının %85'i sıcaklık ve buharlaşmanın etkisi ile Haziran-Ekim döneminde meydana gelmektedir.



Buna göre yukarıdaki Türkiye haritasında verilen taralı alanlardan hangisinde orman yangınları daha sık meydana gelir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Deprem özellikle gevşek yapılı arazilerde büyük çapta maddi hasara neden olan bir doğal afettir.

Buna göre, aşağıda verilen kentler ve kuruluş yerleri düşünüldüğünde aynı büyüklükte bir deprem hangisinde daha fazla hasara neden olur?

A) Gaziantep B) Erzincan
C) Zonguldak D) Erzurum
E) Ordu

15. I. Yağış miktarının az olması
II. Bitki örtüsü seyrek olması
III. Jeolojik yapının çeşitli olması
IV. Yatak eğiminin az olması

Yukarıda verilen özelliklerden hangileri Türkiye'deki akarsuların taşkın yapma riskleri üzerinde etkili olmaktadır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

Camscanner ile tarandı

1 Türkiye'de Çevre ve Doğal Afetler

1. Londra Tipi Hava Kirliliği kömür santrallerinden çıkan karbona bağlı oluşur. Seçeneklerde verilen santrallerden Hamitabat termik santralinde enerji kaynağı olarak doğalgaz kullanılmaktadır. Çatalağzı termik santralinde taş kömürü, diğer seçeneklerde yer alan santrallerde ise linyit kömürü kullanılmaktadır. Doğalgaz diğerlerine göre düşük oranda karbon içermektedir, kül içermemektedir. Bu nedenle çevreyi daha az kirletir.

CEVAP: D

2. Erozyonla mücadele etmek için tarım topraklarının eğime dik olarak sürülmesi gerekmektedir. Tarım topraklarının eğime paralel sürülmesi erozyonu artırmaktadır. Ayrıca bitki örtüsünden yoksun alanların ağaçlandırılması eğimli alanların taraçalandırılması, tarımda nöbetleşe ekim yapılması, meralarda hayvanların aşırı otlatılmasının engellenmesi, anız yakılmasının engellenmesi ve nadas uygulamasının terk edilmesi gerekmektedir.

CEVAP: C

3. Depremlerin oluşumunda jeolojik yapı, sel ve taşkınların oluşumunda jeomorfolojik yapı özellikleri ve bu tür afetlerde can ve mal kaybının fazla olmasında beşeri faktörler (insanların konut yapımındaki hataları, yanlış arazi kullanımı gibi özellikler) etkili olmaktadır.

CEVAP: D

4. Eğimli arazilerin fazla olması ve bitki örtüsünün tahrip edilmiş olması Türkiye'de toprak erozyonunu arttıran en önemli özelliklerdir. Eğimli arazilerin fazla olması doğal özelliklerdendir. Bitki örtüsünün tahrip edilmiş olması (II) ve nadas alanlarının fazla olması (III) beşeri faktörlerdir.

CEVAP: D

5. Arazide çökmelere bağlı olarak obrukların oluşması Konya Ovası'nda yer altı sularının aşırı kullanılmasına bağlı olarak yeraltı suyu seviyesinin düşmesinin neden olduğu sorunlar arasındadır.

Yeraltı sularının tuzlu sularla karışması (I) kıyı ovalarında yaşanan bir durumdur, Konya Ovası'nda görülmez. Diğer taraftan yeraltı sularının aşırı kullanımı ile bataklık alanlar genişlemez (III), aksine daralır.

CEVAP: B

6. I numara ile gösterilen yer Kuzey Anadolu Fay hattı üzerinde yer almaktadır. IV numara ile gösterilen yer Kuzey Anadolu Fay hattı ile Doğu Anadolu Fay hattının kesiştiği yerlerde bulunmaktadır.



İç Anadolu Bölgesi'nde Tuz Gölü ile Taşeli Yöresi arasında (II) ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde büyük fay hatları bulunmamaktadır. Bu yüzden buralar deprem riskinin az olduğu yerler arasındadır.

CEVAP: C

7. Kuru dere yataklarının doldurulması hiçbir zaman uygun bir arazi kullanımı değildir. İnsanların doğal çevreyi kontrol altına alması sürdürülebilir nitelikte olmalıdır. Kuru dere yataklarının yerleşim ve benzeri amaçlarla doldurulması sel ve taşkınların en önemli nedenlerinden biridir. Diğer seçeneklerde verilen örnekler insanların doğal çevreyi kontrol altına aşması ile ilgili uygun örneklerdir.

CEVAP: E

8. Saros körfezi Ege'nin temiz bir denize sahip sahillerinden biridir. Ülkemizde sanayi faaliyetlerin uzağında yer aldığı için temizliğini korumaktadır. Ancak İskenderun körfezi ve çevresinde demir çelik fabrikaları, Hisarönü körfezi çevresinde ticaret, sanayi, inşaat vb. gibi çalışmalar yoğundur. Gökova körfezi çevresinde linyite dayalı termik santral, Çandarlı körfezi ve çevresinde Aliağa, gemi söküm merkezi ve petrol rafinerisiyle önemli bir sanayi limanıdır.

CEVAP: A

9. Çığ doğal afetlerden biridir. Ülkemizde çığ olayları daha çok batıdan doğuya doğru gidildikçe artmaktadır. Bu durumun en önemli sebebi yükseltiye bağlı olarak eğimin fazla olmasıdır. Çünkü çığda önemli olan yükselti ve kar yağış oranın fazla olmasıdır.

Bu durum göz önüne alındığında ülkemizdeki kar yağışları daha çok doğuda görülür. Doğuda ulaşım daha çok dağların eteklerinde ve vadi içlerinde olduğundan olabilecek bir çığ olayı daha çok ulaşımı etkiler.

CEVAP: C

10. Türkiye de orman yangınları mutlak konum koşullarına bağlı olarak en fazla Akdeniz ve Ege'de görülür. Bunun en önemli sebebi yaz dönemlerinde sıcaklık ortalamalarında artışın meydana gelmesidir. Türkiye'de meydana gelen orman yangınlarının çıkış saatlerine bakıldığında, yangınların çoğunlukla saat 11 ila 20 arasında çıkmaktadır. Çünkü bu zaman aralığında güneşlenme süresine bağlı olarak sıcaklık artışı maksimum düzeyde, nispi nem oranı ise minimum seviyede olmasıdır.

CEVAP: B

11. Çatalağzı termik santrali taş kömürüne dayalı bir enerji santralidir. Çayırhan, Yatağan, Afşin termik santralleri linyite dayalı bir termik santraldir. Bu santraller çevreyi en fazla kirleten kendini yenilemeyen fosil kaynaklı enerji kaynaklarıdır. Ancak Alaçatı bir rüzgâr santralidir ve temiz bir enerjiye sahiptir.

CEVAP: B

12. Barajların insan hayatında çok önemli bir yeri bulunmaktadır. Tarımda sulama amaçlı, elektrik enerjisi elde etme, balıkçılık, su taşkınlarını önlemek, içme suyunu karşılamak, turizm amaçlı olarak kullanılarak insan hayatına olumlu katkılar sağlarlar. Ancak barajların kurulmasıyla beraber akarsuların taşımış olduğu alüvyonlar bu barajların içerisinde biriktiği için Deltaların oluşmasını engellemektedir. Çünkü deltalar akarsuların taşımış olduğu malzemelerin deniz kıyısında birikmesi sonucu oluşurlar.

CEVAP: D

13. Ülkemizde orman yangınları özellikle yaz dönemlerinde sıcaklık artışına bağlı olarak Akdeniz ve Ege bölgesinde görülürler. Verilen merkezler değerlendirildiğinde doğru cevap I numaralı merkezdir. Çünkü bu merkez deniz kıyısında olup yaz döneminde sıcaklık artışına bağlı olarak orman yangınları görülür. II numaralı merkez ise deniz kıyısının gerisinde olup çevrede orman alanları bulunmamaktadır. Türkiye de ormanlar daha çok deniz kıyısında yer almaktadır. Dağların uzanış doğrultusundan dolayı iç kesimlerde ormanlar çok az görülür.

CEVAP: A

14. Türkiye genç oluşumlu jeolojik bir yapıya sahiptir. Bundan dolayı Türkiye'de aktif fay hatları bulunmaktadır. Bu da depremlerin olmasında etkilidir. Verilen iller içerisinde Erzincan Doğu Anadolu fay hattı üzerinde yer alan gevşek dokulu bir zemine sahiptir. Diğer merkezler fay hatlarının uzağında yer aldığı için depremlerden daha az etkilenir.

CEVAP: B

15. Akarsuyun yatak eğiminin az olduğu bitki örtüsünden yoksun alanlarda yağış miktarının artmasıyla birlikte yataktaki su miktarının artması sonucu taşkınlar meydana gelir. Jeolojik yapı yani yerin içyapısı taşkınlarla ilgisi yoktur.

CEVAP: D

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

BİLİYORUM!

1

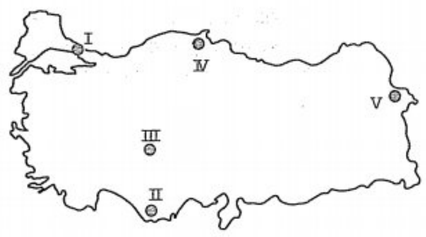
Türkiye'de Çevre ve Doğal Afetler

1. Türkiye erozyonun şiddetli olduğu ülkelerden birisidir.

Aşağıdakilerden hangisi, erozyonun şiddetini artıran etkenlerden biri değildir?

A) Arazinin yanlış kullanımı
B) Sağanak yağışların varlığı
C) Nöbetleşe ekimin uygulanması
D) Engebeli arazilerin varlığı
E) Bitki örtüsünün tahribi

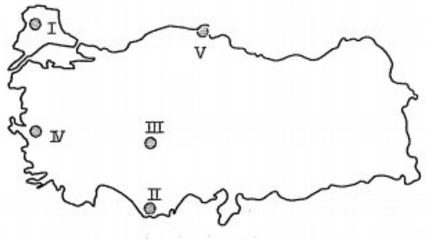
2.



Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen merkezlerin hangisinde çevre kirliliğinin daha fazla olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3.



Türkiye'nin jeolojik yapısı düşünüldüğünde, yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen yerlerin hangisinde diğerlerinden daha sık aralıklarla tektonik depremler görülür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Deprem
II. Orman yangını
III. Çığ
IV. Kaya düşmesi
V. Heyelan
VI. Su baskını(sel)

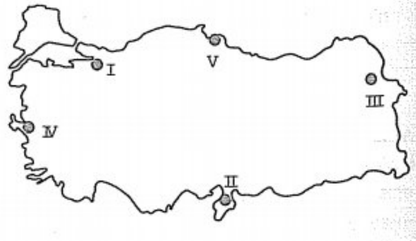
Türkiye' de yaşanan doğal afetlerin en fazla olandan en aza doğru sıralaması hangi seçenekte verilmiştir?

A) I - V - VI - IV - II - III
B) I - II - VI - V - III - IV
C) II - I - V - VI - IV - III
D) V - IV - III - VI - II - I
E) IV - VI - V - II - III - I

5. **Türkiye'de geçtikleri yerlerin endüstri ve kentleşme durumları düşünüldüğünde, aşağıdaki akarsulardan hangisinin diğerlerine göre daha az kirlenmesi beklenir?**

A) Sakarya
B) Aras
C) Ergene
D) Gediz
E) Susurluk

6. Endüstri tesislerinin kirli sularının akarsu, göl ve deniz sularına karışması su kalitesini düşürür ve canlı yaşamını olumsuz etkiler.



Yukarıdaki haritada numaralandırılmış kıyılardan hangilerinde bu tip su kirlenmesi diğerlerine göre daha azdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Ramsar Antlaşması (1971), CITES Antlaşması (1973), Biyolojik Çeşitliliği Koruma Konferansı (1994), Çölleşmeyle Mücadele Konferansı (1994), ve Kyoto Protokolü (1997) uluslararası alanda Türkiye'de dâhil olmak üzere birçok ülkenin katıldığı bazı konferans ve antlaşmalardır.

Bu derece kapsamlı ve yüksek katılımın olduğu konferans ve antlaşmalarla ülkeler hangi soruna çözüm aramaktadır?

A) Askerî
B) Ekonomik
C) Çevre
D) Güvenlik
E) Siyasi

8. **Aşağıda verilenlerden hangisi Türkiye'nin doğal miras alanları içerisinde yer almaz?**

A) Pamukkale Travertenleri
B) Efes Antik Kenti
C) Peribacaları
D) Sığla ağaçları
E) Nemrut Gölü

9. **Türkiye'nin ilk tabiatı koruma alanı hangi seçenekte verilmiştir?**

A) Yenice, Kavaklı - Borçka
B) Beykoz Göknarlık
C) Ölüdeniz - Kırdak
D) Bucak, Kargı Köyü Sığla Ormanı
E) Çarşamba, Hacıosman Ormanı

10. **Türkiye'de görülen aşağıdaki doğal afetlerden hangisi meteorolojik doğal afetler sınıfında yer alır?**

A) Sel ve taşkınlar
B) Kütle hareketleri
C) Deprem
D) Tsunami
E) Heyelanlar

11. **Büyük şehirler çevresindeki yaşam alanlarının artırılması ve kentler için nefes alınacak ortam yaratılmasını öngören proje aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ramsar Alanı
B) Tabiat Alanı
C) Yeşil Kuşak
D) Yeşil Doğa
E) Millî Park

12. **Türkiye'deki doğal afetler ile ilgili verilen neden - sonuç ilişkilerinden hangisi doğru değildir?**

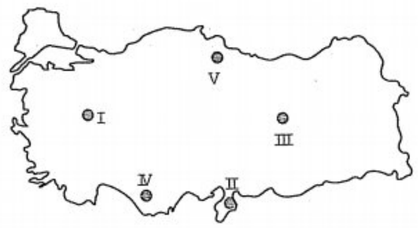
A) Aktif volkan bulunmadığından volkanik depremler görülmez.
B) Okyanusa kıyı olmadığımızdan tsunami görülmez.
C) Ana kayanın yüzeyde olması nedeniyle Akdeniz'de heyelan görülmez.
D) Karın yerde kalma süresi az olduğundan İç Anadolu'da çığ görülmez.
E) Ana fay kuşaklarına denk gelmediğinden Sinop çevresinde yıkıcı deprem görülmez.

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. **İzmir Körfezi'ne dökülürken 1886 yılında yatağı Çandarlı Körfezi'ne değiştirilen akarsu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Küçük Menderes
B) Eşen
C) Karamenderes
D) Gediz
E) Bakırçay

14. Göçme ya da çökme depremleri yer altı boşluklarının tavanlarının çökmesi sonucunda ortaya çıkan depremlerdir.



Buna göre haritadaki işaretli yerlerden hangisinde göçme depremlerinin yaşanma ihtimali daha yüksektir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. **Karadeniz'de yer alan aşağıdaki illerden hangisi oluşturulacak bir heyelan afet bölgesi içinde yer almaz?**

A) Rize
B) Artvin
C) Giresun
D) Çorum
E) Trabzon

16. **Türkiye'nin kapladığı alan bakımından en küçük aynı zamanda ilk millî parkı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ağrı Dağı Millî Parkı
B) Beyşehir Gölü Millî Parkı
C) Yozgat Çamlığı Millî Parkı
D) Nene Hatun Millî Parkı
E) Sakarya Meydan Muharebesi Millî Parkı

17. **Aşağıda verilen doğa olaylarından hangisinin Türkiye'de görülmesi Türkiye'nin genç jeolojik oluşumlu bir ülke olduğunu kanıtlar?**

A) Erozyon
B) Çığ
C) Heyelan
D) Deprem
E) Orman yangını

18. **Türkiye'de aşağıdaki doğa olaylarından hangisinin yaşanması Akdeniz iklimine bağlı olarak gerçekleşmektedir?**

A) Heyelan
B) Çığ
C) Orman yangını
D) Deprem
E) Kaya düşmesi

HOCAWEBDE

ÇÖZÜM

Türkiye'de Çevre ve Doğal Afetler 1

1. Arazinin yanlış kullanılması erozyonu artmasına sebep olur ve özellikle nadas bırakılan tarlaların ince toprak yüzeyleri kolayca süpürülür. Sağanak yağışlarda toprak suyu ememez ve sellenme meydana gelir buda toprağın kolayca taşınmasına sebep olur. Engebe ve eğim arttıkça erozyon kolaylaşır ve şiddetlenir. Bitki örtüsü tahrip edildiğinde toprak çıplak bir hâle gelir ve toprağı tutacak bir engel olmayınca kolaylıkla süpürülür. Ancak nöbetleşe ekim erozyonu önleyen bir uygulamadır.

CEVAP: C

2. Türkiye'de kentleşme oranının en yüksek olduğu bölge Marmara Bölgesi ve en kalabalık nüfusa sahip şehri İstanbul'dur. I numaralı yer İstanbul'u göstermektedir ve kentsel nüfusa bağlı çevre kirliliğinin en fazla burada olmasını bekleriz.

CEVAP: A

3. Türkiye'de tektonik depremlerin en az görüldüğü yerler: Tuz Gölü ve çevresi, Trakya'da Yıldız Dağları ve çevresi, Akdeniz Bölgesi'nde Teke ve Taşeli Platoları ve Doğu Karadeniz Bölgesi'nin olduğu söylenilebilir. I, II, III ve V numaralı yerler bu alanlar içerisindedir. Ancak IV numarayla gösterilen yer Ege Bölgesi'ndeki kırık hatlar üzerindedir. Ege Bölgesi Türkiye'de tektonik sarsıntıların en fazla olduğu bölgedir.

CEVAP: D

4. Türkiye'de en çok yaşanan doğal afetler genel olarak şu şekilde sınıflandırılabilir,

Doğal afet adı	Oran(%)
Deprem	61
Heyelan	15
Su Baskını(sel)	14
Kaya Düşmesi	5
Orman Yangını	4
Çığ	1

CEVAP: A

5. Susurluk, Ergene ve Sakarya nehirlerinin geçtiği yerler düşünüldüğünde sanayinin ve kentleşme oranının en fazla olduğu bölge olan Marmara Bölgesi'nde yer almaktadırlar ve doğal olarak kirlenme oranları da yüksektir. Yine Gediz Nehri de Ege Bölgesi'nde sanayi tesislerinin ve kentleşmenin yoğun olduğu bir alandan geçmektedir. Ancak Aras Nehri'nin kirlenmesini sağlayacak sanayi ve kentleşme oranı diğer alanlara göre düşüktür.

CEVAP: B

6. Verilen yerlerde sanayi tesislerinin varlığı düşünüldüğünde III numaralı alanda sanayinin daha az ve gelişmemiş olduğu, doğal olarak deniz suyunu kirletecek atık miktarının da daha az olması beklenir.

CEVAP: C

HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

7. Soruda verilen konferans ve antlaşmaların tamamı çevresel sorunlara çözüm bulmak ve önlem almak için gündeme gelmişlerdir.

CEVAP: C

8. Türkiye'de geçmiş dönemlerden kalma doğal ve beşerî oluşumlar miras alanı olarak nitelendirilmektedir. Bunlardan Efes Antik Kenti hariç hepsi doğal miras alanlarımızdır ancak Efes beşerî özellik gösteren miras alanımızdır.

CEVAP: B

9. 07.04.1987 tarihinde ilk tabiatı koruma alanı Çarşamba-Hacıosman Ormanı'dır.

CEVAP: E

10. Kütle hareketleri, deprem, tsunami, volkanizma jeolojik-jeomorfolojik kökenli doğal afetler grubuna girerken; çığ, aşırı sıcak ve soğuklar, sel ve taşkınlar, şiddetli rüzgârlar meteorolojik kökenli doğal afetler grubuna girmektedir.

CEVAP: A

11. Son yıllarda, özellikle büyük şehirlerimizde tehlikeli boyutlara ulaşan çevre ve hava kirliliğini azaltmak, kişi başına düşen yeşil alan miktarını artırmak, insanlarımıza orman ve çevre sevgisini kazandırmak için, kent ormanları tesis etmek ve rekreatif amaçlı ağaçlandırmalar yapmak amacıyla uygulanan proje yeşil kuşak projesidir.

CEVAP: C

12. Akdeniz'de heyelan olmaması ana kayanın yüzeyde olmasıyla, Sinop çevresinde depremin az olması ana faylara denk gelmemesiyle, İç Anadolu'da çığ riskinin düşük olması karın yerde kalma süresinin az olmasıyla, volkanik depremlerin olması aktif volkan olmamasıyla açıklanır. Ancak B seçeneğindeki bilgi hatalıdır. Marmara çevresinde tsunami riski mevcuttur.

CEVAP: B

13. 1886 yılında Gediz Nehri'nin yatağı İzmir Körfezi'nden Çandarlı Körfezi'ne taşınmıştır. Gediz Nehri'nin yatağının değiştirilmesinde taşıdığı alüvyonlar nedeniyle İzmir Körfezi'ni dolduracağı gerekçe olmuştur.

CEVAP: D

14. Karstik arazilerde yer altı boşluklarının çökmesiyle oluşan depremlere göçme depremi adı verilir. Akdeniz'de karstik arazi yapısı nedeniyle Teke ve Taşeli platoları ile Batı Toroslar'da bu tür depremler yaşanır. Haritadaki IV numaralı alan Taşeli Platosu'dur.

CEVAP: D

15. Karadeniz'de heyelan olayları daha çok bölgenin doğusunda eğimin ve yağışın fazla olduğu kuşakta görülür. Az miktarda da olsa orta ve batıda da heyelanlar görülür. Heyelan afet bölgesindeki iller içinde Sinop, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize ve Artvin yer alır.

CEVAP: D

16. Seçeneklerde verilen millî parklardan Ağrı Dağı Millî Parkı en büyük, Beyşehir Gölü Millî Parkı ikinci büyük millî parktır. İlk ve aynı zamanda en küçük millî park Yozgat Çamlığı Millî Parkı'dır. Türkiye'nin 2016 yılında ilan edilen son millî parkı Kop Dağı Müdeafası Tarihi Millî Parkı'dır.

CEVAP: C

17. Türkiye yakın bir jeolojik dönemde oluşmaya başladığından genç tektonik ülkelerden biridir. Bu durum aynı zamanda deprem riskinin yüksek olmasına neden olmuştur.

CEVAP: D

18. Türkiye Akdeniz iklim kuşağında yer aldığından yaz aylarında kuraklık belirgindir. Bu durum özellikle Güneybatı Ege ve Batı Akdeniz'deki orman altı otlarının kurumasına ve kısa sürede tutuşmasına neden olduğundan orman yangını riskini artırmaktadır.

CEVAP: C

HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

1 Türkiye'de Çevre ve Doğal Afetler

1. Aşırı nüfus alan şehirlerde sosyal ve çevresel sorunlar yaşanmaktadır.

Bu tür sorunların aşağıdaki şehirlerden hangisinde daha az yaşandığı söylenebilir?

A) Bursa
B) Burdur
C) İzmir
D) Gaziantep
E) Adana

2. **Türkiye'de heyelanın en fazla ilkbahar mevsiminde görülmesinde;**

I. kar erimelerinin fazla olması,
II. toprağın suya doygunluk oranının artması,
III. bitki örtüsünün gürleşmesi

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I ve III

3. Aşağıdaki tabloda Türkiye'de erozyonun dereceleri ve yüz ölçümü oranları verilmiştir.

Erozyonun Derecesi	Kapladığı Alan (%)
Yok	6,64
Hafif	13,22
Orta	21,40
Şiddetli	36,42
Çok Şiddetli	22,32

Yalnızca bu tabloya bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Türkiye'de erozyon tehlikesi olmayan yerler %7'den daha az paya sahiptir.
B) Türkiye'de şiddetli erozyonun olduğu yerler en fazla paya sahiptir.
C) Türkiye'de arazilerin yarıdan fazlası şiddetli ve çok şiddetli derecede erozyona uğramaktadır.
D) Türkiye'nin yüz ölçümünün yaklaşık %20'si orta derecede erozyona uğramaktadır.
E) Erozyon eğimin fazla, yağışın az olduğu yerlerde görülmektedir.

4. Termik santraller jeotermal enerji santrallerine oranla daha fazla çevre kirliliğine neden olmaktadır.

Türkiye'de aşağıdaki yerleşmelerin hangisinde santrallere dayalı hava kirliliğinin daha az olması beklenir?

A) Afşin
B) Çayırhan
C) Sarayköy
D) Çatalağzı
E) Soma

5. **Türkiye'de ekonomik etkinlikler düşünüldüğünde aşağıdaki kentlerin hangisinde oluşan hava kirliliğinde endüstri kuruluşlarının payının en az olduğu söylenebilir?**

A) Kocaeli
B) Eskişehir
C) Bursa
D) Mardin
E) İzmir

6. Endüstri kuruluşlarının yoğun olduğu yerlerde atıkların denizlere doğrudan dökülmesinden dolayı kıyılar hızla kirlenmektedir.

Türkiye'de çevresindeki endüstri etkinlikleri düşünüldüğünde aşağıdaki körfezlerden hangisinin diğerlerine göre daha fazla kirlenmesi beklenir?

A) İzmit Körfezi
B) Antalya Körfezi
C) Saros Körfezi
D) Erdek Körfezi
E) Edremit Körfezi

7. Los Angeles tipi hava kirlenmesi, egzoz gazlarının güneş ışınlarının etkisiyle zehirli gazlara dönüşmesi sonucunda ortaya çıkar.

Buna göre Türkiye'de bu tip hava kirliliği aşağıdaki şehirlerden hangisinde sıklıkla yaşanır?

A) Giresun
B) İstanbul
C) Yozgat
D) Bartın
E) Mardin

8. Konya kapalı havzası sahip olduğu sulak alanları ve geniş tuzcul stepleri, bitki ve hayvan çeşitliliği bakımından Türkiye ekosistemi içerisinde önemli bir alandır. Havzada gerçekleştirilen yanlış uygulamalar sulak alanları kuruma noktasına getirmiştir.

I. Yer altı suyunun aşırı kullanımı
II. Tarım arazisi elde etme
III. Tarımda aşırı gübre kullanımı

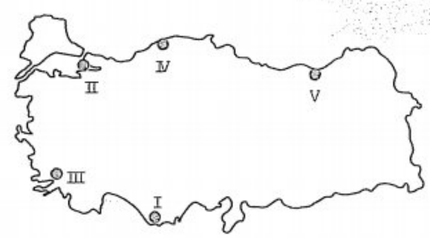
Buna göre yukarıdaki uygulamalardan hangilerinin bu alanların kurumasına neden olduğu söylenebilir?

A) I ve III B) Yalnız I C) Yalnız II
D) II ve III E) I ve II

9. **Türkiye'nin en büyük bölgesel kalkınma projesi olan GAP ile birlikte toprakta tuz ve kireç birikiminin artması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?**

A) Aşırı ve vahşi sulama
B) Aşırı ilaç ve gübre kullanımı
C) Arazi dağıtımının yapılması
D) Toprakların nadasa bırakılması
E) Endüstri bitkilerinin ekiminin artması

10.



Haritadaki numaralı kıyılardan hangisinde tsunami görülme ihtimali diğerlerinden daha yüksektir?

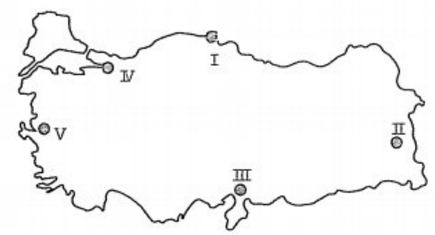
A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Türkiye'de engebeli ve karın yerde kalma süresinin fazla olduğu yerlerde yaşanan afetlerin başında çığlar gelir.

Aşağıdakilerden hangisinin çığ oluşumunda tetikleyici olduğu söylenemez?

A) Depremler
B) Kış turizm faaliyetleri
C) Avcılık faaliyetleri
D) Fön rüzgârı
E) Yaylacılık faaliyetleri

12.



Türkiye'de yaşanacak bir kuraklığın haritadaki numaralı alanlardan hangisinde en az etkili olacağı söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

HOCAWEBDE
CamScanner ile tarandı

13. **Aşağıdaki durumlardan hangisi ile Türkiye'deki yüksek erozyon varlığı <u>ilişkilendirilemez</u>?**

A) Efes ve Milet antik kentlerinin kıyının gerisinde kalması
B) Bazı barajların kısa sürede kullanılamaz duruma gelmesi
C) Son 2000 yılda delta ovalarının hızla genişlemesi
D) Toprak kalınlığının günden güne azalması
E) Nadasa bırakılan toprakların geçmiş yıllarda daha fazla olması

14. Tarım toprakları kuraklığın etkili olduğu yörelerde sulandığında toprak üzerinde tuz ve kireç birikimleri görülür.

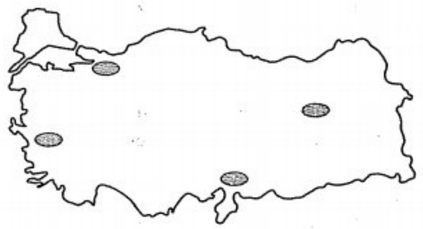
Aşağıdaki illerin iklim ve sulama özellikleri düşünüldüğünde hangisinde sulamaya bağlı tuz ve kireç birikiminin <u>daha fazla</u> yaşanacağı söylenebilir?

A) Ankara
B) Şanlıurfa
C) Trabzon
D) Hakkâri
E) Muğla

15. **Aşağıdaki illerden hangisinde çığ riskinin düşük olması karın yerde kalma süresinin az olması ile <u>açıklanamaz</u>?**

A) Balıkesir
B) Muğla
C) Ardahan
D) Yozgat
E) Mardin

16.



Haritada gösterilen taralı alanların aşağıdaki doğal afetlerden hangisi bakımından benzerlik gösterdiği söylenebilir?

A) Heyelan
B) Çığ
C) Deprem
D) Sel
E) Kaya düşmesi

17. **Türkiye'de bitki örtüsünün tahrip edildiği yerlerde aşağıdakilerden hangisinde artış yaşanacağı <u>söylenemez</u>?**

A) Çığ
B) Taşkın
C) Erozyon
D) Toprak kayması
E) Deprem

18. **"Küresel iklim değişiklikleri sonucunda Türkiye'deki bir yörede otlaklar gürleşecek ve büyükbaş mera hayvancılığı için daha elverişli şartlar oluşacak" diyen bir gözlemci aşağıdaki illerden hangisini bu duruma kanıt olarak gösterebilir?**

A) Konya
B) Samsun
C) Antalya
D) Erzurum
E) Batman

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Verilen kentlerden nüfusu en fazla olan İstanbul'dur ve en fazla egzoz gazı salımı burada olur ayrıca güneşlenme durumu da düşünüldüğünde bu tip kirlenme daha da etkili hâle gelir.

CEVAP: B

8. Yer altı suyunun artezyenler açılarak çekilmesi yer altı su seviyesini düşürmüş hatta bazı yerlerde obrukların oluşmasına neden olmuştur. Yine tarım alanı kazanmak için bataklıklar ve sazlıklar kurutulmuştur. Yalnız tarımda aşırı gübreleme sulak alanların kurumasına sebep değil toprağın kirlenmesine sebeptir.

CEVAP: E

9. Bir alanda toprakta tuz ve kireç birikiminin artması yıkanmanın az olması ile ilgilidir. GAP ile birlikte bölgede aşırı ve vahşi sulamanın yaşanması su içindeki eriyik maddelerin çözülmesine su ortamdan çekilince de toprak üzerinde birikmesine neden olmuştur.

CEVAP: A

10. Haritadaki numaralı yerlerden II numara ile gösterilen Marmara Denizi kıyılarında deniz altı depremlerine bağlı olarak oluşan tsunami afeti görülme ihtimali daha yüksektir.

CEVAP: B

11. Karın yerde kalma süresinin uzun olduğu engebeli sahalarda fön rüzgârı, sesler, titreşimler, depremler, patlatmalar, avcılık faaliyetleri, nedeniyle çığlar düşmektedir. Ancak yaylacılığın çığ üzerinde etkisi yoktur. Çünkü yayla dönemi geldiğinde karlar erimiş otlaklar yeşermiş olmalıdır.

CEVAP: E

12. Türkiye'de yaşanacak olası kuraklıklardan en fazla Güneydoğu Anadolu ve İç Anadolu, en az ise Karadeniz etkilenir. Karadeniz'de yıl boyunca yüksek olan bağıl nem nedeniyle kuraklık en az hissedilir.

CEVAP: A

13. Türkiye'de şiddetli bir erozyon yaşanmaktadır. Akarsuların taşıdığı alüvyon koyları körfezleri doldurmakta, kıyıda delta ovalarının oluşumunu sağlamaktadır. Akarsuların taşıdığı alüvyon baraj tabanlarında birikerek barajların ömrünü kısaltmaktadır. Ayrıca toprak kalınlığı günden güne azalmaktadır. Nadas alanlarının azalması sulamanın gelişmesi ile ilgilidir.

CEVAP: E

14. Türkiye'de son yıllarda özellikle Güneydoğu Anadolu ve İç Anadolu'da sulamanın yaygınlaşması ile toprakta tuz ve kireç birikimleri yaşanmaya başlamıştır. Buharlaşmanın fazla olması ile su içindeki tuz ve kireç toprağın üstünde birikmekte ve toprak kalitesini düşürmektedir. Şanlıurfa'da özellikle GAP ile birlikte bu durum gözlenmeye başlamıştır.

CEVAP: B

15. Türkiye'de bazı illerde yer şekillerinin sade olmasına, bazı illerde ise engebeli olmasına rağmen karın yerde kalma süresi az olduğundan çığ riski düşüktür. Verilen illerden Ardahan'da karın yerde kalma süresi fazla ancak arazi düz olduğundan çığ vakaları en düşüktür.

CEVAP: C

16. Haritadaki taralı alanlar Batı Ege, Doğu Marmara, Doğu Akdeniz ve Orta Anadolu'nun doğu kesimleridir. Bu alanlar ana fay kuşakları üzerinde yer aldığından ortak olarak deprem bölgesi içinde yer alır.

CEVAP: C

17. Türkiye'de bitki örtüsünün gür olduğu alanlarda bitkilerin yüzeyde meydana gelen çığ, toprak kaymaları, taşkın ve erozyon gibi doğa olayları üzerinde önleyici etkisi bulunur. Ancak deprem fay hatlarına bağlı yerin iç dinamiklerine bağlı oluştuğundan yüzeyden etkilenmez.

CEVAP: E

18. Küresel iklim değişiklikleri sonucunda Doğu Anadolu'da sıcaklığın yaz aylarında daha yüksek olması kar erimeleri ile suya doygun hâle gelen topraktan olan buharlaşmayı artıracaktır. Bu durum ise yaz yağışlarını artıracaktır. Böylece Doğu Anadolu çayırları daha gür olacaktır. Ayrıca Doğu Anadolu'da ormanlık sahalar artacaktır. Doğu Anadolu Bölgesi'nde yerleşme ve tarım üst sınırı daha da yükselecektir.

CEVAP: D

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

PEKİŞTİRİYORUM!

1 Türkiye'de Çevre ve Doğal Afetler

1. I. Doğal bitki örtüsünün yok edilmesi
II. Yeni fay hatlarının oluşması
III. Yağışın şiddetli olması

Türkiye'de erozyonun fazla olmasında yukarıdakilerden hangileri etkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

2. **Ülkemizde en az erozyonun Karadeniz'in doğu kesiminde görülmesi bu bölgenin hangi özelliğinden kaynaklanmaktadır?**

A) Toprağın killi olması
B) Tabakaların uzanış yönü
C) Eğimin fazla olması
D) Taraçalamanın yaygın olması
E) Bitki örtüsünün gür olması

3. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de erozyonun doğrudan bir etkisi değildir?**

A) Bitki türünün azalması
B) Meraların yok olması
C) Koy ve körfezlerin dolması
D) Tarımsal alanların veriminin düşmesi
E) Kırdan kente göçün artması

4. Rüzgâr erozyonu, bitki örtüsünden yoksun veya bitki örtüsü çok seyrek olan kurak ve yarı kurak yerlerde daha çok görülür.

Buna göre, rüzgâr erozyonunun, aşağıdaki illerin hangisinde en az olması beklenir?

A) Konya B) Rize C) Şanlıurfa
D) Iğdır E) Nevşehir

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

11. **Türkiye'de heyelanların daha çok Doğu Karadeniz Bölümü'nde görülmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dağların kıyıya paralel uzanması
B) Orman örtüsünün geniş yer kaplaması
C) Yağış ve eğimin fazla olması
D) Akarsuların bol su taşıması
E) Orta kuşakta yer alması

12. **Aşağıdaki körfezlerin hangisinde, endüstri kuruluşlarının oluşturduğu çevre kirliliği nedeniyle deniz turizmi diğerlerinden daha az gelişmiştir?**

A) İzmit B) Gökova C) Edremit
D) Antalya E) İskenderun

13. I. Ergene
II. Aras
III. Zap
IV. Gediz

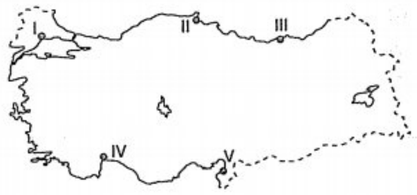
Havzalarındaki sanayi ve kentleşme göz önüne alınırsa yukarıda verilen nehirlerin hangilerinde kirlilik oranı daha az olur?

A) I ve II B) II ve III C) I ve III
D) I ve IV E) II ve IV

14. **Aşağıdakilerden hangisinin Türkiye'de su kirliliği üzerindeki etkisi en azdır?**

A) Hidroelektrik santraller
B) Endüstriyel atıklar
C) Tarım ilaçları
D) Kanalizasyon atıkları
E) Kent çöplükleri

15. Endüstrileşme ve teknolojik gelişmelerin ortaya çıkardığı çevre sorunlarından biri de hava kirliliğidir.



Buna göre, haritada numaralarla gösterilen liman kentlerinin hangisinde endüstrileşmeye bağlı olarak hava kirliliğinin daha fazla olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
E	E	E	B	C	C	C	E	D	E	C	A	B	A	E

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

- Anadolu'daki en eski yerleşme Antalya'daki Karain Mağarası'dır.
- Dünya'nın eski ticaret kenti kayseri yakınlarındaki Kültepe'dir.
- Anadolu'nun en eski inanç merkezi Şanlıurfa Göbeklitepe'dir.
- Anadolu'daki ilk şehir yerleşmesi Konya Çatalhöyük'tür.
- Anadolu'daki son yerleşim alanı Doğu Karadeniz'dir.
- Türkiye'deki en küçük idari birim Köy'dür. Köyler en çok 2000 nüfuslu yerleşmelerdir.
- Bir kır yerleşmesinin kalıcı ya da geçici olmasının en temel belirleyicisi yapılan ekonomik etkinliğin türüdür.
- Ağıl, kom, dam, oba, yayla yerleşmeleri hayvancılık amacıyla kullanılır ve geçicicidir.
- Yaylalar son yıllarda turizm etkinlikleri ile bilinir hale gelmiştir.
- Doğu Anadolu'ya özgü tarım yapılan yerleşmelere Mezra adı verilir.
- Batı Karadeniz'de mahallerin birleşmesiyle oluşan yerleşmelere Divan adı verilir.
- Ege'de kültür balıkçılığı yapılan yerleşmelere dalyan adı verilir.
- Toplu dokuda yerleşmelerin temel kurulum nedeni su kaynaklarının kısıtlı olmasıdır.
- Dağınık dokuda kır yerleşmeleri en fazla Doğu Karadeniz'dedir.
- Çizgisel dokudaki yerleşmelere -ırmak boyu yerleşme- örnek Amasya'dır.
- Ahşabın Karadeniz'de yaygın olma nedenlerinden biri de yüksek nemliliktir.
- Ahşap meskenlerin sorunu yangın riskinin yüksek olmasıdır.
- Karasal iklim bölgelerinde iklimin olumsuz etkisini kesmek için kerpiç kullanılır.
- Kerpiç meskenlerin sorunu depreme dayanıksız olmalarıdır.
- Nevşehir çevresinde tüf, Akdeniz'de kalker, Erzurum'da bazalt evler bulunur.
- Taş, ahşap, kerpiç karışımı meskenlere hımış adı verilir. Safranbolu evleri.
- Hımış evlerin temel yapım nedeni depreme dayanıklı olmalarıdır.
- Tarım kentleri, Rize, Yozgat, Amasya, Adıyaman, Niğde, Aydın, Kilis, Tarsus ve ödemiş gibi. Bu kentlerdeki tarımsal üretim tarıma dayalı sanayiyi de getirmiştir.
- Sanayi kentleri sanayi üretiminin başladığı ve çalışanların ekonomik faaliyet kollarına dağılımında sanayinin ön planda olduğu kentlerdir. İstanbul, İzmir, Adana, Bursa, Gaziantep, Karabük, Kırıkkale, İskenderun, Ereğli gibi.
- Zonguldak, Batman, Seydişehir, Soma, Elbistan, Divriği, Murgul gibi kentler maden kentlerine örnektir.
- Muğla, Antalya, Çeşme, Nevşehir, Van gibi kentler turizm kentlerine örnektir.
- İstanbul, Trabzon, Samsun, İzmir, Mersin gibi kentler liman kentlerine örnektir.
- Ticaret fonksiyonu az ya da çok hemen her kentte vardır. İstanbul, İzmir, Ankara, Bursa, Kayseri, Gaziantep gibi kentlerde daha fazladır.

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

1 Türkiye'nin Beşerî Coğrafyası

1. Türkiye'de nüfus ve yerleşmenin dağılışında doğal faktörlerden en fazla etkili olan özellikler yer şekilleri ve iklim özellikleridir.

CEVAP: D

2. Türkiye'de nüfus dağılışında enlem etkili değildir. Tuz Gölü çevresinde yer şekilleri fazla engebeli değildir, bu yüzden nüfusun az olmasında yer şekillerinin olumsuz etkisinden söz edilemez.

Tuz Gölü çevresinde nüfusun az olmasında iklim özellikleri (yağışların az olması) ve tatlı su kaynaklarının az olması etkili olmaktadır.

CEVAP: C

3. Gediz Ovası, Çukurova, Adapazarı Ovası ve Bafra Ovası nüfus ve yerleşmenin en fazla olduğu ovalar arasındadır.

Yüksekova ve çevresinde nüfus ve yerleşme fazla değildir.

CEVAP: A

4. Anadolu'daki ilk şehir yerleşmelerinin ortaya çıkmasında tarım ve ticaret etkinlikleri etkili olmuştur.

CEVAP: C

5. Türkiye'de bakı etkisine bağlı olarak yerleşmeler daha çok dağların güney yamaçlarında yer aldığı halde Karadeniz kıyılarında denize dönük olan kuzey yamaçlarda yerleşmeler daha fazladır.

CEVAP: E

6. Bayburt 80 bin kişi ile nüfusu en az olan ildir. Ancak Tunceli km²'ye düşen 11 kişi ile nüfus yoğunluğu en az olan ilimizdir. İstanbul yaklaşık 15 milyon nüfusu ile Türkiye'de nüfusu en fazla olan ildir. İstanbul km²'ye düşen 2.849 kişi ile nüfus yoğunluğu en fazla ildir.

CEVAP: A

7. Mersin'in yoğun nüfuslanmasına liman ve ticaret fonksiyonları etkili olmuştur. Diğer şehirler madenciliğe bağlı olarak gelişmiş ve nüfuslanmıştır.

CEVAP: C

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

8. Kıyı bölgelerinde nüfusun yoğun olmasında sıcaklık ortalamalarının uygun olması etkilidir fakat verilen cevaplarda Menteşe yöresinde iklim koşulları uygun olmasına karşın nüfus çok değildir çünkü arazisi kalkerli ve yer şekilleri engebelidir.

CEVAP: C

9. Türkiye'de kent nüfusunun artmasında verilen bütün öncüller etkilidir. Ancak bunlar içerisinde insanların temel geçim kaynaklarını sağlayan çalışma koşullarını belirleyen faktör sanayi(endüstri) kuruluşlarının varlığıdır.

CEVAP: A

10. Türkiye de doğum oranların fazla olması nüfus artış hızını arttırmaktadır. Bu durumda ülkemizde genç nüfuslu çalışma çağındaki nüfusun oranı oldukça fazladır. Ancak Avrupa ülkelerinde doğum oranı az olduğundan nüfus artış hızı da düşüktür burada çalışanların yaş ortalaması yüksektir.

CEVAP: B

11. Marmara bölgesinde nüfus yoğunluğunun fazla olmasında iklim koşullarının uygunluğu yer şekillerinin sade olması nedeniyle tarım alanlarının fazla olması ulaşım, sanayi kuruluşlarının fazla olması etkilidir. Ancak bitki örtüsü bir yerde nüfusun fazla olmasında yapmış olduğu etki çok azdır.

CEVAP: C

12. Verilen iller içerisinde Gaziantep de yer şekillerinin sade olması ve ulaşıma uygun olması nedeniyle birçok bölgeyi ve ili birbirine bağlayan bir kavşak noktasında yer almaktadır. Bu durum bu ilde ticaretin gelişmesinde etkili olmuştur. Ancak diğer illere baktığımızda yer şekillerinin engebeli olması, ulaşım noktalarının uzağında yer alması nedeniyle ticaret çok fazla gelişememiştir

CEVAP: D

13. Ülkemizde kır yerleşmelerinde kullanılan malzemeler yerleşmelerin bulunduğu mekâna göre değişiklik göstermektedir. Buna göre verilen Türkiye haritası değerlendirildiğinde;

I ve IV numaralı merkezde Karadeniz kıyısında olup yağışın fazla olmasından dolayı orman bakımından zengindir bu çevredeki yerleşmeler Ahşaptan yapılır ve iklim koşulları etkilidir. II numaralı merkezde karstik araziden dolayı jeolojik yapı etkilidir. III numaralı merkezde ise betonarme yapılar çoğunluktadır.

CEVAP: B

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

14. Köy altı yerleşmelerinin ortaya çıkmasındaki temel etken hayvancılık faaliyetleri ve tarımdır. Turizmin hiçbir etkisi yoktur. Doğu Karadeniz bölgesinde yer şekillerinin engebeli olmasından dolayı tarım alanları kısıtlıdır. Bundan dolayı insanlar daha çok hayvancılıkla uğraşmaktadır.

CEVAP: B

15. Nüfusun yoğun alanlarda sanayi, hizmet tarım, faaliyetleri yoğunluktadır. Burada nüfusun fazla olması nedeniyle ulaşım koşullarının gelişmesi nedeniyle ticaret ve pazarlama olanakları da gelişmiştir. Ancak nüfusun yoğun olduğu yerlerde su kaynakları sınırlı değildir aksine su kaynakları fazladır.

CEVAP: D

16. Türkiye'de göçlerin meydana gelmesindeki temel sebep geçim sıkıntısıdır. Göçün olduğu yerde çeşitli olumsuz durumlar ortaya çıkmaktadır bunun başında çarpık kentleşme, kentlerde ulaşım, eğitim, sağlık alanında aksamalar meydana gelir. Ülkemizde göçlerin bir kısmı kısa süreli olup tarım ve turizm etkinliklerine bağlı olarak yapılan mevsimlik göçlerdir. Türkiye'deki göçler özellikle doğudan batıya doğru yapılmaktadır. Son yıllarda ülkemizdeki göçler daha çok kentlerden kente yapılan göçlerde artış görülmektedir.

CEVAP: D

17. Karadeniz bölgesinde yer şekillerinin engebeli olması nedeniyle tarım alanları birbirinden uzakta küçük parçalar halinde bulunurlar. Ve bu engebeli arazi de makineli tarım yapmak söz konusu olamadığı için geleneksel yöntemlerle tarım yapılmaktadır. Yağışın mevsimlere düzenli dağılışı nedeniyle su kaynakları fazladır. Ancak dağınık yerleşmelerin yaygın olmasında göçlerin fazla olmasının hiçbir etkisi yoktur. Aksine bu göç olayı bir neden olmayıp bir sonuçtur. İnsanlar bu olumsuz nedenlerden dolayı başka yerlere göç ederler.

CEVAP: B

18. Bodrum, Çeşme, Fethiye, Kuşadası'nda nüfuslanmasında turizm faaliyetleri etkiliyken İzmir-Ödemiş'in nüfuslanmasında tarım etkilidir.

CEVAP: D

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

Türkiye'nin Beşerî Coğrafyası

1. **Türkiye'de yapılan nüfus sayımları ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) İlk modern nüfus sayımı 1927 yılında yapılmıştır.
B) 1935-1990 yılları arasında sonu "0" - "5" ile biten yıllarda nüfus sayımı yapılmıştır.
C) 1990 yılından sonra nüfus sayımının 10 yılda bir yapılmasına karar verilmiştir.
D) 2007 yılından günümüze kadar adrese dayalı nüfus kayıt sistemi ile nüfus sayımı yapılmaktadır.
E) Türkiye'de yapılan ilk modern sayımın amacı askere alınacakları ve vergi mükelleflerini belirlemekti.

2. **Türkiye nüfusu ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Ülke nüfusu sürekli olarak artmıştır.
B) Nüfus artış hızında dalgalanmalar olmuştur.
C) Kentsel nüfus oranı sürekli artmıştır.
D) Okuryazarlık oranı sürekli artmıştır.
E) Çalışan nüfusun yarıdan fazlası sanayi sektöründe çalışmaktadır.

3. **Türkiye'nin nüfus yoğunluğu göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Kıyı kesimlerin çoğu alanlarında nüfus yoğunluğu fazladır.
B) İç bölgeler genelde nüfus yoğunluğu azdır.
C) Teke ve Taşeli çevresinde nüfus yoğunluğu azdır.
D) Doğu Karadeniz'in kıyı kesimlerinde nüfus yoğunluğu fazladır.
E) Menteşe yöresinde nüfus yoğunluğu fazladır.

4. **Aşağıda verilen bölgelerden hangisinde nüfus yoğunluğu diğerlerine göre daha fazladır?**

A) Menteşe yöresi
B) Yıldız Dağları
C) Tuz Gölü çevresi
D) Çukurova
E) Doğu Karadeniz'in iç kesimleri

5. **Türkiye nüfusu ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) İlk modern nüfus sayımı 1927 yılında yapılmıştır.
B) 1940 - 1945 yılları arası nüfus artış hızı azalmıştır.
C) Nüfus artış oranı 1955 - 1960 yılları arasında en fazla olmuştur.
D) Nüfus artış hızı sürekli artmıştır.
E) Ülke nüfusu hiçbir dönemde azalmamıştır.

6. **Türkiye nüfusu ile ilgili olarak;**

I. Nüfusun büyük bir kısmı şehirlerde yaşamaktadır.
II. Erkeklerde okuryazarlık oranı kadınlardan daha fazladır.
III. Nüfusun büyük bir kısmı hizmet sektöründe çalışmaktadır.

verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

Camscanner ile tarandı

7. Türkiye İstatistik Kurumunun (TÜİK) açıkladığı 2011 yılına ilişkin "Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları" dikkate alınarak nüfusu 750.000 aşan 14 şehir, 12 Kasım 2012 tarihi itibarıyla büyükşehir yasa tasarısı ile büyükşehir olmaya hak kazanmış ve Türkiye'deki büyükşehir sayısı 30'a ulaşmıştır.

Buna göre aşağıda verilen illerden hangisi büyükşehir belediyesi özelliğine sahip değildir?

A) Van
B) Denizli
C) Çanakkale
D) Tekirdağ
E) Erzurum

8. **Türkiye'nin yıllara göre nüfus durumunu gösteren bir grafiğe bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Nüfus artış hızı her dönemde aynı olmamıştır.
B) Cumhuriyetin ilk yıllarında nüfus artış hızı yüksektir.
C) Ülke nüfusu sürekli olarak artmıştır.
D) 1940 -1945 yılları arasında nüfus artış oranında hızlı bir düşüş görülmektedir.
E) Tarımda çalışan nüfus miktarı gün geçtikçe azalmaktadır.

9. Türkiye; coğrafi konumu, fiziki ve beşerî özellikleri bakımından dünya üzerinde yerleşmeye en uygun yerlerden biridir. Ancak her yöresinde aynı yerleşme özelliği ve buna bağlı olarak nüfus yoğunluğu görülmez.

Buna göre aşağıda verilen yerlerden hangisi nüfusun seyrek olduğu bölgeler arasında yer almamaktadır?

A) Yıldız Dağları bölümü
B) Batı Karadeniz kıyıları
C) Menteşe yöresi
D) Teke ve Taşeli platoları
E) Tuz Gölü ve çevresi

10. Türkiye'de ilk kapsamlı nüfus sayımı 1927 yılında yapılmıştır. 1935 yılından sonra beş yılda bir yapılmaya başlamıştır. 2007 yılından itibaren adrese dayalı nüfus kayıt sistemine geçilmiştir.

Buna göre, Türkiye'de hangi yıllarda nüfus miktarı sırasıyla en az ve en fazladır?

A) 1935 - 2013
B) 1945 - 2014
C) 2012 - 1955
D) 1945 - 1960
E) 1927 - 2017

11. Günümüzde bütün dünya ülkelerinde en çok üzerinde durulan konulardan biri nüfustur. Bu amaçla dünya da genel olarak üç nüfus politikası geliştirilmiştir.

I. Nüfus artış hızını arttırmak
II. Nüfus artış hızını azaltmak
III. Nüfusun niteliğini ve niceliğini geliştirmek

Buna göre dünya üzerinde uygulanan nüfus politikalarından hangilerini Türkiye geçmişten günümüze doğru uygulamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Ülkemizde kentlerin gelişmesinde çeşitli fonksiyonlar etkili olmuştur.

Buna göre;

I. Manisa - Turizm,
II. Çanakkale - Liman,
III. Kocaeli - Sanayi,
IV. Batman - Maden

kentlerinin gelişmesinde etkili olan faktörlerden hangisi yanlış verilmiştir?

A) I ve II B) II ve III C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

13. Hinterland, ekonomik olarak bir limanı besleyen limanla etkileşim alanıdır. Bir limanın ard bölgesindeki sanayi tesisleri, tarım alanları, enerji kaynaklarının yayıldığı alan ne kadar genişse liman o oranda gelişir. Bu durum ise ulaşım ile sağlanır.

I. Sinop
II. İzmir
III. İstanbul
IV. Mersin

Yukarıda verilen limanların hangisinin hinterlandı düşünüldüğünde art bölgesi en küçüktür?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

14.



Yukarıdaki Türkiye haritasında taralı olarak gösterilen merkezlerin hangilerinin gelişiminde sanayinin payı en azdır?

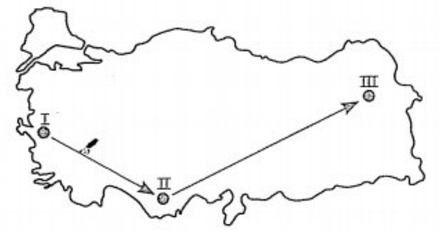
A) İzmir – Adana
B) Adana – Yozgat
C) Gümüşhane – Adana
D) Yozgat – Gümüşhane
E) İzmir – Gümüşhane

15. I. Yer şekillerinin engebeli olması
II. Su kaynaklarının fazla olması
III. Tarım arazilerinin parçalı olması

Buna göre verilmiş olan etmenlerden hangileri Türkiye'de dağınık yerleşmelerin olduğu yerlerde yaygındır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

16. Ülkemizde köy altı yerleşmeler devamlı ve geçici yerleşmeler olmak üzere ikiye ayrılır. Bu durumu bilen bir gözlemci aşağıdaki Türkiye haritası üzerinde I. merkezden III. merkeze doğru hareket etmektedir.



Buna göre bu gözlemci yol boyunca sırasıyla daha çok aşağıdaki hangi yerleşmelerle karşılaşmıştır?

A) Çiftlik – Oba – Kom
B) Mezra – Divan – Yayla
C) Mahalle – Dalyan – Ağıl
D) Dam –Köy –Divan
E) Oba – Ağıl – Mezra

17. **Aşağıda ülkemizde yer alan köy altı yerleşmelerle ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Bu yerleşmelerin ekonomisi sadece tarıma dayalıdır.
B) Küçük ve az sayıda konuttan oluşmaktadır bundan dolayı sosyal imkânlar kısıtlıdır.
C) Mahalle ve mezralar bir köyden ayrılmış, fakat idari fonksiyonu olmadığı için köy sayılamayan yerleşmelerdir.
D) Yaylalar köye bağlı idari birimler içerisinde en yaygın olanıdır. Günümüzde geleneksel yaylacılık anlayışı değişmeye başlamıştır.
E) Bu yerleşmelerin ortaya çıkmasında kalabalık ailelerden koparak bağımsız yaşama, devlete ait arazilerin topraksız aileler tarafından kullanılması gibi faktörler etkilidir.

18. Şehirler; idari kültürel, askerî ve ekonomik şehirler olmak üzere fonksiyonlarına göre ayrılırlar.

Bunlara göre aşağıdaki şehirlerden hangisi bir askerî şehirdir?

A) Burdur B) Mersin C) Afyon
D) Gaziantep E) Trabzon

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

1 Türkiye'nin Beşerî Coğrafyası

1. Cumhuriyet Dönemi'nde ilk nüfus sayımı 1927 yılında yapılmıştır. 1935 sayımından sonra 5 yılda bir sayıma geçilmiş ve 1990 yılına kadar sürmüştür. Son evde sayım yöntemi 2000 yılında uygulanmış ve 2007 yılında adrese dayalı nüfus kayıt sistemine geçilmiştir. Ancak 1927'de yapılan ilk modern nüfus sayımında herkes (kadın-erkek-çocuk) sayıma katılmıştır. Amaç askerlik ve vergi toplama değildir.

CEVAP: E

2. Türkiye'de geçmişten günümüze kadar nüfus sürekli artmıştır. Nüfus artış hızında zaman zaman dalgalanmalar yaşanmakla birlikte okuryazar nüfus ve kentli nüfus sürekli artmıştır. Ancak hiçbir dönemde sanayide çalışan oranı hizmette çalışanlardan daha fazla olmamıştır.

CEVAP: E

3. Türkiye'de nüfusun dağılışı dikkate alındığında kıyı kesimlerin iç kesimlerden daha fazla nüfuslandığı görülür. Karadeniz'in kıyı kuşağı engebeli olmasına rağmen olumlu iklim nedeniyle sık nüfusludur. Ancak Teke ve Taşeli çevresi karstik arazi nedeniyle seyrek nüfuslu iken Menteşe yöresi engebe nedeniyle seyrek nüfusludur.

CEVAP: E

4. Türkiye'de ulaşım olanaklarının geri kaldığı, engebeli ve karstik arazi yapısına sahip alanlar ile iklimin kurak ve karasal olduğu yerler seyrek nüfusludur. Buna karşın iklim koşullarının ılıman olduğu, verimli tarım alanlarına sahip alanlar sık nüfusludur.

CEVAP: D

5. Türkiye nüfusu Cumhuriyetin ilk sayımı olan 1927'den günümüze kadar sürekli artmıştır. Nüfus artış hızı 1940 – 45 yılları arasında II. Dünya Savaşı nedeniyle azalmıştır. Nüfus artış hızının en yüksek olduğu dönem 1955-60 arası dönemdir. Türkiye nüfusu hiçbir dönemde azalmamıştır ancak bazı dönemlerde artış hızında dalgalanmalar yaşanmıştır.

CEVAP: D

6. Türkiye'nin öncüllerde verilen nüfus özelliklerinden tamamı doğrudur. Çünkü 2017 yılı itibarıyla Türkiye'de nüfusun %92,5'i kentlerde yaşamaktadır. Erkek okuryazarlığı kadınlardan daha yüksek olmakla birlikte çalışan nüfusun yarıdan fazlası hizmet sektöründe çalışmaktadır.

CEVAP: E

HOCAWEBDE

7. Türkiye'nin 2017 yılı itibarıyla büyükşehir belediyesi bulunan 30 ili vardır. Son büyükşehir Ordu olmakla birlikte büyükşehir belediyesi bulunan iller şunlardır:

- Adana
- Ankara
- Antalya
- Bursa
- Diyarbakır
- Erzurum
- Eskişehir
- Gaziantep
- Mersin
- İstanbul
- İzmir
- Kayseri
- Kocaeli
- Konya
- Samsun
- Sakarya
- Şanlıurfa
- Hatay
- Manisa
- Balıkesir
- Kahramanmaraş
- Van
- Aydın
- Denizli
- Tekirdağ
- Muğla
- Mardin
- Malatya
- Trabzon
- Ordu

CEVAP: C

8. Türkiye'nin 1935 – 2017 yılları arasındaki nüfus artış hızını gösteren bir grafikten nüfus artış hızının Cumhuriyet'in ilk yıllarında nüfus artışının günümüzden daha fazla olduğu, 1940-45 yılları arasında nüfus artış hızının daha düşük olduğu, nüfus artış hızının yıldan yıla farklı olduğu ve nüfusun sürekli arttığı söylenebilir. Ancak E seçeneğindeki bilgi doğru değildir ve grafikten ulaşılamaz.

CEVAP: E

9. Türkiye'de nüfusun seyrek olduğu alanlar kıyılarda; Sinop, Yıldız Dağları, Gelibolu ve Biga yarımadaları, Menteşe, Teke ve Taşeli yöreleridir. İç kesimlerde Tuz Gölü çevresi, Sivas çevresi, Gümüşhane ve Bayburt çevresi ve Tunceli ile Hakkâri çevreleridir. Batı Karadeniz çevresi taş kömürü ve demir çelik sanayi nedeniyle sık nüfusludur.

CEVAP: B

10. Nüfus artış hızına göre ilk sayım yapılan yıl Türkiye nüfusu en az, son sayım yapılan yıl Türkiye nüfusu en fazladır. Çünkü hiçbir sayım döneminde nüfus azalmamıştır. Nüfus daima artar.

CEVAP: E

11. Türkiye'nin geçmişten günümüze (1927-2017) nüfus yapısı incelendiğinde özellikle 1945'ten sonra nüfus artışında ciddi bir artış gözlenmektedir. Bunun temel sebebi seferberlikten sonra devlet teşvikiyle ülke nüfusunu arttırma politikasının izlenmiş olmasıdır. 1960'larda planlı ekonomiye geçildiğinde uygulanan aile planlamasında kısmen de olsa nüfus artış hızını aile planlaması çalışmaları da yapılmıştır. Özellikle 2000 yılından sonra nüfusun niteliğini yani eğitim seviyesini arttırıcı politikalar izlenmiştir. Günümüzde yeniden artırıcı politikalar izlenmeye başlanmıştır.

CEVAP: E

12. Kocaeli Marmara Bölgesi'nde yer alan sanayinin geliştiği bir kenttir. Batman'da ise petrol çıkarımına bağlı madencilik yapılmaktadır. Manisa'nın fonksiyonel gelişiminde sanayi, tarım ve maden etkilidir. Çanakkale liman bakımından gelişmiş bir kent değildir. Liman bulunur. Ancak hinterlandı dar, gelişmemiş bir limandır.

CEVAP: A

CamScanner ile tarandı

13. İstanbul Limanı hinterlandı en geniş olan liman, Mersin Limanı ve İzmir Limanı ihracat bakımından gelişmiş olup hinterlandı da gelişmiştir. Sinop Limanı doğal bir liman olduğu hâlde gelişmemiştir. Ulaşım gelişmediği için hinterlandı dardır.

CEVAP: A

14. Haritada verilen illerden İzmir; otomotiv, sigara, boya, deterjan, tarım ürünleri işleyen sanayi kollarının, Adana; otomotiv, mısır, pamuklu dokuma sanayisinin olduğu illerdir. Yozgat ve Gümüşhane'nin gelişiminde sanayinin payı en azdır.

CEVAP: D

15. Verilen faktörlerin hepsi Türkiye'de dağınık yerleşmelerin üzerinde etkilidir. Yer şekillerinin engebeli olduğu, su kaynaklarının bol olduğu ve tarım arazilerinin parçalı olduğu Karadeniz Bölgesi'nde dağınık yerleşmeler yer almaktadır.

CEVAP: E

16. Haritadaki merkezler değerlendirildiğinde çiftlik ülkemizde daha fazla Ege, Trakya, ve Akdeniz'de yaygındır. Oba ülkemizde daha çok Akdeniz Bölgesi'nde, kom ise en fazla Doğu Anadolu Bölgesi'nde görülür.

CEVAP: A

17. Köy altı yerleşmelerinde temel geçim kaynağı hayvancılık ve tarımdır ancak tarım yaygın değildir. Aksine tarım kısıtlı iken hayvancılık daha yaygındır.

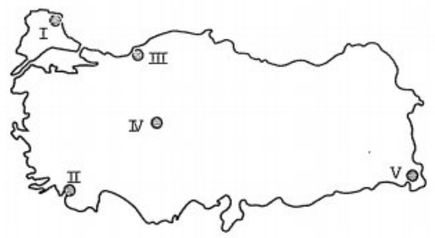
CEVAP: A

18. Burdur askerî bir kenttir. Mersin - liman, Gaziantep - tarım, Afyon - sanayi ve ulaşım, Trabzon, ticaret ve tarım şehridir.

CEVAP: A

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

1.



Yukarıdaki haritada taranarak gösterilen alanların nüfus özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I numaralı alanda sanayi ve ticaret geliştiği için nüfus yoğunluğu fazladır.

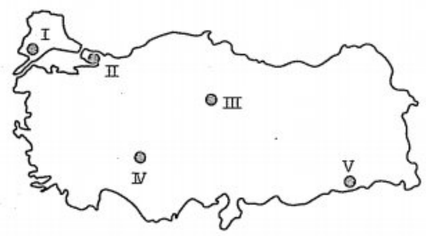
B) II numaralı alanda yer şekilleri engebeli, arazi karstik olduğu için nüfus yoğunluğu azdır.

C) III numaralı alanda madencilik ve sanayi faaliyetlerinin gelişmesi nüfus miktarının artması üzerinde etkili olmuştur.

D) IV numaralı alanda olumsuz iklim koşulları nedeniyle tarımdan elde edilen gelirin az olması nüfus yoğunluğunun az olması üzerinde etkili olmuştur.

E) V numaralı alanın dağlık ve engebeli olması nüfus yoğunluğunun az olması üzerinde etkili olmuştur.

2. Fizyolojik nüfus yoğunluğu bir alanda yaşayan insan sayısının o alandaki toplam tarım alanlarının yüz ölçümüne oranlaması ile hesaplanmaktadır.



Buna göre yukarıdaki haritada işaretlenen alanlardan hangisinde fizyolojik nüfus yoğunluğu diğerlerine göre daha fazladır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Türkiye'de yer alan kırsal yerleşmeler ikamet süresine göre sınıflandırıldığında aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlış olur?**

Kırsal Yerleşme	İkamet Süresi
A) Ağıl	Geçici
B) Divan	Sürekli
C) Mahalle	Sürekli
D) Yayla	Geçici
E) Oba	Sürekli

4. Yaşadığımız kentte insanlar büyük oranda madencilik ile uğraşmaktadır. Halkın en önemli geçim kaynağı linyit kömürü işletmeleridir. Burada madencilikle birlikte sadece maden işçiliği değil çıkarılan linyitlerin paketlenmesi, ulaştırılması gibi birçok sektör ortaya çıkmıştır. Ayrıca kentin büyümesi diğer hizmetlerin de gelişmesine katkı sağlamıştır.

Yukarıdaki bilgileri veren bir kişinin aşağıdaki kentlerden hangisinde yaşadığı söylenebilir?

A) Seydişehir B) Tavşanlı C) Murgul D) Divriği E) Zonguldak

5. Doğu Karadeniz'de balıkçılık, tarım ve hayvancılık halkın geçim kaynakları arasında yer almaktadır (I). Yer şekillerinin dağlık ve engebeli olması tarım alanlarının dar olmasına, halkın büyük oranda balıkçılık ve hayvancılığa yönelmesine neden olmuştur (II). Kırsal alanlarda tarım alanlarının parçalı ve bölünmüş olması ve su kaynaklarının bol olması dağınık yerleşmelerin ortaya çıkmasında etkili olmuştur (III). Bölümün en büyük kenti olan Trabzon'un gelişmesinde liman fonksiyonunun etkisi olmuştur (IV). Bu özellikleri sonucu Doğu Karadeniz göç almakta ve gerçek nüfus artışı doğal nüfus artışına göre fazla olmaktadır (V).

Yukarıdaki metinde numaralandırılarak verilen cümlelerden hangisinde bilgi yanlışı bulunmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

6. **Aşağıdaki kentlerden hangisinin gelişiminde diğerlerine göre daha farklı bir fonksiyon etkili olmuştur?**

A) Seydişehir
B) Soma
C) Maden
D) Alanya
E) Hekimhan

7. İlk nüfus sayımı 1927 yılında gerçekleştirilmiştir. 1935 sayımından sonra her beş yılda bir yapılan sayımların 1990 yılından sonra her 10 yılda bir yapılması kararlaştırılmıştır. Daha sonra adrese dayalı nüfus kayıt sistemine geçilerek yerinde sayımlara son verilmiştir.

Türkiye'de adrese dayalı nüfus kayıt sistemine kaç yılında geçilmiştir?

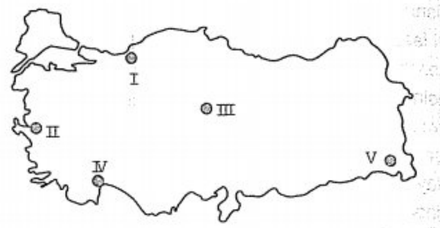
A) 2005 B) 2006 C) 2007 D) 2008 E) 2000

8. **Türkiye'de göç ve göç edilen yerler değerlendirildiğinde ve son yıllarda göç hareketinin yönü oranlandığında en büyük oranın aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verildiği söylenebilir?**

A) Kırdan kente
B) Kentten kıra
C) Kırdan kıra
D) Kentten kente
E) Yurt içinden yurt dışına

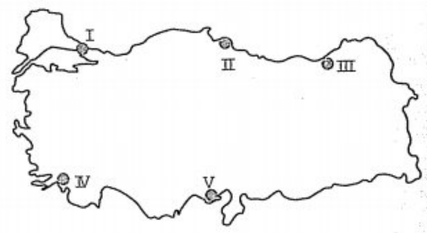
9. **Aşağıdaki köy altı yerleşmelerden hangisinin kurulmasında diğerlerine göre farklı bir fonksiyon etkili olmuştur?**

A) Çiftlik B) Yayla C) Dam D) Kom E) Ağıl

10. 

Yukarıdaki haritada işaretlenen alanlardan hangisinde doğum hızı ve anne başına düşen çocuk sayısı diğerlerine göre daha fazladır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. 

Yukarıdaki haritada işaretlenen merkezlerdenhangisinde mevsimlik göçlerin oranının fazla olduğu söylenemez?

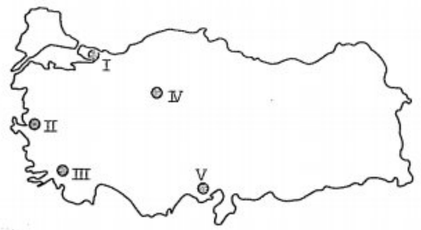
A) I B) II C) III D) IV E) V

12. **Türkiye'de nüfus dağılışı ile ilgili olarak aşağıda verilen açıklamalardan hangisi doğru değildir?**

A) Nüfus yoğunluğunun düşük olduğu yerlerde doğurganlık oranı düşüktür.
B) Nüfus dağılışında ekonominin gelişmişliği önemli rol oynar.
C) Nüfus dağılışını etkileyen en önemli doğal faktörler yer şekilleri ve iklim özellikleridir.
D) Delta ovalarında nüfus yoğunluğu fazladır.
E) İklim özelliklerinin elverişli olduğu kıyı yörelerindeki düzlüklerde genellikle nüfus fazladır.

13. **Türkiye'de 1927 yılından günümüze kadar aşağıdakilerden hangisinin sürekli artış gösterdiği söylenemez?**

A) Kır ve şehir nüfusu arasındaki farkın
B) Nüfus sayısının
C) Aritmetik nüfus yoğunluğunun
D) Şehirleşme oranının
E) 15 – 64 yaş arasındaki nüfus sayısının

14. 

Yukarıdaki haritada verilen yörelerden hangisi nüfus yoğunluğunun yüksek olduğu yörelerden biri değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Akdeniz kıyılarında yer alan Teke ve Taşeli yöreleri iklim özellikleri elverişli olduğu hâlde aritmetik nüfus yoğunluğu düşüktür.

Teke ve Taşeli platolarında tarımsal etkinlikleri kısıtlayan ve buna bağlı olarak nüfuslanmayı azaltan en önemli özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Arazinin karstik oluşumlar nedeniyle yüzey suları bakımından fakir olması
B) Yağış rejiminin düzensiz olması
C) Yer altı suları bakımından zengin olması
D) Yaz mevsimi kurak geçen Akdeniz ikliminin etkili olması
E) İndirgenmiş sıcaklıkların yüksek olması

16. I. Bitki örtüsü
II. Yer şekilleri
III. Jeolojik özellikler
IV. İklim özellikleri

Türkiye'de nüfus dağılışını yukarıdaki doğal özelliklerden hangileri daha fazla etkilemiştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

17. Türkiye'de nüfus artış hızı 1950'li yıllardan sonra yükselmiş, daha sonra düşmeye başlamıştır.

Türkiye'de 1950'li yıllardan sonra nüfus artış hızının yükselmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu ileri sürülemez?

A) Doğum oranlarının artmasının
B) Sağlık hizmetlerinin gelişmesinin
C) Beslenme koşullarının iyileşmesinin
D) Çocuk ölümlerinin azalmasının
E) Köyden kente göçlerin hızlanmasının

18. I. Nüfus bölgelerin alanlarıyla orantılı dağılmıştır.
II. Çalışanların çoğu hizmetler sektöründe yer alır.
III. Tarımsal nüfus yoğunluğunun en yüksek olduğu bölge İç Anadolu Bölgesi'dir.
IV. Erkek nüfusu kadın nüfusundan daha fazladır.

Yukarıda verilenlerden hangileri Türkiye'nin nüfusu ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

ÇÖZÜM

2

Türkiye'nin Beşerî Coğrafyası

1. I numaralı alan Yıldız Dağları bölümüdür. Bu alanda yer şekilleri engebeli olduğu için tarım, ulaşım ve ticaret gelişmemiştir. Marmara Bölgesi'nde nüfus yoğunluğunun az olduğu alanlar arasında yer almaktadır.

CEVAP: A

2. Haritada işaretlenen II numaralı alan Kocaeli, Adapazarı'nın olduğu yöredir. Bu alanda toplam nüfus fazladır. Ayrıca arazi büyük oranda sanayi tesislerine ve yerleşim alanlarına ayrılmıştır. Bu nedenle fizyolojik nüfus yoğunluğu fazladır.

CEVAP: B

3. İkamet süresine göre kırsal köy altı yerleşmeleri sınıflandırıldığında obalar geçici yerleşmeler içinde yer alır. Obalar hayvan otlatılan faaliyetlerinin yapıldığı birkaç çadırdan oluşan geçici köy altı yerleşmeleridir.

CEVAP: E

4. Linyit kömürü işletmeleri, Kütahya'nın ilçesi olan Tavşanlı'nın gelişmesinde etkili olmuştur. Seçeneklerde verilen Zonguldak'ta ise taş kömürü çıkarılmaktadır. Seydişehir'in gelişmesinde boksit, Murgul'un gelişmesinde bakır, Divriği'nin gelişmesinde demir madeni etkili olmuştur.

CEVAP: B

5. Doğu Karadeniz Türkiye'de göç veren alanlardan biridir. Bu nedenle gerçek nüfus artış hızı doğal nüfus artışından daha fazla değildir.

CEVAP: E

6. Malatya-Hekimhan demir madeni, Manisa-Soma linyit kömürü madeni, Elâzığ-Maden bakır madeni, Konya-Seydişehir ise boksit madenine bağlı olarak gelişmiştir. Antalya-Alanya'nın gelişiminde ise turizm faaliyetleri etkili olmuştur.

CEVAP: D

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. Türkiye'de 1927 yılından günümüze kadar nüfus sayısı sürekli arttığı için aritmetik nüfus yoğunluğu da sürekli artmıştır. Şehirleşme oranı da sürekli artmıştır. Aynı şekilde 15 – 64 yaş arasında yer alan nüfus sayısı da sürekli artmıştır. Türkiye'de 1927 yılında kır nüfusu şehir nüfusundan fazla idi. 1927 yılından 1985 yılına kadar kır nüfusu oranı azalmış, şehir nüfusu oranı artmıştır. 1985 yılında kır ve şehir nüfusu eşitlenmiş ve bu tarihten sonra şehir nüfusu sayısı kır nüfusu sayısını geçmiş ve aralarındaki fark artmıştır. Böylece kır nüfusu ile şehir nüfusu arasındaki fark önce azalmış sonra artmıştır, artış sürekli değildir.

CEVAP: A

14. I numara ile gösterilen Kocaeli Yarımadası (İstanbul, Kocaeli),

II numara ile gösterilen İzmir,

IV numara ile gösterilen Yukarı Sakarya bölümü (Ankara – Eskişehir), V numara ile gösterilen Çukurova (Adana) nüfus yoğunluğu yüksek olan yerlerdir.

III numara ile gösterilen Menteşe yöresi (Muğla) engebeli arazi yapısı nedeniyle nüfus yoğunluğu az olan yörelerdendir.

CEVAP: C

15. Teke ve Taşeli platolarında karstik arazi yapısına bağlı olarak yüzey suları yer altına sızdığı için, yüzey suları bakımından fakir yörelerdir. Yüzey sularının az olması ve tarım alanlarının azlığı tarım etkinliklerini kısıtlar. Bu yüzden buralarda nüfus azdır.

CEVAP: A

16. Türkiye'de nüfus dağılışında en önemli doğal etkenler yer şekilleri ve iklim özellikleridir. Yer şekillerinin engebeli olduğu, iklim özelliklerinin elverişsiz olduğu yerlerde nüfus az, engebenin az iklim özelliklerinin elverişli olduğu yerlerde nüfus fazladır.

CEVAP: D

17. Köyden kente göçler Türkiye'nin toplam nüfus sayısında bir değişime neden olmaz. Diğer verilenler Türkiye'de söz konusu dönemde nüfus artış hızının yükselmesini sağlayan özelliklerdir.

CEVAP: E

18. Türkiye'de çalışanların çoğunluğu hizmetler sektöründe çalışır. Erkek nüfusu kadın nüfusundan daha fazladır. Türkiye'de nüfusun bölgelerin alanlarıyla orantılı dağıldığı ve İç Anadolu Bölgesi'nde tarımsal nüfus yoğunluğunun yüksek olduğu bilgileri doğru değildir.

CEVAP: B

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Nüfus artış hızının çok yüksek olması bazı sorunlara neden olur. Ancak Türkiye'deki bazı gelişmeler ve son dönemlerde uygulanan politikalara bağlı olarak nüfus artış hızı düşmektedir.

Aşağıdaki özelliklerden hangisi görüldüğünde nüfus artış hızının yüksek olması sorun olmaktan çıkar?

A) Dağınık yerleşmeler çoğaldığında
B) Kalkınma hızı yüksek olduğunda
C) İl sayısı artırıldığında
D) Başka ülkelere göçler arttığında
E) Kır ve kent nüfusu birbirine yakın olduğunda

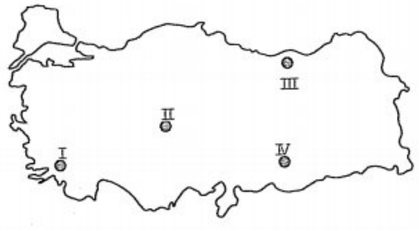
8. Türkiye'de nüfus yoğunluğunun düşük olduğu yerler genellikle arazinin engebeli tarım alanlarının dar olduğu yerlerdir.

Aşağıdaki illerden hangisinde nüfus yoğunluğunun düşük olması bu genellemeye uymaz?

A) Artvin B) Hakkâri C) Muğla
D) Konya E) Kırklareli

9. Kurak yörelerde yerleşmeler genellikle su kaynakları çevresinde yoğunlaşırlar.

Buna göre;



yukarıdaki haritada verilen yerlerden hangilerinde yerleşmelerin daha çok su kaynakları bakımından elverişli yerlerde yoğunlaştığı söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. **Türkiye'de nüfusun dağılışında sanayinin önemli etkisi olduğunu, sanayinin geliştiği yerlerde nüfusun fazla olduğunu söyleyen bir kişi;**

I. Kocaeli,
II. Gaziantep,
III. Muğla,
IV. Antalya

illerinden hangilerini sanayinin gelişmişliğine bağlı olarak nüfuslanmanın olduğu illere örnek gösteremez?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Türkiye'de bazı bölgelerin nüfusu hızlı artarken, bazı bölgelerin nüfusu yavaş artmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bölgelerin nüfus artış hızını etkilemez?

A) Başka bölgeye olan göçler
B) Başka bölgeden alınan göçler
C) Bölge içindeki göçler
D) Doğum oranları
E) Ölüm oranları

12. Bir ülkenin toplam nüfusunun toplam alanına bölünmesiyle aritmetik nüfus yoğunluğu elde edilir.

Türkiye'nin 1940 – 2017 yılları arasında aritmetik nüfus yoğunluğunun sürekli olarak artması aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

A) İç göçlerin artmasının
B) Şehirli nüfus oranının artmasının
C) Konut yapımının artmasının
D) Ekonominin gelişmesinin
E) Nüfusun artmasının

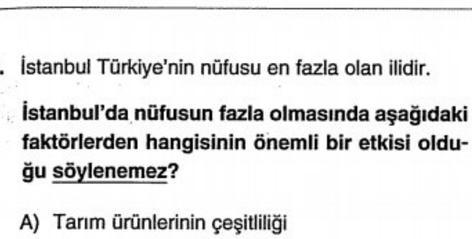
HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. İstanbul Türkiye'nin nüfusu en fazla olan ilidir.

İstanbul'da nüfusun fazla olmasında aşağıdaki faktörlerden hangisinin önemli bir etkisi olduğu söylenemez?

A) Tarım ürünlerinin çeşitliliği
B) Endüstrinin gelişmiş olması
C) Ticaretin gelişmiş olması
D) Üniversitelerin sayılarının ve öğrenci kontenjanlarının fazla olması
E) Turizm etkinliklerinin gelişmiş olması

14.



Yukarıdaki grafikte Türkiye'de 1935 – 2017 yılları arasında nüfus artış hızları verilmiştir.

Grafikten yararlanılarak aşağıda verilenlerden hangisine ulaşılamaz?

A) Nüfus artış hızının en düşük olduğu yıl 1945 yılıdır.
B) Türkiye'nin nüfus sayısı bazı yıllarda azalmış, bazı yıllarda artmıştır.
C) Verilen tarihler içinde nüfus sayısının en fazla olduğu yıl 2017 yılıdır.
D) Nüfus artış hızının en yüksek olduğu yıl 1960 yılıdır.
E) 2007 – 2017 yılları arasında nüfus artış hızı binde 10 – 15 arasında gerçekleşmiştir.

15. **Marmara Bölgesi'nde;**

I. Edirne,
II. Sakarya,
III. Çanakkale,
IV. Bursa

illerinden hangilerinin nüfusu diğerleri kadar fazla değildir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

16. Türkiye'de nüfus artış hızı son dönemlerde düşmektedir.

Nüfus artış hızının düşmesi ile;

I. nüfusun ikiye katlanma süresi,
II. genç nüfusun toplam nüfus içindeki payı,
III. nüfus piramidinin tabanının genişliği,
IV. medyan (ortanca) yaş

özelliklerinden hangilerinde artış görülmez?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

17. Türkiye'de iklim özelliklerinin elverişli olduğu verimli ovalar genellikle nüfus yoğunluğunun yüksek olduğu yerlerdir.

Aşağıdaki ovalardan hangisinde nüfus yoğunluğu diğerlerindeki kadar yüksek değildir?

A) Amik Ovası B) Gediz Ovası
C) Malazgirt Ovası D) Bafra Ovası
E) Çukurova

CamScanner ile tarandı

1 Türkiye'nin Beşerî Coğrafyası

1. Ergene bölümü ve Cihanbeyli Platosu'nda yer şekilleri sade olduğu hâlde kurak iklim etkili olduğu için, Hakkâri yöresinde ise hem yer şekilleri hem de iklim şartları elverişsiz olduğu için nüfus yoğunluğu azdır. Doğu Karadeniz kıyı kuşağında çizgisel yerleşmeler görülür ve nüfus yoğunluğu fazladır. Menteşe yöresi Akdeniz iklim şartlarına sahip bir yer olmasına karşın dağlık ve engebeli olduğu için seyrek nüfuslu yerlere örnektir.

CEVAP: B

2. Nüfus piramitleri yalnızca bir yılın verilerini göstermektedir. Nüfus piramitlerinde nüfusun yaş ve cinsiyet gruplarına dağılımı verilmektedir. Nüfus artış hızını belirlemek için bir önceki yılın nüfus bilgilerine ihtiyaç vardır. Bu nedenle 2017 yılı nüfus piramidi incelenerek nüfus artış hızına ulaşılamaz.

CEVAP: D

3. Kentleşme oranının artması ve eğitim seviyesinin yükselmesi Türkiye'de kadının çalışma hayatına atılmasını artırmış, doğum kontrol yöntemlerinin yaygınlaşmasını ve etkili kullanımını artırmıştır. Bu nedenle nüfus artış hızı azalmıştır.

CEVAP: C

4. Yıllar içinde tarımda makineleşmeyle birlikte kırdan kente göçün arması tarımsal nüfus miktarı ve oranında bir azalma yaşanmasına sebep olmuştur. Bununla birlikte mera alanları ve bazı orman alanlarının tarıma açılması tarım arazilerinin genişlemesine neden olmuştur. Bu nedenle seçeneklerde verilenlerden hepsi tarımsal nüfus yoğunluğunun azalmasına neden olmuştur.

CEVAP: E

5. Nüfusun fazla olduğu bu alanlarda genel olarak istihdam olanakları fazla, ulaşım hizmetleri gelişmiş, enerji tüketimi fazla, eğitim ve sağlık hizmetleri gelişmiştir. Ancak bu kentlerin tamamında madencilik sektörü önemli bir konumda değildir.

CEVAP: D

6. Kırdan kente göç ile birlikte tarım topraklarının ekilmemesi ve boş bırakılması toprak erozyonunu artırmaktadır. Ayrıca kente yapılan göçlerle birlikte kentlerde çarpık kentleşme ve eğitim, sağlık hizmetlerinin aksaması sorunları ortaya çıkmaktadır. Nüfus artış hızının yüksek olması kırdan kente göçün sonucu değil nedenidir.

CEVAP: C

7. Kalkınma hızı yüksek olduğu zaman nüfus artışı belli bir düzeye kadar olduğunda fazla sorun yaşanmaz. Ancak kalkınma hızı düşük nüfus artış hızı yüksek olduğu zaman bazı sorunlar yaşanır. Bunlardan en önemlisi işsizliktir.

CEVAP: B

8. Artvin, Hakkâri, Muğla, Kırklareli engebeli arazi nedeniyle nüfus yoğunluğu düşük olan illerdir. Konya engebenin az olduğu bir il olduğu hâlde kurak iklim koşulları nedeniyle nüfus yoğunluğu azdır. (Konya nüfus sayısı fazla olduğu hâlde alanı büyük olduğu için aritmetik nüfus yoğunluğu az olan bir ildir.)

CEVAP: D

9. I (Menteşe yöresi) ve III (Doğu Karadeniz Bölümü) numaralarla gösterilen yerlerde yağışın fazla olması ve yer altı sularının bol olması nedeniyle su kaynakları nüfus dağılışını fazla etkilemez. Ancak II (İç Anadolu Bölgesi'nin güneyi) ve IV (Güneydoğu Anadolu Bölgesi) numara ile gösterilen yerlerde kurak iklim koşulları ve su kaynaklarının azlığı nüfusun su kaynakları bakımından elverişli olan yerlerde yoğunlaşmasına neden olmuştur.

CEVAP: D

10. Kocaeli ve Gaziantep illeri sanayinin gelişmesine bağlı olarak nüfuslanan illere örnek verilebilir. Ancak Muğla ve Antalya illeri sanayinin geliştiği iller arasında değildir. Bu illerde daha çok turizm gelişme nedenidir.

CEVAP: E

11. Başka bölgeden alınan göçler ve doğumlar nüfusun artmasına, başka bölgeye olan göçler ve ölümler nüfusun azalmasına neden olur. Bölge içinde yapılan göçler bölge nüfusunun değişmesine neden olmaz.

CEVAP: C

12. 1940 – 2017 yılları arasında Türkiye'de nüfus sürekli arttığı için aritmetik nüfus yoğunluğu da sürekli artış göstermiştir. Bu süre içinde Türkiye'nin yüz ölçümü değişmemiştir.

CEVAP: E

13. İstanbul'da endüstrinin gelişmiş olması, ticaretin gelişmiş olması, üniversitelerin sayılarının ve öğrenci kontenjanlarının fazla olması, turizm etkinliklerinin gelişmiş olması nüfusun artmasına neden olan özelliklerdendir. İstanbul'da önemli bir tarım etkinliği yoktur.

CEVAP: A

14. Türkiye'de nüfus sayısı grafikte verilen dönemde sürekli olarak artmıştır. Grafikteki değişim nüfus artış hızının değişimidir. Diğer seçeneklerde verilenler grafikten elde edilebilecek sonuçlardır.

CEVAP: B

15. Bursa ve Sakarya illeri Marmara Bölgesi'nin ve Türkiye'nin nüfusu fazla olan illerindendir. Edirne ve Çanakkale illerinin nüfusu Bursa ve Sakarya illerine göre daha azdır.

CEVAP: B

16. Nüfus artış hızı düştüğü zaman nüfusun ikiye katlanma süresi uzar, medyan yaş yükselir. Ancak nüfus artış hızı düştüğünde genç nüfusun toplam nüfus içindeki payı azalır, nüfus piramidinin tabanı daralır.

CEVAP: C

17. Çukurova, Amik Ovası, Gediz Ovası ve Bafra Ovası iklim özelliklerinin elverişli olmasına bağlı olarak tarım ürünleri çeşitliliğinin ve tarımsal üretimin fazla olduğu ovalardır. Bu yüzden bu ovalarda nüfus yoğunluğu fazladır. Malazgirt Ovası'nda kurak iklim koşulları nedeniyle tarım ürünü çeşitliliği soruda verilen diğer ovalara göre azdır.

CEVAP: C

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

PEKİŞTİRİYORUM

1 Türkiye'nin Beşerî Coğrafyası

1. **Aşağıdakilerden hangisinin artışı, Türkiye'deki hızlı nüfus artışıyla açıklanamaz?**
   A) Gelir dağılımındaki dengesizliğin
   B) İşsizliğin
   C) Okul gereksiniminin
   D) Alt yapı gereksiniminin
   E) İl sayısının

2. I. Doğum oranının yüksekliği
   II. Tarım alanlarının genişliği
   III. Endüstri kuruluşlarının yoğunluğu

   Yukarıdakilerden hangileri Marmara Bölgesi'nde kent nüfusunun hızla artmasında etkilidir?
   A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
   D) I ve II E) II ve III

3. Türkiye'de hızlı kentleşme, kentlerdeki yaşamı giderek güçleştirmektedir.

   Buna göre aşağıdakilerden hangisi, hızlı kentleşmenin yaşandığı yerlerde alınması gereken önlemlerden biri değildir?
   A) Büyük kentlerde endüstri tesislerinin ve yerleşmelerin kurulması için uygun alanlar belirlenmelidir.
   B) Yeni yerleşim alanlarının altyapı gereksinimleri bitirilmeden yerleşmeye açılmamalıdır.
   C) Dere yatakları ancak kurutulduktan sonra iskana açılmalıdır.
   D) Yeni alanlar yerleşmeye açılmadan önce zemin etüdü çalışmaları yapılmalıdır.
   E) Hizmet planlaması, adrese dayalı nüfus kayıt sistemi verilerine göre yapılmalıdır.

4. **Aşağıda belirtilen dönem ve olayların hangisi, Türkiye'de nüfus artış hızının azalmasında daha az etkili olmuştur?**
   A) 1918 – 1923 döneminde savaşların yaşanması
   B) 1940 – 1945 döneminde II. Dünya Savaşı nedeniyle seferberlik ilan edilmesi
   C) 1960 – 1965 döneminde özellikle yetişkin erkek nüfusun işçi olarak yurt dışına gitmesi
   D) 1970 – 1980 döneminde kırsal kesimden kentlere olan iç göçün yoğunluk kazanması
   E) 1985 – 2010 döneminde eğitim seviyesinin yükselmesi ve kadınların iş hayatına daha fazla katılması

5. **Türkiye'de nüfusun tarihsel gelişimi ve sayım dönemlerine göre nüfus hareketleri göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**
   A) Yıllık nüfus artış hızının en fazla olduğu dönem 1955 – 1960 yılları arasındadır.
   B) En düşük nüfus artış hızı 1940 – 1945 yılları arasındadır.
   C) Cumhuriyet Dönemi'nde ilk nüfus sayımı 1927 yılında yapılmıştır.
   D) Özellikle 1950'den sonra tarım sektöründe çalışanların oranı sürekli azalmıştır.
   E) Sayım dönemlerine göre kentsel nüfus, kırsal nüfustan daima fazla olmuştur.

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

6. **Türkiye'de doğurganlık oranının yüksek olmasının aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu söylenemez?**
   A) Bölgeler arasında tarımsal nüfus yoğunluğunun farklılık göstermesi
   B) Eğitim ve sağlık hizmetlerinin yetersiz kalması
   C) Kişi başına düşen millî gelirin azalması
   D) Kırdan kente göçün artması
   E) Genç nüfus oranının yüksek olması

7. **Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin denize kıyısı olan bölgelerinin ortak özelliğidir?**
   A) Dağların kıyıya paralel uzanması
   B) Kıyı kesiminde nüfusun iç kesimden fazla olması
   C) Tarım gelirinin endüstri gelirinden fazla olması
   D) Halkın temel geçim kaynağının balıkçılık olması
   E) Kıyı boyunca geniş kumsalların bulunması

8. **Türkiye nüfusu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**
   A) Yer şekilleri ve yükselti nüfus yoğunluğunu etkiler.
   B) Kırsal kesimde doğum oranı kentlerdekinden yüksektir.
   C) Son yıllardaki hızlı nüfus artışının temel nedeni dışarıda alınan göçlerdir.
   D) Nüfusun dağılışı coğrafi bölgeler, bölümler ve yöreler arasında farklılık gösterir.
   E) Çalışan nüfusta erkek sayısı kadın sayısından fazladır.

9. I. Kent nüfusunun kır nüfusundan fazla olması
   II. Hizmet sektöründe çalışan nüfusun endüstride çalışan nüfustan fazla olması
   III. Kadın nüfusun erkek nüfustan fazla olması

   Yukarıdakilerden hangileri Türkiye nüfusunun özelliklerindendir?
   A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
   D) I ve II E) II ve III

10. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin nüfus özelliklerinden biri değildir?**
    A) Yıllık nüfus artış oranının sürekli yükselmesi
    B) Mevsimlik iş gücü göçünün olması
    C) Nüfus yapısının genç ve dinamik olması
    D) Nüfus yoğunluğunun giderek artması
    E) Hızlı bir kentleşme sürecinin yaşanması

11. **Türkiye nüfusuyla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?**
    A) Kıyıyla iç kesimler arasında nüfus yoğunluğu bakımından önemli farklılıklar vardır.
    B) Nüfusun dağılışı, iklim ve yer şekilleriyle yakından ilgilidir.
    C) Genellikle kış mevsiminin ılık ve yağışlı geçtiği yerlerde nüfus yoğunluğu fazladır.
    D) Endüstirinin geliştiği kentlerde, nüfus yoğunluğu mevsimler arasında büyük değişiklik gösterir.
    E) Aritmetik nüfus yoğunluğunun fazlalığında illerin yüz ölçümlerinin büyüklüğü önemli bir etkendir.

CamScanner ile tarandı

12. Aşağıdaki tabloda 1950 ve 2000 yıllarında Türkiye'nin aritmetik, fizyolojik ve tarımsal nüfus yoğunlukları verilmiştir.

	1950	2000
Aritmetik nüfus yoğunluğu	26	89
Fizyolojik nüfus yoğunluğu	131	282
Tarımsal nüfus yoğunluğu	107	98

Bu tablodaki bilgiler,

I. 2000 yılında kırsal kesimde yaşayan insan 1950 yılındakinden azdır.

II. 1950 – 2000 yılları arasında Türkiye'nin nüfusu 3 katından fazla artmıştır.

III. 2000 yılında tarım alanlarının toplam yüz ölçümü 1950 yılındakinden daha azdır.

yargılarından hangilerine ulaşmak için yeterlidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. Tarımsal nüfus yoğunluğu, bir ülkede veya bir bölgede tarım ve hayvancılıkla geçinen nüfusun o ülke veya bölgedeki tarım için kullanılan alana bölünmesiyle elde edilir.

Buna göre, Doğu Anadolu Bölgesi'nde tarımsal nüfus yoğunluğunun fazla olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

A) Genç nüfusun fazla olmasıyla
B) Bölge dışında göçün fazla olmasıyla
C) Sebze tarımının yaygın olmasıyla
D) Tarıma elverişli alanların az olmasıyla
E) Endüstrinin belirli yerlerde toplanmış olmasıyla

15. I. Çatalca – Kocaeli
II. Ergene
III. Güney Marmara
IV. Yıldız Dağları

Yukarıdaki bölümlerin hangilerinde nüfus yoğunluğu diğerlerinden daha fazladır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
E	C	C	D	E	A	B	C	D	A	D	B	D	B

HOCAWEBDE

1. **Aşağıdaki ovaların hangisinde nüfus yoğunluğu en azdır?**

A) Çukurova B) Bursa Ovası
C) Bafra Ovası D) Balıkesir Ovası
E) Iğdır Ovası

2. **Aşağıdaki yarımadaların hangisinde nüfus yoğunluğu en fazladır?**

A) Biga B) Datça C) Gelibolu
D) Kapıdağ E) Çatalca

3. Orta Karadeniz Bölümü'nde nüfus dağılışı Doğu Karadeniz Bölümü'nden farklı olarak iç kısımda da yoğundur.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin iki bölüm arasında farklılık göstermesinden kaynaklanmaktadır?

A) Yüzey şekilleri
B) Yıllık yağış tutarı
C) Akarsu ağı
D) Doğal bitki örtüsünün dağılışı
E) Yer altı zenginliği

4. İstanbul ve Bolu kentlerinin deprem riski taşımalarına karşın, bu kentlerde ve aralarında kalan yerlerde nüfus yoğunluğu Türkiye ortalaması üzerindedir.

Bu yerlerin aşağıdaki özelliklerinden hangisi nüfus yoğunluğunun yüksek olmasının nedenlerinden biri değildir?

A) Verimli ovaların varlığı
B) Endüstri kuruluşlarının çokluğu
C) Orman alanlarının varlığı
D) İklim koşullarının elverişliliği
E) Ulaşım olanaklarının çeşitliliği

5. **Aşağıdakilerden hangisi, Antalya'da nüfus yoğunluğunun Burdur'dan fazla olmasının nedenlerinden biri değildir?**

A) Önemli bir liman kenti olması
B) İş olanaklarının daha fazla olması
C) İç ve dış ticaretin daha fazla gelişmiş olması
D) Tarımsal ürünlerde çeşitliliğin fazla, verimin yüksek olması
E) Yüz ölçümünün daha büyük olması

6. **Akdeniz Bölgesi'nde nüfus ve nüfus yoğunluğunun en seyrek olduğu yer aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Antalya Bölümü
B) Adana Bölümü
C) Çukurova Yöresi
D) Taşeli ve Teke Yöresi
E) Hatay

HOCAWEBDE

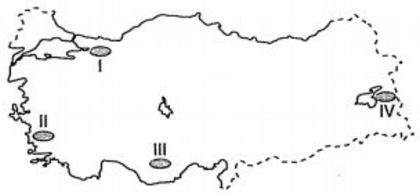
CamScanner ile tarandı

7. Türkiye'de, kıyılarda ve kıyılara yakın yerlerde nüfus yoğunluğu iç kesimlere göre daha fazladır.

Bu genelleme, aşağıdaki yerlerden hangisi için geçerli değildir?

A) Çatalca – Kocaeli Platosu
B) Taşeli Platosu
C) Gediz Ovası
D) Çarşamba Ovası
E) Zonguldak yöresi

8.



Haritada numaralanmış dört yöreden hangisi en sık, hangisi en seyrek nüfusludur?

	En sık	En seyrek
A)	I	II
B)	I	III
C)	II	III
D)	II	IV
E)	III	IV

9. **Aşağıdakilerden hangisi, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde nüfusun yoğun alduğu alanlar arasında yer almaz?**

A) Su kaynaklarına yakın alanlar
B) Sulama olanakları iyileşen ovalar
C) Ulaşım açısından önemli kavşaklar
D) Endüstrinin yoğun olduğu yerler
E) Hidroelektrik enerjinin üretildiği yerler

10. Yirminci yüzyılın ortalarına kadar ülkeler, nüfusun sayısal olarak fazlalığını, güçlü olmak için gerekli ve yeterli bir faktör olarak görüyorlardı. Günümüzdeyse ülkelerin çoğu nüfusun sayıca fazlalığından çok, sosyal ve ekonomik niteliklerine önem vermektedir.

Aşağıdakilerden hangisi, parçada sözü edilen nüfusun sosyal ve ekonomik özellikleri arasında gösterilemez?

A) Çalışan nüfusun sektörel dağılımı
B) Nüfusun dağılışı
C) Ortalama yaşam süresi
D) Kır ve kent nüfus oranları
E) Nüfusun eğitim durumu

11. Aşağıdaki tabloda, Türkiye'de 1990 yılında 6 yaş ve üzerindeki okuryazar nüfus oranları cinsiyete ve bölgelere göre verilmiştir.

Bölge	Okuryazar Oranı (%)	
	Kadın	Erkek
Marmara	82	94
İç Anadolu	77	92
Ege	77	91
Akdeniz	73	89
Karadeniz	70	88
Doğu Anadolu	55	81
Güneydoğu Anadolu	45	76

Bu tablodan yararlanarak aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Bölgelerin toplam nüfusuna
B) Türkiye'de 6 yaş üzerindeki kişi sayısına
C) Genç nüfus içindeki okuryazar oranına
D) Kadın okuryazar oranının en yüksek olduğu bölgeye
E) Okuryazar nüfusun eğitim düzeyindeki farklılıklara

HOCAWEBDE

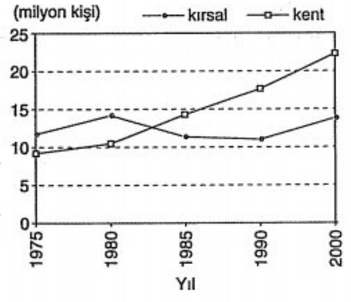
12. 2010 yılında oluşturulan aşağıdaki tabloda, Türkiye'nin yaş gruplarına göre 2012 ve 2025 yıllarının yıl ortası nüfus projeksiyonu gösterilmiştir.

	Nüfus (Bin kişi)			
Yıllar	**0 – 14**	**15 – 64**	**65 +**	Toplam
2012	18,899	50,679	5,310	74,888
2025	18,708	58,264	8,485	85,457
Oranlar (%)				
2012	25,2	67,7	7,1	100
2025	21,9	68,2	9,9	100

Tablodaki verilere bakılarak elde edilecek aşağıdaki sonuçlardan hangisi yanlıştır?

A) 2025 yılında, çocuk nüfusu oranının 2012 yılına göre %3,3 düşmesi beklenmektedir.
B) 2012 yılının çocuk nüfusu oranı, 2025 yılının yaşlı nüfus oranından daha yüksektir.
C) 2025 yılında, işgücüne dâhil olmayan nüfusun oranının %31,8 olması beklenmektedir.
D) 2012 yılı çalışma çağı nüfusu oranı, 2025 yılına göre %0,5 daha az gözükmektedir.
E) 2025 yılında ortalama yaşam süresinin 2012 yılına göre artacağı öngörülmektedir.

13. Aşağıdaki grafik, Türkiye'de 1975 – 2000 sayım yılları arasında kentlerde ve kırsal kesimde yaşayan erkek nüfusun değişimini göstermektedir.



Bu grafikten aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılamaz?

A) Yalnızca 1975 –1980 döneminde, hem kentsel hem de kırsal kesimde erkek nüfusu artmıştır.
B) Kırsal kesimdeki erkek nüfusun en fazla olduğu yıl 1980'dir.
C) Kentlerdeki erkek nüfusun artış hızı kırsal kesimdekinden daha fazladır.
D) Kırsal kesim ve kentlerde yaşayan erkek nüfus miktarı arasındaki en büyük fark 2000 yılındadır.
E) 1980 – 1985 döneminde kentlerdeki erkek nüfus artarken, kırsal kesimdeki azalmıştır.

14. Türkiye'de, çalışan nüfus içinde tarım sektörünün oranı 1980 yılında %60 iken, bu oran 2000 yılında %48'e düşmüştür.

Aşağıdakilerden hangisinin bu azalmaya neden olduğu söylenebilir?

A) Dış satımda tarım ürünleri payının azalması
B) Tarımda makineleşmenin artması
C) Kent sayısının artması
D) Ulaşım olanaklarının artması
E) Yetiştirilen tarım ürünü çeşidinin artması

15. Türkiye'deki bir yörede, geçim kaynakları sınırlı, enerji tüketimi az, tarımla uğraşan kişi sayısı fazla ve doğum oranı yüksektir.

Buna göre, bu yöre için aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?

A) Niteliksiz iş gücü fazladır.
B) Ulaşım olanakları gelişmiştir.
C) Ahır hayvancılığı yaygındır.
D) Okullaşma oranı yüksektir.
E) Nüfus yoğunluğu fazladır.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
E	E	A	C	E	D	B	B	E	B	D	C	A	B	A

CamScanner ile tarandı

TÜRKİYE'NİN EKONOMİK COĞRAFYASI - TARIM VE HAYVANCILIK
– Sorulara Başlamadan Önce Kısa Bilgiler –

- Modern tarıma İntansif, ilkel tarıma Ekstansif tarım denir.
- En uzun sulama tüneli Şanlıurfa " Suruç Tüneli"dir.
- Arazi toplulaştırmasının Karadeniz gibi engebeli yerlerde uygulanması zordur.
- Toplam tarım alanının, ekilen alanların ve nadas alanlarının en fazla olduğu il KONYA'dır.
- Türkiye'de toplam tarım alanının en az olduğu il YALOVA'dır.
- 2015/2016 piyasa yılında yeterlilik düzeyi en yüksek ürün İncir'dir.
- Destekleme alımı yapılmayan ürünler sebzeler, meyveler ve Tütün'dür.
- Devlet kontrolündeki ürünler kenevir, pirinç, haşhaş ve tütündür.
- İki yılda bir iyi ürün veren ürünler fındık, zeytin ve Antep fıstığıdır.
- Sulama ile yetişen ürünler mısır, pamuk, tütündür.
- Kış ılıklığı isteyen ürünler zeytin, turunçgiller, muz ve incirdir.
- Seracılık en fazla Akdeniz'de yapılır.
- Şeker pancarı üretimi kıyılarda ve Güneydoğu Anadolu'da sınırlıdır.
- Çayın ve kenevirin %100'ü Karadeniz'de üretilir.
- İklim seçiciliği en az olan ürünler üzüm, kayısı ve elmadır.
- Mısırın Karadeniz'de iç tüketimi fazla olduğundan ticari üretimi Akdeniz'dedir.
- Pamukta GAP ile birlikte sulamanın yapılması nedeniyle Güneydoğu Anadolu birinci sıraya gelmiştir.
- Tarımda tarla alanını artırmak veya çiftçi sayısını artırmak, hayvancılıkta hayvan sayısını artırmak verim değildir.
- Büyükbaş mera hayvancılığı doğal koşullardan etkilenirken, büyükbaş ahır besi hayvancılığı doğal koşullardan etkilenmez.
- En gelişmiş ahır besi Marmara'da yapılır.
- Koyun sayısında Van birincidir.
- Kıl Keçisi sayısında Mersin birincidir.
- Tiftik keçisi sayısında Ankara birincidir.
- En çok bal üretimi Ordu'da yapılmıştır.
- Türkiye'de arıcılık gezici arıcılık şeklinde yapılır. Bu durum yıl boyunca bal üretimi yapılmasını sağlar.
- Demir, krom, bakır gibi madenler, metal halindedir. Çeşitli tuzlar, kükürt, soda, cıva gibi madenler metal hâlde değildir.
- En fazla bakır Karadeniz'de en fazla boksit Akdeniz'de bulunur.
- Tek boksit (alüminyum) işletmesi Konya Seydişehir'dedir.
- İlk krom fabrikası Antalya'da kurulmuştur.
- Mermer, krom, zımpara taşı, bor rezervleri fazlayken fosfat rezervleri oldukça azdır.
- En çok elektrik üretimi doğal gazdan yapılmaktadır.
- İlk petrol Raman Dağı (Batman) 'da bulunmuştur.
- Linyit rezervleri % 42 ile en fazla Doğu Anadolu'dadır. Ancak en fazla linyit çıkarımı Ege'den yapılır. Bu durumun nedeni Ege'de linyite erişimin Doğu Anadolu'dan daha kolay olmasıdır (Derinlik).
- En büyük Linyit ile çalışan termik santral Afşin – Elbistan A ve B santralleridir.
- Şırnak Silopi'de Türkiye'nin asfaltitle çalışan tek termik santrali kurulmuştur.
- Mersin'de bulunan Ataş rafinerisi 2005 yılından sonra petrol arıtımını durdurmuştur. Yabancı ortaklı bir şirket olan ataş bu tarihten sonra sadece bir depo olarak çalışmaktadır.
- Tuz Gölü altına doğal gaz depolama tesisi yapılmaktadır. Alınan fazla gaz bu alanda depolanacak ve ihtiyaç dâhilinde kullanılacaktır.
- En büyük hidroelektrik santrali Atatürk Barajı'dır.
- Türkiye'nin güneş, enerji üretiminde kullanıldığında bu potansiyelin en fazla olduğu bölge Güneydoğu Anadolu en az olduğu bölge Karadeniz'dir (Doğu Karadeniz Bölümü).
- İlk deneme amaçlı güneş santrali Şanlıurfa Birecik'tedir. Kule tipi santral Mersin'dedir.
- İlk rüzgâr türbini İzmir – Çeşme Alaçatı'daki santraldir (1998).
- Fay sularına bağlı elektrik üretimi yapan tesisler Aydın – Germencik, Denizli – Sarayköy ve Çanakkale – Tuzla'dır.

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

BAŞLIYORUM!

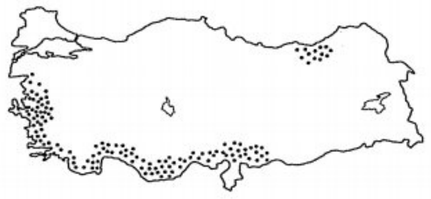
1 Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Tarım ve Hayvancılık

1. İç Anadolu Bölgesi'nde buğday tarımı yapılan yörelerde yağışların az olduğu yıllarda üretim miktarı azalırken, yağışlı yıllarda üretim miktarı artar.

Buna göre, buğday üretiminde verimi artırmak için öncelikle aşağıdakilerden hangisi uygulanmalıdır?

A) Ekim alanlarının genişletilmesi
B) Çiftçi sayısının artırılması
C) Zararlılarla mücadele edilmesi
D) Toprak bakımının iyi yapılması
E) Sulamanın yaygınlaştırılması

2.



Yukarıdaki haritada Türkiye'de yetiştirildiği alanların gösterildiği tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mısır B) Ayçiçeği C) Muz
D) Turunçgiller E) Mercimek

3. Tarımdan elde edilen gelirin artırılması için gereken çalışmalardan biri de sulamadır. Sulama ile bir yörede tarımsal verim ve tarım ürünü çeşidinde artış yaşanır.

Aşağıda verilen illerin iklim özellikleri dikkate alındığında hangisinde verimi artırmak için sulama yapılabileceği söylenemez?

A) Yozgat B) Şanlıurfa C) Adana
D) Rize E) Diyarbakır

4. Büyükbaş hayvancılığın gelişme gösterdiği yörelerden bazılarında yoğun şeker pancarı üretimi ve fabrikaları olduğu görülür.

Aşağıdaki illerden hangisi çevresinde bu duruma bağlı ahır besi hayvancılığı gelişebileceği söylenemez?

A) Mardin B) Yozgat C) Malatya
D) Uşak E) Ankara

5.

Bölge	Bağ alanı (Hektar)	Üretim (1000 ton)
İç Anadolu	141. 000	573
Ege	139. 500	1200
Güneydoğu Anadolu	136. 500	697
Marmara	58. 250	417

Yukarıdaki tabloda Türkiye'de en çok üzüm yetiştirilen bölgelerin bağ alanları ve üzüm üretim miktarları verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi tablodan çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

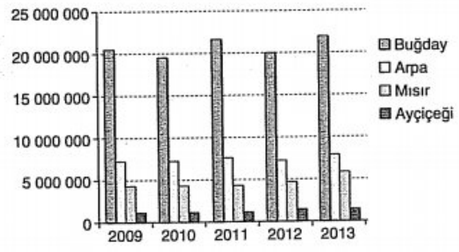
A) Bağ alanlarının en geniş olduğu bölge İç Anadolu Bölgesi'dir.
B) En fazla üzüm üretilen bölge Ege Bölgesi'dir.
C) Birim alandan alınan verim bölgelere göre farklılık gösterir.
D) Verilen bölgeler içinde Marmara Bölgesi bağ alanlarının genişliğinde ve üretimde son sırada yer alır.
E) En yüksek verim İç Anadolu Bölgesinden elde edilir.

6.
- Türkiye'de seracılık en çok Antalya kıyılarında yapılmaktadır.
- Ege Bölgesi'nde seraların ısıtılmasında jeotermal kaynaklardan yararlanılmaktadır.
- Çumra Şeker Fabrikası'nda şeker pancarı kazanlarının soğutulmasında kullanılan atık sıcak sulardan yararlanılarak seralar ısıtılmaktadır.

Yukarıda verilenlerden yararlanılarak seracılığın yapılmasını kolaylaştıran en önemli özelliğin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Toprak özelliklerinin elverişli olması
B) Yaz sıcaklıklarının yüksek olması
C) Ürünleri pazarlamanın kolay olması
D) Sera yapımında kullanılan malzemelerin kolay bulunması
E) Isıtma giderlerinin düşük olması

7. Grafikte bazı tarım ürünlerinin yıllara göre üretim miktarları gösterilmiştir.



Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu grafiğe bakılarak çıkarılabilecek sonuçlardan biri değildir?

A) Buğday üretiminde yıllar arasında dalgalanmalar olmuştur.
B) Verilen yıllarda Arpa üretimi 5 milyon tonun altına düşmemiştir.
C) Verilen yılların tamamında mısırdan elde edilen gelir ayçiçeğinden elde edilen gelirin iki katı olmuştur.
D) Verilen yıllar arasında üretim miktarı en az değişen ürün ayçiçeğidir.
E) Verilen yıllarda buğday üretimi diğer üç ürünün toplamından fazladır.

8. Yetişme döneminde bol su isteyen bir tarım ürünü aşağıdaki illerin sulama olanakları düşünüldüğünde hangisinde yetiştirilemez?

A) Edirne B) Konya C) Şanlıurfa
D) Adana E) Hakkâri

9. Türkiye'de büyükbaş hayvan sayısı oldukça fazla olmasına rağmen yabancı ırk hayvan ithalatının yapılması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

A) Yerli ırkların Türkiye iklimine yeterince uyum sağlayamamış olması
B) Türkiye otlaklarının verimini yitirmesi
C) Yerli ırkların veriminin düşük olması
D) Ahır ve besi hayvancılığının yüksek maliyet gerektirmesi
E) Yayla sayısının fazla olması

10. Besi ahır hayvancılığında verim daha yüksek olduğu halde Türkiye'de mera hayvancılığının yaygın olarak yapılmaya devam edilmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Besi ahır hayvancılığında devlet desteğinin olması
B) Meraların ot potansiyelinin artması
C) Mera hayvancılığının maliyetinin düşük olması
D) Hayvancılığı destekleyen kuruluşların yetersiz olması
E) Mera hayvancılığında pazarlamanın daha kolay olması

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

11. **Türkiye'de arıcılığın daha çok kıyı bölgelerde yapılmasında kıyı bölgelerinin hangi özelliği daha çok etkili olmaktadır?**

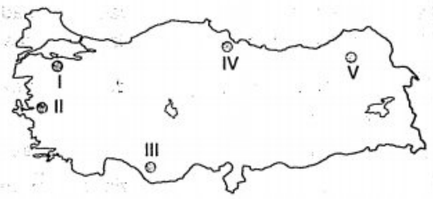
A) Bitki örtüsünün daha zengin olması
B) Pazarlama koşullarının elverişli olması
C) Diğer hayvancılık etkinliklerinin az gelişmiş olması
D) Tarım arazilerinin yeterli olmaması
E) Hayvancılıkta geleneksel yöntemlerin etkili olması

12. Türkiye'de son yıllarda gezgin arıcılık giderek yaygınlaşmaktadır. Arılar dönem dönem çiçek açma zamanı gelen yöreye götürülmekte ve yıl boyunca bal üretimi sağlanmaktadır.

Gezginci arıcılık yönteminin uygulanabilmesi Türkiye'nin hangi özelliği ile ilgilidir?

A) Tarım alanlarının kısıtlı olması
B) Pazarlama koşullarının farklılık göstermesi
C) Mera hayvancılığının fazla olması
D) Bitki örtülerinin çeşitlilik göstermesi
E) Toprak özelliklerinin farklılık göstermesi

13.



Türkiye'de doğal koşullara bağlı olarak farklı yörelerde farklı hayvan türleri beslenmektedir.

Yukarıdaki haritada işaretli yörelerden hangisinde kılkeçisi yetiştiriciliği yaygındır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. **Aşağıda verilen özelliklerden hangisi, Türkiye'de hayvancılığın gelişmesini sağlamak için alınacak önlemlerden biridir?**

A) Meralardaki hayvan sayılarını artırmak
B) Meraların alanlarını genişletmek
C) Yerli ırk hayvan türlerini çoğaltmak
D) Başka ülkelerden hayvan ürünleri ithal etmek
E) Besi – ahır hayvancılığını yaygınlaştırmak

15. Bazı illerin ekonomisinde tarımsal etkinlikler önemli rol oynar.

Aşağıda verilen illerden hangisinde tarımsal etkinliklerin geliştiği ova <u>yanlış</u> eşleştirilmiştir?

A) Bursa – Ergene Ovası
B) Adana – Çukurova
C) Manisa – Gediz Ovası
D) Şanlıurfa – Harran Ovası
E) Hatay – Amik Ovası

16. Karadeniz'de sulamaya ihtiyaç duyulmadan yetişebilen mısır en fazla Akdeniz'de üretilmektedir.

Bu durumun oluşmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

A) Yağış miktarının Akdeniz'de daha fazla olması
B) Ekonomik getirisinin fazla olması nedeniyle Akdeniz'de tercih edilmesi
C) Mısırın Akdeniz iklimine daha fazla uyum sağlaması
D) Mısırdan Akdeniz'deki delta ovalarında daha fazla verim alınması
E) Mısırın yaz kuraklığı isteyen bir ürün olması

17. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de balıkçılıktan elde edilecek geliri artırmak için alınması gereken önlemlerden <u>değildir</u>?**

A) Açık deniz balıkçılığına önem verilmesi
B) Balık çiftliklerinin yaygınlaştırılması
C) Aynı tür balıkların yıl boyunca avlanması
D) Balıkçılıkta teknik donanımın geliştirilmesi
E) Sulardaki kirliliğin önlenmesi

18. **Ege Bölgesi'nde kültür balıkçılığın gelişme göstermesi üzerinde etkili olan faktör aşağıdakilerden hangisi üzerinde de etkili olmuştur?**

A) Sıklıkla küçük çaplı depremlerin yaşanması
B) İç kesimlere doğru karasallığın artması
C) Dalga birikim şekillerine yaygın olarak rastlanması
D) Dağların kıyıya dik uzanış göstermesi
E) Akarsu debilerinin kış aylarında artması

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

ÇÖZÜM

1 Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Tarım ve Hayvancılık

1. Türkiye'de genel olarak kurak ve yarı kurak bir iklim görülmektedir. Bundan tarım iklim koşullarına bağlıdır. Kurak dönemlerde yağış yetersizliğinden dolayı tarım ürünlerinde yıllar içerinde dalgalanmalar görülmektedir. Tarımda verimliliği sağlamak ve iklim koşullarına bağlı kalmamak için sulamanın koşullarının iyileştirilmesi ve yaygınlaştırılması gerekir.

CEVAP: E

2. Türkiye haritasında dağılışı gösterilen tarım ürünü turunçgillerdir. Bu tarım ürünü özellikle kış ılıklığı isteyen bir bitki olup Akdeniz- Ege kıyısı boyunca yetiştirilmektedir. Doğu Karadeniz'de Kelkit vadisi bir mikro klima alanı olup burada da turunçgiller yetişmektedir

CEVAP: D

3. Türkiye de birbirinden farklı iklim tipleri görülmektedir ve her bölgenin yağış sıcaklık koşulları birbirinden farklıdır. Ülkemiz genel olarak kurak ve yarı kurak iklim koşulları yaşanmaktadır. Özellikle yaz döneminde kuraklık belirgindir. Buna karşın ülkemizde kuraklığın belirgin olmadığı her mevsim yağışlı bölge Karadeniz bölgesinin kıyı kesimleridir. Verilen iller içerisinde Rize Karadeniz bölümünde yer alıp her mevsim yağışlıdır. Ve tarımda sulamaya ihtiyaç duyulmamaktadır. Diğer merkezler iç kesimlerde yer alıp kuraklık belirgin olup sulamaya ihtiyaç duyulur.

CEVAP: D

4. Ülkemizde Şekerpancarı özellikle iç kesimlerde sulamaya bağlı olarak yapılmaktadır. Ancak kuraklık nedeniyle Güneydoğu Anadolu bölgesinde bu tarım yapılamamaktadır. Bundan dolayı Mardin de şekerpancarı üretimi yapılamayacağından dolayı bu ürüne dayalı besi hayvancılığı da yapılamaz.

CEVAP: A

5. Verilen tabloda bölgelerin bağ alanları ve bu bağ alanlarından elde ettikleri verim gösterilmektedir. Sadece tablodaki bilgiler değerlendirildiğinde en yüksek verim İç Anadolu bölgesinde değildir. En yüksek verim Ege de görülmektedir.

CEVAP: E

6. Ülkemizde sıcak su kaynakları evlerin ısıtılmasında, sağlık alanında ve sera gibi çeşitli alanlarda kullanılmaktadır. Sıcak su kaynakları kaynağını yerin iç ısından aldığı için herhangi bir ekonomik masraf ortaya çıkarmamaktadır yerden doğal olarak kırık hatlar boyunca yeryüzüne çıkarlar.

CEVAP: E

7. Verilen grafik dikkatli incelendiğinde tarım ürünlerinin yıllar içerindeki üretim miktarları verilmiştir. Yalnızca tablodaki üretim miktarlarına bakarak bir tarım ürününden ne kadar gelir elde edildiği bilgisine ulaşılamaz. Bir tarım ürünün çok fazla üretilmesi, çok fazla gelir getireceği anlamına gelmez.

CEVAP: C

8. Ülkemizde tarımdaki en önemli sorunlardan biri sulama koşullarının yetersizliğidir. Ancak son yıllarda yapılan projelerle birlikte bu sorun giderilmeye çalışılmaktadır. Verilen iller içerisinde Hakkâri ilinde sulama koşulları yer şekillerinden dolayı tarım ürünlerinin su ihtiyacını karşılamak zordur.

CEVAP: E

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

9. Türkiye'deki büyük baş hayvan sayısı çok fazla olmasına karşın ülkemizde yerli ırktan elde edilen süt ve et verimi çok düşüktür bunun en önemli sebebi yerli ırktaki niteliğin düşük olmasıdır. Bunun için yerli ırkların soylarının ıslah edilmesi gerekir.

CEVAP: C

10. Besi ve ahır hayvancılığı kapalı ortamlarda modern yöntemlerin uygulandığı bir yöntemdir ekonomik olarak maliyetlidir. Çiftçilerimiz ekonomik olarak sermaye yetersizliğinden dolayı daha ucuz ve çok fazla maliyet gerektirmeyen çayır ve otlaklara bağlı kalarak mera hayvancılığını tercih ederler.

CEVAP: C

11. Bitki tür ve çeşitliliğinin fazla olduğu yerlerde arıcılık gelişmiştir. Kıyı bölgelerimizde iklim koşullarının uygun olması nedeniyle bitki tür ve çeşitliliği fazladır.

CEVAP: A

12. Türkiye'nin iklim koşulları ve yer şekillerinin çeşitlilik göstermesi nedeniyle bitki tür ve çeşitliliği de fazladır. Bundan dolayı arıcılıkla uğraşan insanlar ülkemizde arılarıyla bitki türünün yoğun olduğu yerlere giderler. Bu durum yıl boyunca bal üretiminin yapılmasını sağlar.

CEVAP: D

13. Kıl keçisi daha çok dağınık ve engebeli yerlerde yetişir. Özellikle Akdeniz bölgesinde bulunur. Türkiye haritası üzerinde işaretli olan merkezlere bakıldığında III numaralı merkez bu duruma en uygun yerdir. I'de ahır ve kümes hayvancılığı, II'de arıcılık, IV ve V de ise çayırlar ve yükseltiden dolayı büyükbaş hayvancılık ön plandadır.

CEVAP: C

14. Türkiye de hayvancılığı geliştirmek için;

Hayvan soylarının ıslahı yapılmalıdır, yerli ırklar yerine et ve süt verimi yüksek ithal ırklar getirilmelidir çünkü yerli ırkların et -süt verimi düşüktür.

Meralardaki hayvan sayısını arttırmak, meraları genişletmek başka ülkelerden hayvan ürünleri ithal etmek bir çözüm değildir. Bunun yerine modern hayvancılık teknikleri kullanılarak besi ve ahır hayvancılık teşvik edilmeli ve yaygınlaştırılmalıdır.

CEVAP: E

15. Verilmiş olan ovalara bakıldığında Ergene ovası Marmara'nın kuzey ve kuzey doğusunun içerisine almaktadır. Yani Edirne, Kırklareli, Tekirdağ. Bursa ovası Güney Marmara bölümü içerisinde yer almaktadır.

CEVAP: A

16. Mısır Karadeniz iklimine ait bir bitki olmasına karşın sulamamayla birlikte en fazla Karadeniz'de iç tüketim fazla olduğundan kendi ihtiyaçları için yetiştirilir. Ancak ticari olarak ekonomik getirisi fazla olduğu için Akdeniz de daha fazla yetiştirilmektedir.

CEVAP: B

17. Yıl içerinde sürekli balıkçılık yapmak özellikle balıkların üreme dönemlerinde balıkçılık yapmak Türkiye de balıkçılığı geliştirmez.

CEVAP: C

18. Tatlı ve ya da tuzlu sularda balık ve diğer su ürünlerinin çiftliklerde üretilmesidir. Ege'de dağların kıyıya paralel uzanması nedeniyle, denizin sığ olması koyların ve körfezlerin fazla olmasını sağlamıştır. Bu da Ege koylarında kültür balıkçılığın gelişmesini sağlamıştır.

CEVAP: D

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

BİLİYORUM!

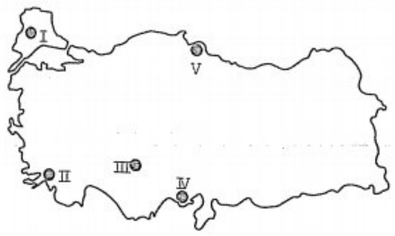
1 Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Tarım ve Hayvancılık

1. Türkiye'de ekim alanı en geniş olan bitki buğdaydır.

Buğday bitkisinin ekim alanının geniş olmasının <u>en önemli</u> nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türkiye'deki iklim ve toprak özelliklerinin buğday bitkisinin isteğine elverişli olması
B) Buğdayın ihraç ürünlerinden olması
C) Sulama ile buğday veriminin artması
D) Toprağın nadasa ayrılmasından sonraki yılda buğdayın veriminin artması
E) Yüksekliği fazla olan alanlarda buğday veriminin düşmesi

2. Arazinin engebeli olduğu yerlerde tarımda makine kullanımı kısıtlıdır.



Haritada verilen yerlerden hangisinde tarımda makine kullanımının yaygın olması <u>beklenmez</u>?

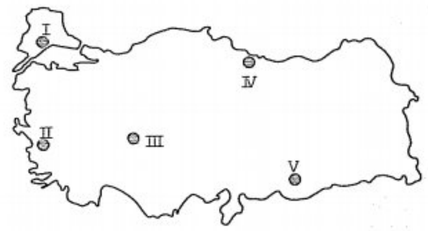
A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Türkiye'de iklim özelliklerine bağlı olarak çeşitli tarım ürünleri yetiştirilmektedir.

Aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin bir yörede yetiştirilmesi o yörede sulama yapıldığının göstergesidir?

A) Nohut B) Mercimek C) Çay D) Pamuk E) Fındık

4. Bir yörede yaygın olarak yetiştirilen bitkiye monokültür bitkisi denir.



Buna göre, yukarıdaki haritada verilen tarım ürünlerinden hangisinin o yöre için monokültür bitkisi olduğu <u>söylenemez</u>?

A) I – Ayçiçeği
B) II – İncir
C) III – Tütün
D) IV – Fındık
E) V – Pamuk

5. **Aşağıda verilen tarım ürünlerinin en çok yetiştirildiği bölge hangisinde <u>yanlış</u> eşleştirilmiştir?**

A) Pamuk – Akdeniz Bölgesi
B) Pirinç – Marmara Bölgesi
C) Kayısı – Doğu Anadolu Bölgesi
D) İncir – Ege Bölgesi
E) Arpa – İç Anadolu Bölgesi

6. Tarım etkinliklerini etkileyen en önemli faktörler yer şekilleri ve iklim özellikleridir.

Aşağıdaki ovalardan hangisinde tarım ürünü çeşidi <u>daha azdır</u>?

A) Çukurova
B) Bafra Ovası
C) Gediz Ovası
D) Silifke (Göksu) Ovası
E) Erzincan Ovası

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. **Aşağıdaki bölümlerden hangisinde tarım ve hayvancılık, ormancılık, arıcılık, balıkçılık etkinliklerinin hepsi birden yaygın olarak yapılır?**

A) Yıldız Dağları Bölümü
B) Adana Bölümü
C) Doğu Karadeniz Bölümü
D) İç Batı Anadolu Bölümü
E) Kıyı Ege Bölümü

14. Türkiye'de bozkır bitkilerinin yaygın olduğu düzlüklerde koyun yetiştiriciliği yapılmaktadır.

Buna göre, aşağıdaki bölümlerden hangisinde koyun yetiştiriciliğinin <u>daha yaygın</u> olması beklenir?

A) Yukarı Murat - Van Bölümü
B) Hakkâri Bölümü
C) Batı Karadeniz Bölümü
D) Doğu Karadeniz Bölümü
E) Çatalca – Kocaeli Bölümü

15. Arıcılık bitki örtüsünün gür ve zengin çeşitliliğe sahip olduğu yerlerde daha çok yapılan bir etkinliktir.

Buna göre, Türkiye'de arıcılığın aşağıdaki bölgelerden hangisinde <u>daha az</u> gelişmesi beklenir?

A) Akdeniz Bölgesi
B) Güneydoğu Anadolu Bölgesi
C) Karadeniz Bölgesi
D) Marmara Bölgesi
E) Ege Bölgesi

16. Türkiye'de küçükbaş hayvancılık türlerinin yaygınlığında doğal koşullar etkili olmaktadır.

Toroslar'da yaygın olarak beslenen hayvan türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tiftik keçisi B) Kıl keçisi
C) Koyun D) Kümes hayvancılığı
E) Sığır

17. **Aşağıdaki hayvancılık etkinliklerinden hangisinin Türkiye'deki dağılışı bitki örtüsü özelliğiyle ilgili <u>değildir</u>?**

A) Büyükbaş hayvancılık
B) Arıcılık
C) Koyun yetiştiriciliği
D) Kümes hayvancılığı
E) Kıl keçisi yetiştiriciliği

18. Türkiye'de ormanların dağılışı farklılıklar gösterir.

Aşağıdaki illerden hangisi ormancılığın geliştiği illerden biri <u>değildir</u>?

A) Antalya B) Artvin C) Karabük
D) Aksaray E) Kırklareli

HOCAWEBDE

ÇÖZÜM 1

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Tarım ve Hayvancılık

1. Türkiye'de yarı kurak iklim özellikleri görülen alanlar geniş yer kaplamaktadır. Buğday çok fazla yağış istemeyen bir bitkidir. İlkbahar yağışları buğdayın verimini artırır. Yaz kuraklığı buğday bitkisinin en önemli isteğidir. Sulama yapılamayan yerlerde buğday yetiştirilebilir. Bu yönteme kuru tarım yöntemi denir. Kuru tarım yönteminde verim doğal koşullara bağlıdır.

CEVAP: A

2. Haritada I numara ile gösterilen (Ergene Havzası), III numara ile gösterilen (Konya Ovası), IV numara ile gösterilen (Çukurova), V numara ile gösterilen (Bafra Ovası) yerler düzlüklerin geniş olduğu, makine kullanımına elverişli yerlerdir. II numara ile gösterilen Menteşe Yöresi engebeli olduğu için makine kullanımı diğer verilen yerlerdeki kadar yaygın değildir.

CEVAP: B

3. Pamuk bitkisi çimlenme döneminde bol su, olgunlaşma döneminde kurak sıcak koşullar isteyen bir bitkidir. Bu yüzden Türkiye'de sulama koşullarının geliştiği yerlerde yetiştirilebilir. (Nohut ve mercimek fazla su istemeyen bitkilerdir. Çay ve fındık ise nemli iklim özelliği görülen yerlerde yetişir, sulama yapılmaz)

CEVAP: D

4. Haritada I numara ile gösterilen Ergene Havzası'nda ayçiçeği, II numara ile gösterilen Aydın yöresinde incir, IV numara ile gösterilen Ordu – Giresun yöresinde fındık, V numara ile gösterilen Şanlıurfa yöresinde pamuk o yöreler için monokültür bitkileridir. Ancak İç Anadolu Bölgesi'nde tütün yetiştirilmez, monokültür bitkisi olarak kabul edilemez.

CEVAP: C

5. Türkiye'de pamuk en çok Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde, 2. olarak Ege Bölgesi'nde, 3, olarak Akdeniz Bölgesi'nde yetiştirilir. Verilen diğer eşleştirmeler doğrudur.

CEVAP: A

6. Bitki çeşidini en çok etkileyen iklim özellikleri sıcaklık ve yağış değerleridir. İç bölgelerde yer alan ovalarda sıcaklık ve yağış özellikleri kıyı ovalarındaki kadar elverişli olmadığı için Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan Erzincan Ovası'nda bitki çeşidi diğer seçeneklerde verilen kıyı ovalarına göre daha azdır.

CEVAP: E

CamScanner ile tarandı

7. Çeltik bitkisi (pirinç) gelişme döneminde bol su isteyen bir bitkidir. Bu yüzden akarsu vadilerinin tabanının genişlediği taşkın alanlarında yetiştirilir. (Çeltik tarımı sulak alanlarda yapıldığı için sivrisinek – sıtma riski nedeniyle yerleşim alanlarına uzak yerlerde denetimli olarak yapılır.)

CEVAP: E

8. Soruda verilen bitkilerin hepsi düşük kış sıcaklığına dayanıklı olmayan, kış ılıklığı isteyen bitkilerdir. Diğer seçeneklerde verilen özellikler bu bitkilerin ortak istekleri değildir.

CEVAP: B

9. Doğal koşullara bağımlı olarak yapılan hayvancılık etkinlikleri modern yöntemlerin uygulandığı etkinlikler değildir.

CEVAP: C

10. Çayır bitkilerinin yaygın olduğu yerlerde besi-ahır hayvancılığı değil mera hayvancılığı yaygındır. Diğer seçeneklerde verilen özellikler doğrudur.

CEVAP: B

11. Yerli hayvan türlerinin sayısının artırılması hayvancılıkta verimi artırmaya yönelik bir katkı sağlamaz. Aksine kültür ırkı hayvan türlerinin artırılması ya da yerli hayvan türlerinin doğal koşullara uygun ve yüksek verim sağlayan türler hâline getirilmesi gerekir.

CEVAP: A

12. Türkiye'de en fazla yaş ipek kozası Antalya, Diyarbakır, Bilecik, Ankara, Sakarya ve Bolu illerinde üretilmiştir. Edirne'de yeterince gelişmemiştir.

CEVAP: E

13. Doğu Karadeniz Bölümü tarım ve hayvancılık, ormancılık, arıcılık, balıkçılık etkinliklerinin yaygın olarak yapıldığı bir bölümdür.

CEVAP: C

14. İç Anadolu Bölgesi ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi bozkırlarla kaplı düzlüklerin fazla olduğu bölgelerdir. Türkiye'de koyun yetiştiriciliği en fazla Doğu Anadolu, İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri'nde yapılır. Yukarı Murat - Van bölümündeki Van koyun sayısında birinci sıradadır.

CEVAP: A

15. Güneydoğu Anadolu Bölgesi ormanlar ve çiçekli bitkiler bakımından zengin bir bölge değildir. Bu yüzden Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde arıcılık diğer bölgelerdeki kadar yaygın değildir.

CEVAP: B

16. Kıl keçisi engebeli arazide yaşayabilen, maki ve benzeri çalılık bitkilerle beslenen bir hayvan türüdür. Toroslar'da yaygın olarak beslenir. 2017 yılı il birincisi Mersin'dir.

CEVAP: B

17. Büyükbaş mera hayvancılığı çayırların gür olduğu yerlerde, arıcılık ormanların ve çiçekli bitkilerin bol olduğu yerlerde, koyun yetiştiriciliği bozkırların yaygın olduğu yerlerde, kıl keçisi yetiştiriciliği maki ve benzeri çalılık bitkilerin yaygın olduğu yerlerde daha çok yapılmaktadır. Kümes hayvancılığında (ve besi ahır hayvancılığında) hayvanlar yemle beslenirler. Bu yüzden bu hayvancılık etkinliklerinin dağılışının doğal bitki örtüsü ile ilgisi yoktur. Daha çok pazarlama koşullarının elverişli olması etkili olmuştur.

CEVAP: D

18. Antalya, Artvin, Karabük ve Kırklareli illeri ormanlar bakımından zengin olduğu için buralarda ormancılık gelişmiştir. Ancak Aksaray ilinde yarı kurak iklim koşulları hüküm sürdüğünden orman bakımından zengin bir il değildir.

CEVAP: D

HOCAWEBDE
CamScanner ile tarandı

YORUMLUYORUM!

1 Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Tarım ve Hayvancılık

1. Türkiye bazı tarım ürünlerinin üretiminde dünyanın önde gelen ülkelerindendir. Türkiye'de üretilen bazı tarım ürünlerinin dış ticarette önemli bir yeri vardır.

Türkiye'nin önemli bir tarım ülkesi olmasında aşağıdaki özelliklerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

A) Topraklarının bir kısmının nadasa ayrılması
B) İklim özelliklerinin çeşitlilik göstermesi
C) Verimli toprakların bulunması
D) Modern tarım yöntemlerinin hızla yaygınlaşması
E) Sulanan alanların giderek genişlemesi

2. Ekili – dikili alanların oranları Marmara, İç Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve Ege bölgelerinde yüksek, Doğu Anadolu, Karadeniz ve Akdeniz bölgelerinde düşüktür.

Bölgelerin ekili – dikili alan oranlarını belirleyen temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

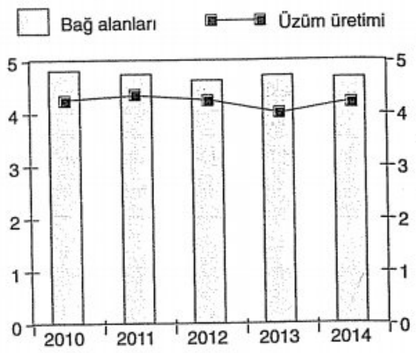
A) İklim
B) Yükselti
C) Yer şekilleri
D) Toprak özellikleri
E) Jeolojik özellikler

3. I. Sulamanın yaygınlaştırılması
II. Çiftçi sayısının artırılması
III. Kaliteli tohum kullanımının yaygınlaştırılması
IV. Kuru tarım yönteminin yaygınlaştırılması

Türkiye'de tarımda birim alandan elde edilen verimin artırılabilmesi için yukarıda verilenlerden hangileri uygulanmalıdır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4.



Yukarıdaki grafikte Türkiye'de 2010 - 2014 yılları arasında bağ alanları (milyon dekar) ile üzüm üretimi (milyon ton) miktarları verilmiştir.

Grafikten yararlanılarak verilen yıllarla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Verilen yıllarda bağ alanlarının genişliği fazla değişmemiştir.
B) Birim alandan elde edilen verimin en düşük olduğu yıl 2013 yılıdır.
C) Üretim miktarının en düşük olduğu yıl ile bağ alanlarının en az olduğu yıl aynıdır.
D) Verilen yılların hiç birinde üzüm üretimi 3 milyon tonun altına düşmemiştir.
E) Verilen yılların hepsinde bağ alanları 4,5 milyon dekardan fazladır.

5. Akdeniz ve Ege bölgelerinin kıyı yörelerinde buğday tarımı mümkün olduğu hâlde buğday yetiştirilen alanlar fazla değildir.

Buğday yetiştirilen alanların bu yörelerde dar olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kış yağış oranının yüksek olması
B) Un fabrikalarının az olması
C) Bölgede buğdaya olan talebin az olması
D) Buğday yerine ekonomik getirisi daha yüksek ürünlerin tercih edilmesi
E) Yıllık sıcaklık farklarının az olması

HOCAWEBDE

6. **Karadeniz kıyılarında buğdayın yerini mısırın almasına neden olan en önemli faktör aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tarım alanlarının dar olması
B) Mısırın bölgede temel besin maddesi olması
C) Tarımda makine kullanımının az olması
D) Topraklarının mısır yetiştirilmesine daha elverişli olması
E) Yağış rejiminin düzenli olması

7. Tarım ürünlerinin olgunlaşma süresi yöreler arasında farklılıklar göstermektedir.

Aynı tarım ürünlerinin farklı yörelerde farklı sürede olgunlaşması aşağıdaki özelliklerden hangisiyle daha çok ilgilidir?

A) Yağış miktarı
B) Sulama koşulları
C) Sıcaklık değerleri
D) Doğal gübre kullanımı
E) Engebelilik özelliği

8. I. Uygun miktarda ve nitelikte gübre kullanımının sağlanması
II. Sulamanın yaygınlaştırılması
III. Zirai mücadele uygulamalarına önem verilmesi
IV. Makine kullanımının yaygınlaştırılması

Yukarıda verilen uygulamalardan hangilerinin Doğu Karadeniz Bölümü'nde tarımsal üretimde fazla etkili olması beklenmez?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Türkiye'de sulanan alanlar giderek genişlemektedir.

Aşağıdakilerden hangisi sulanan alanların genişlemesiyle birlikte görülen bir özellik değildir?

A) Kırsal kesimden kentlere olan göçlerin artması
B) Tarım ürünü çeşitliliğinde artışlar görülmesi
C) Tarımdan elde edilen gelirin artması
D) Üretim miktarlarında görülen dalgalanmaların azalması
E) Kuru tarım yöntemi uygulanan alanların azalması

10.
- İç Anadolu Bölgesi'nde koyun yetiştiriciliğinin,
- Erzurum – Kars Bölümü'nde büyükbaş hayvancılığın,
- Akdeniz Bölgesi'nde kıl keçisi yetiştiriciliğinin,
- Muğla, Antalya, Ordu, Rize, Trabzon, Erzurum, Kars, Hakkâri'de arıcılığın

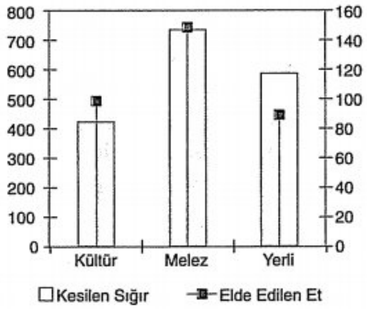
Yaygın olmasında;

I. yeraltı kaynakları
II. pazarlama koşulları
III. yer şekilleri
IV. doğal bitki örtüsü

özelliklerinden hangilerinin etkisi daha fazladır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11.



Yukarıdaki grafikte Türkiye'de kesilen sığır türlerinin sayıları ve elde edilen et miktarları verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi grafikten yararlanılarak ulaşılabilecek bilgilerden biri değildir?

A) Kesilen sığırlardan elde edilen et miktarı 300 bin tondan fazladır.
B) Toplam kesilen sığır sayısı 1 milyon 700 binden fazladır.
C) En fazla kesilen sığır, melez türü sığırdır.
D) En yüksek et verimi melez sığır türünden elde edilmektedir.
E) Kültür türünden elde edilen et yerli tür sığırdan elde edilen etten fazladır.

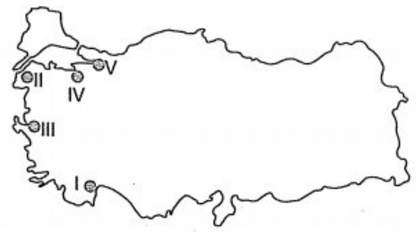
CamScanner ile tarandı

12. Doğu Karadeniz Bölümü'nde alpin çayır bitkileri yaygın olduğu için büyükbaş mera hayvancılığı gelişmiştir. Batı Karadeniz Bölümü'nde mera hayvancılığı Doğu Karadeniz Bölümü'ndeki kadar yaygın değildir.

Doğu Karadeniz Bölümü'nün ve Batı Karadeniz Bölümü'nün hangi özelliklerinin farklı olması çayırların yaygın olup olmamasını etkilemiştir?

A) Dağların yükseltisi
B) Dağların uzanışı
C) Toprak özellikleri
D) Sosyokültürel ve sosyoekonomik özellikler
E) Kır nüfusunu oranları

13.



Balıkların göç yolları üzerinde bulunan yerlerde balıkçılık potansiyeli yüksek olur.

Buna göre, yukarıdaki haritada verilen yerlerden hangisinde balıkçılık potansiyelinin yüksek olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de meraların daralması ve meralardaki bitki örtüsünün tahrip edilmesinde etkili olmamıştır?**

A) Tarım alanlarının genişlemesi
B) Tarımda makine kullanımının yaygınlaşması
C) Besi, ahır hayvancılığının yaygınlaşması
D) Mera arazilerinin başka amaçlarla kullanılması
E) Aşırı otlatmanın yapılması

15. I. Meraların genişlemesi
II. Yem tüketiminin artması
III. Şeker pancarı küspesinin tüketiminin artması
IV. Hayvan sayısının fazla olması

Yukarıda verilenlerden hangileri Türkiye'de besi ve ahır hayvancılığının yaygınlaştığının kanıtlarındandır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

16. Türkiye'de hayvancılıktan elde edilen gelir son yıllarda arttığı hâlde hayvancılık gelirlerinin Türkiye ekonomisindeki payı giderek düşmektedir.

Hayvancılık gelirlerinin Türkiye ekonomisindeki payının düşmesinin en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hayvancılığın genellikle tarım etkinlikleriyle bir arada yapılması
B) Meraların bir kısmının tarım alanına dönüşmesi
C) Hayvancılıkta elde edilen ürünlerin çoğunun iç piyasada tüketilmesi
D) Pazarlama koşullarının elverişsiz olması
E) Millî gelire katkısı olan diğer sektörlerin daha hızlı büyümesi

17. **Çanakkale ve İstanbul boğazlarında balıkçılık potansiyelinin yüksek olmasında aşağıdaki özelliklerden hangisi etkilidir?**

A) Balıkların göç yolları üzerinde yer almaları
B) Sularının çok sıcak ya da çok soğuk olmaması
C) Tüketimin fazla olduğu bir bölgede yer almaları
D) Deniz ulaşımında işlek bir yol sağlamaları
E) Su ürünlerini işleyen endüstri kollarının gelişmiş olması

18. **Ürünün yetişme koşulları dikkate alındığında;**

I. fındık,
II. elma,
III. zeytin,
IV. muz

ürünlerinden hangilerinin devirli tarım ürünü olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve IV

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Bitkilerin olgunlaşması güneşten alınan enerjiye bağlıdır. Sıcak bölgelerde aynı tür bitkiler diğer bölgelere göre daha erken olgunlaşır. Örnek olarak buğday önce Çukurova'da sonra Konya Ovası'nda daha sonra Doğu Anadolu Bölgesi'nde olgunlaşır.

CEVAP: C

8. Doğu Karadeniz Bölümü engebeli olduğu için tarımda makine kullanımına elverişli değildir. Doğu Karadeniz Bölümü'nde yağış rejimi düzenli olduğu için tarım alanlarında sulama yapılmaz. Diğer seçeneklerde verilenler verimi artırmada yararlı olur.

CEVAP: D

9. Sulama yapılmaya başlanan alanlarda verim artacağı için çiftçinin geliri artacak ve insan emeğine olan gereksinim artacaktır. Bu yüzden sulanan alanlarda köyden kente göç artmaz, aksine buralar başka yerlerden göç alır.

CEVAP: A

10. Soruda verilen örneklerde yer şekilleri ve bitki örtüsünün etkileri vurgulanmıştır. (Besi ve ahır hayvancılığı ile kümes hayvancılığında doğal koşullar fazla etkili değildir.)

CEVAP: E

11. Et verimi elde edilen et miktarının kesilen hayvan sayısına bölünmesiyle elde edilir. Grafiğe göre en fazla et verimi melez türü sığırdan değil kültür türü sığırdan elde edilmiştir. Diğer seçeneklerde verilen bilgiler grafikten yararlanılarak elde edilebilen bilgilerdir.

CEVAP: D

12. Alpin çayırlar (Alp Dağları'nda yaygın olduğu için bu adı almıştır.) dağların yüksek kesimlerinde (orman üst sınırından yükseklerde başlayan) sıcaklığın düşük olduğu yerlerde yaygındır. Yani alpin çayırların yaygınlığını belirleyen etken yükseltidir. Gür otlakların yaygın olması büyükbaş mera hayvancılığının gelişmesini kolaylaştırır.

CEVAP: A

13. Haritada II numara ile gösterilen yer Çanakkale Boğazı'dır. Çanakkale Boğazı balıkların göç yolları üzerinde yer aldığı için haritada verilen diğer yerlere göre balıkçılık potansiyeli daha yüksektir.

CEVAP: B

14. Besi – ahır hayvancılığında hayvanlar daha çok yemle beslenirler. Besi – ahır hayvancılığının gelişmesinin meraların daralması ve tahrip edilmesine etkisi olmaz.

CEVAP: C

15. Türkiye'de besi ve ahır hayvancılığı giderek yaygınlaşmaktadır. Besi ve ahır hayvancılığında hayvanlar yemle beslenirler. Ayrıca şeker pancarı fabrikalarda işlendikten sonra yan ürün olarak küspenin kullanılması ile süt verimi artmaktadır. Yem ve küspe kullanımının artması besi ve ahır hayvancılığının yaygınlaştığını kanıtlar.

CEVAP: C

16. Türkiye'de hayvancılıktan elde edilen gelir giderek artmakla birlikte, diğer sektörlerden elde edilen gelirin daha hızlı artması ile hayvancılığın millî gelirdeki payı düşmektedir.

CEVAP: E

17. Bazı balık türleri mevsimlere göre Karadeniz'den Akdeniz'e, Akdeniz'den Karadeniz'e göç ederler. Çanakkale ve İstanbul boğazları balıkların göç yollarını oluşturduğu için buralar balıkçılık potansiyeli bakımından zengin yerlerdir.

CEVAP: A

18. Ürünlerin doğal özellikleri dikkate alındığında iki yılda bir iyi ürün veren tarım ürünlerine devirli tarım ürünü denir. Fındık, zeytin ve Antep fıstığı birer devirli tarım ürünüdür.

CEVAP: D

HOCAWEBDE
CamScanner ile tarandı

PEKİŞTİRİYORUM!

1 Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Tarım ve Hayvancılık

1. **Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de son yıllarda tarım alanında görülen değişikliklerden biri değildir?**

A) Endüstri bitkilerinin ekim alanlarının genişlemesi
B) Birim alandan elde edilen ürün miktarının artması
C) Tarımla uğraşan nüfusun artması
D) İklim koşullarına bağımlılığın azalması
E) Ürün çeşitliliğinin artması

2. **Aşağıdakileren hangisi, Türkiye'de tarımın bir özelliği değildir?**

A) Pek çok ürünün endüstride ham madde olarak kullanılması
B) Tarımsal ürün çeşidinin artması
C) Tarımla uğraşan nüfusun giderek artması
D) Tarımsal üretim miktarlarının giderek artması
E) İç ve dış ticarette tarım ürünlerinin önemli yer tutması

3. **Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de tarımın gelişmesini sağlayacak yaklaşımlardan biri değildir?**

A) Toprağın nadasa bırakılması
B) Gübreleme ve ilaçlamanın bilinçli yapılması
C) İyi cins tohum kullanımının yaygınlaştırılması
D) Toprağın uygun koşullarda sulanması
E) Dönüşümlü ürün ekimiyle toprak kalitesinin korunması

4. **Türkiye'de verimli tarım alanlarının giderek azalması ve niteliklerinin bozulmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi diğerlerinden daha azdır?**

A) Plansız kentleşme
B) Çevre kirliliği
C) Yanlış tarım tekniklerinin uygulanması
D) Yer altı kaynakları
E) Erozyon

5. Türkiye'de tarımsal etkinliklerin zorlaşmasında,

I. eğimin fazla olması,
II. ortalama yükseltinin fazla olması
III. şiddetli yaz kuraklığı yaşanması

etkili olmaktadır.

Buna göre, I, II ve III numaralı etmenlerin daha çok etkili olduğu iller aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

	I	II	III
A)	Kars	Konya	Rize
B)	Konya	Rize	Kars
C)	Rize	Kars	Konya
D)	Kars	Rize	Konya
E)	Rize	Konya	Kars

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

12. Türkiye'nin kıyı kesimlerindeki ovalarda tarımsal ürün çeşidinin iç kesimlerdeki ovalara göre daha fazla olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toprak çeşitliliğinin fazla olması
B) İklim koşullarının elverişli olması
C) Modern tarım yöntemlerinin kullanılması
D) Ulaşım olanaklarının çeşitli olması
E) Pazarlama olanaklarının gelişmiş olması

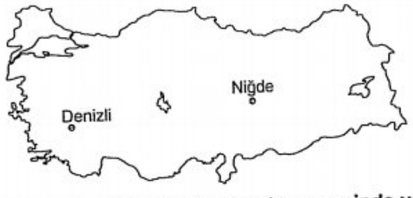
13. Antalya Bölümü'nün kıyı kesimi ile iç kesiminde yetiştirilen tarım ürünlerinin farklı olmasında, bu iki kesimin,

I. tarıma ayrılan alanların genişliği,
II. nüfus yoğunluğu,
III. sıcaklık

özelliklerinden hangileri bakımından farklı olması etkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14.



Haritada gösterilen iki kentin çevresinde yetiştirilen tarım ürünlerinin farklı olmasında, aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

A) Tarım alanlarının genişliklerinin
B) Sıcaklıkların farklı olması
C) Toprak türlerinin farklı olması
D) Yıllık yağış tutarlarının farklı olması
E) Yükseltilerinin farklı olması

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
C	C	A	D	C	E	A	A	B	A	D	B	C	A

HOCAWEBDE

BAŞLIYORUM

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Madenler ve Enerji Kaynakları

1

1. Türkiye'nin ilk nükleer santrali Mersin – Akkuyu'da kurulmaktadır. Diğer bir santralin Sinop'ta kurulması ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Nükleer santrallerin kuruluş yerlerinin belirlenmesinde;

I. Hammaddeye yakınlık
II. Su kaynaklarına yakınlık
III. Litolojik ve topografik koşulların elverişliliği
IV. Enerji tüketiminin fazla olduğu yerlere yakınlık

özelliklerinden hangileri etkili olmaktadır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. I. Zonguldak – Çatalağzı
II. Elazığ – Keban
III. Denizli – Sarayköy
IV. İzmir – Alaçatı

Yukarıda verilen elektrik enerjisi üretim merkezlerinin hangilerinde üretim miktarı iklim koşullarına bağlı değildir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. I. Ergene Çayı
II. Manavgat Çayı
III. Çarşamba Çayı
IV. Çoruh Nehri

Türkiye'de genel olarak hidroelektrik potansiyeli yüksektir.

Yukarıda verilen akarsuların hangilerinin hidroelektrik potansiyeli yüksektir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Aşağıda çıkarıldığı yerlerin verildiği yer altı zenginliklerinden hangisi Türkiye'nin dış satımı fazla olan yer altı zenginliklerinden biridir?

A) Guleman B) Soma C) Keban
D) Divriği E) Keçiborlu

5. Aşağıdakilerin hangisinde verilen yeraltı kaynağı rezervinin fazla olduğu yer doğru verilmemiştir?

A) Hekimhan (Malatya) – demir
B) Çayeli (Rize) – bakır
C) Seydişehir (Konya) – bor
D) Maden (Elazığ) – krom
E) Ergani (Diyarbakır) – bakır

6. Guleman, Fethiye ve Köyceğiz'de çıkarılıp Elazığ ve Antalya'daki tesislerde işlenen maden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bakır B) Demir C) Boksit
D) Çinko E) Krom

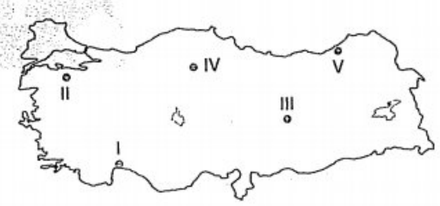
7. Aşağıdakilerden hangisi kömürle çalışan santrallerden elektrik üretiminin fazla olduğu illerden biri değildir?

A) Kastamonu B) Manisa C) Kütahya
D) Zonguldak E) Muğla

HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

8.



Yukarıdaki Türkiye haritasında numaralanmış yerlerden hangisinde volkanizmanın türü ve çeşidi nedeniyle maden çeşitliği en fazladır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Türkiye'de güneydoğu Anadolu Bölgesinde çıkarılan petrol işlenmekte, bunun yanında ülke dışından boru hatları ve deniz tankerleri ile taşınan petrol petrokimya tesislerinde işlenerek Türkiye'nin gereksinimi karşılandığı gibi ihtiyaç fazlası petrol ürünleri ihraç edilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de petrol rafinerisi bulunan merkezlerden biri değildir?

A) İzmit B) Aliağa C) Batman
D) İskenderun E) Kırıkkale

10. Türkiye'de yaşanan dış ticaret açığının en önemli nedenlerinden birisi de enerji üretmek amacıyla fazla miktarda fosil yakıt ithal edilmesidir. Özellikle son yıllarda bu durumu değiştirmek için fosil yakıt dışında yakıtlarla çalışan enerji santralleri inşa edilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu santrallere örnek olarak verilebilir?

A) Ambarlı B) Hamitabat
C) Oymapınar D) Ovaakça
E) Bandırma

11. Türkiye'nin enerji üretimine katkı sağlayan aşağıdaki kaynaklardan hangisi diğerlerinden farklı bir yakıt kullanarak üretim sağlamaktadır?

A) Çayırhan B) Elbistan C) Silopi
D) Gökova E) Soma

12. I. Ovaakça
II. Oymapınar
III. Silopi
IV. Germencik

Yukarıda verilen elektrik santrallerinden hangileri madensel bir yakıt kullanmamaktadır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

13. Aşağıdaki madenler ve enerji kaynaklarından hangisine ait çıkarım alanının yanlış verildiği söylenebilir?

A) Doğal gaz- Çamurlu
B) Boksit - Akseki
C) Taş Kömürü - Kozlu
D) Linyit - Soma
E) Bakır - Bergama

14. I. Doğalgaz
II. Jeotermal enerji
III. Nükleer enerji
IV. Rüzgar enerjisi

Türkiye'de son yıllarda kullanılan enerji kaynakları çeşitlenmektedir.

Yukarıdaki enerji kaynaklarından hangileri yenilenebilir enerji kaynaklarından değildir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

15. Türkiye'de maden endüstrisi bazı illerde gelişmiştir.

Aşağıdaki illerden hangisi maden endüstrisinin geliştiği illerden biri değildir?

A) Edirne B) Zonguldak C) Elazığ
D) Hatay E) Samsun

HOCAWEBDE

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Madenler ve Enerji Kaynakları

1

1. Nükleer santrallerde özellikle soğutma amaçlı su kullanımı fazladır. Ayrıca santrallerin deprem riskinden uzak ve santral kurulumuna elverişli zeminin bulunduğu alanlarda kurulması gerekmektedir.

CEVAP: C

2. Elazığ – Keban'da hidroelektrik santrali, İzmir – Alaçatı'da rüzgar enerjisi santralleri kurulmuştur. Bu santrallerde elektrik üretimi iklim koşullarına bağlıdır. Zonguldak – Çatalağzı'nda taş kömüründen, Denizli – Sarayköy'de jeotermal kaynaktan elektrik üretildiği için üretim miktarı iklim koşullarından etkilenmez.

CEVAP: B

3. Ergene Çayı ve Çarşamba Çayı'nın hidroelektrik potansiyeli yüksek değildir. Manavgat Çayı (II) ve Çoruh Nehri'nin (IV) hidroelektrik potansiyeli yüksektir.

CEVAP: D

4. Guleman – Elazığ'da krom,

Soma – Manisa'da linyit,

Divriği – Sivas'ta demir,

Keban – Elazığ'da kurşun – çinko,

Keçiborlu – Isparta'da kükürt rezervleri bulunmaktadır.

Verilenler içinde dış satımı fazla olan kromdur.

CEVAP: A

5. Seydişehir'de bor rezervi bulunmamaktadır, boksit (alüminyum) rezervi bulunmaktadır. (Bor rezervlerinin en fazla olduğu yerler, Balıkesir, Kütahya – Emet ve Eskişehir – Seyitgazi'dir.) Diğer seçeneklerde verilen eşleştirmeler doğrudur.

CEVAP: C

6. Guleman, Fethiye, Köyceğiz'de çıkarılıp Elazığ ve Antalya'da işlenen maden kromdur.

CEVAP: E

7. Manisa, Kütahya, Muğla'da linyit kömürü; Zonguldak'ta ise taş kömürüne dayalı termik santrallerden enerji elde edilmektedir. Kastamonu da bu kömür madeni bulunmadığı için bu madenlere dayalı enerji elde edilememektedir.

CEVAP: A

8. Ülkemizde volkanizmaya dayalı maden türü ve çeşitliliği en fazla Doğu Anadolu bölgesinde görülür. Bu bilgiye göre Türkiye haritası üzerinde III numaralı merkezde volkanizma türü maden çeşidi fazladır.

CEVAP: C

HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

9. Türkiye'deki petrol rafineleri;

İzmir - Aliağa

İzmit - İpraş

Kırıkkale – Orta Anadolu

Batman – Batman

İskenderun'da petrol rafineri bulunmamaktadır. İskenderun'daki en önemli endüstri kolu demir – çeliktir.

CEVAP: D

10. Ambarlı, Hamitabat, Ovaakça ve Bandırma'da doğal gazdan enerji elde edilirken Oymapınar'da akarsudan hidroelektrik enerjisi elde edilir.

CEVAP: C

11. Verilmiş olan merkezler içerisinde Çayırhan, Elbistan, Gökova, Soma linyite dayalı termik santralleridir. Ancak Silopi petrol türevi bir yakıt olan asfaltite dayalı bir termik santraldir.

CEVAP: C

12. Ovaakça'da bulunan santral Doğalgaz ile Oymapınar santrali hidrolik enerji ile Silopi'deki santral Asfaltit (Petrol türevi) ile Germencik'teki santral Jeotermal ile çalışmaktadır. Doğal gaz ve asfaltit madensel yakıt iken su gücü ve jeotermal yenilenebilir enerji kaynaklarıdır.

CEVAP: D

13. Seçeneklerde verilen yörelerden:
- Kozlu (Zonguldak) 'da taş kömürü,
- Soma'da Linyit,
- Akseki (Antalya) 'de Boksit,
- Çamurlu (Mardin) 'da doğal gaz çıkarılmaktadır. Buna göre bakır çıkarım alanları Bergama olarak yanlış verilmiştir. Türkiye'de bakır yatakları Ergani, maden, Çayeli, Küre Dağları ve Murgul'da bulunmaktadır.

CEVAP: E

14. Türkiye'de enerji üretiminde kullanılan Fosil enerji kaynakları:

Tas kömürü

Linyit kömürü

Petrol ve petrol ürünleri

Doğal gaz

Nükleer enerji

Asfaltit

Yenilenebilir enerji kaynakları:

Hidrolik enerji

Güneş enerjisi

Jeotermal kaynaklar

Rüzgâr enerjisi

Biyogaz

CEVAP: B

15. Zonguldak'ta taş kömürü yatakları işletilmektedir ve demir çelik endüstrisi gelişmiştir.

Elazığ'da bakır ve ferrokrom işleme endüstrisi gelişmiştir. Hatay'da (İskenderun) demir çelik endüstrisi gelişmiştir. Samsun'da bakır işleme endüstrisi gelişmiştir. Edirne'de madene dayalı önemli bir endüstri kuruluşu bulunmamaktadır.

CEVAP: A

HOCAWEBDE

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Madenler ve Enerji Kaynakları

1

1. • Elbistan, Soma, Tunçbilek
- Divriği, Hekimhan
- Murgul, Küre, Ergani, Çayeli
- Seydişehir, Akseki

Yukarıda bazı madenlerin Türkiye'de en çok çıkarıldığı yerler verilmiştir.

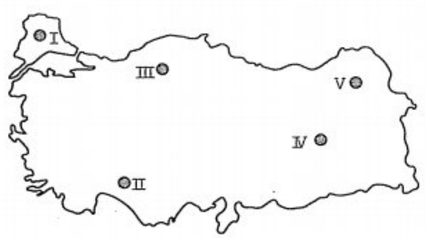
Aşağıdaki madenlerden hangisi çıkarıldığı yerlerin verildiği yer altı kaynaklarından biri değildir?

A) Krom B) Boksit C) Linyit D) Bakır E) Demir

2. **Aliağa, Bandırma, Ovaakça, Hamitabat ve Ambarlı'da bulunan ortak tesis aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Demir çelik tesisleri
B) Petrokimya
C) Doğal gaz çevrim santralleri
D) Kâğıt fabrikaları
E) Hidroelektrik santralleri

3.



Türkiye hidroelektrik potansiyeli yüksek olan bir ülkedir. Ancak hidroelektrik potansiyeli her yerde aynı değildir.

Yukarıdaki haritada verilen yerlerden hangisi hidroelektrik potansiyelinin yüksek olduğu yerler arasında değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdaki elektrik santrallerinden hangisinde kullanılan kaynak yanlış verilmiştir?**

A) Aliağa – doğal gaz
B) Silopi – asfaltit
C) Çatalağzı – taş kömürü
D) Sarayköy – jeotermal kaynak
E) Ovaakça – rüzgâr

5. Türkiye'de bazı illerin ekonomisinde madenciliğin önemli katkısı olmaktadır.

Aşağıdaki illerden hangisinde maden çıkarımı ya da maden işleme endüstrisi gelişmemiştir?

A) Rize
B) Samsun
C) Trabzon
D) Zonguldak
E) Kastamonu

6. Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de enerji kaynaklarının önemi hızla artmaktadır. Enerji ihtiyacını karşılamak için birçok kaynaktan yararlanılmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de enerji üretiminde yararlanılan kaynaklardan biri değildir?

A) Asfaltit
B) Biyo kütle
C) Hava gazı
D) Trona
E) Sıvılaştırılmış petrol gazı

CamScanner ile tarandı

7. Jeotermal kaynaklardan elektrik enerjisi üretiminde, konutların ısıtılmasında, seraların ısıtılmasında, sağlık turizminde yararlanılmaktadır.

Türkiye'de aşağıda verilen yerlerden hangisi jeotermal kaynaklardan yararlanılan yerlere örnek verilemez?

A) Balçova – İzmir
B) Gönen – Balıkesir
C) Alaşehir – Manisa
D) Kızılcahamam – Ankara
E) Akseki – Antalya

8. I. İzmir
II. Antalya
III. Kırıkkale
IV. Elâzığ

Yukarıda verilen illerden hangilerinde ferrokrom tesisleri vardır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Türkiye'de elektrik üretiminde çeşitli kaynaklardan yararlanılmaktadır.

Türkiye'de elektrik üretiminde en çok yararlanılan kaynak hangisidir?

A) Doğal gaz
B) Petrol
C) Su gücü
D) Jeotermal
E) Asfaltit

10. Türkiye'de enerji üretimi ve tüketimi bölgelere göre farklılık göstermektedir.

Türkiye'de en fazla enerji üreten ve en fazla enerji tüketen bölgeler hangileridir?

	En fazla üreten	En fazla tüketen
A)	Doğu Anadolu	Marmara
B)	Marmara	Marmara
C)	Güneydoğu Anadolu	Marmara
D)	Akdeniz	Ege
E)	Ege	Marmara

11. Zonguldak çevresinin Türkiye ekonomisine en önemli katkısı aşağıdakilerden hangisi tarafından sağlanmaktadır?

A) Liman ve ticaret etkinlikleri
B) Küçükbaş hayvancılık
C) Balıkçılık
D) Turizm
E) Madencilik

12. Murgul, Küre, Çayeli ve Ergani'de çıkarılıp Samsun ve Elâzığ'daki tesislerde işlenen yer altı zenginliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Demir B) Bakır C) Boksit
D) Kurşun E) Krom

13. Türkiye'de elektrik üretiminde çeşitli kaynaklardan yararlanılmaktadır.

I. Tuzla
II. Germencik
III. Çatalağzı

Yukarıda verilen santrallerden hangilerinde elektrik üretiminde jeotermal kaynaktan yararlanılmaktadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) II ve III E) Yalnız III

14. I. Manganez- Konya (Seydişehir)
II. Demir- Elazığ (Guleman)
III. Krom- Artvin (Murgul)
IV. Bakır-Sivas (Divriği)
V. Barit- Antalya (Alanya)

Yukarıda öncüllerden hangisinde yer altı kaynağı ile çıkarıldığı yer doğru verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Aşağıdaki merkezlerden hangisinde diğerlerinden farklı bir enerji kaynağı ile çalışan termik santral bulunmaktadır?

A) Yatağan
B) Çayırhan
C) Silopi
D) Soma
E) Afşin

16. Ege kıyılarında kurulan bir rüzgâr santrali güneybatı yönüne dönük konumlandırılmıştır.

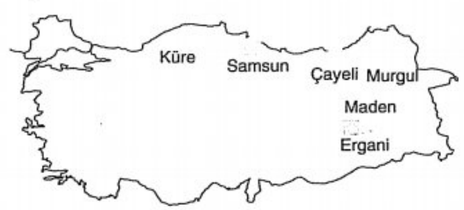
Buna göre, yörede etkili olan hangi rüzgârdan yararlanılması planlanmıştır?

A) Etezyen
B) Lodos
C) Samyeli
D) Kıble
E) Karayel

17. Çatalağzı (Zonguldak), **Ovaakça** (Bursa) **ve Germencik'te** (Aydın) **elektrik üretiminde kullanılan kaynak aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?**

	Çatalağzı	Ovaakça	Germencik
A)	Taş kömürü	Doğal gaz	Jeotermal
B)	Linyit	Rüzgâr	Doğal gaz
C)	Doğal gaz	Jeotermal k.	Taş kömürü
D)	Su gücü	Rüzgâr	Doğal gaz
E)	Doğal gaz	Taş kömürü	Linyit

18. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı yerler bir madenin çıkarım ve işleme alanı olarak işaretlenmiştir.



Yukarıdaki haritada çıkarıldığı ve işlendiği yerlerin verildiği maden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bakır
B) Demir
C) Krom
D) Bor mineralleri
E) Fosfat

CamScanner ile tarandı

1 Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Madenler ve Enerji Kaynakları

1. Elbistan, Soma, Tunçbilek'de linyit kömürü, Divriği, Hekimhan'da demir, Murgul, Küre, Ergani, Çayeli'nde bakır, Seydişehir, Akseki'de boksit (alüminyum) çıkarılır. Verilenler arasında krom çıkarılan yerler yoktur.

CEVAP: A

2. Aliağa, Bandırma, Ovaakça, Hamitabat ve Ambarlı Türkiye'nin en büyük doğal gaz çevrim santrallerinin (doğal gaz kullanılarak elektrik üretilen santral) bulunduğu yerlerdir.

CEVAP: C

3. Haritada I numara ile gösterilen yer Ergene Havzası'dır. Ergene Havzası'nda yükselti ve engebe az olduğu için hidroelektrik potansiyeli düşüktür. Haritada verilen diğer yerler engebeli ve yüksek olduğu için hidroelektrik potansiyeli yüksektir.

CEVAP: A

4. Ovaakça (Bursa) Türkiye'nin en büyük doğal gaz çevrim santrallerinin bulunduğu yerlerden biridir. Diğer seçeneklerde verilen eşleştirmeler doğrudur.

CEVAP: E

5. Rize – Çayeli'nde bakır çıkarılır. Samsun'da bakır işleme tesisleri kurulmuştur. Zonguldak'ta taş kömürü çıkarılır ve Ereğli ilçesinde demir çelik tesisleri kurulmuştur. Kastamonu – Küre'de bakır çıkarılmaktadır. Trabzon'da önemli bir maden çıkarılan ya da işleyen tesis bulunmamaktadır.

CEVAP: C

6. Asfaltit petrol kökenli bir katı yakıttır. Şırnak – Cizre'de asfaltitle çalışan bir termik santral kurulmuştur. Biyo kütle enerjisi organik maddelerden ve organik atıklardan elde edilen enerjidir. Hava gazı taş kömüründen elde edilen bir enerji kaynağıdır. Sıvılaştırılmış petrol gazı petrol rafinerilerinde petrolden elde edilen bir gazdır (mutfak tüpleri, oto gaz...). Trona (doğal soda külü) sanayide birçok alanda kullanılan bir endüstriyel ham maddedir. Enerji kaynağı değildir. Türkiye'nin ihraç ürünlerindendir.

CEVAP: D

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Akseki'de zengin boksit (alüminyum) rezervleri vardır. Akseki jeotermal kaynaklar bakımından zengin bir yöre değildir. Soruda verilen diğer yerlerde jeotermal kaynaklardan birçok alanda yararlanılmaktadır.

CEVAP: E

8. Antalya ve Elâzığ illerinde ferro krom tesisleri kurulmuştur. İzmir'de petrokimya Kırıkkale'de ise petrokimya ve çelik sanayi bulunur.

CEVAP: D

9. 2017 yılı EUAŞ verilerine göre Türkiye'nin en fazla enerji üretimi yaptığı kaynak doğal gazdır.

CEVAP: A

10. Türkiye'de toplamda en çok enerji üretilen ve tüketilen bölge Marmara Bölgesi'dir. Hidroelektrikte Güneydoğu Anadolu, rüzgâr ve jeotermalde Ege birinci sıradadır.

CEVAP: B

11. Zonguldak çevresinde Türkiye'nin en zengin taş kömürü yatakları bulunmaktadır. Taş kömürünün bulunması nedeniyle Ereğli ilçesinde demir çelik tesisleri kurulmuştur.

CEVAP: E

12. Murgul, Küre, Çayeli ve Ergani'de çıkarılan bakır Samsun ve Elâzığ'daki tesislerde işlenir.

CEVAP: B

CamScanner ile tarandı

13. Çatalağzı'nda (Zonguldak) taş kömürü ile çalışan termik santralde elektrik üretilmektedir. Jeotermal kaynaktan elektrik üretilen yerler, Aydın – Germencik, Denizli – Sarayköy, Çanakkale – Tuzla'dır.

CEVAP: B

14. Demir-Sivas (Divriği), Krom - Elazığ (Guleman), Bakır- Artvin (Murgul), Barit- Antalya (Alanya), Manganez-Ankara (Çayırhan) dan çıkarılmaktadır. Barit yatakları en fazla Antalya Alanya'da bulunmaktadır. Burada çıkarılan barit, Antalya Barit Unu fabrikasında değerlendirilmektedir.

CEVAP: E

15. Muğla (Yatağan), Ankara (Çayırhan), Manisa (Soma), Afşin (Kahramanmaraş) merkezlerinde termik santrallerde linyit kömürü kullanılmaktadır. Şırnak (Silopi)'ta ise Türkiye'nin asfaltit ile çalışan tek termik santrali bulunmaktadır.

CEVAP: C

16. Türkiye'de güneybatıdan esen yerel rüzgâr lodostur. Güneybatıya yönlendirilmiş bir rüzgâr santralinde lodos rüzgârından yararlanılmış olur.

CEVAP: B

17. Çatalağzı'nda (Zonguldak) taş kömürü, Ovaakça'da (Bursa) doğalgaz ve Germencik'te (Aydın) jeotermal kaynaklardan yararlanılarak elektrik üreten santraller kurulmuştur.

CEVAP: A

18. En fazla yatakları Karadeniz'de bulunan bakır Küre Dağları, Artvin Murgul, Rize Çayeli ve Ergani'den çıkarılmakta ve Samsun'da işlenmektedir. Demir için Divriği, Krom için Elâzığ, Bor için Kütahya, Fosfat için Mardin Mazıdağ haritada aranmalıdır.

CEVAP: A

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. I. Denizli – Sarayköy
II. Manisa – Soma
III. Aydın – Germencik
IV. Kütahya – Tunçbilek

Yukarıdaki enerji santrallerinden hangilerinin kurulduğu yerde hava kirliliği fazla değildir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Müteahhit Ahmet Bey yaptığı inşaatlarda kullanacağı mermerlerin özellikleri hakkında mermer firmasının yetkililerinden bilgi alırken kullanmaya karar verdiği mermerlerin ---- çıkarılarak getirildiğini öğrenmiştir.

Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan yere aşağıdaki illerden hangisi getirilmez?

A) Afyon'dan
B) Muğla'dan
C) Bilecik'ten
D) Marmara Adası'ndan
E) Edirne'den

9. Türkiye'de enerji üretiminde en çok termik santrallerden yararlanılmaktadır. Termik santrallerde en çok doğal gaz kullanıldığı hâlde linyit kömürünün payı da oldukça yüksektir.

Aşağıdakilerden hangisi kömürle çalışan termik santrallerin çevreye ve ekonomiye verdiği zararlar arasında değildir?

A) Bitki örtülerinin yüzeylerinin kül ve tozlarla kaplanması
B) Toprakların kirlenmesi
C) Atmosferde zehirli gazların artması
D) Atık soğutma sularının toprak ve su kirliliğine neden olması
E) Enerji üretiminde dışa bağımlılığın artması

10. Türkiye'de ilk nükleer santral Akkuyu'da (Mersin) kurulmaktadır.

Nükleer santralin Akkuyu'da kurulmasında;

I. Nükleer kaynakların çıkarıldığı yere yakın olması,
II. Su kaynakları bakımından elverişli olması,
III. Zeminin litolojik özelliklerinin elverişli olması,
IV. Elektrik tüketiminin fazla olduğu yerlere yakın olması,

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. I. Rezervinin fazla olması
II. Bulunduğu derinliğin fazla olması
III. Tenörünün fazla olması
IV. Cevherlerin dağınık ve küçük parçalar hâlinde olması

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'de bir maden ocağının işletilmesini güçleştiren özelliklerdir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

12. Yukarı Fırat Bölümü'nde maden çeşidinin ve rezervinin fazla olmasında aşağıdaki özelliklerden hangisi etkili olmamıştır?

A) Farklı jeolojik devirlerde oluşan arazilerin bulunması
B) Yükselti ve engebenin fazla olması
C) Jeolojik devirlerde yer kabuğu hareketlerinin şiddetli olması
D) Volkanik olayların etkili olması
E) Jeolojik devirlerde farklı iklim özelliklerinin etkili olması

HOCAWEBDE

ÇÖZÜM 1

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Madenler ve Enerji Kaynakları

1. Termik santraller kömür, doğal gaz ve petrol ürünleri gibi yakıtlar kullanılarak elektrik elde edilen santrallerdir. Jeotermal enerji santralleri ise sıcak yer altı sularından elde edilen enerji türüdür. Bu iki sistemin iklim ile bağlantısı olmadığından üretim miktarlarında yıldan yıla farklılık görülmez.

CEVAP: C

2. Türkiye doğal gaz ve petrol bakımından zengin bir ülke değildir. Bu yüzden doğal gaz ve petrol ithal edilmektedir. Türkiye linyit rezervleri bakımından ve hidroelektrik potansiyeli bakımından zengin bir ülkedir. Linyit ve hidroelektrik enerjinin payının artması dışa bağımlılığı artırmaz.

CEVAP: B

3. Maden rezervlerinin dağılışında bugünün doğal koşulları etkili değildir. Maden rezervlerinin dağılışı jeolojik devirler boyunca yaşanan olaylara bağlıdır.

CEVAP: C

4. Soruda anlatılan yer Manisa'nın Alaşehir ilçesidir. Burada Türkiye'nin en önemli jeotermal kaynakları bulunmuş ve bu kaynaklardan bir çok alanda yararlanılmaktadır.

CEVAP: B

5. Türkiye'de güneş enerjisi potansiyelinin en fazla olduğu yerler Güneydoğu Anadolu Bölgesi ve Türkiye'nin güney kesimleridir. Kuzeye gidildikçe güneşlenme süresi azalmaktadır. Güneşlenme süresinin en az olduğu yerler Karadeniz kıyılarıdır. (en az Doğu Karadeniz kıyıları) Buralarda bulutluluk oranı fazladır.

CEVAP: D

6. Doğal gaz ve petrol Türkiye'de fazla olmadığı için bunların kullanımının artması enerji üretiminde dışa bağımlılığı arttırır. Linyit kömürü rezervleri kalite düşük olmasına rağmen yeterli iken jeotermal kaynak zenginliği kırıklı yer yapısı sayesinde fazladır.

CEVAP: E

CamScanner ile tarandı

7. Soma ve Tunçbilek'teki santrallerde linyit kömürü kullanıldığı için buralarda hava kirliliği fazladır. Sarayköy ve Germencik'te elektrik üretiminde jeotermal kaynaklardan yararlanıldığı için çevre kirliliği fazla olmamaktadır.

CEVAP: B

8. Afyon, Muğla, Bilecik ve Marmara Adası zengin mermer yataklarının bulunduğu yerlerdir. Edirne'de bilinen önemli bir mermer yatağı bulunmamaktadır.

CEVAP: E

9. Linyit kömürünün elektrik üretiminde kullanılması dışa bağımlılığı arttırmaz. Türkiye linyit rezervi bakımından zengin bir ülkedir.

CEVAP: E

10. Nükleer santralin kuruluş yerinin belirlenmesinde;

II. Su kaynakları (soğutma suyu temini için) ve

III. Zeminin litolojik özellikleri (kayaç yapısı ve depremsellik) etkili olmaktadır.

CEVAP: C

11. Rezervin ve tenörün fazla olması bir madenin işletilmesini güçleştirmez. Ancak bazı madenlerin bulunduğu yerin derinde olması (II) ve cevher yataklarının dağınık ve küçük parçalar hâlinde olması (IV) maden ocağının işletilmesini güçleştirmektedir.

CEVAP: D

12. Yükselti ve engebe maden çeşidini ve rezervini etkilemez. Diğer seçeneklerde verilen özellikler etkiler.

CEVAP: B

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

5. I. Samsun – Bakır
II. İskenderun – Demir
III. Aliağa – Petrol rafinerisi
IV. Seydişehir – Alüminyum tesisleri
V. Murgul – Bakır

Yukarıdakilerden hangilerinde çıkartılan madenler çıkarıldıkları yerlerde işlenmektedir?

A) I – II B) II – III C) II – IV
D) III – V E) IV – V

6. I. Bakır
II. Taş kömürü
III. Linyit
IV. Demir

Yukarıdaki madenlerden hangilerinin Türkiye'deki üretiminin tümü Karadeniz Bölgesi'nden elde edilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

7. Türkiye'de rezerv bakımından bazı madenler yeterli olup bunların dış satımı yapılırken bazıları yetersiz olduğu için dış alımı yapılmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde, Türkiye'de rezervleri yetersiz olanlar bir arada verilmiştir?

	Yeterli	Yetersiz
A)	Bor	Fosfat
B)	Taş kömürü	Perlit
C)	Fosfat	Manyezit
D)	Perlit	Bor
E)	Taş kömürü	Manyezit

8. I. Petrol
II. Jeotermal
III. Taş kömürü
IV. Akarsu
V. Güneş

Türkiye'de yukarıdaki kaynakların hangilerinden sağlanan enerji miktarı iklim koşullarına bağlı olarak değişir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

9. **Aşağıdaki enerji santrallerinden hangilerinin yıllık üretim miktarları üzerinde iklim koşullarının etkili olduğu söylenebilir?**

A) Tunçbilek – Seyitömer
B) Afşin – Elbistan
C) Karakaya – Demirköprü
D) Sarayköy – Alaçatı
E) Çatalağzı – Soma

10. I. Toplam rezervi daha zengindir.
II. Termik santrallerde kullanımı daha yaygındır.
III. Çıkartma maliyeti daha yüksektir.

Taş kömürü ile karşılaştırıldığında, Türkiye'de linyitle ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

11. I. Jeotermal
II. Petrokimya
III. Termik santral

Yukarıdaki verilen enerji kaynaklarından hangilerinin bulunduğu yere yakın olması gerekir?

A) I B) II C) III D) I – II E) II – III

12. **Türkiye'de elektrik enerjisi üretiminde aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisinin kullanımının artması, üretim maliyetinin artmasına yol açar?**

A) Güneş B) Akarsu C) Rüzgâr
D) Petrol E) Sıcak su

13. Aşağıda, Türkiye'de linyit rezervinin fazla olduğu bazı yerler verilmiştir.

I. Sorgun (Yozgat)
II. Suluova (Amasya)
III. Tunçbilek (Kütahya)
IV. Aşkale (Erzurum)

Bu yerlerin hangilerinde linyitle çalışan elektrik santrali vardır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) III ve IV

14.



Haritada numaralarla gösterilen yerlerin hangilerinde doğal gazla çalışan termik santral vardır?

A) I ve II B) II ve III C) I ve V
D) III ve IV E) IV ve V

15.



Haritada numaralarla gösterilen yerlerin hangilerinde termik santral vardır?

A) I ve II B) I ve IV C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
E	E	C	C	E	B	A	E	C	C	A	D	C	A	B

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

BAŞLIYORUM!

1

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Sanayi

1. Türkiye'de bazı endüstri kolları ülke genelinde birçok yerde yaygın olarak kurulmuştur.

Aşağıdaki endüstri kollarından hangisi Türkiye'de birçok yerde kurulmuş endüstri kollarındandır?

A) Petrokimya B) Demir çelik C) Seramik
D) Cam E) Çimento

2. **Türkiye'de demir – çelik endüstrisinin gelişmesi aşağıdaki kaynakların hangisinin kullanımını arttırmıştır?**

A) Doğal gaz B) Petrol
C) Linyit kömürü D) Taş kömürü
E) Hidroelektrik enerji

3. I. Ereğli demir çelik fabrikası
II. Çumra şeker fabrikası
III. Çaycuma kağıt fabrikası
IV. İzmit petrokimya tesisleri

Sanayi kuruluş yerini belirleyen en önemli faktörlerden biri de hammaddeye yakınlıktır.

Yukarıda verilen kuruluşlardan hangilerinin kuruluş yerinin belirlenmesinde ham maddeye yakınlık etkili olmuştur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. **Ayçiçeği yağı üreten tesislerin ham maddenin üretildiği yerlerde kurulduğu göz önüne alındığında;**

I. Muğla
II. Edirne
III. Konya
IV. Tekirdağ

illerinden hangilerinde ayçiçeği yağı endüstrisinin gelişmiş olması beklenir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) II ve III E) II, III ve IV

5. **Karadeniz Bölgesi kıyı şeridinde aşağıda verilen sanayi kollarından hangisine rastlanmaz?**

A) Kağıt B) Cam C) Çimento
D) Seramik E) Gıda

6. I. Adana çevresi.
II. Kıyı Ege.
III. Antalya çevresi.
IV. Çatalca-Kocaeli platosu.

Yukarıda verilen alanlardan hangisi hammadde üretimine bağlı olarak sanayinin geliştiği alanlardandır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. **Türkiye'de aşağıdaki endüstri kollarından hangisinde hammadde teminine bağlı olarak yıl içinde üretimdeki dalgalanmaların diğerlerinden daha az olması beklenir?**

A) Gübre B) Konserve
C) Çay işleme D) Şeker
E) Bitkisel yağ

8. **Zonguldak – Çaycuma, Giresun – Aksu, Muğla – Dalaman, Mersin – Taşucu, Balıkesir ve İzmit'te gelişmiş olan endüstri kolu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cam B) Kağıt – selüloz
C) Şeker D) Sigara
E) Seramik

9. **Aşağıdaki sanayi tesislerinden hangisinde jeotermal sular kullanılmaktadır?**

A) Konserve B) Otomotiv
C) Şeker D) Demir – çelik
E) İlaç

10. **Aşağıda verilen il ve sanayi kolu eşleştirmelerinden hangisinin ham madde dikkate alınarak kurulduğu söylenemez?**

A) Elazığ – Ferro krom
B) Antalya – Barit unu
C) İskenderun – Gübre
D) Rize – Çay
E) Batman – Rafineri

11. Endüstride ham madde tarım ve hayvancılıktan, ormancılıktan, toprak ve yeraltından sağlanır.

Aşağıda verilen Türkiye'de gelişmiş olan endüstri kollarından hangisi tarım ve hayvancılığa dayalı ham maddeyi işleyen bir endüstri kolu değildir?

A) Suni gübre B) Dokuma C) Şeker
D) Yağ E) Sigara

12. I. Kayseri
II. Afyon
III. Mardin
IV. Trabzon

Türkiye'de şeker fabrikaları şeker pancarı üretim alanlarına yakın yerlerde kurulmuştur.

Bulunduğu yörelerin tarım ürünleri göz önüne alındığında yukarıdaki illerden hangilerinde şeker fabrikalarının kurulmuş olması beklenmez?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. **Türkiye ormanlarının dağılışı dikkate alındığında;**

I. Antalya
II. Trabzon
III. Edirne
IV. Iğdır

illerinden hangisinde orman endüstrisinin daha fazla gelişebileceği söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

14. Unlu mamuller sanayinin geliştiği bölümlerde buğday üretimi fazladır.

Buna göre;

I. Doğu Karadeniz
II. Yıldız
III. Orta Kızılırmak
IV. Konya

bölümlerinden hangilerinde unlu mamuller sanayinin daha az geliştiği söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

15. Türkiye'de bazı endüstri kuruluşları ham maddenin elde edildiği yerlerle paralellik gösterir.

Aşağıdaki ürünlerden hangisini işleyen kuruluşlarda ham madde dağılışına bağlılık daha fazladır?

A) Tütün B) Pamuk C) Zeytin
D) Buğday E) Şekerpancarı

16. **Aşağıda verilen sanayi kuruluşlarının yer seçiminde ulaşım faktörü daha ön planda tutulmuştur?**

A) Batman petrol rafinerisi
B) Giresun kağıt fabrikası
C) İskenderun demir-çelik fabrikası
D) Uşak şeker fabrikası
E) Konya Unlu Mamuller fabrikası

17.



Yukarıdaki haritada verilen yerlerin hepsinde gelişmiş endüstri kolu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Seramik
B) Şeker
C) Pamuklu dokuma
D) Yünlü dokuma – halı
E) Konserve

18. Endüstri kuruluşlarının dağılışında çeşitli faktörler etkili olmaktadır.

Türkiye'de endüstri kuruluşlarının yer seçiminde aşağıdaki özelliklerden hangisi dikkate alınmamıştır?

A) Ulaşım B) Sermaye
C) Deprem riski D) Ham madde
E) Pazar

HOCAWEBDE

1. Türkiye'de birçok yerde yaygın olarak kurulmuş olan endüstri kolları çimento ve besin endüstrisidir.

CEVAP: E

2. Demir – çelik endüstrisinde demir cevherinin ayrıştırılmasında taş kömüründen yararlanılmaktadır. (Taş kömürü kok kömürü haline getirilerek kullanılır.) Bu yüzden demir – çelik endüstrisinin geliştiği yerlerde taş kömürünün kullanımı artmaktadır.

CEVAP: D

3. Çumra (Konya) şeker fabrikası pancar üretiminin fazla olmasına bağlı olarak, Çaycuma kağıt fabrikası (Zonguldak) ormanların fazla olduğu yerde kurulmuşlardır. Bu işletmelerin kuruluş yerlerini belirleyen faktör ham maddeye yakınlıktır.

Ereğli'de demir madeni, İzmit'te petrol bulunmamaktadır.

CEVAP: C

4. Türkiye'de ayçiçeği üretiminin en fazla olduğu iller Edirne, Tekirdağ ve Konya illeridir. Bu yüzden ayçiçeği yağı üretiminin en fazla olduğu iller bu illerdir.

CEVAP: E

5. Karadeniz Bölgesi kıyısı boyunca yapılan sanayi faaliyetleri daha çok hammaddeye bağlı olarak yapılır. Kağıt, cam, çimento ve gıdanın hammaddesi bulunur fakat otomotiv sanayi gelişmemiştir. Daha çok Marmara bölgesinde gelişmiştir.

CEVAP: D

6. Adana çevresi ve Kıyı Ege'de sanayi tarımsal hammaddeye dayanırken, Antalya'da turizm etkili olup Çatalca - Kocaeli'de ise ağır sanayi etkilidir.

CEVAP: A

HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

ÇÖZÜM

7. Verilen öncüller değerlendirildiğinde konserve, çay, şeker, bitkisel yağ bunların hammaddesi temel olarak tarıma dayalıdır. Tarıma dayalı ürünler iklim koşullarından etkilendiği için hammadde temininde yıllar içerisinde çeşitli iklimsel faktörlere bağlı olarak azalabilir. Ancak gübrenin hammaddesi daha çok madene dayanmaktadır bundan dolayı dalgalanma görülmez.

CEVAP: A

8. Verilen bilgiler değerlendirildiğinde hammadde yakınlığından dolayı bu merkezlerde orman ürünlerine dayalı olarak kâğıt üretimi yapılmaktadır.

CEVAP: B

9. Jeotermal sular sıcak su kaynaklarıdır. Bu sulardan konutların ısıtılmasında, seracılıkta, sağlık turizminde, konservede sebzelerin kurutulmasında kullanılmaktadır.

CEVAP: A

10. Ülkemizde sanayi tesislerinin büyük çoğunluğu hammaddeye yakın yerlerde kurulmuşlardır. Ancak İskenderun'da gübre fabrikası hammaddeye yakın değildir. Çünkü gübrenin hammaddesi fosfat ve kükürttür. Ülkemizde kükürt Isparta'da, fosfat ise Mardin ve Adıyaman'dan çıkarılmaktadır.

CEVAP: C

11. Şeker pancarının sanayide kullanıldığı gibi küspesi hayvancılıkta, Ayçiçeği yağ sanayisinde ve küspesi hayvan yemi, tütün bitkisinin yaprakları sigara sanayisinde sap kısımları hayvan yemi olarak yararlanılır. Dokuma sanayisinde hayvanların yününden ve derisinden yararlanılır. Ancak suni gübre kimyasal yollardan elde edilmektedir.

CEVAP: A

12. Şeker pancarı ülkemizde özelikle iç kesimlerde sulama koşullarının geliştiği yerlerde daha fazla yapılmaktadır. Karadeniz kıyı şeridinde üretimi azdır sebebi yağışın fazla olması ve sıcaklık koşullarının yetersizliğidir. Güneydoğu Anadolu Bölgesinde ise yetiştirilmemesinin sebebi ekonomik geliri yüksek ürünlerin tercih edilmesi ve kuraklık nedeniyle yetiştirilmemektedir. Bundan dolayı Trabzon ve Mardin de yetişmez.

CEVAP: E

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. Ülkemizde ormanların dağılışına bakıldığında büyük çoğunluğu denize kıyısı bulunan yerlerde daha yoğun olduğu görülmektedir. Bunun en önemli sebebi yağış, nem, sıcaklık koşullarının uygun olmasıdır. Bu bilgilerden dolayı Antalya ve Trabzon da orman ürünlerine dayalı sanayi hammaddeden dolayı buralarda daha fazla gelişmiştir.

CEVAP: A

14. Ülkemizde unlu mamullere dayalı sanayi ürünleri temel ihtiyaçtan dolayı her bölgede görmek mümkündür. Bunlar içerisinde yer alan buğday ülkemizde her bölgede yetişebilmektedir. Ancak denize kıyısı olan nemli olan her mevsim yağış alan yerlerde yetiştirmek mümkün değildir. Verilmiş olan bölümler incelendiğinde Doğu Karadeniz Bölümü ve Marmara bölgesinde yer alan Yıldız bölümü Karadeniz'e kıyısı olup nemli bir yer oldukları için buğday tarımına uygun değildirler.

CEVAP: A

15. Ülkemizde çabuk bozulan tarım ürünlerinin çevresinde bu ürüne dayalı işletmeler kurulur. Bundan dolayı hammaddeye yakınlık önemlidir. Çay, şekerpancarı, sebzeler çabuk bozulduğu için toplandıktan sonra hemen işlenmesi gerekir.

CEVAP: E

16. Verilen sanayi kuruluşları içerisinde İskenderun demir çelik fabrikası limandan dolayı dışarıdan ithal edilen kömür deniz yolu ile buraya getirilmekte ve burada işlenmektedir. Diğer verilen sanayi kuruluşları hammaddeye bağlı olarak bulunduğu yerde kurulmuşlardır.

CEVAP: C

17. Türkiye haritası üzerinde verilmiş olan merkezlerde ülkemizin en ünlü yünlü dokuma, halı ve kilim dokumacılığı ön palandadır.

CEVAP: D

18. Türkiye de sanayi kuruluşlarının kurulmasında etkili olan faktörler: Sermaye, hammadde, enerji, ulaşım, işgücü gibi faktörler etkilidir.

CEVAP: C

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

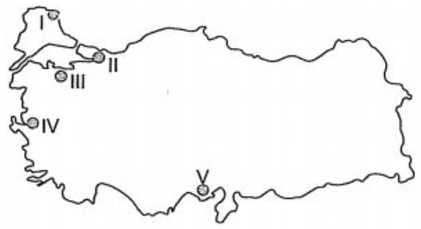
CamScanner ile tarandı

BİLİYORUM!

1

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Sanayi

1.



Yukarıdaki haritada verilen yerlerden hangisi Türkiye'de endüstrinin geliştiği yerlerden biri değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Şeker pancarı kısa sürede işlenmesi gereken bir ürün olduğu için şeker fabrikaları pancar üretim alanlarına yakın yerlerde kurulmuştur.

Buna göre, aşağıdaki illerden hangisinde şeker fabrikalarının kurulmuş olması beklenmez?

A) Afyon B) Yozgat C) Eskişehir
D) Trabzon E) Konya

3. • Türkiye'de en yaygın endüstri kollarından biridir.

• Dış satım ürünleri arasındadır.

Yukarıda verilen endüstri kolu ve üretilen ürün aşağıdakilerden hangisidir?

A) Alüminyum işleme
B) Şeker
C) Çimento
D) Kâğıt
E) Bakır işleme

4. Türkiye'de endüstri kuruluşlarının dağılışında birbirinden farklı faktörler etkili olmuştur.

Aşağıda verilen endüstri kuruluşlarından hangisinin kuruluş yerinin belirlenmesinde etkili olan en önemli faktör yanlış verilmiştir?

A) Karabük demir çelik – enerji
B) Ereğli gemi yapımı – ham madde
C) Konya şeker – ham madde
D) İstanbul konfeksiyon – pazar
E) Aliağa petrokimya – iş gücü

5. **Çanakkale, Bozüyük ve Kütahya'da seramik endüstrisinin gelişmiş olmasında hangi faktör etkili olmuştur?**

A) Ham madde B) Enerji C) Pazar
D) İş gücü E) Ulaşım

6. I. Kâğıt
II. Çimento
III. Cam
IV. Şeker

Türkiye'de yukarıdaki endüstri kollarından hangileri daha yaygındır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. Aksu (Giresun), Çaycuma (Zonguldak), Taşköprü (Kastamonu), Dalaman (Muğla), Taşucu (Mersin), Balıkesir, Afyon, İzmit, Bolu, Bozüyük kâğıt – selüloz endüstrisinin en çok geliştiği yerlerdir.

Kâğıt-selüloz fabrikalarının kuruluş yerini belirleyen temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pazar
B) Enerji
C) Ham madde
D) Ulaşım
E) İş gücü

14. Aşağıdaki illerden hangisinde otomotiv sanayisine ait tesis bulunmaz?

A) İstanbul
B) Aksaray
C) Adana
D) Samsun
E) Sakarya

15. Aşağıdaki seçeneklerde verilen iller ve eşleştirilen sanayi kuruluşlarından hangisi yanlıştır?

A) Adana – Dokuma
B) Gümüşhane - Yağ
C) Elazığ – Ferro krom
D) Batman – Petro kimya
E) İzmir – Otomotiv

16. Aşağıdaki illerden hangisinde şeker fabrikası bulunmaz?

A) Artvin B) Yozgat C) Burdur
D) Malatya E) Konya

17. I. Yeni iş olanakları yaratması
II. Ülke içinde ve ülkeler arası ticaretin gelişmesi
III. Ham maddenin ülke içinde işlenmesi ile değer kaybetmesi
IV. Büyük kentlerin çevrelerinde çarpık kentleşmenin olması

Yukarıda verilen durumlardan hangileri Türkiye'de sanayileşmenin gelişmesinin ülke ekonomisine katkıları arasındadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) III ve IV E) II ve IV

18. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de bir yörenin gelişmekte olduğunun göstergelerinden biri değildir?

A) Ham madde dış satımının artması
B) Kişi başına düşen millî gelirin artması
C) Enerji tüketiminin artması
D) Üçüncül faaliyetlerde çalışanların artması
E) Sanayi ürünlerinin ihracatının artması

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Haritada III numara ile gösterilen Zonguldak çevresinde demir çelik endüstrisi ve ormana dayalı endüstri kolları gelişmiştir. Tarıma dayalı endüstri kolları haritada verilen diğer yerlerdeki kadar gelişmemiştir.

CEVAP: C

8. Giresun çevrelerinde (Doğu Karadeniz kıyı yörelerinde) koyun ve tiftik keçisi yetiştiriciliği yaygın olarak yapılan bir hayvancılık etkinliği değildir. Bu yüzden halı ve kilim dokumacılığı soruda verilen diğer illerdeki kadar gelişmemiştir.

CEVAP: E

9. Kırklareli ilinde demir çelik fabrikası kurulmamıştır. Diğer seçeneklerde verilen yerler demir çelik fabrikalarının bulunduğu yerlerdir.

CEVAP: A

10. Zeytin bitkisinin en çok yetiştirildiği ve zeytinyağı üretiminin en fazla olduğu yerler, Ege Bölgesi ve Güney Marmara Bölümü'nün kıyı yöreleridir. Haritada II numara ile gösterilen Edremit Körfezi çevresi yağlık zeytini ile ünlü bir yöredir.

CEVAP: B

11. Türkiye'de seramik endüstrisi Çanakkale – Çan, Bilecik – Bozüyük, Kütahya ve Uşak çevrelerinde gelişmiştir. Diğer seçeneklerde verilen endüstri kolları kadar ülke geneline yayılmamıştır.

CEVAP: A

12. Şeker Türkiye'de en yaygın endüstri kollarından biridir. Kıyı yöreleri ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi dışında her yerde gelişmiştir. İlk şeker fabrikaları Alpullu – Kırklareli (1926), Uşak (1926), Eskişehir ve Turhal (Tokat) da kurulmuştur. En fazla üretim İç Anadolu Bölgesi'ndedir. Kütahya, Afyon, Burdur, Susurluk, Adapazarı, Ankara, Bor, Konya, Çumra, Ereğli, Ilgın, Kastamonu, Çorum, Suluova, Çarşamba, Elbistan, Malatya, Elazığ, Muş, Erciş, Erzincan, Erzurum, Ağrı ve Kars.

CEVAP: A

13. Aksu (Giresun), Çaycuma (Zonguldak), Taşköprü (Kastamonu), Dalaman (Muğla), Taşucu (Mersin), Balıkesir, Afyon, İzmit, Bolu, Bozüyük kâğıt – selüloz endüstrisinin gelişmiş olmasında etkili olan temel faktör ham maddedir. (ormanların fazla olması)

CEVAP: C

14. Türkiye'nin en büyük sanayi kolu olan otomotiv sanayisi Marmara, Ege, İç Anadolu ve Akdeniz'de bulunur. İstanbul, Sakarya, Kocaeli, Bursa, İzmir, Adana, Konya, Eskişehir, Aksaray ve Ankara'da bulunur.

CEVAP: D

15. Adana'da pamuk üretimine bağlı dokuma, Elâzığ'da krom yataklarına bağlı ferro – krom, Batman'da petrol çıkarımına bağlı Petro kimya, İzmir'de ulaşım ve sermayeye bağlı otomotiv sanayi kurulmuştur. Ancak Gümüşhane'de yağ üretimine bağlı tesis bulunmaz.

CEVAP: B

16. Türkiye'nin kıyı yörelerinde şeker üretimi sınırlı olduğundan şeker fabrikası bulunmaz. Şeker çabuk bozulduğundan fabrikalar üretim alanlarına yakın olmalıdır. Doğu Karadeniz illerinde şeker fabrikası yoktur.

CEVAP: A

17. Sanayileşmenin gelişmesi ile ülke içinde yeni iş olanakları ortaya çıkmaktadır. Sanayileşmenin gelişmesine paralel olarak iç ve dış ticarette gelişme gösterir. Ham maddelerin ülke içinde işlenip dışarı satılması değer kaybetmesine değil daha fazla değer kazanmasına neden olur. Kentlerde gecekondu yapılaşması ekonomik bir katkı değil çevresel bir sorundur.

CEVAP: B

18. Gelişmiş bölge ve ülkelerde ham madde dış satımı artmaz. Ham madde işlendikten sonra satılır. Ham madde dış satımı gelişmemiş ülkelerde görülen bir özelliktir. Diğer seçeneklerde verilenler bir yörenin gelişmekte olduğunu gösteren özelliklerdendir.

CEVAP: A

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

1 Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Sanayi

1. Türkiye'de endüstri kuruluşları belirli yörelerde yoğunlaşmıştır.

Bir yörede endüstri kuruluşlarının çoğalması ile aşağıdaki gelişmelerden hangisinin görülmesi beklenmez?

A) Ulaşım sistemlerinde yoğunluğun artması
B) Enerji tüketiminin artması
C) İstihdam kapasitesinin artması
D) Ham madde gereksiniminin artması
E) Hizmetler sektöründe çalışanların azalması

2. I. İş gücü
II. Sermaye
III. Ham madde
IV. Teknolojik birikim

Türkiye'de endüstrinin gelişmesinde yukarıda verilen etkenlerden hangileri bakımından daha çok güçlük yaşanmıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Bazı endüstri kolları ham maddenin çok olduğu yerlerde gelişmektedir.

Aşağıdaki endüstri kuruluşlarından hangisinin kuruluş yeri seçilirken ham maddenin bulunduğu yer tercih edilmemiştir?

A) Taşköprü – Kâğıt
B) Karabük – Demir çelik
C) Elâzığ – Ferro krom
D) Turhal – Şeker
E) Yozgat – Çimento

4. Çabuk bozulabilen, işlendiği zaman kütle kaybı fazla olan tarım ürünlerini işleyen tesisler genellikle ham maddenin elde edildiği yerlerin yakınlarında kurulur.

Buna göre, Türkiye'de aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisini işleyen tesisler dar bir alanda toplanmıştır?

A) Pamuk
B) Şeker pancarı
C) Mısır
D) Çay
E) Tütün

5. **Türkiye'de endüstrinin hızla geliştiğinin en önemli göstergesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dış ticaret açığının büyümesi
B) Endüstrinin gelişmişliğinin bölgelere göre farklı olması
C) Dış satımda endüstri ürünlerinin payının hızla artması
D) Endüstriden elde edilen gelirle başka sektörlere yatırım yapılması
E) Tarımda makine kullanılan alanların genişlemesi

6. I. Ham maddenin birçok yerde bulunması
II. İthalatının az olması
III. Tüketiminin fazla olması
IV. Enerji kaynaklarının dağınık olması

Türkiye'de unlu mamuller üreten endüstri kuruluşlarının yaygın ve eskiden beri gelişmiş olmasında yukarıdaki özelliklerden hangileri etkilidir?

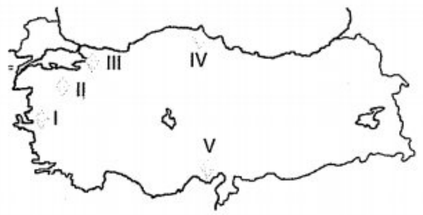
A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Türkiye'de bazı yörelerde sanayinin gelişmesine bağlı olarak birçok gelişme görülür.

Aşağıdakilerden hangisinin bir yörede sanayinin gelişmesine bağlı olarak artması beklenmez?

A) Enerji tüketiminin
B) Nüfus sayısının
C) Çevre kirliliğinin
D) Ticaret etkinliklerinin
E) Turizm etkinliklerinin

8. 

Yukarıdaki haritada verilen yerlerden hangisi tarım alanlarına sanayi kuruluşlarının yapılarak yanlış arazi kullanımının görüldüğü alanlardan biri değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Bitkisel yağ endüstrisi genellikle yağı elde edilen bitkilerin çok yetiştirildiği yerlerde gelişmiştir.

Buna göre Marmara Bölgesi'nde;

I. Susam yağı
II. Soya yağı
III. Zeytinyağı
IV. Ayçiçeği yağı

üreten tesislerden hangilerinin yaygın olması beklenir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) II, III ve IV E) III ve IV

10. **Türkiye'de kâğıt fabrikalarının kuruluş yerlerinin belirlenmesinde;**

I. Pazarlama koşullarının elverişli olması
II. Ham maddeye yakınlık
III. Su kaynaklarının bol olması
IV. Enerji kaynağına yakınlık

özelliklerinden hangileri etkili olmaktadır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Marmara Bölgesi'nde endüstrinin gelişmiş olmasında en önemli faktörlerden biri ulaşımın gelişmiş olmasıdır.

Ulaşımın gelişmiş olması Marmara Bölgesi'nde;

I. Yer altı zenginliklerinin değerlendirilmesi
II. Pazarlama koşullarını geliştirmesi
III. Ham madde teminini kolaylaştırması
IV. Enerji üretimini etkilemesi

özelliklerinden hangilerini sağlayarak endüstriyi olumlu etkilemiştir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) II ve III E) III ve IV

12. Pamuklu dokuma Türkiye'de önemli endüstri kollarından biridir.

Aşağıdaki illerden hangisinde pamuklu dokumanın gelişmiş olmasında ham madde üretimi alanlarına yakınlığın etkili olduğu savunulamaz?

A) Denizli B) Adana C) Şanlıurfa
D) İstanbul E) Hatay

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

13. Türkiye'de bazı yörelerde hayvancılığa dayalı endüstri kolları gelişmiştir.

I. Büyükbaş hayvancılık
II. Koyun yetiştiriciliği
III. İpek böcekçiliği
IV. Kümes hayvancılığı

etkinliklerinden hangilerinin geliştiği yerlerde dokuma endüstrisi için ham madde temini daha kolaydır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

14. **Pamuklu dokuma sanayisine yatırım yapmak isteyen bir kişi aşağıdaki illerden hangisine yatırım <u>yapamaz</u>?**

A) Şanlıurfa B) Adana
C) İzmir D) Aydın
E) Tokat

15. Sanayi tesislerinin kurulum yeri seçiminde dikkate alınan en önemli unsurlardan biri ham maddenin kolay temin edilmesidir.

Aşağıdaki illerden hangisinde kurulan sanayi tesislerinin ham maddeye bağlı kurulduğu <u>söylenemez</u>?

A) İzmir – Zeytinyağı
B) Edirne – Ayçiçekyağı
C) Konya – Şeker
D) Rize – Çay
E) Kırşehir – Lastik

16. I. Unlu Mamuller
II. Şeker
III. Seramik
IV. Demir – Çelik

Yukarıda verilen sanayi kollarından hangilerinin yıllık üretimi iklim koşullarına bağlı değişiklik gösterir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

17. **Türkiye'nin kıyı bölgelerinde inceleme yapan bir grup gözlemci bu alanlarda aşağıdaki sanayi kuruluşlarından hangisine <u>rastlayamamıştır</u>?**

A) Kâğıt B) Çay
C) Ferro – Krom D) Uçak
E) Otomotiv

18. **Sanayinin gelişmesi için gerekli olan ulaşım koşullarından liman fonksiyonu dikkate alındığında aşağıdaki illerden hangisinin bu fonksiyona sahip olduğu <u>söylenemez</u>?**

A) Çanakkale
B) İzmir
C) Mersin
D) Samsun
E) İstanbul

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Sanayinin gelişmesine bağlı olarak enerji tüketimi artar. İstihdam kapasitesinin artması ile nüfus sayısı artar. Çevre kirliliği artar. Ticaret etkinlikleri artar. Ancak turizm etkinliklerinin gelişmesi endüstrinin gelişmesine bağlı değildir.

CEVAP: E

8. I. İzmir, II. Bursa, III. İzmit ve V. Çukurova'da (Adana) sanayi kuruluşları fazladır ve tarım alanlarının bir kısmında sanayi kuruluşları yer almaktadır. IV numara ile gösterilen (Sinop) alanda sanayi gelişmemiştir.

CEVAP: D

9. Marmara Bölgesi'nde ayçiçeği ve zeytin üretimi fazladır. Bu yüzden bölgede ayçiçeği yağı ve zeytinyağı üreten tesisler fazladır.

CEVAP: E

10. Türkiye'de kâğıt fabrikalarının kuruluş yerinin belirlenmesinde; ham maddeye yakınlık (II) ve su kaynaklarının bol olması (III) etkili olmuştur.

CEVAP: C

11. Ulaşımın gelişmesi pazarlama koşullarının gelişmesini ve ham madde temininin kolaylaşmasını sağlayan etkenlerdir.

CEVAP: D

12. Denizli, Adana, Şanlıurfa ve Hatay pamuk üretiminin önemli olduğu iller arasındadır. Ancak İstanbul çevresinde pamuk üretimi yapılmamaktadır. İstanbul'da işlenen pamuk başka yerlerden getirilmektedir.

CEVAP: D

HOCAWEBDE

13. Koyun yetiştiriciliğinin ve ipek böcekçiliğinin geliştiği yöreler dokuma endüstrisi açısından elverişli yerlerdir. (büyükbaş hayvancılıktan ve kümes hayvancılığından dokuma ham maddesi elde edilmez)

CEVAP: C

14. Pamuklu dokuma sanayi pamuk üretiminin yapıldığı Akdeniz, Ege ve Güneydoğu Anadolu'da bulunur. Seçeneklerde verilen Şanlıurfa, Adana, İzmir ve Aydın'da pamuklu dokuma sanayi kurulabilirken Tokat'ta pamuk üretimi yapılamayacağından pamuklu dokuma sanayi kurulamaz.

CEVAP: E

15. Türkiye'de özellikle tarımsal, hayvansal ve madensel sanayi kuruluşlarının çoğunluğu ham maddeye bağlı kurulmuştur. Kırşehir'de bulunan lastik fabrikasının ham maddesi olan petrol bu ilde çıkarılmaz.

CEVAP: E

16. Ham maddenin tarım ve hayvancılıktan sağlandığı sanayi tesislerinde üretim iklim koşullarındaki değişimlerden etkilenir. Ancak taşa toprağa bağlı sanayi ve maden sanayisi üretimleri iklime bağlı değişim göstermez.

CEVAP: B

17. Türkiye'de uçak üretimi adına iki fabrika Ankara ve Eskişehir'de bulunmaktadır. Çay ve kağıt Karadeniz, ferro – krom Akdeniz, otomotiv Marmara'da ve Ege'de rastlanılmış olan sanayi kollarıdır.

CEVAP: D

18. Bazı kentlerin büyümesinde ve sanayileşmesinde, sanayinin gelişmesinde kentlerin gelişmiş limanlara sahip olması, o kentlerde kurulacak sanayi kollarının liman etkisi ile gelişmesi gözlenmiştir. Verilen illerden Çanakkale'nin gelişmiş bir limanı yoktur. Bu nedenle burada faaliyet gösteren sanayi kuruluşlarının kurulum yeri seçimi sanayiye bağlı değildir.

CEVAP: A

CamScanner ile tarandı

1 Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Sanayi

1. I. Endüstride kullanılan ham madde türü
II. Yer altı kaynaklarının çeşitliliği
III. Kişi başına düşen millî gelir
IV. Nüfusun bölgelere dağılışı
V. Yerleşim yeri sayısı

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin gelişmişlik düzeyi hakkında bilgi verir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV E) IV ve V

2. **Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de aynı bölgede bulunan iki kentten birinin endüstri bakımından diğerinden daha fazla gelişmiş olduğunu gösteren en güçlü kanıttır?**

A) Eğitim seviyesinin yüksek olması
B) Ulaşım olanaklarının çeşitli olması
C) Enerji tüketiminin fazla olması
D) Yer altı ve yer üstü kaynaklarının çeşitli olması
E) Nüfus yoğunluğunun fazla olması

3. **Aşağıdakilerden hangisi, endüstrinin Türkiye ekonomisine katkısını artırmak için alınması gereken önlemlerden biri değildir?**

A) İç ve dış pazarların gereksinimlerine göre üretim yapmak
B) Ham maddesi yeterli olan endüstri kuruluşlarına öncelik vermek
C) Endüstri kuruluşlarında modern teknolojiden yararlanmak
D) Endüstri kuruluşlarının elektrik enerjisi üretim merkezlerine yakın olmasını sağlamak
E) Belli standartlara uygun, kaliteli endüstri ürünleri üretmek

4. **Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de endüstrinin hızla gelişmesinin ülke ekonomisine sağladığı katkılardan biri değildir?**

A) Çalışma çağındaki nüfusa yeni iş olanakları yaratılması
B) Ham maddenin ülke içinde işlenerek daha fazla değer kazanması
C) İç ve dış ticaretin gelişmesi
D) Göçler sonucu büyük kentlerin çevresindeki tarım arazisinde yerleşim alanları oluşması
E) Dış satımda endüstri ürünlerinin payı arttıkça dış satım gelirlerinin de yükselmesi

5. **Türkiye'nin ekonomik kalkınmasında aşağıdakilerden hangisinin katkısı en azdır?**

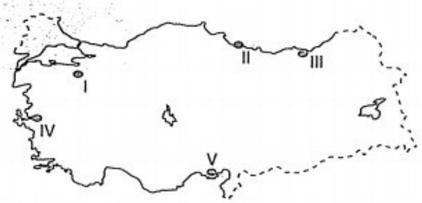
A) Eğitim düzeyinin yükselmesi
B) Yüz ölçümünün büyüklüğü
C) Yer altı zenginliğinin çeşitliliği
D) Ulaşım olanaklarının gelişmesi
E) Coğrafi konumunun elverişliliği

6. **Türkiye'nin, ekonomisi gelişen bir ülke olmasında aşağıdakilerden hangisinin en az etkili olduğu söylenebilir?**

A) Nüfusun genç ve dinamik olması
B) Fiziki ve beşerî özellikleri farklı coğrafi bölgelerin olması
C) Yer altı ve yer üstü kaynaklarının çeşitli olması
D) Avrupa'yla Asya, özellikle Orta Doğu ülkeleri arasında köprü görevi görmesi
E) Topraklarının büyük bir bölümünün Anadolu Yarımadası'nda olması

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

11.



Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen yerlerden hangisinde sanayi faaliyetleri daha az gelişmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Adana, Ege ve Çatalca – Kocaeli bölümleri, aşağıdakilerin hangisi bakımından benzerlik gösterir?

A) Yüz ölçümlerinin büyüklüğü
B) Seracılığın gelişmişliği
C) Tarım yapılan alanların genişliği
D) Endüstri gelirlerinin yüksekliği
E) Yer altı kaynaklarının zenginliği

13. Türkiye'de çay işleme kuruluşlarının yeri belirlenirken, aşağıdaki özelliklerden hangisine öncelik verildiği söylenebilir?

A) Ham maddeye yakınlık
B) Enerji üretim merkezlerine yakınlık
C) İş gücü sağlamada kolaylık
D) Pazarlama olanaklarının varlığı
E) Ulaşım olanaklarının gelişmişliği

14. Aşağıdaki endüstri kuruluşlarından hangisi, işlediği ham maddenin üretildiği çevrede kurulmuştur?

A) Mersin'deki petrol rafinerisi
B) Ereğli'deki demir – çelik fabrikası
C) İstanbul'daki sigara fabrikası
D) Erzincan'daki pamuk ipliği fabrikası
E) Murgul'daki bakır işletmesi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
B	C	D	D	B	E	A	B	E	E	C	D	A	E

HOCAWEBDE

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Ticaret

Türkiye'de bazı mal gruplarının bölgeler arası ticarette önemli yeri vardır.

Bölgeler arası ticarette bazı ürünlerin önemli yerinin olmasını etkileyen temel faktör aşağıdakilerin hangisidir?

A) Bazı ürünlerin birçok yerde üretilmesi
B) Bazı ürünlerin bölge içi ihtiyaca yetecek kadar üretilmesi
C) Bazı ürünlerin üretim ve tüketim alanlarının farklı bölgelerde yer alması
D) Bölgelerin alanlarının birbirinden farklı olması
E) Bazı üretim alanlarının dış ticaret limanlarına yakın olması

2. Türkiye'nin dış ticaret hacmi giderek büyümektedir. Türkiye'nin en çok ticaret yaptığı ülkelerin başında Avrupa Birliği ve birliğe üye olmayan diğer ülkeler gelmektedir.

Türkiye'nin komşusu olan ülkelerden hangisiyle ithalatı daha fazladır?

A) Bulgaristan B) İran
C) Yunanistan D) Suriye
E) Gürcistan

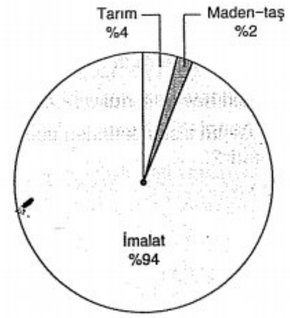
3. I. Üzüm
II. Pirinç
III. Mısır
IV. İncir

Türkiye'de üretilen bazı tarım ürünlerinin ihtiyaç fazlası ihraç edilmekte, ihtiyaca yeterli olmayan tarım ürünleri ithal edilmektedir.

Yukarıdakilerin hangileri Türkiye'nin ihraç ettiği ürünler arasında değildir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4.



Türkiye'de 2016 Dış satım (İhracat) Gelirlerinin Mal Gruplarına Göre Dağılımı. Kaynak: TÜİK

Yukarıda Türkiye'de 2016 yılında dış satım gelirlerinin mal gruplarına göre dağılımını gösteren grafik verilmiştir.

Buna göre,

I. Türkiye'nin dış satım gelirleri içinde en büyük pay imalat ürünlerinindir.
II. Tarımdan elde edilen gelirin en büyük bölümünü tahıllar oluşturmaktadır.
III. Maden ve taş ürünlerinden elde edilen gelir dış alımda maden ve taş ürünlerine ödenen tutardan fazladır.

bilgilerinden hangileri grafikten yararlanılarak elde edilebilecek bilgiler arasında değildir?

A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) II ve III E) Yalnız III

5. **Türkiye'nin ticaretinde aşağıdaki ülkelerden hangisinin payı diğerlerinden daha azdır?**

A) İtalya B) ABD C) Rusya
D) Irak E) Pakistan

HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

6. Türkiye'nin iç ticaret etkinliklerinde en fazla kullanılan yol sisteminin kara yolu olmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

A) Kara yolu yapım maliyetinin düşük olması
B) Kamyon sayısının fazla olması
C) Ürünlerin kısa sürede nakledilebilmesi
D) Ülkenin her yerine ulaşılabilmesi
E) Tüm ulaşım sistemlerinden ucuz olması

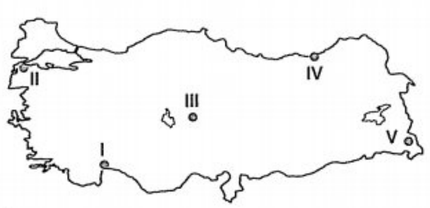
7. Türkiye'nin ihracatındaki artışta;

I. Makine ve kazanlar
II. Optik cihazlar
III. Beyaz eşya
IV. Tropikal meyveler

ürünlerinden hangilerinin katkısı vardır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

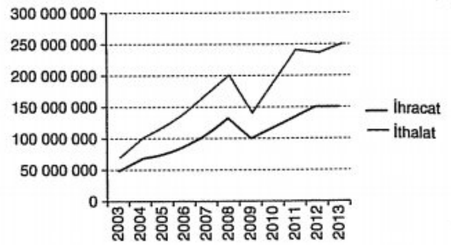
8.



Yukarıdaki Türkiye haritasında numaralanmış yerlerden hangisinin iç ticaretteki payı yaz aylarında daha fazla artış göstermektedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

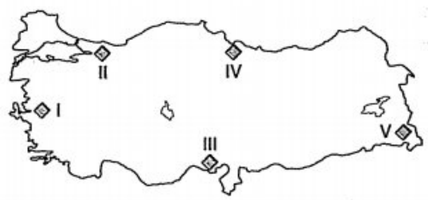
9. Grafikte Türkiye'nin 2003-2013 dönemi dış ticaret değerleri verilmiştir.



şağıdakilerden hangisi grafikten çıkarılabilecek sonuçlardan biri değildir?

A) Dış ticaret dengesi sürekli açık vermiştir.
B) 2009 yılında dış ticaret hacmi bir önceki yıla göre küçülmüştür.
C) İhracatın ithalatı karşılama oranı sürekli artmıştır.
D) 2012-2013 döneminde ihracat durağan bir yapıdadır.
E) 2003 yılından 2008 yılına kadar ihracat miktarı iki katına çıkmıştır.

10.



Yukarıdaki haritada verilen yerlerin coğrafi koşulları göz önüne alındığında, hangisinde üretim, tüketim ve dağıtım faaliyetlerinin gelişmiş olması beklenmez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Türkiye'nin dış ticaret hacmi giderek artmaktadır. Bunlar içerisinde en fazla sanayi ürünlerinin ihracatı ön plandadır. Bunlar içerisinde sırasıyla en fazla; otomotiv, beyaz eşya, tekstil, kazan ve makineler ihraç edilmektedir.

CEVAP: B

8. Türkiye haritasında verilmiş olan merkezlere bakıldığında I numaralı merkezde yaz dönemlerinde deniz turizmine bağlı olarak nüfus miktarında artış meydana gelmektedir. Bu durum çevrede iç ticaretin gelişmesine olumlu katkılar sağlamaktadır.

CEVAP: A

9. Verilen tabloda Türkiye'nin 2003-2013 yıllarına ait ihracat ve ithalat değerleri verilmiştir. C şıkkında verilen değerler dikkate alındığında ihracatın ithalatı karşılama oranı sürekli artmadığı görülmektedir. Özellikle 2009-2010 yılları arasında bir düşüş olduğu göze çarpmaktadır.

CEVAP: C

10. Haritada verilen merkezlerden;

I. İzmir,

II. İzmit,

III. Adana,

IV. Samsun çevrelerinde üretim, tüketim ve dağıtım faaliyetleri gelişmiştir. V numara ile gösterilen Hakkâri'de üretim, tüketim ve dağıtım faaliyetleri gelişmemiştir.

CEVAP: E

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

1. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin dış satımında ilk sıralarda olan ülkelerden biri değildir?**

A) Almanya B) İngiltere C) Irak D) İtalya E) Çin

2. I. Turunçgiller

II. Pirinç

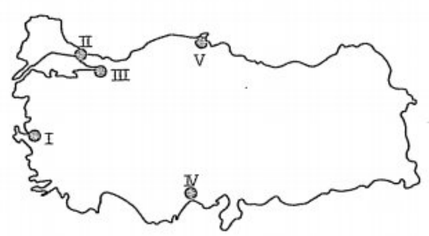
III. Sebze

IV. Mısır

Yukarıda verilen tarım ürünlerinden hangileri Türkiye'nin dış satım (ihracat) ürünlerinden değildir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

3.



Yukarıdaki haritada verilen liman kentlerinden hangisinin dış ticarete katkısı fazla değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Türkiye'nin dış satımında bazı tarım ürünlerinin önemli yeri vardır.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin dış satım ürünlerinden değildir?

A) İncir B) Fındık C) Üzüm D) Kayısı E) Muz

5. Kara yolu ve demir yolu ulaşımının işlek olduğu kavşak noktalarında yer alan şehirler ticaretin gelişmesine elverişli konumdadırlar.

Buna göre aşağıdaki şehirlerden hangisinde ulaşımın gelişmişliğine bağlı olarak ticaret etkinliklerinin gelişmiş olduğu söylenemez?

A) Muğla

B) Afyonkarahisar

C) Gaziantep

D) Ankara

E) Konya

6. **Aşağıda verilenlerden hangisi Türkiye'nin dış alımında önemli yer tutan mallardan değildir?**

A) Kâğıt

B) Gübre

C) Çimento

D) Optik araç – gereç

E) İlaç ve kozmetik ürünleri

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

7. I. Optik araç ve gereçler
II. Motorlu taşıtlar ve yedek parçaları
III. Kâğıt ve selüloz
IV. Hazır giyim (konfeksiyon)

Türkiye'nin yukarıdaki mal gruplarından hangilerinde ihracat (dış satım) gelirleri daha fazladır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. I. Kara yolu
II. Deniz yolu
III. Hava yolu
IV. Demir yolu

Türkiye'de ülke içi ve ülkeler arasında ticari malların taşınmasında yukarıda verilen ulaşım yollarından hangilerinde taşıma maliyeti daha düşüktür?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Türkiye'nin dış ticaret hacminin en büyük olduğu ve dış satımdan en fazla gelir elde ettiği ülke aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rusya B) İtalya C) Fransa
D) İspanya E) Almanya

10. I. Otomotiv
II. Kâğıt - selüloz
III. Beyaz eşya
IV. Optik araç ve gereçler

Yukarıda verilenlerden hangileri Türkiye'nin hem dış alımında hem de dış satımında önemli payı olan mallardır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Türkiye'nin 2017 yılında dış alım tutarının en fazla olduğu ülke aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çin B) Rusya C) Almanya
D) ABD E) İtalya

12. Türkiye'nin ihracatında madencilik ve taş ocakçılığı ürünlerinden 2017 yılında 2,8 milyar dolara yakın gelir elde edilmiştir. İşlenmiş madenlerin dış satım geliri de dikkate alındığında madenciliğin katkısının önemli olduğu anlaşılır.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin ihracatında önemli yeri olan ürünler arasında değildir?

A) Demir ve çelik
B) Linyit
C) Mermer
D) Bakır
E) Bor mineralleri

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. Türkiye yetersiz enerji kaynakları nedeniyle başka ülkelerden bol miktarda doğal gaz ve petrol almaktadır.

Türkiye'nin doğal gaz ve petrol ithal ettiği ülkeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Rusya
B) Ermenistan
C) İran
D) Irak
E) Azerbaycan

14. Türkiye'nin sınır komşuları içinde en fazla ihracat yaptığı ülke ve sınır kapısı hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A) Gürcistan – Sarp
B) Yunanistan – Uzunköprü
C) İran – Kapıköy
D) Irak – Habur
E) Suriye - Cilvegözü

15. Türkiye aşağıda verilen ülkelerden hangisi ile olan ticaretinde demir yolu ulaşımını kullanamaz?

A) Yunanistan
B) Bulgaristan
C) Irak
D) İran
E) Suriye

16. Aşağıda verilen sanayi ürünlerinin dış satım gelirleri içindeki payı diğerlerinden daha yüksektir?

A) Pamuklu dokuma
B) Kazanlar ve makineler
C) Motorlu taşıtlar aksam ve parçaları
D) Beyaz eşyalar
E) İşlenmiş demir çelik ürünleri

17. Aşağıdaki illerden hangisinin diğerlerine göre ticaret hacminin daha az olduğu söylenebilir?

A) İstanbul B) Adana C)Kırşehir
D) Bursa E) Ankara

18. Türkiye'nin maden ihracatı dikkate alındığında aşağıdaki madenlerden hangisinin dış satımının diğerlerinden daha fazla olduğu söylenebilir?

A) Barit B) Fosfat C) Boksit
D) Mermer E) Bakır

CamScanner ile tarandı

1 Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Ticaret

1. Çin Türkiye'nin dış alım yaptığı ülkeler arasında ilk sıralarda (2016 yılında 1. sırada) yer alan ülkelerden biri olduğu hâlde, Türkiye'nin dış satımında önemli bir yeri olan ülkelerden değildir.

İncir, fındık, üzüm, kayısı dış satımda önemli yeri olan tarım ürünlerindendir. Muz dış satım ürünü değil dış alım ürünüdür.

2. Turunçgiller ve sebze Türkiye'nin dış satım ürünlerindendir. Pirinç ve mısır üretimi Türkiye'nin ihtiyacını karşılamaz, bu ürünler dış alım ürünleridir, dış satım ürünlerinden değildir.

Muğla'da demir yolu ulaşımı bulunmamaktadır. Kara yolu ulaşımı da fazla gelişmemiştir. Bu yüzden Muğla ili ticaretin geliştiği bir il değildir.

3. I – İzmir Limanı, II – İstanbul Limanı, III – İzmit Limanı, IV – Mersin Limanı Türkiye'nin dış ticaretinde önemli etkisi olan limanlardır. V – Sinop Limanı gelişmiş bir liman değildir.

CEVAP: E

Kâğıt, gübre, optik aletler, ilaç ve kozmetik ürünleri Türkiye'nin dış alım ürünlerindendir. Çimento Türkiye'nin dış alım ürünlerinden değil dış satım ürünlerindendir.

7. Türkiye'nin dış satım gelirlerinden en fazla paya sahip olan ürünler motorlu taşıtlar ve yedek parça, konfeksiyon, kazan ve makineler, dokuma, elektrikli eşyalardır.

CEVAP: D

8. İç ve dış ticarette insan ve eşya taşınmasında ulaşım yollarının taşıma maliyetlerinin en ucuz olandan en pahalı olana doğru sıralanışı; Deniz yolu, Demir yolu, Kara yolu, Hava yolu şeklindedir.

CEVAP: D

9. Dış ticaret hacmi dış alım giderleri ile dış satım gelirlerinin toplamıdır. Türkiye'nin dış ticaret hacminin en fazla olduğu ve dış satım gelirlerinin en fazla olduğu ülke Almanya'dır. (2017 yılında dış alım giderinin en fazla olduğu ülke ise Çin'dir).

CEVAP: E

10. Otomotiv ve beyaz eşya Türkiye'nin hem dış alımında hem dış satımında payı en fazla olan ürünlerdendir.

CEVAP: B

11. Türkiye'nin son yıllarda dış alım tutarının en fazla olduğu ülkeler Çin, Almanya ve Rusya'dır. 2017 yılında dış alım giderinin en fazla olduğu ülke Çin'dir.

CEVAP: A

12. Türkiye'nin maden dış satımı, sanayi ve tarım ürünlerinden daha az olmakla birlikte dış satım içinde işlenmiş madenler önemli bir yerdedir. Mermer başta olmak üzere, demir çelik, krom, bakır, alüminyum ve bor minareleri satılır. Ancak linyitin dış satımı yoktur.

CEVAP: B

CamScanner ile tarandı

13. Türkiye ihtiyaç duyduğu doğalgazı Rusya, İran ve Azerbaycan'dan ithal ederken Irak'tan petrol almaktadır. Ermenistan ile enerji alım ticareti yoktur.

CEVAP: B

14. Türkiye'nin komşuları içinde en fazla dış satım yaptığı ülke Irak'tır. Irak'ın işgal edilmesinden sonra yeniden imar edilmesi Türkiye'nin özellikle Habur Sınır Kapısı üzerinden ihracatını önemli ölçüde artırmıştır.

CEVAP: D

15. Türkiye'nin komşularından İran, Suriye, Bulgaristan ve Yunanistan ile demir yolu bağlantısı vardır. Ermenistan demir yolu Akyaka sınır kapısı kapalı olduğundan geçici olarak kapalıdır. Irak'a henüz doğrudan demir yolu ağı yoktur.

CEVAP: C

16. Türkiye'nin ihracat gelirleri içinde en büyük pay motorlu taşıtlar aksam ve parçalarına aittir. Daha sonra sırasıyla beyaz eşya, kazanlar ve makineler, işlenmiş demir çelik ürünleri ve pamuklu dokuma tekstil ürünleri gelir.

CEVAP: C

17. İllerin nüfus miktarı ve sanayi etkinlikleri ile ticaret hacmi arasında doğru orantı vardır. İstanbul, Adana, Bursa ve Ankara illerinin ticaret hacmi fazladır.

CEVAP: C

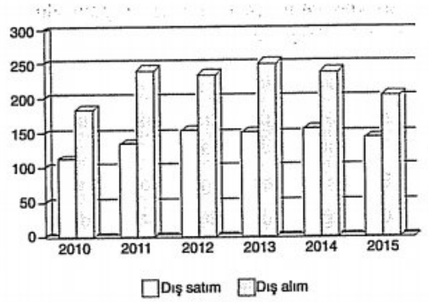
18. Türkiye maden ihracatının %50'sini doğal taş ve ürünleri (mermer) oluşturur. Demir çelik, barit, bor mineralleri, boksit, bakır dış satımın fazla olduğu diğer ürünlerdir. Fosfat rezervleri oldukça az olduğundan dış satımı yoktur.

CEVAP: D

HOCAWEBDE

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Ticaret

1.



Yukarıda Türkiye'nin 2010 – 2015 yılları arasında dış alım ve dış satım tutarlarını gösteren grafik verilmiştir.

Grafikten yararlanılarak verilen yıllarla ilgili aşağıda verilen açıklamalardan hangisine ulaşılamaz?

A) Türkiye'nin dış ticaret açığı sürekli olarak artmıştır.
B) Bütün yıllarda Türkiye'nin dış ticareti açık vermiştir.
C) Dış alım ve dış satım tutarlarının en az olduğu yıl aynıdır.
D) Dış alım giderinin en fazla olduğu yıl 2013'tür.
E) 2015 yılında dış ticaret açığı bir önceki yıla göre azalmıştır.

2. Türkiye'de iç ticaret hızla gelişmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de iç ticaretin canlı olmasını doğrudan etkileyen faktörler arasında değildir?

A) Tarım ürünleri çeşidinin yörelere göre farklılık göstermesi
B) Tarım ürünlerinde mevsim dışı üretimin artması
C) Türkiye'de transit ticaret hacminin genişlemesi
D) Nüfusun artmasına bağlı olarak tüketimin artması
E) Nüfusun alım gücünün artması

3. Türkiye'de bazı yörelerde ticaretin gelişmesini kolaylaştıran etkenlerden biri aşağıdakilerden hangisidir?

A) İklim özelliklerinin elverişli olması
B) Ulaşım koşullarının elverişli olması
C) Bitki örtüsünün gür olması
D) Denize uzak konumda olması
E) Yağışların bol olması

4. Türkiye'de Cumhuriyetin ilk yıllarında daha çok tarım ürünü ve çeşitli madenler ihraç edilirken, günümüzde işlenmiş ürünlerin ihracattaki payı %90'ı geçmiştir.

Türkiye'nin dış satımındaki gelişmeler aşağıdakilerden hangisinin kesin göstergesidir?

A) Tarımsal üretimin azalmasının
B) Maden çıkarımının azalmasının
C) Tarımda makineleşmenin artmasının
D) Endüstrinin gelişmesinin
E) Nüfusun hızlı artmasının

5. Endüstrinin geliştiği, tarımsal üretimin fazla olduğu, ulaşımın geliştiği, nüfusu fazla olan yöreler iç ticaretin geliştiği yerlerdir.

Aşağıdaki illerden hangisinin Türkiye'nin iç ticaretteki payının diğerlerine göre az olduğu söylenebilir?

A) Ankara B) Bolu C) İstanbul
D) İzmir E) Bursa

6. Art bölgesi (hinterlandı) geniş, çevresine işlek kara ve demir yolu ile bağlanan, akıntılar ve dalgalara karşı korunaklı, yükleme ve boşaltma kapasitesi fazla olan limanlar ticaret limanı olarak gelişmeye elverişli limanlardır.

Buna göre, aşağıdaki kentlerden hangisindeki limanın ticaret limanı olarak diğerlerinden daha fazla gelişmiş olması beklenir?

A) Tekirdağ B) Mersin
C) Çanakkale D) Sinop
E) Antalya

CamScanner ile tarandı

7. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin gelişmiş bir ülke durumuna geçtiğini gösteren özellikler arasında sayılamaz?**

A) Enerji tüketiminin artmış olması

B) Hizmetler sektöründe çalışanların oranının artmış olması

C) Ham madde dış satımının artması

D) Yaşam standartlarının yükselmesi

E) Endüstri üretiminde kalitenin standartlara uygun olması

8. Türkiye'de 1923 – 2017 yılları arasında tarım – hayvancılık ile maden ve taş ocakçılığının ihracat gelirleri sürekli olarak arttığı hâlde toplam ihracat içindeki payı azalmıştır.

Tarım – hayvancılık ile maden ve taş ocakçılığının toplam ihracat içindeki payının azalmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nüfusun hızlı artmasına bağlı olarak tüketimin artması

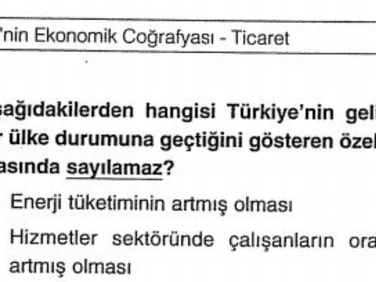
B) Sanayi ürünlerinin ihracatının hızlı artması

C) Enerji kaynaklarının ihracatının artması

D) Tarım – hayvancılıkta verimin ve üretimin artması

E) Maden çıkarımının artması

9.



Yukarıdaki grafikte Türkiye'nin 2010 – 2015 yılları arasında dış ticaret açığının değişimi verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi grafikten yararlanılarak elde edilebilecek bilgilerden biri değildir?

A) Dış ticaret açığının en az olduğu yıl 2015 yılıdır.

B) Son üç yılda dış ticaret açığı sürekli olarak azalmıştır.

C) Dış ticaret hacminin en fazla olduğu yıl 2011 yılıdır.

D) 2011 ve 2013 yıllarında dış ticaret açığı bir önceki yıla göre artmıştır.

E) İhracatın ithalatı karşılama oranının en düşük olduğu yıl 2011 yılıdır.

10. Türkiye dünyanın önemli buğday üreticisi ülkeleri arasında yer aldığı hâlde buğday ihracatı fazla değildir.

Buğdayın Türkiye'nin ihracatında önemli bir yeri olmamasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Üretilen buğdayın kalitesinin dünya standartlarının altında olması

B) Dış piyasada buğdaya olan talebin az olması

C) Buğday üretiminin fazla olduğu alanlarda makineli tarımın fazla olması

D) Buğday alıcısı ülkelerin uzak olmasının taşıma maliyetini artırması

E) Üretilen buğdayın çoğunun iç piyasada pazarlanması

11. Türkiye'nin dış alım giderleri dış satım gelirlerinden fazla olduğundan dış ticaret açığı artmaktadır.

Artan dış ticaret açığını kapatmak için aşağıdakilerden hangisinin yapılması yanlıştır?

A) Kaliteli ve ucuz ürünler üreterek, tanıtımını yapmak ve pazarlamak

B) Yeni pazarlar bulmak ve mevcut pazarlarla birlikte pazar payını artırmak

C) Dış alım giderlerini azaltmak

D) Turizm gelirlerini artırmak

E) İthalat vergisini düşürmek

12. I. Her tarım ürününün her bölgede olmaması,

II. Ülke içinde sanayi tesislerinin dengesiz dağılması,

III. Nüfusun ülkenin bölümlerine göre dengesiz dağılması,

Türkiye'de yöreler arası iç ticaret etkinliklerinin yoğun olması üzerinde verilenlerden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

13. Tarım ürünlerinin bazıları yalnızca bir bölgede toplanmıştır. Bu durum diğer bölgelerle olan ticarette bu ürünü daha önemli hâle getirmektedir.

Aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin bu duruma örnek olduğu söylenebilir?

A) Buğday B) Muz C) Mısır

D) Pamuk E) Şeker

14. Aşağıdaki tabloda 2015 yılında dış satımı yapılan ülkelerden elde edilen gelir verilmiştir.

İhracat	
Ülke	**(Milyon $)**
Almanya	13.703
Irak	11.949
İngiltere	8.772
Rusya	6.965
İtalya	6.717
Fransa	6.377
ABD	5.639
BEA	4.966
İspanya	4.334
İran	4.192

Yalnızca tabloya bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Almanya'ya satılan ürün miktarı Rusya'ya satılandan fazladır.

B) Ortadoğu ülkelerinden elde edilen gelir daha fazladır.

C) ABD'ye olan dış satım bir önceki yıla göre azalmıştır.

D) Türkiye'nin en çok satım yaptığı komşusu Irak'tır.

E) İlk üç ülkeye yapılan dış satım diğer ülkelerin toplamından fazladır.

15. **Tarımsal üretimleri dikkate alındığında aşağıdaki illerden hangileri arasında çay ticaretinin daha az olduğu söylenebilir?**

A) Samsun – Trabzon

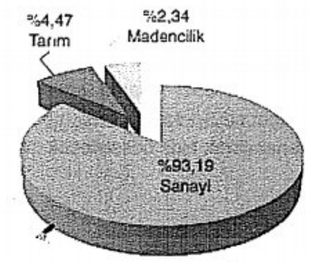
B) Rize – Trabzon

C) Trabzon – Gümüşhane

D) Giresun – Zonguldak

E) Rize - Bartın

16. Aşağıdaki grafik Türkiye'nin 2015 yılı ihracatının ürün gruplarına dağılımını göstermektedir.



Yalnızca grafiğe bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) İhracatın bir önceki yıla göre azaldığına

B) Geçmiş yıllarda tarım ihracatının daha fazla olduğuna

C) En fazla dış satımı yapılan ülkeye

D) Tarım ürünlerinin payının madenden daha fazla olduğuna

E) Maden satımının payının geçmişe göre arttığına

17. **Türkiye'nin ilk serbest ticaret bölgesinin Mersin seçilmesinde;**

I. Liman fonksiyonuna sahip olması

II. Akdeniz ticaret yolları üzerinde yer alması

III. Delta ovalarına sahip olması

IV. Farklı kaynaklardan enerji üretimi yapılması

Durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV

D) II ve IV E) III ve IV

18. **İran Transit Ticaret Yolu'nu kullanan tırlar aşağıdaki seçeneklerde verilen bölge çiftlerinden hangilerini kullanır?**

A) Güneydoğu Anadolu – İç Anadolu

B) Doğu Anadolu – İç Anadolu

C) Doğu Anadolu – Karadeniz

D) Güneydoğu Anadolu – Doğu Anadolu

E) Güneydoğu Anadolu - Akdeniz

HOCAWEBDE
CamScanner ile tarandı

1 Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Ticaret

1. Grafiğe göre Türkiye'nin sürekli dış ticaret açığı vardır. Ancak dış ticaret açığının sürekli arttığı doğru değildir, bazı yıllarda artar, bazı yıllarda azalır. Diğer seçeneklerde verilen özellikler grafikten yararlanılarak elde edilebilecek bilgilerdir.

CEVAP: A

2. Transit ticaret başka ülkeler arasında Türkiye üzerinden yapılan ticarettir. Türkiye'de iç ticareti doğrudan etkileyen bir etkinlik değildir.

CEVAP: C

3. Ticaretin gelişmesini sağlayan en önemli etkenlerden biri ulaşım koşullarıdır.

CEVAP: B

4. Dış satımda işlenmiş ürünlerin payının artması endüstrinin gelişmiş olduğunun göstergesidir.

CEVAP: D

5. Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa Türkiye'de iç ticarette önemli katkıları olan illerdir. Bolu ilinin Türkiye'nin ticaretinde önemi yoktur.

CEVAP: B

6. Verilen limanlardan Antalya Limanı daha çok yolcu – turizm limanı olarak gelişmiştir. Sinop, Çanakkale ve Tekirdağ limanları fazla gelişmemiştir. Tekirdağ limanına büyük yatırımlar yapılmış ve önümüzdeki yıllarda önemli ticaret limanı olması beklenmektedir. Verilen limanlar içinde Mersin Limanı dış ticarette en önemli limanlar arasındadır.

CEVAP: B

7. Ham madde dış satımının artması bir ülkenin geliştiğini gösteren bir özellik değildir. (Türkiye'nin işlenmemiş maden ve tarım ürünü dış satımında artış görülmekle birlikte bunların toplam ticaretteki payı düşmektedir.)

CEVAP: C

8. Türkiye'de sanayi ürünlerinin ihracatındaki artış fazla olduğu için tarım – hayvancılık ile maden ve taş ocakçılığının ihracat gelirleri sürekli olarak arttığı hâlde toplam ihracat içindeki payı azalmıştır.

CEVAP: B

9. Grafikten yararlanılarak dış ticaret hacmi hakkında bilgi elde edilemez. Diğer seçeneklerde verilenler grafikten yararlanılarak elde edilebilecek bilgilerdir.

CEVAP: C

10. Türkiye'de üretilen buğdayın çoğu iç piyasada pazarlanmakta ve tüketilmektedir. Bu yüzden ihracat ürünleri arasında değildir.

CEVAP: E

11. Türkiye'nin her geçen yıl artan dış ticaret açığının kapatabilmesi için yapılması gereken çalışmalar şunlardır:

- Kaliteli ve ucuz ürünler üreterek, tanıtımını yapmak ve pazarlamak,
- Yeni pazarlar bulmak ve mevcut pazarlarla birlikte pazar payını artırmak,
- Endüstri ürünleri ve bunların içinde daha çok gelir getiren ürünlerin dış satımını artırmak,
- Dış alım giderlerini azaltmak,
- Turizm gelirlerini artırmaktır.

İthalat vergisini düşürmek dış alımı artıracağı için dış ticaret açığının artmasına neden olacaktır.

CEVAP: E

12. Türkiye'de yöreler ve bölgeler arası canlı bir iç ticaret etkinliği vardır bu durum üzerinde etkili olan faktörler şunlardır:

- İklim çeşitliliğine bağlı olarak tarım ürünlerinin çeşitli olması, her tarım ürününün her bölgede olmaması,
- Ülke içinde sanayi tesislerinin dengesiz dağılması,
- Nüfusun ülkenin bölümlerine göre dengesiz dağılması,
- Yaz ve kış turizmine bağlı bazı yörelerin oldukça fazla nüfuslanması,
- Ulaşımın gelişmesine bağlı olarak ülkenin her yerine erişilebilmesi,
- Reklam ve tanıtım faaliyetlerinin artmasına bağlı olarak her tür üründen haberdar olunması,
- Pazarlama imkânlarının ve tekniklerinin gelişmesi.

CEVAP: E

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. Seçeneklerde verilen ürünlerden buğday, mısır, pamuk ve şeker birden fazla bölgede yetişebildiğinden bölgeler arası ticarette payı daha az olan ürünlerdir. Ancak %100'ü sadece Akdeniz'de olan muz diğer bölgelerden alıcı bulmaktadır.

CEVAP: B

14. Grafikte yalnızca 2015 yılında Türkiye'nin dış satım yaptığı ülkeler ve elde edilen gelir sıralaması verilmiştir. Grafiğe göre yalnızca elde edilen gelire göre ve satım yapılan ülkelerin durumuna erişilebilir.

CEVAP: D

15. Türkiye çay üretiminin tamamı Doğu Karadeniz Bölümü'nde yapılır. Bu bölümde yer alan Giresun, Trabzon, Rize ve Artvin'de çay üretimi bulunurken, Samsun, Gümüşhane, Zonguldak ve Bartın çay alımı yapmaktadır.

CEVAP: B

16. Grafik yalnızca 2015 yılında Türkiye'nin dış satım yaptığı ürünlerin oranını göstermektedir. Bu nedenle daha önceki yılların oranına, elde edilen gelire, satım yapılan ülkelere ulaşılamaz. Grafikten yalnızca oran kıyaslamaları yapılabilir.

CEVAP: D

17. Türkiye'nin ilk serbest ticaret bölgesi 1987 yılında Mersin'de kurulmuştur. Dış yatırımcıların vergi muafiyeti sayesinde daha fazla ticaret yapmasına imkân tanıyan serbest ticaret bölgelerinin yer seçiminde ulaşım imkânlarının ve ticaret yollarının bağlanması, ticaret yapılan gümrük kapılarına ve komşu ülkelere yakın olmasına dikkat edilmiştir.

CEVAP: A

18. İran Transit Ticaret Yolu Gürbulak Sınır Kapısı ile Trabzon Limanı arasındadır. Yol güzergâhı boyunca Doğu Anadolu ve Karadeniz bölgeleri geçilir.

CEVAP: C

HOCAWEBDE

Türkiye'de iç ticaret hacminin büyümesinde aşağıdakilerden hangisinin diğerlerinden daha az etkili olduğu söylenebilir?

A) Pazarlama koşullarının iyileşmesi
B) Endüstri ürünlerinin çeşitlenmesi
C) İl sayısının artması
D) Ulaşımın gelişmesi
E) Tarım ürünlerinin çeşitlenmesi

Ülke sınırları içerisinde bölge, bölüm ve yöreler arasında yapılan ticarete 'iç ticaret' denir.

Buna göre, Türkiye'de hareketli bir iç ticaretin olması aşağıdakilerden hangisiyle ilgili <u>değildir</u>?

A) Endüstri kuruluşlarının belirli bölgelerde toplanmasıyla
B) Bölgeler arasında yetişen tarım ürünlerinin farklı olmasıyla
C) Nüfus artış hızının yüksek olmasıyla
D) İnsanların satın alma gücünün artmasıyla
E) Bölgelerin yüz ölçümlerinin farklı olmasıyla

Türkiye'de iç ticaret etkinlikleri her geçen gün artmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu durumun nedenlerinden biri <u>değildir</u>?

A) Kentleşme oranının artması
B) Tarım ürünlerindeki çeşitliliğin artması
C) Nüfus artışının devam etmesi
D) Kırsal nüfus dağılışının farklılık göstermesi
E) Ulaşım ağlarının gelişmekte olması

Türkiye'nin dış ticaretiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Avrupa birliği ülkeleri hem dış alımda hem de dış satımda önemli bir paya sahiptir.
B) Toplam dış satım gelirlerinin yarıdan fazlasını endüstri ürünleri oluşturur.
C) Dış satımda tarım ürünleri, payı giderek azalsa da önemli bir yere sahiptir.
D) Türkiye'nin coğrafi konumu transit ticaretin gelişmesine elverişlidir.
E) Turizm gelirleri dış ticaret açığını kapatabilecek düzeye gelmiştir.

Türkiye'nin dış ticaretiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Dış satımdan en büyük payı motorlu taşıtlar aksam ve parçaları oluşturur.
B) Endüstri ürünleri, dış alımda önemli bir paya sahiptir.
C) Bazı ürünlerin dış pazarlarda rekabet gücü giderek artmaktadır.
D) Dış satımda tarım ürünleri arasında ön sıraları pamuk, tütün, üzüm, fındık ve incir alır.
E) Dış satım gelirleri dış alım giderlerini karşılamaktadır.

CamScanner ile tarandı

6. Bir ülkenin dış alımı (ithalat) dış satımında (ihracat) fazla olursa dış ticaret açığı vardır.

I. Dış pazarlara rekabet gücü yüksek ürünleri sunmak

II. Tarımsal ürünlerin dış satımını artırmak

III. Sanayi ürünlerinin dış satımını artırmak

Buna göre, yukarıdakilerden hangileri, Türkiye'nin dış ticaret açığının kapanmasına katkıda bulunabilecek gelişmelerdendir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

7. Türkiye'nin ticaret hacminin giderek büyümesine karşın, dış satımın dış alımı karşılama oranı istenilen düzeye ulaşamamıştır.

Bu durumun oluşmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

A) Üretilen ürünlerin çoğunun iç pazarlarda tüketilmesinin
B) İmalat sanayisinde dışa bağımlılığın yüksek olmasının
C) Enerji kaynakları bakımından dışa bağımlılığın fazla olmasının
D) Dış pazarlarla rekabet güçlüğü yaşanmasının
E) Dış satımdaki turizm gelirleri payının artmasının

8. Türkiye'de endüstri ürünleri dış satımı yıldan yıla artmaktadır.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yurtiçi tüketimin azalması
B) Taşımacılığın hızlı ve gelişmiş olması
C) Kalifiye işçi sayısının artması
D) Ham madde üretiminde artış olması
E) Ürünlerin uluslararası standartlara ulaşması

9. **Türkiye'nin aşağıdaki ülkelerden hangisiyle ticari ilişkileri diğerlerinden daha sonra başlamıştır?**

A) İngiltere B) Almanya
C) Türkmenistan D) Fransa
E) İran

10. **Türkiye'nin aşağıdaki Avrupa ülkelerinden hangisiyle olan dış ticareti diğerlerinden daha fazladır?**

A) İtalya B) Portekiz C) Almanya
D) Belçika E) Hollanda

11. **Türkiye'nin dış satımında, aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin payı en azdır?**

A) Fındık B) Tütün C) Mısır
D) Pamuk E) Zeytin

12. **Aşağıdakilerin hangisinde bir tarım ürününün üretim miktarının ve dış satımdaki payının en fazla olduğu iller birlikte verilmiştir?**

A) İncir – Aydın
B) Elma – Kastamonu
C) Zeytin – Hatay
D) Mandalina – Rize
E) Üzüm – Adana

13. **Aşağıdaki ürünlerin hangisi Türkiye için hem dış alım hem de dış satımda diğerlerinde daha önemli bir yer tutar?**

A) Petrol B) Doğal gaz C) Kahve
D) Üzüm E) Beyaz eşya

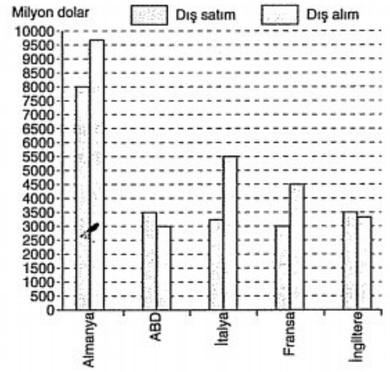
14. Aşağıdaki tabloda, Türkiye'de bazı yıllardaki dış satımın dış alımı karşılama oranları verilmiştir.

Yıl	Dış satımın dış alımı karşılama oranı (%)
1930	102,6
1950	92,2
1970	62,1
1990	58,1
2007	63,0

Yalnızca bu bilgilerden yararlanarak aşağıdaki sonuclardan hangisine ulaşılabilir?

A) 1950'deki dış satım miktarı, 1970'tekinden fazladır.
B) 1970 ve 2007'deki dış alım giderleri ve dış satım gelirleri birbirine yakındır.
C) Dış ticaret hacminin en düşük olduğu yıl 1990'dır.
D) 1990'daki dış satım geliri, 1930'dakinden azdır.
E) 1930'da dış satım geliri, dış alım giderinden fazladır.

15. Aşağıdaki grafik 2003 yılında Türkiye'nin beş ülkeyle yaptığı ticaretle ilgili dış satım gelirleri ve dış alım giderlerini göstermektedir.



Grafikteki bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) ABD ve İngiltere'ye yapılan dış satım bu ülkelerde yapılan dış alımdan fazladır.
B) Beş ülke içinde en fazla dış ticaret Almanya'ya yapılmaktadır.
C) İngiltere ve İtalya'ya yapılan dış satım toplamı Almanya'ya yapılan dış satımdan azdır.
D) En az dış satım yapılan ülke Fransa'dır.
E) Almanya'ya yapılan dış satım ile bu ülkeden yapılan dış alım arasındaki fark diğer ülkelerinkinden fazladır.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
C	E	D	E	E	E	E	E	C	C	C	A	E	E	E

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

BAŞLIYORUM!

1

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Ulaşım

1. Türkiye'de dağların kıyıya paralel uzandığı yerlerde kıyılarla iç kesimler arasında ulaşım geçitler üzerinden sağlanmaktadır.

Aşağıdaki geçitlerden hangisi hem kara yolu hem demir yolu ulaşımı sağlanan geçitlerden biridir?

A) Sertavul Geçidi
B) Belen Geçidi
C) Gülek Geçidi
D) Zigana (Kalkanlı) Geçidi
E) Kop Geçidi

2. **Aşağıda Türkiye'nin ulaşım özellikleri ile ilgili olarak verilen bilgilerden hangisi doğru <u>değildir</u>?**

A) Kara ve demir yolu ulaşımı daha çok doğu – batı yönünde gelişmiştir.
B) Bütün liman şehirlerine demiryolu ile ulaşım sağlanabilmektedir.
C) Dış ticaret mallarının taşınmasında en çok kullanılan ulaşım sistemi deniz yoludur.
D) Ülke içi yük ve yolcu taşınmasında en çok kullanılan sistem kara yoludur.
E) Ülke dışı gidiş gelişlerde en çok kullanılan sistem hava yoludur.

3. **Türkiye'de bir yörede ulaşımın gelişmesine bağlı olarak;**

I. Sanayi
II. Ticaret
III. Tarım

etkinliklerinden hangilerinin gelişmesi beklenir?

A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) II ve III E) I ve III

4. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı kentlerin yerleri numaralarla gösterilmiştir.



Demir yolu ile düzenlenen Ankara'dan başlayan bir turistik gezide haritada verilen kentlerden hangileri gezi programına alınabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Ulaşımın geliştiği yerlerde endüstrinin gelişmesi kolaylaşır.

Buna göre aşağıda verilen yörelerden hangisinde endüstrinin gelişmiş olması <u>beklenmez</u>?

A) Ankara – Eskişehir B) Kastamonu – Sinop
C) Kocaeli – Sakarya D) İzmir – Aydın
E) Adana – Mersin

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

6. Aşağıdaki Türkiye haritasında beş kentin coğrafi konumları verilmiştir.



Yukarıdaki Türkiye haritasında numaralanmış kentlerden hangisine demir yolu kullanılarak ulaşım <u>yapılamaz</u>?

A) Erzurum B) Zonguldak C) Samsun
D) Eskişehir E) Muğla

7. Özellikle son yıllarda yapılan yatırımlarla birlikte yeni demiryolları, yeni havaalanları ve yeni karayolları inşa edilerek ulaşım sektörünün hizmetine sunulmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu gelişmelerin sonuçlarından biri <u>değildir</u>?

A) İç ticaretin gelişmesi
B) Karayolu taşıma sistemlerinin gelişmesi
C) Ulaşım olanaklarının pahalılaşması.
D) Transit ticaretin gelişmesi
E) Ülkeye döviz girdisinin sağlanması

8.



Ankara'dan yola çıkacak olan bir gözlemci haritada verilen illerden hangisine giderse kara, demir ve hava yolu gibi ulaşım çeşitlerinin tamamını kullanabilir?

A) Antalya B) Eskişehir C) Kars
D) Kastamonu E) Trabzon

9. Son yıllarda Türkiye'de demir yolu ulaşımında önemli gelişmeler olmuş, bazı şehirler Yüksek Hızlı Tren (YHT) hattı ile birbirine bağlanmıştır.

Aşağıdaki şehirlerden hangisinin Yüksek Hızlı Tren (YHT) hattı ile başka şehirlere bağlantısı bulunmamaktadır?

A) Çanakkale B) Ankara C) Konya
D) Eskişehir E) İstanbul

10. **Eskişehir'den Antalya'ya turizm amaçlı seyahat eden bir öğrenci grubu;**

I. Kara yolu
II. Hava yolu
III. Demir yolu
IV. Deniz yolu

ulaşım sistemlerinden hangilerini <u>kullanamaz</u>?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

CamScanner ile tarandı

1 Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Ulaşım

1. Gülek Geçidi Çukurova'yı İç Anadolu Bölgesi'ne hem kara yolu hem demir yolu ile bağlayan geçittir. Diğer seçeneklerde verilen geçitler demir yolu bağlantısı sağlayan geçitler değildir.

CEVAP: C

2. Bütün liman şehirlerine demir yolu ulaşımının sağlandığı bilgisi doğru değildir. Diğer seçeneklerde verilenler doğrudur.

CEVAP: B

3. Ulaşımın gelişmesi ticaretin (II) gelişmesini kolaylaştırır, pazarlama ve ham madde teminini kolaylaştırdığı için sanayinin (I) gelişmesini kolaylaştırır.

Ulaşımın gelişmesinin tarım etkinlikleri üzerinde bir etkisi olmaz. Tarım etkinlikleri yer şekilleri, iklim ve toprak özelliklerine bağlı etkinliklerdir.

CEVAP: B

4. Manisa ve İzmir demir yolu ulaşımı sağlanan kentler arasındadır. Muğla ve Antalya'ya demir yolu bağlantısı yoktur.

CEVAP: A

5. Kastamonu ve Sinop yer şekillerinin dağlık ve engebeli olmasından dolayı ulaşım çok gelişmemiştir bu durum da endüstrinin gelişmesini engellemiştir. Çünkü bir yerde sanayinin kurulması için sermaye, ulaşım, hammadde, nitelikli iş gücüne ihtiyaç vardır.

CEVAP: B

6. Ülkemizde demiryolu ulaşımını sınırlayan en önemli faktör yer şekillerinin engebeli olmasıdır. Dikkat edin demir yolu ulaşımı yükseltinin az veya çok olmasından etkilenmez yer şekillerinin engebeli olmasından etkilenir. Bundan dolayı verilen merkezler içerisinde yer şekilleri en engebeli merkez Muğla'dır

CEVAP: E

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

1. Anadolu toprakları üzerinde ilk defa demir yolu hattı Osmanlı İmparatorluğu zamanında yapılmıştır.

Bugünkü Türkiye toprakları üzerinde ilk yapılan demir yolu hattı hangi kentler arasında yapılmıştır?

A) Ankara – Eskişehir
B) İstanbul – İzmit
C) İzmir – Uşak
D) İzmir – Aydın
E) Afyon – Uşak

2. I. Belen Geçidi
II. Çubuk Geçidi
III. Zigana (Kalkanlı) Geçidi
IV. Kop Geçidi

Yukarıdaki geçitlerden hangileri Trabzon Limanı'ndan Erzurum – Doğubeyazıt (Ağrı) üzerinden kara yolu ile Gürbulak Sınır Kapısı'ndan İran'a transit ticaret bağlantısı sağlayan geçitlerdir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Türkiye'de son yıllarda bazı şehirlerin arasında YHT (Yüksek Hızlı Tren) ulaşımı sağlanmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi YHT ulaşımı sağlanan şehirlerden biri değildir?

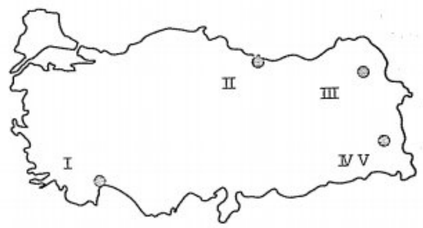
A) Eskişehir B) Konya C) Ankara
D) İstanbul E) Bursa

4. I. Antalya
II. İskenderun
III. Trabzon
IV. İzmit

Yukarıda verilen limanlardan hangileri demir yolu bağlantısı olan limanlardır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5.



Yukarıda verilen kentlerden hangilerine demir yolu ulaşımı sağlanamamaktadır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Türkiye'de yer şekillerinin özelliklerine bağlı olarak bazı yörelerde ulaşımda geçitlerin önemi fazladır.

Aşağıdaki jeomorfolojik birimlerden hangisi üzerindeki kara yolu ve demir yolu ulaşımında geçitlerin önemi daha fazladır?

A) Ergene Havzası
B) Çatalca Platosu
C) Orta Toroslar
D) Konya Ovası
E) Küçük Menderes Grabeni

7. **Aşağıda verilen kentlerden hangileri arasında demiryolu ile ulaşım sağlanamaz?**

A) Sinop – Kastamonu
B) Samsun – Sivas
C) Konya – Ankara
D) Malatya – Elâzığ
E) Adana – Mersin

8. Platolar fazla engebeli olmadıkları için ulaşımın gelişmesini kolaylaştıran arazilerdir.

Aşağıdaki platolardan hangisinde ulaşım sistemlerinde trafik yoğunluğu daha fazladır?

A) Teke Platosu
B) Erzurum – Kars – Ardahan Platoları
C) Çatalca – Kocaeli Platosu
D) Bozok Platosu
E) Yazılıkaya Platosu

9. **Türkiye'de ulaşım etkinliklerinin özellikleri ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi doğru değildir?**

A) Kara ve demir yolu bağlantısı gelişmiş olan limanlar daha işlektir.
B) Ülke içi ulaşımda kara yolu taşımacılığı daha ucuz ve güvenli olduğu için demir yolu taşımacılığından daha fazladır.
C) Son yıllarda pek çok hava kente ulaşımı sağlanmaktadır.
D) Dış ticarette en çok mal deniz yolu ile taşınmaktadır.
E) Türkiye'nin konumu transit ticaretin gelişmesini kolaylaştırmıştır.

10. İşlek ticaret limanlarının bulunduğu yörelerde ekonomi gelişmektedir.

Aşağıdaki illerden hangisinin ekonomisinin işlek limanların bulunmasına bağlı olarak geliştiği söylenemez?

A) İzmir
B) Samsun
C) Çanakkale
D) Mersin
E) İstanbul

11. **İzmir Limanı'nın Türkiye'nin en işlek limanlarından biri olmasının en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kıta sahanlığının geniş olması
B) Kırıklı yapıların yaygın olması
C) Akarsularının ulaşıma elverişli olmaması
D) Yer altı suları bakımından zengin olması
E) Art bölgesinin (hinterlandının) geniş olması

12. İstanbul, İzmir, Mersin, Samsun, İskenderun limanları Türkiye'deki en işlek ticaret limanlarıdır.

Türkiye'deki bu limanların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bulundukları yörede arazinin engebeli olması
B) Demir yolu bağlantılarının bulunması
C) Limana gelen malların yakın çevrede tüketilmesi
D) Turizm etkinliklerinin geliştiği yörelerde bulunmaları
E) Petrol boru hatları bağlantılarının bulunması

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. I. Engebeli alanlarda akarsu vadilerine paralel gitmesi
II. Bazı liman kentleri ile art bölgeleri arasında bağlantı kurması
III. Genellikle doğu-batı doğrultusunda uzanması
IV. Bütün illerin merkezlerine ulaşması

Yukarıda verilen bilgilerden hangisi Türkiye'deki demir yolu ile ilgili doğru bir bilgidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve IV E) I, II ve III

14. İşlek kara ve demir yolu bağlantısı olan limanlar ticaret limanı olarak daha kolay gelişirler.

Aşağıdaki liman şehirlerinden hangisi demir yolu bağlantısı olan liman şehirlerinden biri değildir?

A) Samsun B) Trabzon C) Mersin
D) İzmit E) İzmir

15. **Türkiye'de Doğu Karadeniz Bölümü, Hakkâri Bölümü ile Menteşe, Teke ve Taşeli yörelerinde demir yolu ulaşımının sağlanamamasında etkili olan en önemli faktör aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İklim Özellikleri
B) Toprak özellikleri
C) Doğal afetler
D) Bitki örtüsü
E) Yer şekilleri

16. **İran Transit Ticaret Yolu'nu kullanan bir nakliye aracı Erzurum'dan Bayburt'a geçişte aşağıdaki geçitlerden hangisinden geçmektedir?**

A) Cankurtaran
B) Kop (çimen)
C) Çeltikçi
D) Belen
E) Ecevit

17. **İzmit Körfezi üzerinde kuzey güney yönlü ulaşımı bağlayan köprü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Nissibi Köprüsü
B) Yavuz Sultan Selim Köprüsü
C) Ağın - Karamağara Köprüsü
D) Osmangazi Köprüsü
E) Fatih Sultan Mehmet Köprüsü

18. **Aşağıdaki yerlerden hangisi Ankara – İstanbul hızlı tren güzergâhı üzerinde değildir?**

A) Gebze
B) Eskişehir
C) Polatlı
D) Bozüyük
E) Kütahya

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

11. Bir limanın gelişmesi art bölgesinin geniş olmasına bağlıdır. Art bölgesinin geniş olması limanın önemli üretim ve tüketim alanlarına işlek yollarla bağlantılı olmasıdır.

CEVAP: E

12. Soruda verilen limanlar Türkiye'nin demir yolu ağına bağlantısı olan limanlardır. Limanların gelişmesi art bölgesi ile kara ve demir yolu bağlantısının iyi olmasına bağlıdır.

CEVAP: B

13. Ülkemizde demir yolu ulaşım sistemi genellikle akarsu vadileri paralel şekilde gider ve çoğunluk doğu-batı doğrultusunda uzanmaktadır. Bazı komşu ülkelerle demir yolu bağlantısı vardır. Ülkemizde bulunan Samsun, İstanbul, İzmir, Mersin gibi büyük limanları iç bölgelere bağlar. Ülkemizin engebeli bir yapıya sahip olması demir yolunun her yere ulaşmasını engellemektedir.

CEVAP: E

14. Doğu Karadeniz Bölümü Türkiye'nin en engebeli coğrafi bölümü olduğundan demir yolu ulaşımı tamamen yoktur. Bu nedenle Trabzon Limanı demir yolu bağlantısı olan limanlardan biri değildir.

CEVAP: B

15. Doğu Karadeniz Bölümü, Hakkâri Bölümü ile Menteşe, Teke ve Taşeli yörelerinde demir yolu ulaşımının gelişmesini engelleyen en önemli faktör yer şekillerinin engebeli olmasıdır.

CEVAP: E

16. İran Transit Ticaret Yolu Gürbulak sınır kapısından başlayıp Ağrı üzerinden Erzurum'a ulaşır. Erzurum'dan Bayburt'a Kop (Çimen), Bayburt'tan Trabzon'a Zigana (Kalkanlı) geçidinden geçer.

CEVAP: B

17. Türkiye'nin 2016 yılında açılan İzmit Körfezi'nde bulunan köprü Osmangazi (Körfez Geçiş) Köprüsü'dür. Fatih Sultan Mehmet ve Yavuz Sultan Selim köprüleri İstanbul Boğazı'nda, Nissibi Köprüsü Adıyaman'da, Ağın Karamağara Köprüsü Elâzığ'da bulunur.

CEVAP: D

18. Ankara – İstanbul hızlı tren güzergâhındaki duraklar şunlardır:

- Gebze
- İZMİT
- Arifiye
- Bilecik
- Bozüyük
- ESKİŞEHİR
- Polatlı
- Sincan

CEVAP: E

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Ulaşım

1. Kara ve demir yolu ulaşımında yer şekillerinin özelliğine bağlı olarak yapılan yolun sapmalara uğramasına bağlı olarak merkezler arasında yapılan yol uzamaktadır.

Aşağıdaki kentlerden hangileri arasında yapılacak yolun uzunluğu ile merkezler arasındaki kuş uçuşu uzaklık arasındaki fark daha az olacaktır?

A) Konya – Antalya
B) Ankara – Eskişehir
C) Trabzon – Erzurum
D) Diyarbakır – Bingöl
E) Sivas – Erzincan

2. Kara yolu ve demir yolu ulaşımında yol yapım giderini artıran en önemli faktör yer şekillerinin engebeli olmasıdır.

Aşağıdaki kentlerden hangisini iç kesimlere bağlayan kara yolu ve demir yolu ulaşımında yol yapım giderleri diğerlerininkinden daha düşük olur?

A) Samsun B) Rize C) Antalya
D) Zonguldak E) Sinop

3. Türkiye'de demir yolu ulaşımında önemli gelişmeler olmakla birlikte demiryolu yük taşımacılığının payı gelişmiş ülkelere göre düşüktür.

Türkiye'de demir yolu yük taşımacılığının payının kara yolu taşımacılığına göre düşük olmasında;

I. daha az güvenli olması,
II. daha az yere ulaşılması,
III. taşıma maliyetinin daha yüksek olması,
IV. daha yavaş ulaşım sağlaması

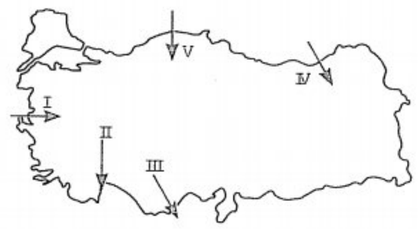
özelliklerinden hangileri etkili olmaktadır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. **Türkiye'de ulaşım ağının gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?**

A) Yer şekillerinin engebeli olmasının
B) Yol yapım giderlerinin yüksek olmasının
C) İş gücü temininde güçlükler yaşanmasının
D) Teknolojideki gelişmelerin hızlanmasının
E) Finansal alternatiflerin artmasının

5.



Yukarıdaki haritada verilen yerlerden hangisinde ok yönünde gidildiğinde ulaşımda geçitlerden yararlanmaya daha az gereksinim duyulur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bir yörede ulaşımın gelişmesi birçok sosyoekonomik özelliği etkilemektedir.

Türkiye'de ulaşımın geliştiği yörelerde aşağıdakilerden hangisinin ulaşımın gelişmiş olmasından doğrudan etkilendiği söylenemez?

A) Ticaret etkinliklerinin gelişmesinin
B) Tarım ürünlerinin çeşitlenmesinin
C) Endüstrinin gelişmesinin
D) İstihdam kapasitesinin artmasının
E) Bankacılık hizmetlerinin

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

7. **Türkiye'de ulaşımın doğu – batı yönlü daha gelişmiş olmasında;**

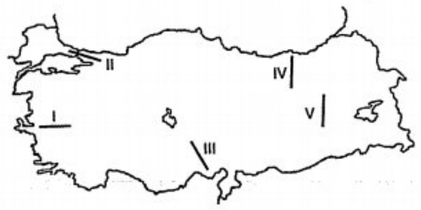
I. dağların uzanış doğrultusu,
II. kıtaların konumu,
III. matematik konum,
IV. toprak özellikleri

Hangilerinin daha çok etkili olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV D) II ve IV E) III ve IV

8. Kara ve demir yolu ulaşımında engebeli yerlerde, akarsu vadileri, kanal ve boğaz gibi engeller aşılırken köprü, tünel, köprüyol ve benzeri yapılara daha çok gereksinim olmaktadır.

Buna göre,



haritada verilen yerlerdeki doğrultulardan hangisinde kara ve demir yolu ulaşımında köprü, tünel, viyadük ve benzeri yapılara daha az gereksinim olmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **İç Anadolu Bölgesi'nin yer şekillerinin sade olması aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmuştur?**

A) Volkanik arazilerin geniş yer kaplaması
B) Tahıl tarımının yaygın olması
C) Ulaşım maliyetlerinin düşük olması
D) Kuraklığın etkili olması
E) Nadas alanlarının fazla olması

10. İstanbul boğazı üzerinde üç köprü yapılmışken Çanakkale Boğazı'nda henüz köprü yapılmamıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

A) Çanakkale Boğazı'nda köprü yapımının daha maliyetli olması
B) İstanbul Boğazı'nda akıntıların daha az olması
C) Kıtalar arası en kısa yolun İstanbul olması
D) Çanakkale'nin yüz ölçümünün daha büyük olması
E) Çanakkale Boğazı etrafında şehitliklerin olması

11. Kara yolu ulaşımı demir yolu ulaşımına göre daha maliyetli olmasına rağmen iç ticarette daha fazla tercih edilmektedir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

A) Demir yolunda birim seferde daha az ürün taşınması
B) Kara yolunun daha güvenli olması
C) Demir yolunun iklimden daha fazla etkilenmesi
D) Kara yolu ağının ülke içinde daha yaygın olması
E) Demir yolunun bakım ve onarım masraflarının daha fazla olması

12. Doğu Karadeniz Bölümü'ndeki havalimanları deniz doldurularak yapılırken Orta Karadeniz'de buna ihtiyaç duyulmamaktadır.

Bu durumun ortaya çıkmasında iki bölümün aşağıdakilerden hangisi bakımından farklı olması etkili olmuştur?

A) Yer şekilleri
B) Yağış miktarı
C) Dağların yükseltisi
D) Kıyı derinliği
E) Nüfus miktarı

13. Engebenin artması ile merkezler arasındaki gerçek yol uzunluğu ile kuş uçumu uzunluğu arasındaki farklar da artmaktadır.

Aşağıdaki kentlerden hangileri arasında bu durumun daha belirgin olacağı söylenebilir?

A) Ankara – Konya
B) Şanlıurfa – Diyarbakır
C) İzmir – Afyon
D) Trabzon – Erzurum
E) Edirne – İstanbul

14. **Ulaşımda kar yağışlarının olumsuz etkileri aşağıdaki bölgelerden hangisinde daha az soruna neden olmaktadır?**

A) Doğu Anadolu
B) İç Anadolu
C) Akdeniz
D) Karadeniz
E) Marmara

15. **Aşağıdaki limanlardan hangisine boşaltılan yüklerin demir yolu ile diğer yerlere nakledilebileceği söylenemez?**

A) Mersin B) Samsun C) Ereğli D) Antalya E) İstanbul

16. Türkiye'de iç hatlardaki yolcu sayısının günden güne arttığı gözlenmektedir.

Yukarıdaki bilginin nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

A) Havalimanı sayısının artması
B) Ekonomik alım gücünün artması
C) Hava yolu firma sayının artması
D) İş ve ticaret hacminin büyümesi
E) Diğer ulaşım sistemlerinden ucuz olması

17. **Samsun ve Mersin limanlarının ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yük kapasitesi
B) Demir yolu bağlantısı
C) Ticaret hacmi
D) Ticaret alanı
E) Yıllık gelir

18. **Araştırma yaptığı yöre hakkında verdiği bilgilerde karstik platolardan söz eden ve demir yolu ağının olmadığını aktaran bir gözlemci bu gözlemi aşağıdaki yörelerden hangisinde yapmış olabilir?**

A) Hakkâri
B) Sinop
C) Trabzon
D) Çanakkale
E) Antalya

HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

1 Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Ulaşım

1. Ankara – Eskişehir arası diğer seçeneklerde verilen hatlara göre daha az engebeli olduğu için burada yapılan yolun kuş uçuşu mesafe ile gerçek uzaklığı arasındaki fark diğerlerindekinden daha az olur.

CEVAP: B

2. Karadeniz ve Akdeniz kıyılarında kıyının hemen gerisinde başlayan, kıyıya paralel uzanan yüksek dağların bulunması kıyı ile iç kesimler arasında yol yapım giderlerinin yükselmesine neden olmuştur. Ancak Samsun'un gerisindeki dağların yükseltisinin az olması buralarda yol yapım giderinin düşük olmasını sağlamıştır.

CEVAP: A

3. Demir yolu ulaşımında taşıma maliyeti kara yolu ulaşımına göre daha düşüktür. Ayrıca demir yolu ulaşımı kara yolu ulaşımına göre daha güvenlidir. Ancak Türkiye'de demir yolu ile daha az yere ulaşılabilmekte ve demir yolu ulaşımında kara yolu ulaşımına göre daha yavaş ulaşılmaktadır. (Yüksek Hızlı Tren ulaşımı dışındakilerde yük taşımacılığı vurgusuna dikkat ediniz)

CEVAP: D

4. Türkiye'de birçok sektörde olduğu gibi ulaşım sektöründe de iş gücü temini sorunu yaşanmamaktadır. Diğer seçeneklerde verilen özellikler ulaşım yatırımlarını olumlu ya da olumsuz olarak etkilemektedir.

CEVAP: C

5. Karadeniz ve Akdeniz kıyılarında dağlar kıyıya paralel uzandığı için kıyılarla iç kesimler arasında ulaşımda geçitlerden yararlanılır. Ancak I numara ile gösterilen Ege kıyılarında dağlar kıyıya dik uzandığı için buralarda geçitlere fazla ihtiyaç yoktur.

CEVAP: A

6. Tarım ürünlerinin çeşitliliği iklim ve toprak özelliklerine bağlıdır. Ulaşım tarım ürünlerinin çeşitlenmesini etkileyen bir etkinlik değildir. Diğer seçeneklerde verilenler ulaşımın gelişmesinden etkilenen özelliklerdir.

CEVAP: B

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. Yer şekillerinin sade olduğu alanlarda yolun gerçek uzunluğu ile kuş uçumu uzunluğu arasındaki farklar daha az olur. Seçeneklerde verilen illerden Erzurum ve Trabzon arasında kıyıya paralel dağların yarattığı engebe yolların gerçek – kuş uçumu uzunluk farkını artırmaktadır.

CEVAP: D

14. Kar yağış oranının Doğu Anadolu'da fazla olması nedeniyle ulaşımda aksaklıkların en uzun süre yaşandığı bölge Doğu Anadolu'dur. Bunun yanı sıra Marmara'da kısa süreli de olsa etkili olan kar yağışları daha fazla soruna neden olmaktadır. Akdeniz Bölgesi kentleri genelde kıyı kuşağında yer aldığından bu alanlarda kar yağış oranları oldukça düşük olduğundan bu bölgede ulaşım sorunları en az yaşanır.

CEVAP: C

15. Seçeneklerde verilen limanlardan demir yolu bağlantısı olmayan liman Antalya'dır. Mersin, Samsun, İzmir, İzmit, Ereğli, İstanbul limanlarının demir yolu bağlantısı vardır.

CEVAP: D

16. Türkiye'de son zamanlarda hava yolu iç hat yolcu sayısı fazlaca artmasına rağmen hâlâ kara yolunda taşınan yolcu sayısından azdır. Hava yolu ulaşımı hâlâ en pahalı yol olduğundan kullanımının fazla olması ucuz olmasına bağlanamaz.

CEVAP: E

17. Samsun, Mersin, İstanbul, İzmir limanlarının ortak özelliği demir yolu bağlantılarının olmasıdır. Limanlar birebir yük, ticaret hacmi ve alanı, yıllık gelir bakımından benzeşmez.

CEVAP: B

18. Antalya'da bulunan karstik platolardan olan Teke ve Taşeli platoları üzerinde demir yolu ağı yoktur.

CEVAP: E

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

5. **Türkiye'de, aşağıdakilerden hangisinin kara ulaşımını zorlaştırıcı etkisi en azdır?**

A) Yer şekilleri B) Heyelanlar
C) Kar yağışları D) Sel olayları
E) Rüzgârlar

6. **Yer şekilleri göz önüne alındığında,**

I. Marmara,
II. Karadeniz,
III. Akdeniz,
IV. Güneydoğu Anadolu,
V. Doğu Anadolu

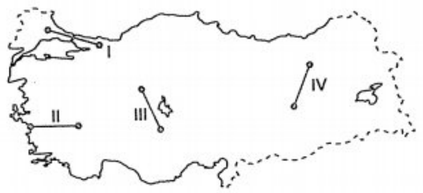
bölgelerinin hangi ikisinde, demir yolu yapımında kilometre maliyetinin diğerlerine göre daha az olması beklenir?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve IV
D) II ve V E) III ve V

7. **Karadeniz ve Akdeniz bölgelerini iç kesimlere bağlayan kara yollarının yapım maliyetinin yüksek olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?**

A) Yerleşim merkezlerinin çokluğu
B) Bitki örtüsünün çeşitliliği
C) Kar yağışlarının çokluğu
D) Tarım etkinliklerin fazlalığı
E) Engebenin fazlalığı

8.



Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen ve kuş uçumu uzaklıkları aynı olan yerlerin doğal koşulları göz önüne alındığında hangilerinde demir yolu yapım maliyetinin daha yüksek olması beklenir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Karadeniz Bölgesi'nde dağlar denize paralel uzanmaktadır. Bu yüzden ulaşım zordur, geçitlerle sağlanır.

Aşağıdakilerden hangisi Karadeniz Bölgesi'nde bulunan geçitlerden biridir?

A) Kalkanlı B) Sertavul C) Belen
D) Uğurlu E) Çubuk

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

BAŞLIYORUM!

1

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Turizm

1. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin 2023 Turizm Stratejisinde öngörülen eylemler arasında değildir?

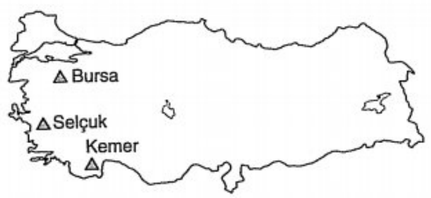
A) Doğal ve kültürel miras özelliği olan alanların tanıtımını ve korunmasını sağlamak
B) Turizm etkinliklerini çeşitlendirmek
C) Ulaşım hizmetlerinin çeşitliliğini ve kalitesini arttırmak
D) Konaklama hizmetlerinde niteliği ve niceliği arttırmak
E) Turizm etkinliklerinin yalnızca belirli dönemlerde sürdürülmesini sağlamak

2. Türkiye'de son yıllarda golf turizmi gelişmektedir.

Türkiye'de en fazla golf sahası bulunan il aşağıdakilerden hangisidir?

A) İstanbul B) Antalya C) Muğla
D) Aydın E) Bursa

3.



Yukarıdaki haritada verilen yerlerdeki turizm etkinlikleri ile ilgili olarak ödev hazırlayan bir öğrenci;

I. Antik yöre ve tarihi yerler turizmi
II. Sağlık turizmi
III. Deniz turizmi

etkinliklerinden hangilerini ele almış olması beklenir?

A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) I, II ve III E) I ve III

4. Türkiye'de turizmin gelişmesinde;

I. Konaklama tesislerinin kapasitesinin ve kalitesinin arttırılması
II. Hediyelik eşya sektörünün geliştirilmesi
III. Reklam ve tanıtım etkinliklerinin arttırılması

özelliklerinden hangileri etkili olmaktadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) I ve III E) Yalnız III

5. Aşağıdaki verilen merkezlerden hangisinde yapılan turizm etkinliğinin diğerlerinden farklı bir dönemde gerçekleştirildiği söylenebilir?

A) Kartepe B) Ilgaz C) Kemer
D) Palandöken E) Elmadağ

6. Aşağıda verilen illerden hangisinin kıyı turizminden elde ettiği gelirin en düşük olduğu söylenebilir?

A) Muğla B) İzmir C) Antalya
D) Balıkesir E) Artvin

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin turizm gelirlerini arttırmak için yapılması gereken uygulamalardan biri değildir?

A) Yurtdışı tanıtım fuarlarına önem vermek
B) Modern konaklama tesisleri inşa etmek
C) Yaz turizmine önem vermek
D) Hizmet kalitesini artırmak
E) Niteliksiz işgücü sayısını arttırmak

8. Kar yağışının fazla olduğu, karın uzun süre yerde kaldığı, altyapı tesislerinin yapıldığı yerlerde kış turizmi gelişmektedir.

Buna göre, aşağıda verilen yörelerden hangisinde kış turizminin geliştiği söylenemez?

A) Menteşe Dağları B) Palandöken Dağları
C) Kartepe D) Kartalkaya
E) Erciyes Dağı

9. Türkiye'de turizmin geliştirilmesi amacıyla 2007 yılında hazırlanan turizm stratejisinde 9 adet "Turizm Gelişim Bölgesi" belirlenmiştir.

Türkiye'de belirlenen "Turizm Gelişim Bölgeleri" arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

A) Urartu Kültür ve Termal Turizm Gelişim Bölgesi
B) GAP Kültür ve Gastro Turizm Gelişim Bölgesi
C) Aphrodisia Kültür ve Termal Turizm Gelişim Bölgesi
D) Göller Yöresi Kültür ve Termal Turizm Gelişim Bölgesi
E) Osmanlı Kültür Turizmi Gelişim Bölgesi

10. Anadolu'da kurulmuş olan eski medeniyetlerin zengin kültürel özelliklere sahip olmasını etkileyen en önemli faktör aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yer altı zenginlikleri bakımından çeşitlilik göstermesi
B) Verimli tarım alanlara sahip olması
C) Yüksek ve engebeli arazi yapısına sahip olması
D) Zengin bitki örtüsüne ve çeşitli doğal güzelliklere sahip olması
E) Farklı kültür ve medeniyetlerin etkileşim alanında bulunması

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

1 Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Turizm

1. Türkiye'nin 2023 Turizm Stratejisinde öngörülen eylemler arasında turizm etkinliklerinin yalnızca belirli dönemlerde sürdürülmesini sağlamak değil, etkinlikleri tüm yıla yaymak bulunmaktadır. Diğer seçeneklerde verilenler Türkiye'nin 2023 Turizm Stratejisinde öngörülen eylemler arasında yer almaktadır.

CEVAP: E

2. Türkiye'de en fazla golf sahası Antalya'da bulunmaktadır. Golf sahası bulunan diğer iller İstanbul, Muğla (Bodrum) ve Aydın'dır (Kuşadası).

CEVAP: B

3. Bursa'da tarihi yerler turizmi, sağlık (kaplıca) turizmi, kış turizmi,

Selçuk'ta antik yöre ((Efes) turizmi,

Kemer'de deniz turizmi gelişmiştir.

CEVAP: D

4. Hediyelik eşya sektörünün geliştirilmesinin turizm etkinliklerinin gelişmesine katkısı yoktur.

Konaklama tesislerinin kapasitesinin ve kalitesinin arttırılması ve reklam ve tanıtım etkinliklerinin arttırılması turizmin gelişmesine katkı sağlayan özelliklerdir.

CEVAP: D

5. Kartepe, Ilgaz, Palandöken, Elmadağ'da kış turizmi gelişmişken Kemer'de yaz turizmi gelişmiştir. Bundan dolayı farklı Kemer de turizm etkinliği diğerlerinden farklı bir dönemde gerçekleşir.

CEVAP: C

6. Ülkemizde kıyı turizmine daha çok Akdeniz ve Ege kıyılarında gelişmiştir en önemli sebebi sıcaklıktır. Ancak Karadeniz bölgesinde sıcaklık koşullarının yetersiz olması ve kıyıda güçlü dalgaların görülmesi kıyının çok derin olması gibi nedenlerle çok gelişmemiştir. Artvin de verilen nedenlerden dolayı kıyı turizmi gelişmemiştir.

CEVAP: E

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Türkiye de turizmi geliştirmek için eğitimli, donanımlı bilgi yüklü insan nüfusuna ihtiyaç duyulmaktadır. Niteliksiz iş gücü bilgi sahibi olmayan eğitimsiz iş gücüdür.

CEVAP: E

8. Verilen merkezler içerisinde Menteşe yöresinin yer şekilleri kalkerli araziden oluştuğundan ve karın yerde kalma süresi kısa olduğundan kış turizmine uygun değildir.

CEVAP: A

9. Türkiye'nin 2023 turizm stratejisi olarak 2007 yılında hazırlanan plan dâhilinde Türkiye'de 9 adet alan turizm bölgesi olarak belirlenmiştir. Bunlar:

1. **Frigya Kültür ve Termal Turizm Gelişim Bölgesi:** Afyonkarahisar, Kütahya, Eskişehir, Ankara, Uşak İlleri Kültür ve termal odaklı turizm gelişimi
2. **Troya Kültür ve Termal Turizm Gelişim Bölgesi:** Balıkesir ve Çanakkale İlleri Sağlık, kıyı ve kültür turizmi gelişimi
3. **Aphrodisia Kültür ve Termal Turizm Gelişim Bölgesi:** Aydın, Denizli İlleri Kıyı, kültür ve termal turizm gelişimi
4. **Söğüt Kültür Turizmi Gelişim Bölgesi:** Bursa, Bilecik İlleri Kültür turizmi gelişimi
5. **Kapadokya Kültür Turizmi Gelişim Bölgesi:** Aksaray, Kayseri, Kırşehir, Nevşehir illeri Kültür turizmi gelişimi
6. **Göller Bölgesi Kültür Turizmi Gelişim Bölgesi:** Konya, Isparta, Afyon, Burdur illeri Doğa turizmi ve eko-turizm gelişimi
7. **Hitit Kültür Turizmi Gelişim Bölgesi:** Çorum ve Yozgat illeri Kültür turizmi gelişimi
8. **Urartu Bölgesi Kültür Turizmi Gelişim Bölgesi:** Bitlis ve Van illeri Kültür, kış ve doğa turizmi gelişim
9. **GAP Kültür Turizmi Gelişim Bölgesi:** Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak illeri kültür – inanç turizminin gelişimi şeklindedir.

CEVAP: E

10. Anadolu toprakları eski çağlardan beri farklı kültür ve medeniyetlerin geliştiği, doğu ve batı kültürlerinin birbirini etkilediği bir alanda yer aldığı için zengin kültürel özelliklere sahiptir.

CEVAP: E

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

BİLİYORUM!

1

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Turizm

1. Antalya ilinin ekonomisinde turizm gelirlerinin payı önemli yer tutar.

Aşağıdakilerden hangisi Antalya ilinde gelişmiş turizm etkinliklerinden biri değildir?

A) Tarih – kültür turizmi
B) Yamaç paraşütü
C) Termal turizm
D) Rafting
E) Kongre turizmi

2. Deniz turizmi süresi iklim özelliklerine bağlıdır.

Aşağıdaki illerden hangisinde deniz turizmi süresi diğerlerindekinden daha uzundur?

A) Balıkesir
B) Çanakkale
C) Muğla
D) Yalova
E) Bursa

3. Türkiye 2014 yılında gelen turist sayısı bakımından dünyada 6. sırada olduğu hâlde turizm gelirleri bakımından daha gerilerde 12. sırada yer almaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu bilgiye dayanarak ulaşılabilecek kesin bir bilgidir?

A) Türkiye'de turizm etkinliklerine daha çok yerli turistlerin katıldığını
B) Türkiye'den başka ülkelere giden turist sayısının başka ülkelerden gelen turist sayısından fazla olduğu
C) Türkiye'den başka ülkelere giden turistlerin başka ülkelerden gelen turistlerden daha fazla harcama yaptıkları
D) Türkiye'ye daha çok komşu ülkelerden turistlerin geldiği
E) Turist başına edilen gelirin bazı ülkelere göre düşük olduğu

4. **Ana teması "ÇİÇEK VE ÇOCUK" olan EXPO 2016 etkinliği aşağıdaki illerden hangisinde yapılmıştır?**

A) Bursa B) Samsun C) Muğla
D) Antalya E) Ankara

5. Türkiye'de turizm etkinlikleri çeşitlilik göstermektedir.

Afyonkarahisar, Bursa, İzmir, Denizli, Kütahya, Kızılcahamam, Beypazarı, ve Balıkesir'de gelişmiş olan ortak turizm etkinliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Termal turizm
B) Kış turizmi
C) Kongre turizmi
D) Yayla turizmi
E) Deniz turizmi

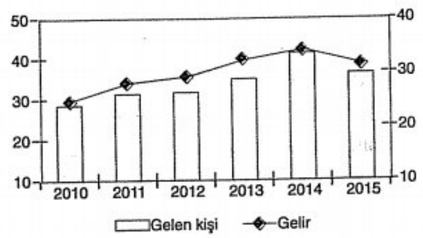
6. I. Gürcistan
II. Rusya
III. Almanya
IV. İran

2015 yılında Türkiye'ye en çok turistin geldiği iki ülke yukarıdakilerden hangileridir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7.



Yukarıda 2010 – 2015 yılları arasında Türkiye'ye gelen turist sayıları ve turizmden elde edilen gelirleri gösteren grafik verilmiştir.

Grafikten yararlanılarak verilen yıllar için aşağıda verilen bilgilerden hangisine ulaşılamaz?

A) 2010 – 2014 yılları arasında gelen turist sayısı ve turizmden elde edilen gelir sürekli artmıştır.
B) Turist başına elde edilen gelir bütün yıllarda aynı değildir.
C) 2015 yılında turist sayısı ve turizm gelirleri bir önceki yıla göre düşmüştür.
D) En az turist gelen yıl ve en az gelir getiren yıl aynıdır.
E) Turist başına elde edilen gelir sürekli olarak artmıştır.

8. **Türkiye'de hem deniz turizmi hem de kış turizmi potansiyelinin fazla olmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?**

A) Tanıtım çalışmalarının yapılması
B) Tesislerin ve altyapı hizmetlerinin geliştirilmesi
C) Ulaşım koşullarının elverişli olması
D) Bitki örtüsünün çeşitlilik göstermesi
E) İklim özelliklerinin çeşitlilik göstermesi

9. Türkiye'de bazı yöreler dinî turizm özelliği ile ön plana çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de dinî turizm merkezleri arasında değildir?

A) Ayasofya Müzesi
B) Mevlana Müzesi
C) Sümela Manastırı
D) Pamukkale – Hierapolis
E) Efes Meryemana Evi

10. Türkiye'de turizm açısından önemli yeri olan bir çok antik yöre bulunmaktadır.

Aşağıda verilen turizm açısından önemli olan antik kalıntılardan hangisinin bulunduğu il doğru eşleştirilmemiştir?

A) Sard – Manisa
B) Çatalhöyük – Konya
C) Efes – İzmir
D) Hierapolis – Denizli
E) Kültepe – Çorum

11. Türkiye'de ulusal ve uluslararası düzeyde özelliklere sahip doğa ve kültür varlıkları ile tarihte önemli olayların geçtiği alanlar korunabilmesi için Millî Park, Tabiat Parkı, Tabiatı Koruma Alanları ve Tabiat Anıtları olarak ayrılmıştır.

Aşağıdaki alanlardan hangisinin millî park statüsü kaldırılmıştır?

A) Göreme Tarihî Millî Parkı
B) Gelibolu Yarımadası Tarihî Millî Parkı
C) Yozgat Çamlığı Millî Parkı
D) Kuş Cenneti Millî Parkı
E) Başkomutan Tarihî Millî Parkı

12. I. Osmanlı Dönemi'nin önemli eserlerinden biri olan İshak Paşa Sarayı'nın yer aldığı ildir.
II. Pamukkale Travertenleri ve Hiyerapolis antik kentinin yer aldığı ildir.
III. İlk köy yerleşmesi olan Çatalhöyük'ün yer aldığı ildir.
IV. Lidya'nın başkenti olan Sard antik kentinin yer aldığı ildir.

Aşağıdaki illerden hangisi yukarıda özelliği verilen illerden biri değildir?

A) Erzurum B) Konya C) Manisa
D) Denizli E) Ağrı

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

13. Turizm etkinliklerinin fazla olduğu yörelerde yıl içinde nüfus sayısındaki değişme fazla olur.

Aşağıdaki illerden hangisinde turizm etkinliklerine bağlı olarak nüfus değişiminin diğerlerine göre daha az olması beklenir?

A) Aydın B) İzmir C) Tekirdağ
D) Bursa E) Antalya

14. Bazı yörelerde volkanik araziler üzerinde farklı özellikte doğal yapıların meydana gelmiş olması turizm etkinlikleri açısından yöreye önemli avantajlar sağlamaktadır.

Aşağıdaki illerden hangisinde söz konusu yapılar önemli bir yere sahiptir?

A) Tokat B) Nevşehir C) Ankara
D) Kırıkkale E) Muğla

15. I. Çatalhöyük
II. Gordion
III. Göreme
IV. Perge
V. Kültepe

Yukarıda verilen ören alanlarından hangileri İç Anadolu Bölgesinde yer alır?

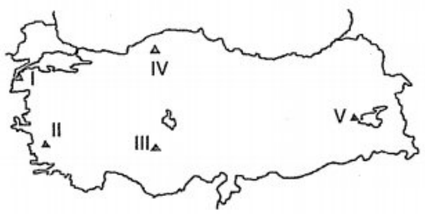
A) I ve II B) I ve III
C) I, II, III ve V D) II, III, IV ve V
E) I, III ve V

16. I. Ergene bölümü
II. Orta Fırat bölümü
III. Güney Marmara bölümü
IV. Kıyı Ege bölümü

Doğal özellikleri dikkate alındığında yukarıdaki bölümlerden hangilerinde termal turizmin gelişmiş olması beklenmez?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

17.



Yukarıdaki haritada konumları verilen alanlardan hangisi UNESCO tarafından Dünya Miras Listesine alınmış olan alanlardan biri değildir?

A) I. Truva Antik Kenti
B) II. Efes Antik Kenti
C) III. Neolitik Dönem Çatalhöyük Kalıntıları
D) IV. Tarihî Safranbolu Şehri
E) V. Nemrut Dağı ve Krater Gölü

18. I. İskenderiye Feneri
II. Kral Mozole'nin Mezarı
III. Artemis Tapınağı
IV. Zeus Heykeli

Yukarıda verilen Dünya'nın Yedi Harikası olarak kabul edilen eserlerden hangilerinin yeri Türkiye topraklarında bulunmaktadır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

HOCAWEBDE

ÇÖZÜM 1

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Turizm

1. Antalya ilinde tarih kültür turizmi, yamaç paraşütü etkinlikleri, rafting, kongre turizmi gelişmiş, ancak termal turizm gelişmemiştir.

CEVAP: C

2. Türkiye kıyılarında enlem etkisine bağlı olarak deniz turizmi süresi güneyde fazladır, kuzeye gidildikçe azalır. Muğla, diğer illere göre daha güneyde yer almaktadır.

CEVAP: C

3. Türkiye'nin 2014 yılda turist sayısı bakımından dünyada 6. sırada olduğu hâlde turizm gelirleri bakımından 12. sırada olması turist başına elde edilen gelirin düşük olmasından kaynaklanır.

CEVAP: E

4. "ÇİÇEK VE ÇOCUK" ana teması ile EXPO 2016, 23 Nisan 2016 tarihinde Antalya'da başlamıştır.

CEVAP: D

5. Afyonkarahisar, Bursa, İzmir, Denizli, Kütahya, Kızılcahamam, Beypazarı, ve Balıkesir termal turizmin en fazla geliştiği yerlerdir.

CEVAP: A

6. 2015 yılında Türkiye'ye en çok turist Almanya'dan ve Rusya'dan gelmiştir.

CEVAP: C

7. Grafiğe göre turist başına elde edilen gelir sürekli artış göstermemiştir. (Turist başına elde edilen gelir turizm gelirinin turist sayısına bölünmesiyle hesaplanır. Grafikten 2014 yılında turist başına elde edilen gelirin 2013 yılındakine göre azaldığı anlaşılmaktadır.

CEVAP: E

8. Yaz sıcaklığının yüksek, güneşlenmenin fazla olduğu yörelerde deniz turizmi gelişmektedir. Kış turizmi ise kışların karlı geçtiği yörelerde gelişir. İklim özelliklerinin çeşitlilik göstermesi Türkiye'de her iki turizm etkinliğinin de yapılabilmesini sağlamıştır.

CEVAP: E

CamScanner ile tarandı

9. Pamukkale – Hierapolis doğal özelliği ve antik özelliği ile turistik çekiciliğe sahip olan bir yöredir. Dinî turizmin geliştiği yerlerden değildir.

CEVAP: D

10. Kültepe, Kayseri ilinde bulunan bir antik yerleşim alanıdır. Çorum'da değildir. Diğer seçeneklerde verilen yerler doğru eşleştirilmiştir.

CEVAP: E

11. Çanakkale Gelibolu Yarımadası Tarihî Millî Parkı ilan edildikten sonra kültür varlıklarına devredildiği için millî park statüsü iptal edilmiştir.

CEVAP: B

12. Osmanlı Dönemi'nin önemli eserlerinden biri olan İshak Paşa Sarayı Ağrı İlinde (Doğubayezıt) yer alır. Pamukkale Travertenleri ve Hierapolis antik kenti Denizli'de yer alır. İlk köy yerleşmesi olan Çatalhöyük Konya'da yer alır. Lidya'nın başkenti olan Sard antik kenti Manisa'da yer alır. Verilenler içinde Erzurum'da yer alan bir yöre bulunmamaktadır.

CEVAP: A

13. Aydın, İzmir, Bursa ve Antalya turizm etkinliklerinin geliştiği yerlerdendir. Mevsimlere bağlı nüfus değişimi fazladır. Tekirdağ'da turizm etkinlikleri fazla gelişmediği için nüfus değişimi fazla değildir.

CEVAP: C

14. Nevşehir ilinde volkanik araziler üzerinde Peribacaları ve çeşitli volkanik şekillerin oluşumu turizmin gelişmesini sağlayan etkenlerdendir.

CEVAP: B

15. Çatalhöyük-Konya, Gordion-Ankara'da, Göreme-Nevşehir'de, Kültepe-Kayseri'de yer alır. Bu illerin hepsi İç Anadolu Bölgesi'nde bulunmaktadır. Perge-Antalya'da bulunmaktadır.

CEVAP: C

16. Güney Marmara Bölümü ve Kıyı Ege Bölümü'nde jeotermal kaynaklar yaygın olduğu için termal turizm gelişmiştir. Ancak Ergene Bölümü ve Orta Fırat Bölümü'nde jeotermal kaynaklar yaygın olmadığı için termal turizm gelişmemiştir.

CEVAP: A

17. Nemrut Dağı ve Krater Gölü UNESCO tarafından Dünya Miras Listesine alınmış olan alanlardan biri değildir.

CEVAP: E

18. Kral Mozole'nin Mezarı (Bodrum) ve Artemis Tapınağı (Efes) Dünya'nın Yedi Harikasından ikisinin yeri Türkiye'de bulunmaktadır;

CEVAP: C

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. Türkiye son yıllarda gelen turist sayısı ve turizm gelirleri bakımından dünyada önemli bir konuma gelmiştir.

Aşağıdaki turizm etkinliklerinden hangisi Türkiye'de diğerlerine göre daha geç gelişme göstermiştir?

A) Deniz turizmi
B) Tarih – kültür turizmi
C) Kongre turizmi
D) Kış turizmi
E) Dinî turizm

8. **Akdeniz Bölgesi'nin kıyı yörelerinde;**

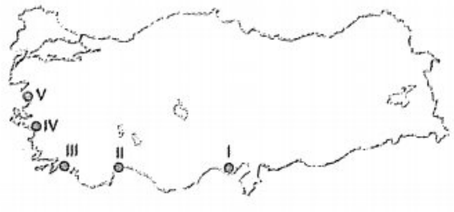
- Deniz turizmi mevsiminin uzun sürmesi,
- Ören yerlerinin fazla olması,
- Doğal özelliklerin çok çeşitli alternatifler sunması,
- Yatak kapasitesinin ve hizmet kalitesinin artması,
- Tanıtım ve reklam etkinliklerinin gelişmesi,

turizm etkinliklerinin gelişmesini sağlamıştır.

Akdeniz kıyılarında yer alan aşağıdaki kentlerden hangisi turizm kenti olarak diğer verilenler kadar ön plana çıkmış kentlerden biri değildir?

A) Manavgat
B) Alanya
C) Kemer
D) İskenderun
E) Side

9.



Yukarıdaki haritada işaretli merkezlerden hangisinde yaz sezonu uzun, deniz suyu sıcaklıkları yüksek olmasına rağmen atmosferdeki bağıl nem oranı yüksek olduğu için kıyı turizmi gelişme imkânı bulamamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. 1950'den günümüze iç turizme katılanların sayısı yaklaşık olarak 30 kat artmıştır.

I. Sağlık hizmetlerinde meydana gelen gelişmeler
II. Kişi başına düşen millî gelirin artması
III. Eğitim düzeyinin artması
IV. Bitki türlerinin çeşitli olması

Yukarıda verilenlerden hangileri bu artış üzerinde en fazla etkiye sahiptir?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) III ve IV E) I ve IV

11. I. Turistlik tesislerin kalitelerinin artması
II. Büyük kentlerde kongre ve fuarların düzenlenmesi
III. Turistlik alanlarda nüfusun iç göçlerle artması
IV. Dünya çapında büyük spor organizasyonlarının yapılması

Yukarıda verilenlerden hangileri Türkiye'ye gelen yabancı turist sayısını artırmıştır?

A) Yalnız I B) I, II ve III C) I, II ve IV
D) II, III ve IV E) I, II, III ve IV

12. **Ege Bölgesi'nin turistik çekiciliklerinin tanıtımının yapıldığı bir sunumda aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Efes B) Milet C) Sard
D) Truva E) Hierapolis

13. Son yıllarda Türkiye'de kış turizmi önemli bir etkinlik hâline gelmiştir. Ancak her yüksek dağlık alan kış turizmine uygun değildir. Ulaşım ve konaklama imkânlarının iyileşmesi gerekir.

Aşağıdaki yörelerden hangisi kış turizminin geliştiği yörelerden biri değildir?

A) Kartepe
B) Palandöken Dağları
C) Nemrut Dağı
D) Erciyes Dağı
E) Kartalkaya

14. **Karadeniz'de deniz turizminin gelişememesi üzerinde;**

I. Deniz suyu sıcaklığı
II. Yer şekillerinin engebeliliği
III. Bulutluluk oranı
IV. Kıyı derinliği

durumlarının hangileri daha çok etkili olmuştur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

15. **İç Anadolu Bölgesi'nde gezi yapan bir grubun aşağıdakilerden hangisini ziyaret etmesi beklenmez?**

A) Kapadokya
B) Gordion
C) Cennet – Cehennem Obrukları
D) Mevlana Türbesi
E) Beypazarı Evleri

16. I. Yaz süresinin uzun ve sıcaklığın yüksek olması
II. Deltaların geniş yer kaplaması
III. Karstik mağaraların varlığı
IV. Maki bitki örtüsünün yaygın olması

Akdeniz Bölgesi'nde turizmin gelişmesinde hangileri etkili olmuştur?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

17. **Doğu Anadolu Bölgesi'nin kış turizm bölgesi olmasında;**

I. Yükseltinin fazla olması
II. Karın yerde kalma süresinin uzun olması
III. Bölge yüz ölçümünün geniş olması
IV. Enlem farkının fazla olması

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

1 Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Turizm

1. Yamaç paraşütü, rafting, mağaracılık, dağcılık, kayak turizminin gelişmesinde iklim özellikleri ve yer şekilleri etkilidir.

CEVAP: D

2. Karadeniz kıyılarında bulutluluk oranı yüksek olduğu için güneşlenme süresi daha azdır. Bu yüzden deniz turizmi süresi kısadır.

CEVAP: A

3. Doğa turizmi ile ilgili altyapı ve tanıtım çalışmalarının artması ve Sarp sınır kapısının açılması Doğu Karadeniz Bölümü'nde turizmin canlanmasını sağlayan özelliklerdir.

CEVAP: D

4. Yer altı zenginliklerinin değerlendirilmesinin turizm etkinlikleriyle bir ilgisi yoktur. Diğer seçeneklerde verilenler turizmin gelişmesine bağlı olarak görülen özelliklerdendir.

CEVAP: B

5. Ege Bölgesi antik yöreler bakımından zengin bir bölgedir Denizli – Pamukkale'de travertenleri, Hierapolis Antik Kenti ve Karahayıt Kaplıcaları önemli turistik yöreler arasındadır.

CEVAP: A

6. Bursa, Afyon, Kütahya, Balıkesir termal turizmin geliştiği iller arasındadır. Antalya'da yer yapısı kırıklı olmadığından termal turizm gelişmemiştir.

CEVAP: D

7. Kongre turizmi Türkiye'de yakın zamanlarda gelişmiş olan bir turizm etkinliğidir. Deniz turizmi, tarih – kültür turizmi, kış turizmi, dinî turizm daha eski zamanlarda gelişmişlerdir.

CEVAP: C

8. Manavgat, Alanya, Kemer, Side Akdeniz Bölgesi'nde turizmin geliştiği yöreler arasındadır.

Bir sanayi kenti ve liman kenti olan İskenderun'da turizm fazla gelişmemiştir.

CEVAP: D

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

9. İnsan bedeninin 36,5 santigrat derece olan ortalama sıcaklığı yüksek sıcaklıklara maruz kaldığında terlemediği takdirde bir saat içinde 2 santigrat derece daha artar. Nispi nem %70'in üzerinde ise hava derinin üzerinden onu serinletecek kadar teri alamaz ve vücut gittikçe ısınır ve insan kendini rahatsız hisseder. İnsanlar bağıl nemin %70lerin üzerine çıktığı yerlerde rahatsız olacağından yaz tatili için bu yerleri tercih etmezler. Haritada I numara ile gösterilen Adana kıyılarında bağıl nemin yüksek olması kıyı turizminin gelişmesini engellemiştir.

CEVAP: A

10. Kişi başına düşen millî gelirin artması ve eğitim düzeyinin yükselmesi insanların turizm faaliyetine katılmalarında doğrudan bir etkiye sahiptir. Bitki türlerinin çeşitli olması ve sağlık hizmetlerinin gelişmesinin turizmle doğrudan bir ilişkisi yoktur.

CEVAP: C

11. Turistlik tesislerin kalitelerinin artması, Düzenlenen kongre ve fuarlar ve dünya çapında yapılan büyük organizasyonlar gelen yabancı turist sayısını artırmıştır. Turistlik alanlara yapılan iç göçlerle nüfusun artması yabancı turist sayısını artırmaz.

CEVAP: C

12. Efes (İzmir), Milet (Aydın), Sard (Manisa) ve Hierapolis (Denizli) Ege Bölgesi'ndeki antik kentlerdir. Truva antik kenti (Çanakkale) Ege Bölgesi'nde değil, Marmara Bölgesi'ndedir.

CEVAP: D

13. Kartepe, Palandöken Dağları, Erciyes Dağı, Kartalkaya kış turizminin geliştiği yerler arasındadır. Nemrut Dağı'nda kış turizmi gelişmemiştir.

CEVAP: C

14. Karadeniz enlem etkisi nedeniyle sıcaklığın en düşük olduğu denizdir. Ayrıca bulutluluk oranının yüksek olması deniz turizmini olumsuz etkilemektedir. Yer şekilleri engebeli olması ve kıyı derinliğinin fazla olması Akdeniz'de de yaşanmasına rağmen diğer durumlar daha etkilidir.

CEVAP: B

15. Kapadokya (Nevşehir), Gordion (Ankara), Mevlana Türbesi (Konya), Beypazarı Evleri (Ankara) İç Anadolu Bölgesi'nde bulunur. Cennet ve Cehennem Obrukları (Mersin) Akdeniz'de bulunur.

CEVAP: C

16. Akdeniz Bölgesi'nde yaz süresinin uzun ve sıcaklığın yüksek olması yaz turizminin gelişmesini; Karstik mağaraların varlığı doğal güzellik turizminin gelişmesini sağlamıştır.

CEVAP: B

17. Doğu Anadolu Bölgesi ortalama yükseltinin en fazla olduğu kar yağış oranı ve karın yerde kalma süresinin en fazla olduğu bölgedir. Bu durum kış turizm imkânlarının en fazla olmasını sağlamıştır.

CEVAP: A

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

PEKİŞTİRİYORUM!

1

Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası - Turizm

1. **Türkiye'de turizmin gelişmesi, aşağıdaki sorunlardan hangisinin ortaya çıkmasında en çok etkili olmuştur?**
   A) Denizlerin atıklarla kirlenmesi
   B) Büyük kentlere göçlerin artması
   C) Kıyıların doğal dokusunun bozulması
   D) Tarımsal ilaç kullanımının yaygınlaşması
   E) Tarihi eserlerin yurtdışına kaçırılması

2. **Türkiye'de iç ve dış turizmin gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin katkısı en azdır?**
   A) Turizm eğitimine önem verilmesi
   B) Ulaşım olanaklarının geliştirilmesi
   C) Tarihî eserlerin korunması
   D) Yöresel özelliklerin tanıtılması
   E) Bankacılık hizmetlerin hızlandırılması

3. **Türkiye'de aşağıdakilerden hangisinin gelişmesinde turizm en az etkilidir?**
   A) Hava ulaşımı
   B) Hediyelik eşya üretimi
   C) Haberleşme araçlarının üretimi
   D) Konaklama tesislerinin niteliği
   E) Belediye hizmetleri

4. **Aşağıdakilerden hangisi, son yıllarda Türkiye'ye gelen yabancı turist sayısının artmasında etkili olmamıştır?**
   A) Birinci sınıf turistik tesislerin yaygınlaşması
   B) Metropol kentlerde uluslararası kongre ve fuarların düzenlenmesi
   C) Turistik bölgelerdeki nüfusun iç göçlerle artması
   D) Formula 1 gibi tekrarlanan büyük spor organizasyonlarının yapılması
   E) Yamaç paraşütü, rafting, kano gibi etkinliklerin yaygınlaşması

5. Türkiye'de iç turizme katılan kişi sayısı 1950 yılından günümüze yaklaşık 30 kat artmıştır.

   Aşağıdakilerden hangisinin bu artış üzerindeki etkisi en azdır?
   A) Ulaşım olanaklarının artması
   B) Turistik değerlerin tanıtımının artması
   C) Eğitim düzeyinin yükselmesi
   D) Kişi başına düşen ulusal gelirin yükselmesi
   E) Sağlık hizmetlerinin gelişmesi

6. **Türkiye'de dış turizmin gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi en azdır?**
   A) Bazı turistik yörelere havaalanı yapılması
   B) Kıyı yerleşmelerinde modern yat limanlarının yapılması
   C) Konaklama hizmeti veren yerlerin sayı ve niteliklerinin artması
   D) Tarihi ve doğal güzelliklere sahip alanlarının tanıtımlarının yapılması
   E) Turizm merkezleri çevresinde turfanda sebze ve meyvecilik yapılması

7. I. Çevresinde önemli yerleşim merkezlerinin bulunması
   II. Karstik oluşumların yer alması
   III. Tarihi değerlerin bulunması

   Yukarıdaki özelliklerden hangileri, Selçuk, Efes, Milet ve Perge gibi merkezlerin Türkiye turizmi için önemli olmasında etkilidir?
   A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
   D) I ve II E) II ve III

8. **Aşağıdakilerden hangisinin Ege Bölgesi'nde turizmin gelişmesinde rolü yoktur?**
   A) Yat turizmi için doğal limanların olması
   B) Deniz turizmi için uygun iklim koşullarına sahip olması
   C) Sağlık turizmi için kaplıcaların bulunması
   D) Kültür turizmi için tarihi eserlerin olması
   E) Kış turizmi için kayak tesislerinin bulunması

9. Türkiye'de turizm etkinlikleri çeşitlenmekte, bu da turizm gelirlerinin ekonomideki payını giderek artırmaktadır.

   Buna göre, aşağıdaki turizm etkinliklerinde hangisinin ülke ekonomisine yıl boyunca katkı sağlaması beklenir?
   A) Kış turizmi B) Deniz turizmi
   C) Yayla turizmi D) Akarsu turizmi
   E) Kaplıca turizmi

10. I. Yer şekilleri
    II. Hava ve atmosfer olayları
    III. Sıcak su kaynakları
    IV. Modern mimari

    Türkiye turizmindeki çekicilikler göz önüne alındığında yukarıdakilerden hangilerinin daha fazla öneme sahip olduğu söylenebilir?
    A) I ve II B) I ve III C) II ve III
    D) II ve IV E) III ve IV

11. **Akdeniz Bölgesi'ndeki,**
    I. enerji üretimi,
    II. endüstri,
    III. ulaşım,
    IV. ticaret

    sektörlerinden hangileri turizmin gelişmesine bağlı olarak daha çok canlılık kazanmıştır?
    A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
    D) II ve IV E) III ve IV

12. **Menteşe Yöresinin turizm merkezlerinde, aşağıdakilerden hangisinde yıl içerisinde diğerlerinden daha büyük oranda değişiklik görülür?**
    A) Yaz aylarının sıcaklık değerlerinde
    B) Deniz suyu sıcaklığında
    C) Aritmetik nüfus yoğunluğunda
    D) Tarımsal etkinliklerde
    E) Kültür balıkçılığında

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. Aşağıdakilerden hangisi Ürgüp – Göreme Yöresi'nin turizm açısından önemli olmasını sağlayan etkenlerden biri değildir?

A) Peribacaların bulunması
B) Hristiyanlığın ilk dönemlerine ait kiliselerin bulunması
C) Yeraltı şehirlerin bulunması
D) El sanatların çeşitli olması
E) Çok sayıda termal tesis bulunması

14. Aşağıdaki ören yerlerinden hangisi İç Anadolu Bölgesi'nde yer almaz?

A) Çatalhöyük B) Gordion C) Göreme
D) Perge E) Kültepe

15. Türkiye'de Ege ve Akdeniz kıyılarında yer alan ve 40 – 50 yıl öncesinde birer sahil köyü ya da kasabası niteliğinde olan yerleşmelerin bazıları turizmin etkisiyle günümüzde birer kent niteliği kazanmıştır.

Aşağıdaki kentlerin hangisi bu duruma örnek gösterilemez?

A) Bodrum B) Marmaris
C) İskenderun D) Kemer
E) Çeşme

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
C	E	C	C	E	E	C	E	E	B	E	C	E	D	C

HOCAWEBDE

TÜRKİYE'NİN BÖLGESEL COĞRAFYASI
– Sorulara Başlamadan Önce Kısa Bilgiler –

- Türkiye'nin en büyük sulama projesi GAP'tır.
- "Asırlık Proje" olarak isimlendirilen proje KOP'tur. (Konya Ovası Sulama Projesi – II. Abdülhamit Projesi'dir).
- KOP illeri Konya, Aksaray, Niğde ve Karaman'dır.
- KOP Kapsamında Göksu Nehri Sularını Konya Ovası'na taşıyan tünelin adı " Mavi Tünel'dir.
- Kapladığı alan en geniş proje DAP (Doğu Anadolu Projesi) tır.
- Madenciliğe dayalı tek proje ZBK (Zonguldak – Bartın – Karabük Projesi) dir.

1. Karadeniz Bölgesi

- Türkiye'nin en kuzey ucu olan İnceburun buradadır (Sinop).
- Türkiye'de doğu – batı yönlü alansal genişliği en fazla olan bölgedir. Bu nedenle üzerinden geçen meridyen sayısı ve yerel saat farkı en fazla olan bölgedir.
- Türkiye'de orman oranının en fazla olduğu bölgedir (% 27).
- Türkiye'de engebenin en fazla olduğu dağlık bölgedir.
- Bir Tombolo örneği olan Sinop İnce Burun yer alır.
- Balıkçılığın en fazla yapıldığı bölgedir (% 80).
- Heyelan olayının ve heyelan set göllerinin en fazla olduğu bölgedir.
- Yıllık yağış miktarı en fazla olan (Rize en yüksek 2400 mm) ve yağış rejiminin düzenli olduğu bölgedir.
- Yıllık sıcaklık farklarının en az olduğu bölgedir.
- Bulutluluk oranının en fazla, güneşlenme süresinin en az olduğu bölgedir.
- Demir yolu ile ulaşılamayan bölümü Doğu Karadeniz'dir.
- Tarıma ayrılan toprakların oranı düşüktür (Nedeni engebe).
- Tarımsal nüfus yoğunluğu yüksektir (Nedeni tarla az).
- Nadas alanlarının en az olduğu bölgedir.
- Orman sanayisinin en gelişmiş olduğu bölgedir.
- Taş kömürünün %100'ünün çıkarıldığı bölgedir.

2. Akdeniz Bölgesi

- Türkiye'nin en güney ucu olan Hatay'ın Beysun Köyü (Toprak tutan) yer alır.
- Karstik arazinin en fazla alan kapladığı bölgedir.
- Akdeniz iklimi görülür; yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlı geçer.
- Kış sıcaklıklarının en yüksek olduğu bölgedir (10°C).
- Nüfus, Mersin, Adana ve Hatay Yöresi ile Antalya Kıyıları'nda toplanmıştır. İç kesimlerde nüfus yoğunluğu azdır.
- Karstik arazi nedeniyle Teke – Taşeli Yöreleri oldukça seyrek nüfusludur.
- Yaz aylarında Çukurova çevresi tarım etkinliklerine bağlı olarak, Antalya – Mersin arası kıyılar turizm etkinliklerine bağlı olarak yoğun mevsimlik göç alır.
- Yaylacılık faaliyetleri serinlemek amacıyla devam ettirilmektedir.
- Boksit (Alüminyum) madeninin en fazla çıkarıldığı ve işlendiği bölgedir.
- Tarım daha çok delta ovaları ve karstik ovalarda yapılır. Muz, turunçgiller, yer fıstığı, mısır, soya fasulyesi, gül, sebze üretiminde birinci sıradır.
- Seracılığın en fazla olduğu, yılda birden fazla ürün almaya en elverişli bölgedir.
- Dağlık kesimlerinde kıl keçisi yetiştirilen bölgedir.
- Deniz turizminin en geliştiği bölgedir.
- Deniz suyu sıcaklıklarının en yüksek olduğu bölgedir.
- Deniz turizmi süresi en uzun bölgedir.

3. Ege Bölgesi

- Nüfus daha çok kıyı ovalarında toplanmıştır.
- Dağlar kıyıya dik uzandığı için girinti çıkıntı fazladır.
- Koy, körfez, liman ve ada sayısının en fazla olduğu bölgedir.
- En gelişmiş limanı en büyük ihracat limanı olan İzmir limanıdır.
- Bölgenin en az nüfuslu ve en engebeli kesimi Menteşe Yöresi'dir.

CamScanner ile tarandı

- Zeytin, üzüm, haşhaş, tütün, incir ve keten üretiminde birinci sıradadır.
- Bölgede küçükbaş hayvancılık, besi – ahır hayvancılığı ve kümes hayvancılığı (Manisa çevresi) önemlidir. Muğla'da (Menteşe'de) arıcılık gelişmiştir.
- Linyitin en çok çıkarıldığı ve yaygın olarak enerji üretildiği bölgedir.
- Kırıklı yer yapısının en fazla olduğu bölgedir.
- Jeotermal kaynaklar bakımından zengindir.
- Jeotermal enerjiden elektrik üretiminde birinci sıradadır.
- Deniz turizmi, tarihi turizm ve termal turizm gelişmiştir.

4. Marmara Bölgesi

- Türkiye'de ortalama yükseltinin en az olduğu bölgedir.
- En alçak bölüm olan Ergene bulunur.
- İklim çeşitliliğinin en fazla olduğu bölgedir.
- Marmara Denizi'ni tamamen çevreleyen bölgedir.
- Nüfus miktarının ve kilometrekareye düşen insan sayısının en fazla olduğu bölgedir.
- Toplam turizm etkinlerinden elde gelirleri en fazla olan bölgedir.
- Ulaşımın, sanayinin, ticaretin ve hizmetlerin en gelişmiş olduğu bölgedir.
- Türkiye sanayisinin % 56'sının bulunduğu bölgedir.
- Doğum oranının az olmasına rağmen en fazla göç almasından dolayı nüfusu en çok artan bölgedir.
- Tarım dışı sektörlerin geliştiği ve sanayi ile hizmet sektöründe çalışanların oranının en fazla olduğu bölgedir.
- Ayçiçeği, şeftali ve pirinç üretiminin en fazla olduğu bölgedir.
- Enerji üretiminin en fazla olduğu bölgedir.
- Doğal gazdan elektrik üretiminin en fazla olduğu bölgedir.
- Enerji tüketimi en fazla olan bölgedir.
- Akarsuların akış hızının ve hidroelektrik üretimin en az olduğu bölgedir.
- Akarsuların, göllerin, sulak alanların ve ovaların en fazla kirlendiği bölgedir.
- Ulaşım sistemlerinin en çeşitli, yaygın ve gelişmiş olduğu bölgedir.

5. İç Anadolu Bölgesi

- Platoların en geniş alan kapladığı bölgedir.
- Karasal iklim görülür.
- İlkbaharda konveksiyon yağışları etkilidir.
- Bitki örtüsü bozkır ve antropojen bozkırdır.
- Yıllık yağış miktarının en az olduğu bölgedir.
- Alanı büyük olduğu için aritmetik nüfus yoğunluğu Türkiye ortalamasının altındadır.
- Şehirleşme oranı yüksek, tarımsal nüfus yoğunluğu düşüktür.
- Nüfus yağış ve su kaynakları bakımından daha elverişli olan bölgenin kuzeyindeki ve güneyindeki dağ eteklerinde toplanmıştır.
- Tahıllar, şeker pancarı, baklagiller, üzüm yetiştirilir.
- Buğday, arpa, yeşil mercimek ve şeker pancarı üretiminde birinci sıradadır.
- Tiftik keçisinin (Ankara Keçisi) en fazla yetiştirildiği bölgedir.
- Engebeli arazinin az olması ve bölgeler arasında yer alması kara ve demiryolu ulaşımı gelişmiştir.
- Kuzeyinde ve güneyinde yer alan bölgelerle olan ulaşımda geçitler kullanılır.
- Hızlı tren ağının en sık olduğu bölgedir.

6. Doğu Anadolu Bölgesi

- Türkiye'nin yükselti bakımından birinci sırada yer alan bölgesidir.
- Karasallık şiddetinin en fazla olduğu bölgedir.
- Yıllık sıcaklık farklarının en fazla olduğu bölgedir.
- Türkiye'nin en soğuk yerleri Erzurum – Kars Bölümü'dür.
- Erzurum – Kars ve Ardahan platolarında yaz yağışları ile gelişen gür otlaklar (alpin çayırlar) büyükbaş hayvancılığın gelişmesini sağlamıştır.
- Nüfus miktarı ve aritmetik nüfus yoğunluğu en az olan bölgedir.
- Engebenin fazla olmasından dolayı tarımsal nüfus yoğunluğu fazladır.
- Tarım alanları dardır.
- Türkiye'de yerleşme ve bitki üst sınırının en yüksek olduğu bölgedir.

- Volkanizmanın çeşidinin en fazla olduğu bölgedir.
- Volkanik set göllerinin en fazla olduğu bölgedir.
- Tarım ürünlerinin en geç olgunlaştığı bölgedir.
- Şeker pancarı, buğday, arpa, üzüm önemli tarım ürünleridir.
- Kayısı üretiminde (Malatya) birinci sıradadır.
- Iğdır Ovası'nda mikroklima özelliğine bağlı olarak pamuk yetiştirilir.
- Hidroelektrik enerji potansiyelinin en fazla olduğu bölgedir.
- Büyükbaş mera hayvancılığı yaygındır. Bölgenin ilkbahar yağışı alan alçak düzlüklerinde koyun ve kıl keçisi yetiştirilir.
- Maden çeşidi ve rezervi bakımından en yer olan Yukarı Fırat bu bölgededir.
- Endüstrileşmenin en az olduğu bölgedir.
- Kış turizmi potansiyelinin en fazla olduğu bölgedir.
- Çığ riskinin en fazla olduğu bölgedir.

7. Güneydoğu Anadolu Bölgesi

- Kuzeyde Güneydoğu Toroslar bulunur.
- Güneyindeki ovalardan kuzeye doğru gidildikçe yağış miktarı artar.
- Nüfus en çok kuzeyde toplanmıştır.
- Güneyinde ova ve platolar geniş yer tutar.
- Bölgenin ortasında Türkiye'nin en yayvan volkanı Karacadağ yer alır.
- Haritalarda yeşil rengin fazlaca kullanıldığı iç bölgedir (Güneyindeki yükselti 500 metreden azdır).
- Bölgenin batısında Akdeniz doğusunda Karasal iklim görülür.
- Yaz sıcaklığı en yüksek olan bölgedir.
- Buharlaşma şiddeti en fazla olduğu için en kurak bölgedir.
- Akdeniz yağış rejimi etkilidir. En fazla yağış kış aylarında düşer.
- Ormanların en az olduğu bölgedir (Tüm ormanların yalnızca %3'ü bulunur).
- Yüz ölçümü küçük olması nedeniyle nüfus yoğunluğu Türkiye ortalamasının üstündedir.
- Pamuk, Antep fıstığı, kırmızı mercimek üretiminde birinci sırada yer alır.
- GAP'tan sonra sulama olanakları gelişmiştir.
- Sulamanın yaygınlaşmasıyla, endüstri bitkilerinin ekim alanı ve tarımsal verim artmış, nadas alanları daralmıştır.
- Türkiye'de çıkarılan petrolün çok büyük bir bölümü Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden çıkarılır (çok az olmakla birlikte Doğu Anadolu'da petrol bulunur).
- Türkiye'nin en küçük petrol rafinerisi olan Batman bulunur.
- Hidroelektrik enerji üretiminin en fazla olduğu bölgedir.

HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

BAŞLIYORUM

1 Türkiye'nin Bölgesel Coğrafyası

1. Sularını dışarıya boşaltabilen göllerin havzası açıktır.

Aşağıdaki bölümlerden hangisinde açık havzalı göllere daha fazla rastlanır?

A) Güney Marmara B) Doğu Karadeniz
C) Yukarı Murat – Van D) Yukarı Sakarya
E) Doğu Karadeniz

2. **Doğu Anadolu Bölgesi'nde yatırım yapmak isteyen bir sanayicinin aşağıdakilerden hangisi bakımından güçlük çekebileceği söylenemez?**

A) Ulaşım B) Pazarlama
C) Nitelikli iş gücü D) Teknoloji üretimi
E) Ucuz iş gücü

3. **Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde kuraklık şiddetinin fazla olması aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmamıştır?**

A) Sulama sorunlarının yaşanması
B) Pamuk tarımının yapılması
C) Yağış miktarının az olması
D) Nadasın uygulanması
E) Şeker pancarı tarımının sınırlı olması

4. Bir yerde endüstrinin gelişebilmesi ham madde, enerji, pazarlama, sermaye, ulaşım, iş gücü koşullarından birinin ya da bir kaçının olumlu etkisine bağlıdır.

Aşağıdakilerden hangisinin olumsuz etkisinin Doğu Anadolu Bölgesi'nde endüstrinin gelişmemiş olmasına neden olduğu söylenemez?

A) Sermaye koşullarının
B) Pazarlama koşullarının
C) Ulaşım koşullarının
D) Enerji potansiyelinin
E) Yer şekillerinin

5. Türkiye'nin doğusu ile batısı arasında ekonomik gelişmişlik bakımından büyük farklılıklar bulunmaktadır. Bu farkları azaltmak amacıyla birçok kalkınma planı uygulanmaktadır. Bunlardan en büyüğü Güneydoğu Anadolu Projesi'dir.

Güneydoğu Anadolu projesi ile bölgede aşağıdakilerden hangisinin yaşandığı söylenemez?

A) Bölgenin dışına olan göçlerde azalma
B) Teknoloji kullanım oranında artış
C) Kuraklık şiddetinde azalma
D) Hava yolu ulaşımında artış
E) Tarımsal üretim ve çeşitte artış

6. **Ege'de jeotermal enerji potansiyelinin fazla olması bölgenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi ile ilgilidir?**

A) Dağların kıyıya göre uzanışı
B) Denizel iklimin etki alanı
C) Delta ovalarının varlığı
D) Jeolojik yapının türü
E) Kuzey ile güney arasındaki enlem farkı

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. **Karadeniz Bölgesi'nde aşağıdakilerden hangisi doğrudan turizm değeri olarak kullanılmamaktadır?**

A) Bitki örtüsü B) Göller
C) Yaylalar D) Termal sular
E) heyelanlar

8. I. Gordion
II. Tuşpa
III. Alişar
IV. Sard

Yukarıda verilen antik kentlerden hangilerini ziyaret eden bir kişi bu etkinliği İç Anadolu Bölgesi'nde yapmış demektir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. İç Anadolu'daki merkezler arasında hızlı tren ulaşımı yapım maliyeti düşüktür.

Bu durumun oluşmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

A) Yer şekilleri B) Sermaye birikimi
C) Ucuz iş gücü D) Yükselti
E) Yer altı kaynakları

10. **Aşağıdakilerden hangisi Antalya Bölümü'nün kıyı kesiminin iklim özelliklerinden biri değildir?**

A) Nemliliğin yüksek olması
B) Sıcaklığın 0°C'ın altına nadir düşmesi
C) Kurak dönemin uzun sürmesi
D) Yıllık sıcaklık farkının fazla olması
E) Yıllık yağış tutarının yüksek olması

11. **İç Anadolu'nun çeşitli yörelerinde yağış miktarının daha fazla olması aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmamıştır?**

A) Toprak tipi B) Bitki örtüsü
C) Tarımsal üretim D) Yerleşme dağılışı
E) Jeolojik yapı

12. **Aşağıdaki coğrafi bölümlerden hangisinin kış turizmi için en elverişsiz şartlara sahip olduğu söylenebilir?**

A) Batı Karadeniz B) Antalya
C) Erzurum – Kars D) Yukarı Sakarya
E) Konya

13. I. Doğu Karadeniz
II. Orta Fırat
III. Antalya
IV. Konya

Yukarıda verilen bölümlerden hangilerinin yağış miktarı diğerlerinden fazladır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

14. **Türkiye'nin coğrafi bölgeleri oluşturulurken ve sınırları çizilirken aşağıdakilerden hangisine dikkat edilmemiştir?**

A) Hidrografik (Su) özellikler
B) Jeomorfolojik (Yer şekilleri) özellikler
C) Ulaşım yolları
D) Ekonomik özellikler
E) Bitki örtüsü

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

1 Türkiye'nin Bölgesel Coğrafyası

1. Güney Marmaraıda yer alan göllerin çoğunlukla gideğeni vardır ve suları tatlıdır. Bu göllerin açık havzalı olduğu söylenebilir.

CEVAP: A

2. Doğu Anadolu'da yatırım yapmak isteyen bir sanayici ucuz iş gücünde sıkıntı yaşamaz çünkü çalışacak kişi sayısı fazladır. Ancak yer şekilleri engebeli olduğu için ulaşım ve pazarlama güçlükler yaşanır. Eğitim seviyesi düşük olduğu için nitelikli iş gücü azdır. Sanayi faaliyetleri az olduğundan teknoloji kullanımı ve üretimi azdır.

CEVAP: E

3. Güneydoğu Anadolu Bölgesinde sıcaklık koşullarının fazla olması ve yağış miktarının az olması kuraklığa neden olmuştur. Yani yağışın az olası bir sonuç değil bir sebeptir. Kuraklığa bağlı olarak sulama sorunları, Nadas tarım yönteminin uygulanmasına neden olmaktadır. Sıcaklık koşullarının fazla olması kuraklığa neden olmuştur bu durum şeker tarımını etkilemektedir.

CEVAP: C

4. Doğu Anadolu Bölgesi ülkemizde sanayi faaliyetlerinin en az geliştiği bölgelerden biridir. Bunun en önemli sebeplerinden bir doğal faktörlerin başında iklim ve yer şekilleri gelmektedir. Bu durum bu bölgede yer şekillerinin ve yükseltinin etkisiyle ulaşımı olumsuz etkilemiştir. İklim ve yükselti burada nüfusun az olmasında etkili olmuştur. Nüfusun az olması nedeniyle ürünleri burada pazarlamasını olumsuz etkilemektedir. Ancak Doğu Anadolu Bölgesinde sanayinin gelişmemesinde enerji potansiyeli etkili değildir çünkü burada akarsuların yükseltinin etkisi nedeniyle hızlı akmakta ve enerji potansiyelini arttırmaktadır. Ayrıca maden çeşitliliği bakımından en zengin bölgemizdir.

CEVAP: D

5. GAP ile birlikte bölgenin sosyal ve ekonomik yapısı değişme sürecine girmiştir. Bölgede yapılan barajlarla birlikte sulama artmış ve hidroelektrik üretiminde önemli bir yere gelmiştir. Sulamanın etkisiyle tarım ürünlerinde artış görülmüş ve bu tarım ürünlerine dayalı sanayi faaliyetleri kurulmuştur. Bu durum bölge dışına göçü azalmış bölgedeki bazı merkezler göç almaya başlamıştır. Bölgede ulaşımda önemli çalışmalar yapılmıştır. Özellikle Şanlıurfa da en büyük kargo havalimanı inşa edilmiştir. Ancak bölgede şiddetli kuraklık görülmektedir bu durum iklim koşulları ile ilgili bir durum olup yağışın azlığı ve sıcaklık ortalamalarının fazla olmasıyla ilgilidir.

CEVAP: C

6. Jeotermal enerji kaynakları fay hatlarının olduğu alanlarda görülürler. Ülkemiz genç oluşumlu jeolojik bir yapıya sahip olduğu için fay hatları görülmektedir. Özellikle Ege bölgesinde fay hatlarının yoğun olması burada sıcak su kaynaklarının çok fazla olmasını sağlamıştır.

CEVAP: D

7. Karadeniz bölgesi ülkemizde bitki tür ve çeşitliliğinin en fazla olduğu bölgelerden biridir. Bitki tür ve çeşitliliğine bağlı olarak botanik turizm yapılmaktadır. Her yıl yaylalarda turizm amaçlı şenlikler yapılmaktadır. Sıcak su kaynaklarının yoğun olduğu termal alanlarda sağlık turizmi yapılmaktadır. Heyelanların oluşmasında etkili olan heyelan set gölleri de insanlar tarafından görülmeye değer sulak alanlardır. Ancak heyelanların olması olumsuz bir doğal afettir ve can mal kayıplarına neden olmaktadır. Heyelan olumlu bir doğa olayı olamadığı için turizm değeri olarak kullanılamaz.

CEVAP: E

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

8. Gordion – Ankara – İç Anadolu Bölgesi
Tuşpa - Van - Doğu Anadolu Bölgesi
Alişar – Yozgat - İç Anadolu Bölgesi
Sard – Manisa - Ege Bölgesi

CEVAP: B

9. İç Anadolu bölgesinin yer şekilleri sade olduğu için hızlı tren yapımında ulaşım maliyetini azaltır.

CEVAP: A

10. Antalya Bölümü Akdeniz bölgesinde yer almaktadır. Denize kıyı olduğu için kıyı kesiminde denizin etkisiyle nemlilik ve yağış miktarı fazladır. Denize kıyı bulunması nedeniyle kış dönemlerinde sıcaklık 00 derecenin altına pek düşmez. Bundan dolayı yıllık ve günlük sıcaklık ortalamaları çok fazla değişmez. Yaz dönemlerinde ise sıcaklık artışına bağlı olarak kurak bir dönem görülür.

CEVAP: D

11. Yağış miktarının bir yerde fazla olması iklim koşulları üzerinde etkili olmaktadır. Yağışın yeterli olduğu yerlerde tarımsal faaliyetler yapılır buralarda yerleşmeler çoğunluktadır. Ancak jeolojik yapı yerin içyapısı ile ilgili olup yağışın az veya çok olmasından etkilenmez.

CEVAP: E

12. Bir yerde kış turizminin yapılabilmesi için yüksek alanlara ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak Konya ili yükselti bakımından yer şekilleri oldukça sade bir yapıya sahip olduğu için kış turizmi yapılamaz.

CEVAP: E

13. Ülkemizde özellikle denize kıyısı olan nemli alanlarda yağış miktarı fazladır. Bu bilgiye bağlı olarak Doğu Karadeniz ve Antalya bölümü deniz kıyısında yer aldığından yağış miktarı iç kesimlerde yer alan Konya ve Orta Fırat bölümünden fazladır.

CEVAP: B

14. Türkiye'nin 7 büyük bölge ve 21 alt bölgeye ayrıldığı toplantı 1941 yılında Ankara Üniversitesi'nde gerçekleşmiştir. Bu tarih öncesinde yapılan araştırmalar ve çizilen bölge haritaları yeni bilgilerle karşılaştırılmış ve bugünkü bölge ve bölümler oluşturulmuştur. Bu sınırların çizilmesi esnasında dağların uzanışları, su bölüm çizgileri, ırmaklar, bitki örtüsü, nüfus yapısı, dil ve ağız özellikleri, ekonomik etkinliklerin türü en fazla dikkate alınmıştır.

CEVAP: C

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

BİLİYORUM

1

Türkiye'nin Bölgesel Coğrafyası

1. **Aşağıdaki tarım ürünlerinden hangileri Karadeniz Bölgesi'nin ekonomisinde önemli bir yer teşkil eder?**
   A) Çay - pamuk - mısır
   B) Kenevir - mısır - buğday
   C) Fındık - tütün - arpa
   D) Turunçgil - tütün - pirinç
   E) Çay - fındık - kenevir

2. **Aşağıdaki özelliklerden hangisi Doğu Karadeniz Bölümü'nün özellikleri arasında gösterilemez?**
   A) Yağış miktarının en fazla olduğu bölümdür.
   B) Çayın %100'ü burada yetiştirilir.
   C) Yaylacılık faaliyetlerine bağlı turizm gelişmiştir.
   D) Toplu kırsal yerleşmeler görülür.
   E) Kadın ve yaşlı nüfus oranı fazladır.

3. I. Kastamonu - Kâğıt sanayisi
   II. Tokat - şeker işletmesi
   III. Artvin - bakır işletmesi
   IV. Samsun - demir sanayisi
   V. Sinop - cam sanayisi

   Karadeniz Bölgesi'de yukarıdaki endüstri şehir eşleştirmesinden hangisi yanlıştır?
   A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Karadeniz Bölgesi'nde su varlığı açısından aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
   A) Heyelan set göllerine yaygın olarak rastlanır.
   B) Gayzer kaynakları bulunmaz.
   C) Bol yağışlı olduğu için akarsuların boyları uzundur.
   D) Akarsuların hidroelektrik potansiyeli yüksektir.
   E) Eğimin fazla olması akarsu ulaşımını zorlaştırmıştır.

5. **Karadeniz Bölgesi'nin kıyı kesimlerinde;**
   I. Güneşlenme süresi azdır.
   II. Yamaç yağışı görülür.
   III. Heyelan olayı görülür.
   IV. Demir yolu ağı gelişmemiştir.
   V. Fiziksel çözünme şiddetlidir.

   özelliklerinden hangisi görülmez?
   A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **Aşağıdaki sanayi kollarından hangisi, Karadeniz Bölgesi'nde faaliyet göstermemektedir?**
   A) Bakır işleme B) Demir - çelik
   C) Petrokimya D) Kâğıt
   E) Şeker

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. **Karadeniz Bölgesi'nin Türkiye ekonomisindeki en büyük payı aşağıdaki sektörlerden hangisidir?**
   A) Taş kömürü çıkarımı
   B) Deniz turizmi
   C) Petrol çıkarımı
   D) Gıda endüstrisi
   E) Otomotiv sanayi

8. I. Ergene
   II. Yıldız Dağları
   III. Çatalca-Kocaeli
   IV. Güney Marmara

   Yukarıdaki bölümlerden hangileri diğerlerine göre daha sık nüfusludur?
   A) I ve II B) III ve IV C) II ve III
   D) I ve IV E) II ve IV

9. **Aşağıda verilen özelliklerden hangisi Marmara Bölgesi'ne ait değildir?**
   A) İklime bağlı olarak bitki örtüsü zenginliğinin fazla olması
   B) Türkiye nüfusunun %25'inden fazlasının burada yaşaması
   C) Hidroelektrik potansiyelinin yüksek olması
   D) Enerji tüketiminin diğer bölgelerden daha fazla olması
   E) Endüstrisinin gelişmiş olması

10. Türkiye'deki sanayi faaliyetlerinin en gelişmiş olduğu bölge Marmara Bölgesi'dir.

    Aşağıdaki sanayi tesislerinden hangisi Marmara Bölgesi'nde bulunmaz?
    A) Petrol rafinerisi
    B) Çay işletmesi
    C) Konserve sanayisi
    D) Cam sanayisi
    E) Tekstil sanayisi

11. **Marmara Bölgesi'nde aşağıdaki göllerden hangisi oluşum bakımından diğerlerinden farklıdır?**
    A) Terkos
    B) İznik
    C) Ulubat
    D) Manyas
    E) Sapanca

12. **Marmara Bölgesi ile ilgili olarak aşağıda verilen özelliklerden hangisi yanlıştır?**
    A) IV. Jeolojik Dönem'de buzullaşmaya uğramamıştır.
    B) En yüksek yeryüzü şekli Uludağ'dır.
    C) Fiziki haritada yeşil renk yoğun olarak görülür.
    D) Üç farklı denize kıyısı vardır.
    E) İki kıtada toprağı bulunan tek bölgedir.

CamScanner ile tarandı

13. Marmara Bölgesi turizm gelirleri açısından Türkiye'de birinci sırada yer almaktadır ve Marmara Bölgesi'nin turizm çeşitliliği fazla ve potansiyeli yüksektir.

Aşağıda verilen turizm çeşitlerinden hangisi Marmara Bölgesi yeterli potansiyele sahip değildir?

A) Kış turizmi
B) Kongre turizmi
C) Rafting turizmi
D) Tarih turizmi
E) Kaplıca turizmi

14. Karadeniz Bölgesi'nde doğal olarak yetişebilen bir tarım ürünü aşağıdaki bölgelerden hangisinde doğal olarak yetişebilir?

A) İç Anadolu
B) Akdeniz
C) Marmara
D) Güneydoğu Anadolu
E) Ege

15. Marmara Bölgesi'ndeki aşağıdaki oluşumlardan hangisi diğerlerinden farklı bir jeolojik döneme aittir?

A) Meriç Deltası
B) İzmit Körfezi
C) Yıldız falezleri
D) Çanakkale Boğazı
E) Hamitabat doğal gaz yatakları

16. Marmara'da yer alan aşağıdaki ovalardan hangisi bir dağ eteği ovası özelliği gösterir?

A) Bursa
B) Adapazarı
C) Dilovası
D) Ergene
E) Meriç

17. Aşağıdaki ulaşım öğelerinden hangisi Marmara'da yer almaz?

A) Samanlı Dağı Tüneli
B) Marmaray
C) Yavuz Sultan Selim Köprüsü
D) Körfez Geçiş Köprüsü
E) Ovit Dağı Tüneli

18. Aşağıda verilen tarım ürünlerinden hangisinin üretiminde Ege Bölgesi'nin birinci sırada olduğu söylenilebilir?

A) Pirinç
B) Turunçgil
C) Yer fıstığı
D) Tütün
E) Pamuk

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

ÇÖZÜM 1

Türkiye'nin Bölgesel Coğrafyası

1. Karadeniz Bölgesi'nin iklim özellikleri dikkate alındığında çayın tamamının fındığın büyük bölümünün ve devlet kontrolünde olan kenevirin tamamının üretildiği görülür.

CEVAP: E

2. Doğu Karadeniz Bölümü Türkiye'de yağış miktarının en fazla olduğu bölümdür. Bu nedenle çayın %100'ü bu bölümde yetişir. Yaylacılık faaliyetleri son yıllarda turizm değeri olarak da ön plana çıkmaktadır.Ancak Doğu Karadeniz'de su kaynakları fazla, arazi engebeli, tarım alanları parçalı olduğundan toplu değil dağnık kırsal yerleşmeler görülür.

CEVAP: D

3. Karadeniz Bölgesi'nde Giresun, Kastamonu ve Zonguldak illerinde kâğıt, Tokat ve Çorum illerinde şeker, Artvin ve Samsun illerinde bakır, Sinop ilinde cam, Zonguldak ve Karabük illerinde demir sanayisi bulunur.

CEVAP: D

4. Karadeniz Bölgesi'nde yağışın ve eğimin fazla olması akarsuların akış hızı, hidroelektrik potansiyelini artırmıştır. Akarsulardan ulaşımda yararlanılmaz. Heyelan set göllerinin fazla olduğu bölgede tüm Türkiye'de olduğu gibi gayzer kaynaklar bulunmaz. Akarsu boylarının kısa olması eğimin fazla olması ve denize dökülmeleri ile ilgilidir.

CEVAP: C

5. Karadeniz'de eğim ve engebe nedeniyle demir yolu ağı sık değildir. Bulutluluk oranının fazla olması nedeniyle güneşlenme süresi düşüktür. Dağların kıyıya paralel olması nedeniyle yamaç yağışları fazladır. Ayrıca iklim ve yer şekilleri nedeniyle heyelan olayları fazlaca görülür. Ancak Karadeniz nemli bir bölge olduğu için sıcaklık farkı azdır. Bu nedenle fiziksel değil kimyasal çözülme görülür.

CEVAP: E

6. Karadeniz Bölgesi coğrafi koşulları çok fazla elverişli olmadığından çoğu sanayi kuruluşunun olmadığı bir bölgedir. Bölgede Samsun ve Artvin'de bakır, Zonguldak ve Karabük'te demir çelik, Giresun, Kastamonu ve Zonguldak'ta kâğıt, Tokat ve Çorum'da şeker fabrikaları bulunur. Ancak Karadeniz'de petrokimya tesisi yoktur.

CEVAP: C

7. Karadeniz Bölgesi'nde ekonomik sektörler yeterince gelişmemiştir. Bölgenin Türkiye ekonomisine en büyük katkısı taş kömürü çıkarımında olmaktadır. Çünkü taş kömürünün tek çıkarıldığı bölge Karadeniz'de Zonguldak ve çevresidir.

CEVAP: A

8. Marmara Bölgesi'nin bölümleri arasında nüfuslanma bakımından farklar bulunur. Bölümler içinde en sık nüfuslu olanı İstanbul ve Kocaeli çevresini kapsayan Çatalca – Kocaeli Bölümü'dür. Daha sonra Bursa ve Balıkesir'in bulunduğu Güney Marmara sık nüfusludur.

CEVAP: B

CamScanner ile tarandı

9. Marmara Bölgesi iklim çeşidinin en fazla olduğu bölgedir. Buna bağlı olarak üç iklime bağlı bitkilerin bulunduğu bölgedir. Türkiye nüfusunun %25'inden fazlası bölgede yaşar. Toplam elektrik üretiminin -doğal gazdan dolayı- en fazla olduğu bölgedir ve sanayileşme en fazladır. Ancak su gücünden elektrik üretiminde son sıradadır.

CEVAP: C

10. Marmara Bölgesi Türkiye sanayisinin %56'sının bulunduğu bölgedir. Bölgede otomotiv, tekstil, petrokimya, konserve, cam, gıda sanayileri gelişmiştir. Ancak çay işletmelerinin tamamı Doğu Karadeniz'de yer alır.

CEVAP: B

11. Marmara Bölgesi'nde üç farklı göl oluşumu bulunur. Bunlar en yaygın olarak bulunan tektonik göllerdir. Marmara'daki İznik, Sapanca, Ulubat ve Manyas gölleri tektonik, Terkos (Durusu), Büyükçekmece ve Küçükçekmece kıyı set, Gala ise alüvyal set gölleridir.

CEVAP: A

12. Marmara Bölgesi Asya ve Avrupa kıtalarını birbirine bağlayan Karadeniz, Ege ve Marmara denizine kıyısı olan Türkiye'nin en alçak bu nedenle yeşil rengin en fazla kullanıldığı bölgedir. Uludağ 2500 metre yükseltisi ile Marmara'nın en yüksek yeridir. IV jeolojik dönemde buzullaşmaya uğramıştır. Günümüzde aktif buzul yoktur.

CEVAP: A

13. Marmara Bölgesi Türkiye'de turizm gelirlerinin en fazla olduğu bölgedir. Bölgede başta tarih ve kültür turizmi olmak üzere kongre, kaplıca kış ve yaz turizmi öndedir. Bölge akarsularının akış hızı az olduğundan raftinge uygun değildir.

CEVAP: C

14. Karadeniz Bölgesi'nde iklim etkisiyle doğal olarak yetişebilen tek tarım ürünü fındıktır. Marmara Bölgesi'nde de Karadeniz iklim şartları görüldüğünden fındık doğal olarak yetişmektedir.

CEVAP: C

15. Türkiye'de kıyı şekillenmesi IV. jeolojik dönemde gerçekleşmiştir. Kıyıda yer alan deltalar, koy ve körfezler, adalar, boğazlar ve denizler ile falezler bu dönemde oluşmuştur. Ancak tuz, bor, linyit, petrol ve doğal gaz III. jeolojik dönemde oluşmuştur.

CEVAP: E

16. Seçeneklerde verilen ovalardan Adapazarı, Ergene ve Dilovası birer çöküntü ovasıdır. Meriç ovası Meriç Nehri ağzında oluşan oldukça küçük bir deltadır. Bursa Ovası ise Uludağ'dan gelen akarsuların dağ eteğinde biriktirdiği alüvyonlardan oluşan bir dağ eteği ovasıdır.

CEVAP: A

17. Marmara'da boğaz altından geçen raylı sistem Marmaray, iki kıtayı birbirine bağlayan Yavuz Sultan Selim Köprüsü, İstanbul – İzmir Otoyolu kapsamında yapılan Samanlı Dağı Tüneli ve İzmit Körfez Geçiş köprüsü bulunur. Ancak Ovit Dağı Tüneli Doğu Karadeniz'de Erzurum ile Rize arasında yapılan Türkiye'nin en uzun tünelidir.

CEVAP: E

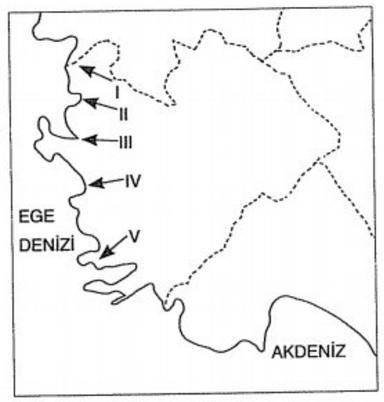
18. Ege Bölgesi Türkiye'de tütün, zeytin, üzüm, incir, keten ve haşhaş üretiminde birinci sırada yer almaktadır (TÜİK 2015 verilerine göre). Verilen seçeneklerde tütün dışında üretim açısından Ege Bölgesi'nin birinciliğinden söz edilemez.

CEVAP: D

HOCAWEBDE

Türkiye'nin Bölgesel Coğrafyası

1. Ege Bölgesi'nde dağlar kıyıya dik olarak uzandığı için koy ve körfezler sıklıkla görülmektedir.



Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen körfezler sırasıyla aşağıdakilerden hangidir?

A) Güllük - Çandarlı - İzmir - Kuşadası -Edremit
B) Edremit - Güllük - Gökova - Fethiye -Kuşadası
C) İzmir - Çandarlı - Kuşadası - Fethiye -Güllük
D) Çandarlı - Edremit - İzmir - Güllük - Kuşadası
E) Edremit - Çandarlı - İzmir - Kuşadası -Güllük

2. Ege Bölgesi intansif tarım yöntemlerinin uygulandığı ve makine kullanımının yaygın olduğu bir bölgedir.

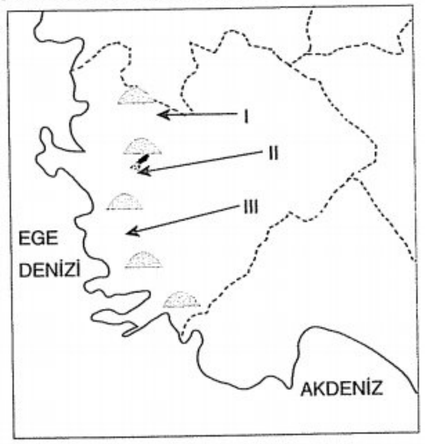
Bu özelliklerine rağmen aşağıdaki tarım ürünlerinin hangisinde Türkiye'de birinci sırada yer almaz?

A) Turunçgil B) Zeytin C) Üzüm
D) Tütün E) İncir

3. **Ege Bölgesi'nde yer alan göller aşağıdaki seçeneklerin hangisinde bir arada verilmiştir?**

A) Hazar - Seyfe - Acıgöl
B) Ulubat - Terkos - Manyas
C) Kestel - Eğirdir - Haçlı
D) Marmara - Bafa - Işıklı
E) Suğla - Haçlı - Erçek

4. Türkiye'de kırıklı yapının en fazla olduğu horst ve grabenlerin bulunduğu bölge Ege Bölgesi'dir.



Yukarıdaki haritada oklarla gösterilen horst alanları arasında kalan grabenler sırasıyla seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Bakırçay Grabeni - Büyük Menderes Grabeni - Gediz Grabeni
B) Gediz Grabeni - Bozdağlar - Büyük Menderes Grabeni
C) Bakırçay Grabeni - Gediz Grabeni - Küçük Menderes Grabeni
D) B. Menderes Grabeni - Gediz Grabeni - Bakırçay Graben
E) K. Menderes Grabeni - Bakırçay Grabeni - Gediz Grabeni

5. **Türkiye'de Ege Bölgesi'nin üretiminde birinci sırada olduğu, ihraç değeri fazla olan ürün aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Buğday
B) Kenevir
C) İncir
D) Ayçiçeği
E) Mısır

CamScanner ile tarandı

6. I. Kalanklı kıyılar görülür.
II. Kıyı ovaları geniş yer kaplar.
III. Kıyı ile iç kesimler arasında ulaşım zordur.
IV. Akarsu rejimleri düzenlidir.

Yukarıda verilen bilgilerden hangisi Akdeniz Bölgesi için söylenemez?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Akdeniz Bölgesi en fazla yağışı kış mevsiminde almaktadır. Bununla beraber yaz kuraklığı da belirgin olarak yaşanmaktadır. Yağış rejiminin düzensiz olmasından dolayı akarsu rejimleri de düzensizdir.

Aşağıda verilen akarsulardan hangisi bu açıklamaya ters düşer?

A) Seyhan B) Manavgat C) Ceyhan
D) Göksu E) Asi

8. Akdeniz Bölgesi bulunduğu konum ve fiziki yapısı itibariyle turizm potansiyeli yüksek aynı zamanda da çeşitliliği fazladır.

Aşağıda verilen turizm çeşitlerinden hangisinin diğerlerine göre potansiyeli daha düşüktür?

A) Kaplıca turizmi B) Rafting turizmi
C) Deniz turizmi D) Tarih turizmi
E) Kış turizmi

9. Akdeniz Bölgesi'nde dağlar kıyıya paralel olarak uzandığı için kıyı ile iç kesimler arası ulaşım zorlaşmış ve geçitler aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

Aşağıda verilen geçitlerden hangisi Akdeniz Bölgesi'nde bulunmaz?

A) Gülek B) Çubuk C) Ecevit
D) Belen E) Sertavul

10. **İskenderun Körfezi'nin Antalya Körfezi'nden daha kirli olmasına neden olan temel etken aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yaygın olan ekonomik faaliyet özellikleri
B) Dökülen akarsuların özellikleri
C) Nüfus dağılım özellikleri
D) Etkili olan akıntıların özellikleri
E) Buharlaşma ve nem özellikleri

11. **Akdeniz ikliminin sıcaklık ve yağış özelliklerine en iyi uyum sağlayan ve bu özelliğinden dolayı Akdeniz ikliminin karakteristik tarım ürününü oluşturan bitki türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Turunçgil B) Pamuk C) Muz
D) Tütün E) Zeytin

HOCAWEBDE

12. Akdeniz Bölgesi'nde kalkerli arazinin varlığına bağlı olarak karstik ovalar yaygın olarak görülür.

Aşağıdakilerden hangisi karstik ovalar arasında yer almaz?

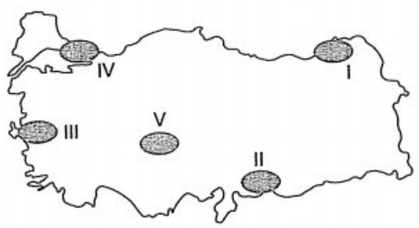
A) Çeltikçi B) Elmalı C) Amik
D) Tefenni E) Gembos

13. Akdeniz'de Toros Dağları kuşağı Anadolu'nun eski yaşam izlerinin görüldüğü yerlerdir.

Bu durumun oluşmasında en etkili faktör aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yağış miktarının fazla olması
B) Verimli tarım alanlarının bulunması
C) Bitki örtüsünün gür ve türce zengin olması
D) Karstik araziden dolayı mağaraların fazla olması
E) Akarsu ağının gelişmiş debilerinin yüksek olması

14.



Haritada numaralanmış alanlarla ilgi verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) I numaralı alanda çay tarımı gelişmiştir.
B) II numaralı alanda sulama olanaklarının gelişmesiyle beraber tarım ürünü çeşitliliği artmıştır.
C) III numaralı alan kıta sahanlığının en geniş olduğu yerdir.
D) IV numaralı alan kent nüfus oranın en fazla olduğu alandır.
E) V numaralı alanda tarımsal nüfus yoğunluğu fazladır.

15. İç Anadolu Bölgesi'ne gezi yapan bir öğrenci grubu gezi sonrası dikkatlerini çeken alanlarla ilgili kendi aralarında çeşitli bilgileri paylaşmışlardır.

Meral: Ürgüp ve Göreme yöresindeki Hristiyanlığına ait kiliseler bulunmaktadır.

Buğra: Sivas'ta yer alan Selçuklu ve Osmanlıya ait eserler turistik değerlerdir.

Çakır: Erciyes Dağı'nda çok güzel kış sporu alanları bulunmaktadır.

Deniz: Ankara'da Gordion, Anadolu Medeniyetler Müzesi gibi bir çok tarihi alan bulunmaktadır.

Emre: Eskişehir'de Osmanlı Dönemi'ne ait İshak Paşa Sarayı bulunmaktadır.

Buna göre öğrencilerden hangisi İç Anadolu Bölgesi ile ilgili yanlış bir bilgi paylaşmıştır?

A) Meral B) Emre C) Çakır
D) Deniz E) Buğra

16. I. Eskişehir - lokomotif
II. Ankara - mobilya
III. Kırşehir - lastik
IV. Kayseri - otomotiv

Yukarıda İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan bazı kentler ve bu kentlerde gelişen sanayi kolları eşleştirilmiştir.

Buna göre yapılan eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

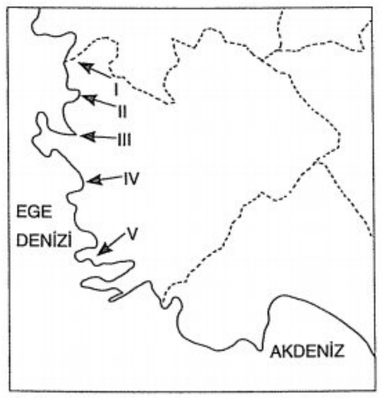
17. **Aşağıdakilerden hangisi İç Anadolu Bölgesi'nin iklim özelliklerinden biri değildir?**

A) Yazlar sıcak ve kurak, kışlar uzun, soğuk ve karlıdır.
B) Yıllık yağış miktarı 300 - 500 mm arasındadır.
C) Yağışların büyük kısmı ilkbahar döneminde düşer.
D) Bölgedeki bozkır, çevresindeki ormanların tahrip edilmesiyle garig alanları meydana gelmiştir.
E) Tuz Gölü ve güneyi, bölgenin en kurak kesimidir.

CamScanner ile tarandı

2 Türkiye'nin Bölgesel Coğrafyası

1.



Yukarıdaki haritada verilen körfezler

I. Edremit Körfezi
II. Çandarlı Körfezi
III. İzmir Körfezi
IV. Kuşadası Körfezi
V. Güllük Körfezi

CEVAP: E

2. Ege Bölgesi zeytin, üzüm, tütün, keten incir ve haşhaş üretiminde Türkiye'de birinci sırada yer almaktadır. Ancak turunçgil üretimindeki en büyük pay Akdeniz Bölgesi'ne aittir.

CEVAP: A

3. Ege Bölgesi'nde doğal göller Marmara, Bafa (Çamiçi) ve Işıklı Göl'dür. Diğer bölgelere doğal ve yapay gölleri daha azdır. Seçeneklerde verilen diğer göller Ege Bölgesi'nde yer almaz.

CEVAP: D

4. Ege Bölgesi'nde kırıklı yapılar sonucunda horst ve grabenler oluşmuştur. Graben alanlarınada akarsular yerleşerek bu çöküntü alanların verimli ovalara dönüşmesini sağlamıştır. Ayrıca denizellik etkiside yükseltinin arttığı yerlere kadar bu graben alanları sayesinde iç kısımlara sokulmuştur. Sırasıyla bu alanları söyleyecek olursak kuzeyden güneye; Madra Dağı - Bakırçay Grabeni - Yunt Dağı - Gediz Grabeni - Bozdağlar - Küçük Menderes Grabeni - Aydın Dağları - Büyük Menderes Grabeni Menteşe Dağları

Bu bilgilere göre:

I. Bakırçay Grabeni
II. Gediz Grabeni
III. Küçük Menderes Grabeni

CEVAP: C

5. Seçeneklerde verilen tarım ürünlerinde Ege Bölgesi sadece İncir üretiminde Türkiye'de birinci sıradadır.

CEVAP: C

6. Kalanklı kıyılar Akdeniz Bölgesi'nde Mersin Silifke kıyılarında görülür. Akdeniz'in hemen kıyısından yükselen Toroslar doğu-batı yönünde uzanarak kıyı ile iç kesimler arasında ulaşımı zorlaştırmakla beraber şelf alanının dar olmasına sebep olarak kıyı ovalarının oluşumunu engellerler. Akdeniz Bölgesi'nde kış ayları yağışlı yaz ayları kurak geçer ve akarsularının rejiminin düzensiz olmasına sebep olur. Bu bigiler ışığında I ve III numaralı öncüllerin doğru, II ve IV numaralı öncüllerin yanlış olduğunu söyleyebiliriz.

CEVAP: D

7. Akdeniz Bölgesi'nin yağış rejiminin düzensiz olmasıyla birlikte yağmur sularıyla beslenen akarsuların rejimleri de yağışlarla paralellik göstermektedir. Ancak Manavgat Çayı karstik kaynaklardan beslenmesinden dolayı yağış rejiminden etkilenmez.

CEVAP: B

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

8. Akdeniz Bölgesi'nin yüksek dağlara sahip olması kış turizmini ve eğimden dolayı akarsu hızlarının yüksek olmasıyla rafting turizminin gelişmesine ortam hazırlamıştır. Deniz turizminin de gelişmiş olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Yine eski yerleşim alanları ve tarihi eserlerde tarih turizminin gelişmesine yardımcı olmuştur. Ancak bölgenin jeolojik yapısı düşünüldüğünde kırık hatlardan yoksun olması kaplıca turizm potansiyelini olumsuz yönde etkilemiştir.

CEVAP: A

9. Gülek, Çubuk, Belen ve Sertavul Akdeniz Bölgesi'nde bulunmaktadır. Ancak Ecevit geçidi Karadeniz Bölgesi'nde bulunmaktadır.

CEVAP: C

10. İskenderun Körfezi, Antalya Körfezi'nden daha kirlidir. Bu kirliliğin oluşmasında ki temel etken birbirlerinden farklı olarak gelişen ekonomik faaliyet türleridir. İskenderun Körfezi çevresinde sanayi sektörü gelişmiş ve yaygındır. Antalya Körfezi çevresinin sanayi açısından gelişmiş olduğu söylenemez. Orada da doğaya daha az zarar verilen ve bacasız sanayi olarak nitelendirilen turizm faaliyetleri yaygındır. Bu iki körfez arasındaki kirlilik farkı bu şekilde ortaya çıkmıştır.

CEVAP: A

11. Akdeniz ikliminin karakteristik bitki türü kızılçamlardır. Kızılçamın tahrip edildiği yerlerde yine Akdeniz ikliminin karakterine uygun olan maki toplulukları ortaya çıkar. Makilerinde belirleyici bitkisi zeytindir. Muz ve turunçgil tarımı gelişmiş olmasına rağmen bu bitkiler Akdeniz karakterini yansıtan bitkiler değillerdir.

CEVAP: E

12. Bu ovalar karstik erime sürecinin en büyük ürünüdür. Bunlara aynı zamanda polyedir. Tabanlarında biriken alüvyal topraklar sayesinde tarım amacıyla kullanılırlar. Batı ve Orta Toroslarda yaygın olarak bulunan polyelerin başlıcaları; Tefenni, Acıpayam, Korkuteli, Kestel, Elmalı, Suğla, Gembos, Çeltikçi ve Bucak gibi polye alanlarıdır. Elmalı ve Kestel gibi ovaların tabanlarında sığ göller oluşur. Bazı dönemlerde ovaya, bazı dönemlerde göle dönüşen bu yapıya Gölova denilir. Amik ovası tektonik hareketler sonucu oluşmuş bir graben ovasıdır.

CEVAP: C

13. Eski dönemlerde insanlar konut yapmak yerine doğada var olan imkânlardan faydalanarak barınma ihtiyaçlarını sağlıyorlardı. Akdeniz Bölgesi'nde karstik alanlar üzerinde gelişen mağaralar insanların bu ihtiyaçlarını karşılamaktaydı. Hem kolay bir şekilde barınma ihtiyacını gidermesi hem de iklimin ılıman olması eski çağlarda bu bölgenin yerleşmek için tercih edilmesinin en etkili faktörleridir.

CEVAP: D

14. Haritada V numaralı alan Tuz Gölü ve çevresini göstermektedir. Bu alanda tarımsal nüfus yoğunlu fazla değil azdır.

CEVAP: E

15. Meral, Çakır, Deniz ve Emre'nin paylaşmış oldukları bilgiler İç Anadolu Bölgesi'ne ait doğru bilgilerdir. Ama Buğra'nın söylemiş olduğu "Eskişehir'de Osmanlı Dönemi'ne ait İshak Paşa Sarayı bulunmaktadır." bilgisi yanlıştır. Çünkü İshakpaşa Sarayı Eskişehir'de değil Ağrı Doğubayezıt'da yer alan bir Osmanlı eseridir.

CEVAP: B

16. Kayseri'de halıcılık, meyve suyu pamuklu dokuma, pastırma, sucuk ve mobilya gibi sanayi alanları bulunmasına rağmen otomotiv sanayisi bulunmamaktadır.

CEVAP: B

17. Bölgedeki bozkır alanları, çevresindeki ormanların tahrip edilmesiyle garig alanları değil antropojen step alanları meydana gelmiştir.

CEVAP: D

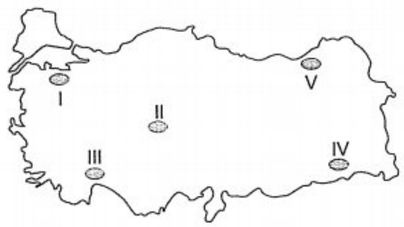
HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

BİLİYORUM!

3 Türkiye'nin Bölgesel Coğrafyası

1.



Yukarıda verilen Türkiye haritasında bazı alanlar numaralandırılmıştır.

I. Tarım için uygun düz ve ovalık alanlar bulunmaktadır.
II. Hidroelektrik potansiyeli yüksektir.
III. Karstik yer şekillerine rastlanmaktadır.
IV. Turizmin bölge ekonomisine katkısı çok azdır.
V. Ekonomin büyük bir bölümü tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır.

Numaralı alanlarla ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Elâzığ'da karlı gün sayısı 64 gün iken Muş'ta karlı gün sayısı 80 güne ulaşmaktadır.

Aynı bölgede yer almalarına rağmen iki ilde bu farklılığın ortaya çıkmasındaki neden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yükseltileri
B) Denize olan uzaklıkları
C) Nemlilik oranları
D) Yağış miktarları
E) Enlemleri

3. **Doğu Anadolu Bölgesi'nde yaygın olan, tarım ve hayvancılık yapmak için gelişen köy altı yerleşme tipi aşağıdakilerden hangidir?**

A) Mezra B) Çiftlik C) Kom
D) Mahalle E) Oba

4. **Aşağıda verilen madenlerden hangisinin Doğu Anadolu'da çıkarıldığı söylenemez?**

A) Barit B) Asbest C) Fosfat
D) Uranyum E) Bakır

5. Aşağıda Doğu Anadolu Bölgesi'nde bazı maden ve bulunduğu yer eşleştirilmiştir.

Verilen eşleştirilmelerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

A) Demir - Hasançelebi
B) Krom - Guleman
C) Kurşun - Keban
D) Manganez - Erzurum
E) Bakır - Iğdır

6. **Aşağıda verilen bilgilerden hangisi Hakkâri Bölümü'ne ait bir özellik değildir?**

A) Nüfus yoğunluğu seyrektir.
B) Tarımsal nüfus yoğunluğu azdır.
C) Yer şekilleri engebelidir.
D) Ortalama yükseltisi fazladır.
E) Karasal iklim koşulları etkilidir.

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

7. **Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan aşağıdaki akarsulardan hangisi Türkiye'nin en temiz akarsuyu olma özelliğine sahiptir?**

A) Karasu B) Fırat C) Dicle
D) Murat E) Zap

8. Doğu Anadolu Bölgesi beş ülkeye sınırı olmasından dolayı sınır kapısı sayısı da oldukça fazladır.

Aşağıda verilen sınır kapılarından hangisi Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer almaz?

A) Dilucu Gümrük Kapısı
B) Alican Gümrük Kapısı
C) Esendere Gümrük Kapısı
D) Çobanbey Gümrük Kapısı
E) Gürbulak Gümrük Kapısı

9. Yıllık yağış ortalamalarına bakıldığında Güneydoğu Anadolu Bölgesi, Marmara Bölgesi'ne yakın miktarda yağış almaktadır. Buna karşın tarımda en fazla sulama ihtiyacı ortaya çıkan bölgedir.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Buharlaşmanın fazla olması
B) Barajların fazla yer kaplaması
C) Yer şekillerinin sade olması
D) Akarsu potansiyelinin yüksek olması
E) Tarım alanlarının geniş olması

10. I. Gaziantep yöresinde zeytinliklerin olması
II. Bitki örtüsünün bozkır olması
III. Yazların kurak geçmesi
IV. En fazla yağışın kışın düşmesi

Güneydoğu Anadolu Bölgesi ile ilgili yukarıda verilenlerden hangileri bölgede Akdeniz iklimi-nin etkili olduğunun kanıtı sayılamaz?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve IV E) Yalnız IV

11. **Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin Türkiye'nin en küçük yüz ölçümüne sahip bölge olması aşağıdakilerden hangisini artırmıştır?**

A) Kuraklık şiddetini
B) Dışarıya olan göçü
C) Nüfus yoğunluğunu
D) Ulaşım olanaklarını
E) Sanayi faaliyetlerini

12. **Aşağıda verilenlerden hangisi Güneydoğu Anadolu Bölgesi için söylenemez?**

A) Yer şekilleri sadedir.
B) Doğal göl bakımından zengindir.
C) Bitki örtüsü bozkırdır.
D) En fazla yağış kışın düşer.
E) Yaz sıcaklığı en fazla olan bölgedir.

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

13. **Aşağıda verilen volkanik dağlardan hangisi Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer almaktadır?**

A) Melendiz Dağı
B) Süphan Dağı
C) Hasan Dağı
D) Kula volkanları
E) Karacadağ

14. **Güneydoğu Anadolu Bölgesi aşağıdakilerden hangisinde diğer bölgelere göre son sırada yer alır?**

A) Petrol üretimi B) Maksimum nem
C) Mercimek üretimi D) Pamuk üretimi
E) Orman varlığı

15. Güneydoğu Anadolu Bölgesi yer altı kaynakları bakımından zengin olmamakla birlikte bölgede çıkarılan bazı yer altı kaynakları ülke ekonomisine önemli katkılar sağlamaktadır.

I. Bakır - demir
II. Fosfat - petrol
III. Krom - linyit
IV. Kükürt - cıva
V. Linyit - boksit

maden çiftlerinden hangisinin ülke ekonomisine katkısı <u>daha fazladır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. **Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Mardin Eşiği ve Toros Dağlarına doğru nüfus yoğunluğunun artmasında aşağıdaki durumlardan hangisi etkili olmuştur?**

A) Toprakların daha verimli olması
B) Yer altı kaynaklarının artması
C) Yağış miktarının artması
D) Sıcaklığın artması
E) Tarım alanlarının artması

17. Türkiye'de bulunan petrol rezervinin %90'dan fazlası Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde bulunmaktadır.

Aşağıda verilen illerden hangisinde petrol çıkarımı <u>yapılmamaktadır</u>?

A) Batman
B) Siirt
C) Adıyaman
D) Diyarbakır
E) Gaziantep

18. **Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde aşağıda verilen endüstri kollarından hangisi <u>gelişmemiştir</u>?**

A) Şeker endüstrisi
B) Petrol arıtma tesisi
C) Yağ endüstrisi
D) Gübre endüstrisi
E) Halıcılık ve battaniye endüstrisi

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

1. İç Anadolu Bölgesi'nde yer şekillerinin sade olmasından dolayı hidroelektirk potansiyeli düşüktür.

CEVAP: B

2. Elâzığ'ın GAP Projesiyle beraber üç tarafı barajlarla çevrelenmiştir ve bakıldığında bir yarımadayı anımsatmaktadır. Buda nemlilik durumunu değiştirmiş ve kışların daha ılık geçmesine neden olmuştur. Nem aşırı ısınmayı ve soğumayı engelleyen bir faktördür. Aynı bölgede yer almalarına rağmen böyle bir farklılığın ortaya çıkması nemden kaynaklanmıştır.

CEVAP: C

3. Mezra: Doğu Anadolu'ya özgüdür. Tarım ve hayvancılık amaçlıdır. Çiftlik: Geniş tarım arazilerinin olduğu yerlerde yaygındır. Kom: Büyükbaş hayvan otlatmak için kurulur. Doğu Anadolu'da yaygındır. Mahalle: Köylere bağlı 2-3 evden oluşan yerleşmelerdir. Oba: Otlak olarak kullanılan alanlardır. Bu tanımlar ışığında hem tarım hem hayvancılığın amaç olduğu ve Doğu Anadolu'da yaygın olan köy altı yerleşme mezradır.

CEVAP: A

4. Barit, Muş'ta çıkarılır. Asbest, Erzincan'da çıkarılır. Fosfat, Bingöl ve Bitlis'te çıkarılır. Bakır, Elâzığ'da çıkarılır. Uranyum ise en fazla Yozgat ve Manisa'da bulunur. Doğu Anadolu'da bulunduğundan ya da çıkarıldığından bahsedilemez.

CEVAP: D

5. Doğu Anadolu Türkiye'de maden rezervinin en fazla olduğu bölgedir. Bunda volkanik faaliyetlerin yoğunluğu etkili olmuştur. Verilen maden ve bulunduğu yer eşleştirilmesinde bakır Iğdır'da değil Maden ilçesinde çıkarılır ve Elâzığ'da işlenir.

CEVAP: E

6. Hakkâri Bölümü Türkiye'de nüfus yoğunluğunun en az olduğu alanlardan biridir. Bunda ekonominin gelişmemesi, arazinin engebeli ve yüksek olması ve iklim koşullarının elverişsiz olması etkilidir. Nüfus yoğunluğu seyrektir ancak arazi engebeli olduğu için tarım alanları çok dardır ve buna bağlı olarak tarımsal nüfus yoğunluğu fazladır.

CEVAP: B

7. Doğu Anadolu Türkiye'nin en seyrek nüfuslanmış ve endüstrinin en az geliştiği bölge olması itibariyle doğal kaynaklarını en az kirleten bölge olma özelliğine sahiptir. Bölgenin en geri kalmış ve nüfusu en seyrek bölümü Hakkâri'dir. Zap Suyu da bu bölümde yer alır ve Türkiye'nin en temiz akarsuyu olma özelliğine sahiptir.

CEVAP: E

8. Verilen gümrük kapılarından Çobanbey Gümrük Kapısı Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Türkiye-Suriye sınırındadır. Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer almaz.

CEVAP: D

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

9. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin yıllık yağış miktarı fazla olmasına rağmen tarımda en fazla sulamaya ihtiyaç duyulan bölge olmasındaki neden buharlaşma miktarının en fazla olduğu bölge olmasıdır. Yazların en sıcak geçtiği bölgedir. Buharlaşmanın fazla olmasından dolayı da sulama ihtiyacı ortaya çıkar. GAP ise bu soruna çözüm getirmeyi amaçlamaktadır.

CEVAP: A

10. Bölge sınıflandırılmasıyla ortaya çıkan bölgelerle fiziki koşullar bazen uyuşmamaktadır. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde de Akdeniz iklimi görülür. Öncüllerde verilen bilgilere bakıldığında bitki örtüsünün bozkır olması karasal iklimin özelliklerindendir. Yazların kurak geçmesi hem Akdeniz hem karasal iklimin özelliklerindendir. Ancak zeytin yetiştirmek ve en fazla yağışın kışın düşmesi Akdeniz ikliminin özelliklerindendir.

CEVAP: B

11. Güneydoğu Anadolu Bölgesi Türkiye'nin en küçük yüz ölçümüne sahip bölgesidir. Nüfus miktarının da fazla olduğunu düşünecek olursak oranlandığında bu durumun bölgenin nüfus yoğunluğunu artırdığını söyleyebiliriz.

CEVAP: C

12. Seçeneklerde verilen bilgilere bakıldığında, yer şekillerinin sade olduğunu, karasal iklimin etkisiyle bozkır bitki örtüsünün bulunduğunu, en fazla yağışın kışın düştüğünü ve yaz sıcaklığı en fazla olan bölge olduğunu söyleyebiliriz. Ancak doğal göl bakımından değil yapay göl bakımından yani baraj bakımından zengin olduğunu söyleyebiliriz.

CEVAP: B

13. Melendiz ve Hasan Dağı İç Anadolu Bölgesi'nde yer almaktadır. Süphan Doğu Anadolu'da, Kula volkanları ise Ege'de Manisa Kula'da yer almaktadır. Karacadağ Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer almaktadır. Ayrıca Türkiye'deki volkanik dağlar arasında en yayvan olanıdır. Yani koni yükseltisi düşük, çevresine yayılış alanı geniştir. Bu da çıkan lavların daha akışkan olmasından dolayıdır. Ancak İç Anadolu'da da Karacadağ volkanı bulunur.

CEVAP: E

14. Seçeneklerde verilen bilgilerde yalnızca orman varlığında Güneydoğu Anadolu Bölgesi son sırada yer almaktadır. Türkiye ormanlarının yalnızca %3'lük kısmı bu bölgede yer alır. Yağış miktarı İç Anadolu Bölgesi'nden daha fazla olmasına rağmen orman varlığı daha azdır. Bunun temel nedeni ise buharlaşma şiddetinin en fazla olduğu bölge olmasından ileri gelmektedir.

CEVAP: E

15. Güneydoğu Anadolu Bölgesi madenler bakımından çok zengin değildir. Ancak bölgede çıkarılan fosfat ve petrol ülke ekonomisine önemli katkıda bulunmaktadır.

CEVAP: B

16. Güneydoğu Anadolu Bölgesi kuraklığın fazla olduğu bir bölgedir ve su kaynakları önem arz etmektedir. Bu bölgelere eski dönemlerden beri yerleşildiği için bu duruma dikkat edilmiştir. Soruda bahsedilen Güneydoğu Toroslar ve Mardin Eşiği bölgede yağış miktarının arttığı yerlerdir. Yağış miktarının daha fazla olmasından dolayı bu durum ortaya çıkmıştır.

CEVAP: C

17. Verilen illerin Gaziantep hariç tamamında petrol çıkarımı yapılmaktadır ve Batman Petrol Rafinerisi'nde işlenmektedir.

CEVAP: E

18. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Batman'da petrol rafinerisi, hayvancılığa bağlı olarak Gaziantep ve çevresinde halıcılık ve battaniye endüstrisi, üretilen bitkilerden dolayı yağ endüstrisi ve tarımda ihtiyaç duyulduğu için gübre endüstrisi gelişmiştir. Ancak yaz kuraklığı belirgin olduğu için şeker pancarı üretimi çok fazla yapılmamaktadır ve şeker endüstrisi çok fazla gelişmemiştir.

CEVAP: A

HOCAWEBDE

1. Karadeniz Bölgesi'nde dağlar kıyıya paralel olarak uzanmaktadır.

Aşağıdaki seçeneklerden hangisi bu durumun sonuçlarından değildir?

A) Deniz etkisi iç kesimlere sokulamamaktadır.
B) Kıyı derinliği fazladır.
C) Tarım alanlarında makine kullanımı azdır.
D) Orografik yağışlara sık rastlanır.
E) Limanların hinterlandı dardır.

2. Karadeniz Bölgesi düzenli yağış rejimine sahip ve her mevsim yağış almaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonucunda ortaya çıkmaz?

A) Seracılığın yaygın olmaması
B) Tarımda nadas ihtiyacının az olması
C) Akarsu boylarının kısa olması
D) Deniz turizmi gün sayısının kısa olması
E) Kimyasal çözülmenin etkili olması

3. **Karadeniz Bölgesi kıyı uzunluğu açısından Akdeniz Bölgesi'nden daha uzun olmasına rağmen deniz turizminin gelişmemesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kıta sahanlığının dar olması
B) Güneşlenme süresinin kısa olması
C) Yağış miktarının fazla olması
D) Bitki örtüsünün daha yoğun olması
E) Çok fazla göç vermesi

4. **Karadeniz Bölgesi'nin yüksek ve engebeli olması sonucunda aşağıdakilerden hangisinin olması beklenmez?**

A) Hayvancılığın ve arıcılığın yaygın olması
B) Yol yapımı maliyetinin yüksek olması
C) Taş kömürü yataklarının bulunması
D) Tarım alanlarının kısıtlı olması
E) Yaylacılık faaliyetlerinin yoğun olması

5. Marmara Bölgesi üç denize de kıyısı olmasına rağmen diğer kıyı bölgelerinden daha az yağış almaktadır.

Bunun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bitki örtüsünün az olması
B) Yağış rejiminin düzensiz olması
C) Akarsu sayısının az olması
D) Maksimum nemin düşük olması
E) Yükselti ortalamasının düşük olması

6. **Marmara Bölgesi'nin fiziki haritasına bakılarak aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi elde edilemez?**

A) Dağların yükseltisi
B) Ovaların dağılışı
C) Göllerin alanı
D) Ormanların dağılışı
E) Marmara kıyılarının derinliği

CamScanner ile tarandı

7. **Aşağıdaki yörelerden hangisinin Marmara Bölgesi ile birlikte bir klimatik bölge oluşturması beklenmez?**

A) Konya yöresi
B) Zonguldak yöresi
C) Menteşe yöresi
D) Erzurum – Kars yöresi
E) Teke yöresi

8. Türkiye'de zeytin tarımı Akdeniz'de sadece kıyı kesiminde yapılırken, Ege Bölgesi'nde kıyıdan 100 km içerilerde bile yapılmaktadır.

Bu durumun temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yer şekillerinin sade olmasıyla
B) Yeterince yağış almasıyla
C) Dağların kıyıya dik uzanmasıyla
D) Yükseltisinin deniz seviyesine yakın olmasıyla
E) Verimli ovaların bulunmasıyla

9. Ege Bölgesi kıyılarının kuş uçuşu uzunluğu ile gerçek uzunluğu arasındaki fark fazladır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun temel sebebidir?

A) Kırık hatlarının yaygın olması
B) Dağların kıyıya dik uzanması
C) Yağış miktarının fazla olması
D) Enine kıyı tipinin görülmesi
E) Koy ve körfezlerin fazla olması

10. Ege Bölgesi kırıklı yapının oldukça fazla görüldüğü bir bölgedir.

Bunu sonucunda;

I. Dinî turizm
II. Kaplıca ve içme
III. Linyit santraller
IV. Jeotermal enerji

özelliklerinden hangilerinin görülmesi beklenir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Ege Bölgesi'nde akarsular yerleştikleri graben alanlarında menderesler çizerek akarlar.

Bu durumun oluşmasında aşağıdakilerden hangisinin daha etkili olduğu söylenilebilir?

A) Aşındırma güçlerinin yetersiz olması
B) Batıdan doğuya doğru akmaları
C) Rejimlerinin düzensiz olması
D) Boylarının kısa olması
E) Yatak eğimlerinin az olmasıyla

12. **Akdeniz Bölgesi ile ilgili aşağıda verilen özelliklerden hangisi diğerlerinin nedenidir?**

A) Kıyı ile iç kesimler arası ulaşımın zor olması
B) Yalıyarlara sıkça rastlanılması
C) Dağların kıyıya paralel uzanması
D) Denizel etkinin sadece kıyı kesimlerde görülmesi
E) Kıyı ovalarının az olması

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

13. Bir coğrafya dersi öncesi sınıf içerisindeki öğrenciler arasında şu şekilde bir konuşma gerçekleşmektedir;

Ramazan: Akdeniz Bölgesi'nde makilerin tahrip edilmesi sonucunda ortaya çıkan bitki topluluğuna psödomaki denilmektedir.

Engin: Muz Akdeniz Bölgesi'nin iklimini yansıtan bir bitkidir ve üretimi bol miktarda yapılmaktadır.

Murat: Akdeniz ikliminin klimaks türü kızılçamdır ve bu yüzden Akdeniz Bölgesi'nde en çok bulunan türdür.

Bu konuşmaların ardından sınıfa giren coğrafya öğretmenine konuşmalarla alakalı soru yöneltildiğinde öğretmen hangi cevabı verirse doğru söylemiş olur?

A) Ramazan ve Murat doğru söylemiştir, Engin yanlış bilgi vermiştir.
B) Yalnız Murat doğru bilgi vermiştir.
C) Engin ve Murat doğru bilgi vermiştir, Ramazan'ın söylediği bilgi yanlıştır.
D) Ramazan ve Engin doğru bilgi vermiştir, Murat bu konu hakkında yanılmıştır.
E) Söylediklerinizin hiç biri de doğru değildir.

14. İç Anadolu Bölgesi'nin ekonomisinde tarımın önemli bir yeri olmasına rağmen, bölge genelinde tarımsal nüfus yoğunlugu azdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi İç Anadolu Bölgesi'nde tarımsal nüfus yoğunlugunun az olmasının nedenidir?

A) Bölge yüz ölçümünün geniş olması
B) Karasal iklimin hakim olması
C) Volkanik arazilerin fazla yer kaplaması
D) Ortalama yükseltisinin fazla olması
E) Ova ve platoların geniş alan kaplaması

15. **İç Anadolu Bölgesi'nin etrafı dağlarla çevrili geniş düzlüklerden oluşması;**

I. hidroelektrik potansiyeli,
II. ulaşım olanakları,
III. tarımda makineleşme,
IV. akarsuların denize ulaşması

gibi özelliklerinden hangilerini olumsuz yönde etkilemiştir?

A) I ve II B) I ve III C) III ve IV
D) I ve IV E) II ve III

16. Ankara ve Erzurum illerinin her ikisinde de karasal iklim şartları hakim olmasına rağmen Ankara'da en fazla yağış İlkbahar aylarında Erzurum'da ise yaz aylarında düşmektedir.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yer şekillerinin uzanış doğrultularının farklı olması
B) Bitki örtülerinin farklılık göstermesi
C) Yüz ölçümlerinin farklı olması
D) Yükseltilerinin farklı olması
E) Toprak örtülerinin farklı olması

17. Doğu Anadolu'da özellikle son 30 yıldır çeşitli yerlerden Türkiye'nin büyük iş merkezlerine göç olmasına karşın bölgede nüfus artışı gözlenmektedir.

Bu durumun oluşmasındaki sebep aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yeni üniversitelerin açılışı bölgede nüfusu artırmıştır.
B) Dış ülkelerden gelen mülteciler bölgeye yerleştirildiği için nüfus artmıştır.
C) Mevsimlik göçler etkili olduğu için nüfus etkilenmemiştir.
D) Yüksek doğurganlıktan dolayı nüfus etkilenmiştir.
E) Bölgeye sağlık hizmetleri götürüldüğünden ölümler azalmıştır.

18. **Tarım ürünlerinin en geç olgunlaştığı bölgenin Doğu Anadolu olmasında;**

I. kış mevsiminin soğuk ve uzun olması,
II. yükseltinin fazla olması,
III. platoların bulunması,
IV. tarım alanlarının dar olması

gibi özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

1 Türkiye'nin Bölgesel Coğrafyası

1. Karadeniz'de dağların kıyıya paralel olması sonucunda;

- Kıyı kesimi ile iç kesimler arasında belirgin sıcaklık, yağış ve bitki örtüsü farkı açığa çıkmıştır.
- Kıyı ile iç kesimler arasındaki ulaşım maliyetleri fazla iken ulaşımda geçitler daha fazla kullanılır.
- Kıyının şekli sade olduğundan, koy, körfez, doğal liman ve ada sayısı daha azdır.
- Yamaç yağışları daha fazla görülür. Yağış miktarı fazladır.
- Kıta sahanlığı daha dardır. Bu durumun kıyının derin olmasına neden olmuştur.
- Limanların gelişme bölgesi olan hinterlandları dardır.
- Kıyının gerçek uzunluğu ile kuş uçuşu uzunluğu arasındaki fark daha azdır. Karadeniz'de tarımda makine kullanımının zor olması dağların kıyıya uzanışı ile ilgili değil eğim ve engebenin fazla olması ile ilgilidir.

CEVAP: C

2. Karadeniz Bölgesi yıl boyunca yağış alan bir bölge olduğundan yağış rejimi düzenlidir. Bu durum sonucunda güneş ışığı isteyen seracılık gelişememiştir. Deniz turizmi için havanın açık ve güneşli olması gerekir. Toprağın bir yıl boş bırakılma işlemi olan nadas en azdır. Kayaçlarda kimyasal yolla çözülme yaygındır. Ancak akarsu boylarının kısa olması yer şekilleri ve kuzeyde deniz olması ile ilgilidir.

CEVAP: C

3. Karadeniz gerçek kıyı uzunluğu bakımından Akdeniz'den daha uzun kıyılara sahiptir. Çoğu yerde ise turizm için sahiller mevcuttur. Ancak bölgede yağış rejiminin düzenli olması ve yaz aylarında hava sıcaklığı ile deniz suyu sıcaklıklarının düşük olması deniz turizminin gelişmesini engellemiştir.

CEVAP: B

4. Karadeniz Bölgesinin arazi yapısının engebeli olması arıcılığın yapılmasında, yol yapım maliyetlerinin fazla olmasında, tarım alanlarının dar olmasında ve yaylacılığın yaygın olmasında etkilidir. Ancak Karadeniz'de taş kömürü yataklarının olması I. Jeolojik Dönem'den kalma arazilerin varlığı ile açıklanır.

CEVAP: C

5. Dağların kıyıya paralel uzandığı bölgelerde yağış miktarı fazladır. Marmara Bölgesi'nin denize kıyısı olmasına rağmen denizden gelen hava kütlelerinin yükselme imkânı olmadığı için yağış miktarı azdır.

CEVAP: E

6. Fiziki haritalara bakılarak jeomorfolojik şekiller hakkında bilgi elde edilebilir. Denizler ve derinlikleri renkler ile ifade edilir. Ancak orman, tarım ürünleri, jeolojik yapı gibi bilgiler özel haritalardan elde edilen bilgilerdir.

CEVAP: D

7. Marmara Bölgesi iklim çeşidinin en fazla olduğu bölgedir. Bölgenin kuzeyinde Karadeniz, güneyinde Akdeniz ve batısında İç Anadolu tipi karasal iklim özellikleri görülür. Ancak Erzurum – Kars çevresinde görülen Doğu Anadolu tipi karasal iklimin benzeri Marmara Bölgesi'nde yoktur.

CEVAP: D

8. Akdeniz Bölgesi'nde dağlar kıyıya paralel uzanmaktadır. Bundan dolayı Akdeniz ikliminin etkisi kıyıda sadece dar bir alanda dağ kütlelerinin başladığı alana kadar görülebilmektedir. Ancak Ege Bölgesi'nde dağlar kıyıya dik uzandığı için denizellik etkisi iç kesimlere kadar uzanmıştır ve zeytin tarımının yapılmasını sağlamıştır.

CEVAP: C

9. Bu durumun ortaya çıkmasında yağış miktarının ve kırık hatlarının varlığının hiçbir etkisi yoktur. Bu durumun temel sebebi dağların kıyıya dik olarak uzanmasıdır. Dağların kıyıya dik olarak uzanmasının sonuçları ise:

- Enine kıyı tipinin oluşması
- Kıyıların kuş uçumu uzunluğu ile gerçek uzunluğu arasındaki farkın fazla olması
- Koy, körfez ve doğal liman sayısının fazla olması
- Kıta sahanlığının geniş olması
- Delta oluşumunun kolay olmasıdır.

CEVAP: B

10. Ege Bölgesi'nde fay hatlarının görülmesi; kaplıca ve içmelerinin, jeotermal sağlık tesislerinin ve jeotermal enerjinin potansiyelinin yüksek olmasını sağlar. Ancak dinî turizme ve sağlık turizmine etkisinden bahsedebiliriz. Ayrıca termik santrallerin bulunması kırık yapılarla alakalı değil 3. Jeolojik Devir'de oluşmasına bağlı olarak Doğu Anadolu Bölgesi'nde sonra linyit rezerv miktarı açısından 2. sırada ve linyit çıkarımının en fazla olduğu bölge olmasından ileri gelmektedir.

CEVAP: D

11. Akarsular yatak eğimlerinin azaldığı bölümlerde derine aşındırmaya güçleri yetmediği için yana aşındırma yaparlar. Ege Bölgesi'nin engebesi az ortalama yükseltisi düşük olduğu için akarsuların aşındırma güçleri de azdır ve buna bağlı olarak da yana doğru aşındırma yaparak menderesler çizerler.

CEVAP: E

12. Seçeneklerde verilen özelliklerin tamamının nedeni dağların kıyıya paralel uzanmasıdır. Falez (yalıyar) oluşumu ve kıyı ovalarının az olması şelf alanının dar olmasından kaynaklanmaktadır. Şelf alanının dar olmasıda dağlar kıyıya paralel uzandığı içindir. Örneğin Ege Bölgesi'nde dağlar kıyıya dik uzandığı için şelf alanı geniştir ve buna bağlı olarak falez oluşumu görülmeyip kıyı ovalarına sıklıkla rastlanılır. Yine denizel etkinin iç kesimlere sokulamaması ve ulaşımın zor olması dağların kıyıdan itibaren tıpkı bir set gibi yükselmesinden ileri gelmektedir.

CEVAP: C

13. Akdeniz Bölgesi'nde makilerin tahrip edildiği alanlarda garig denilen çalı formasyonları gelişmiştir. Psödomaki özellikle Karadeniz Bölgesi'nde ormanların tahrip edildiği alanlarda ortaya çıkan çalı formasyonudur. Fındık bir psödomakidir. Muz tropikal bölge bitkisidir asıl yetişme ortamı Akdeniz Bölgesi değildir. Kızılçam Akdeniz iklimini yansıtan bitki örtüsüdür yani iklimin klimaks bitkisidir ve bu yüzden sayıca en fazla olan türdür. Ayrıca kızılçam alan olarak dünyada en fazla ülkemizde yer kaplamaktadır.

CEVAP: B

14. İç Anadolu Bölgesi'nde tarımsal nüfus yoğunluğunun az olması ova ve plato gibi geniş düz tarım alanlarının fazla yer kaplaması ile açıklanabilir.

CEVAP: E

15. İç Anadolu Bölgesi'nin etrafı dağlarla çevrili geniş düzlüklerden oluşması, daglık ve engebeli alanlarda daha fazla etkili olan hidroelektrik potansiyelini ve akarsuların denize ulaşmasını olumsuz yönde etkilemektedir.

CEVAP: D

16. Ankara ve Erzurum illerinin her ikisinde de karasal iklim şartları hakim olmasına rağmen Ankara'da en fazla yağış ilkbahar aylarında Erzurum'da ise yaz aylarında düşmesinin nedeni yükseltilerinin farklı olmasıdır.

CEVAP: D

17. Doğu Anadolu Bölgesi'nden batıdaki büyük şehirlere Adana, Ankara, İzmir, İstanbul gibi yoğun göç verilmektedir. Ancak bölge nüfusu yüksek doğurganlıktan dolayı artmaya devam etmektedir.

CEVAP: D

18. Bölgede tarım ürünlerinin geç olgunlaşması yeterli ısı birikimine sahip olamamalarından kaynaklanmaktadır. Isı birikiminin yeterli olmamasının nedeni ise; kış mevsiminin soğuk ve uzun sürmesi, yükseltiye bağlı olarak sıcaklıkların düşük olmasıdır.

CEVAP: A

HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı

PEKİŞTİRİYORUM!

1 Türkiye'nin Bölgesel Coğrafyası

1. **Aşağıdakilerden hangisi yalnızca Karadeniz Bölgesi'nde görülen bir özelliktir?**
   A) Kıyı ile iç kesim arasında ulaşımın güç olması
   B) Dağların yüksek kesimlerinde buzulların bulunması
   C) Akarsuların akımda yaz ve kış arasında değişme olması
   D) Balıkçılığın yaygın olması
   E) Yıllık yağış tutarı 2300 mm'nin üzerinde olan yerlerin bulunması

2. **Aşağıdakilerin hangisi Orta Karadeniz Bölümü'yle Adana Bölümü'nün ortak özelliklerinden biri değildir?**
   A) Sulamaya duyulan gereksinimin az olması
   B) Nüfusun ovalarda yoğun olması
   C) Maden işleyen endüstri kuruluşlarının olması
   D) Endüstriyel tarım ürünlerinin yetiştirilmesi
   E) Hidroelektrik enerji üretilmesi

3. **Doğu Karadeniz ve Hakkâri bölümlerinde,**
   I. Akarsuların akış hızının yüksek olması,
   II. Tarımsal ürün çeşidinin az olması,
   III. Yayla ve dağ turizminin gelişmiş olması,
   IV. Bölüm dışına göçün fazla olması
   özelliklerinden hangileri ortaktır?
   A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
   D) II ve III E) III ve IV

4. I. Karadeniz Bölgesi
   II. Marmara Bölgesi
   III. Ege Bölgesi
   IV. Akdeniz
   Yukarıdaki coğrafi bölgelerden hangilerinin ikiden fazla denize kıyısı vardır?
   A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
   D) II ve III E) III ve IV

5. **Aşağıdakilerden hangisi Marmara Bölgesi'nin özelliklerinden biri değildir?**
   A) Türkiye nüfusunun %25'inden fazlasını barındırması
   B) İklime bağlı olarak bitki örtüsünün çeşitlilik göstermesi
   C) Şehirleşme düzeyinin yüksek olması
   D) Endüstrinin gelişmiş olması
   E) Hidroelektrik potansiyelinin çok yüksek olması

6. I. Turizm geliri en yüksektir.
   II. Endüstri kolu çeşitliliği en fazladır.
   III. Enerji tüketimi en fazladır.
   IV. Okullaşma en yüksektir.
   Bu özelliklerin tümüne sahip olan bölge aşağıdakilerden hangisidir?
   A) Akdeniz B) Karadeniz C) Marmara
   D) İç Anadolu E) Ege

7. **Aşağıdakilerden hangisi Kocaeli, Bursa ve Sakarya illerinin ortak özellikleri arasında yer almaz?**
   A) Nüfus yoğunluklarının Türkiye ortalamasının üzerinde olması
   B) Ulaşım olanaklarının gelişmiş olması
   C) Petrokimya endüstrisinin gelişmiş olması
   D) Dışarıdan göç alması
   E) Aynı coğrafi bölgede topraklarının bulunması

8. **Aşağıdaki alanların hangisinde, Marmara Bölgesi'nin Türkiye ekonomisine katkısı en azdır?**
   A) Besin endüstrisi
   B) Hidroelektrik enerji üretimi
   C) Seramik endüstrisi
   D) Bankacılık hizmetleri
   E) Turizm

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

9. **Aşağıdaki etkinliklerden hangisinin Güney Marmara Bölümü'nün ekonomisindeki payı diğerlerinden daha azdır?**
   A) Seramik endüstrisi
   B) Turizm
   C) Otomotiv endüstrisi
   D) Bitkisel yağ üretim
   E) Hidroelektrik üretim

10. I. Dağları denize dik uzanır.
    II. Koy, körfez ve liman sayısı fazladır.
    III. Hinterlandı (Ard Bölgesi) geniştir.
    Yukarıda özellikleri verilen coğrafi bölgemiz aşağıdakilerden hangisidir?
    A) Karadeniz Bölgesi B) Ege Bölgesi
    C) Marmara Bölgesi D) Akdeniz Bölgesi
    E) İç Anadolu Bölgesi

11. **Akdeniz Bölgesi'nin ekonomik bakımdan gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi diğerlerinden daha azdır?**
    A) Kıyı balıkçılığının yapılması
    B) Tarıma dayalı endüstri kuruluşlarının bulunması
    C) Turfanda mevye ve sebze üretiminin fazla olması
    D) Turizm etkinliği ve potansiyeli bakımından zengin olması
    E) Dış ticarette önemli yeri olan büyük limanlara sahip olması

12. **Aşağıdakilerin hangisinde bir bölüm, yer aldığı bölgenin ekonomisine katkısı az olan bir etkinlikle birlikte verilmiştir?**
    A) Ege Bölümü – Ticaret
    B) Antalya Bölümü – Turizm
    C) Çatalca – Kocaeli – Endüstri
    D) Konya Bölümü – Madencilik
    E) Hakkâri Bölümü – Hayvancılık

13. **Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin ekonomisinde, aşağıdakilerin hangisinden elde edilen gelirin payı diğerlerinden daha azdır?**
    A) Petrol üretimi B) El sanatları
    C) Enerji üretimi D) Tarım ürünleri
    E) Hayvansal ürünler

14. **Aşağıdakilerden hangisi Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin özelliklerinden biri değildir?**
    A) Ham petrolün tamamına yakınının üretildiği bölge olması
    B) Yükseltisinin kuzeyden güneye doğru azalması
    C) Nüfusun bölge içinde düzenli dağılması
    D) Tarımda sulamanın gerekli olması
    E) Orman örtüsü en az olan bölge olması

15. **Adana, Ege ve Çatalca – Kocaeli Bölümleri, aşağıdakilerden hangisi bakımından benzerlik gösterir?**
    A) Yüz ölçümlerinin büyüklüğü
    B) Seracılığın gelişmişliği
    C) Tarım yapılan alanların genişliği
    D) Endüstri gelirlerinin yüksekliği
    E) Yer altı kaynaklarının zenginliği

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
E	A	C	B	E	C	C	B	E	B	A	D	B	C	D

HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE HOCAWEBDE

CamScanner ile tarandı